

فصل اول

«کلیات حقوق بین‌الملل خصوصی»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل اول

- کله ۱- در حقوق موضوعه ایران سیستم ترجیحی تابعیت تولدی کدام است؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) استقلال تابعیت (۲) خاک (۳) خون (۴) وحدت تابعیت
- کله ۲- سیستم استقلال نسبی تابعیت زوجین در کدام فرض پذیرفته شده است؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) ازدواج ایرانیان غیر شیعه در داخل کشور (۲) ازدواج زن و مرد ایرانی در خارج از کشور (۳) ازدواج زن خارجی با مرد ایرانی (۴) ازدواج زن ایرانی با مرد خارجی
- کله ۳- سیستم وحدت تابعیت زوجین در چه فرضی پذیرفته شده است؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) ازدواج زن و مرد ایرانی در خارج از کشور (۲) ازدواج زن ایرانی با مرد خارجی (۳) ازدواج زن خارجی با مرد ایرانی (۴) ازدواج ایرانیان غیرشیعه در داخل کشور
- کله ۴- یکی از تفاوت‌های حقوق بین‌الملل خصوصی و حقوق خصوصی داخلی مربوط است به این دو رشته. (سراسری ۷۷)
- (۱) منابع (۲) موضوع (۳) ضمانت اجراء (۴) مرجع رسیدگی به اختلافات
- کله ۵- تقارن صلاحیت قضایی و قانونی در تعارض کدام قوانین امری الزامی است؟ (سراسری ۷۷)
- (۱) تجاری (۲) شرکت‌ها (۳) کیفری (۴) مدنی
- کله ۶- قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی در هر کشور (سراسری ۷۷)
- (۱) به موجب قواعد و مقررات ناشی از روابط دولت‌هاست. (۲) به موجب تعهدات پذیرفته شده در عهدنامه بین‌المللی است. (۳) ناشی از مصوبات سازمان‌های بین‌المللی است. (۴) ناشی از قانونگذار داخلی هر کشور است.
- کله ۷- تابعیت رابطه‌ای است بین دولت و فرد. (سراسری ۷۷)
- (۱) حقوقی، سیاسی و معنوی (۲) مادی و معنوی (۳) قراردادی (۴) مادی و سیاسی
- کله ۸- زن ایرانی که با مرد خارجی ازدواج می‌نماید: (سراسری ۷۸)
- (۱) اگر قانون کشور متبوع شوهر تابعیت شوهر را بر زن تحمیل نماید تابعیت ایران را از دست می‌دهد. (۲) اگر قانون کشور متبوع شوهر تابعیت شوهر را بر زن تحمیل نماید باز هم تابعیت ایرانی خود را حفظ می‌نماید. (۳) این ازدواج به هیچ وجه نمی‌تواند تأثیری در تابعیت ایرانی وی داشته باشد. (۴) به محض ازدواج تابعیت ایرانی را از دست می‌دهد.
- کله ۹- منبع اصلی تابعیت در هر کشور است. (سراسری ۷۸)
- (۱) قواعد داخلی (۲) عهدنامه‌ها (۳) عرف داخلی (۴) رویه قضایی بین‌المللی
- کله ۱۰- اگر یک ایرانی درخواست ترک تابعیت نماید، دولت جمهوری اسلامی ایران (سراسری ۷۹)
- (۱) باید با این درخواست موافقت کند. (۲) در صورت ارائه گواهی مبنی بر تحصیل یک تابعیت خارجی توسط متقاضی باید با این درخواست موافقت نماید. (۳) می‌تواند این درخواست را رد کند ولی باید خسارات وارد به متقاضی را در این رابطه بپردازد. (۴) می‌تواند این درخواست را رد کند.
- کله ۱۱- زن ایرانی که با مرد خارجی ازدواج می‌نماید: (سراسری ۷۹)
- (۱) اگر قانون مملکت زوج تابعیت شوهر را به زوجه تحمیل کند می‌تواند تابعیت ایرانی خود را نیز حفظ کند. (۲) اگر قانون مملکت زوج تابعیت شوهر را به زوجه تحمیل کند از تابعیت ایران خارج می‌شود. (۳) اگر اقامتگاه زوجین در ایران باشد به تابعیت ایرانی خود باقی می‌ماند. (۴) تابعیت ایرانی خود را از دست می‌دهد.

- ۱۲- در سیستم خون تابعیت چگونه تعیین می‌شود؟
(۱) با توجه به محل تولد (۲) از طریق نسب (۳) بر اساس نژاد (۴) با توجه به تابعیت و نژاد پدر (سراسری ۷۹)
- ۱۳- حقوق بین الملل خصوصی از لحاظ شیوه حل مسائل شبیه حقوق است.
(۱) بین الملل عمومی (۲) جزای بین المللی (۳) داخلی (۴) مالیه بین المللی (سراسری ۷۹)
- ۱۴- تابعیت مبتنی بر سیستم خاک در ایران به کدام صورت اعمال می‌گردد؟
(۱) مشروط (۲) مشروط و مطلق (۳) مطلق (۴) بی قید و شرط (سراسری ۸۰)
- ۱۵- وجه اقتران حقوق بین الملل خصوصی و حقوق بین الملل عمومی در آن هاست.
(۱) جنبه بین المللی (۲) ضمانت اجرا (۳) منابع (۴) موضوع (سراسری ۸۰)
- ۱۶- وجه افتراق حقوق بین الملل خصوصی و حقوق خصوصی داخلی در است.
(۱) ضمانت اجرا و منابع (۲) عنصر خارجی و ضمانت اجرا (۳) منابع و عنصر خارجی (۴) منابع و مرجع رسیدگی به اختلافها (سراسری ۸۰)
- ۱۷- وجه افتراق حقوق بین الملل خصوصی و حقوق بین الملل عمومی در آن هاست.
(۱) موضوع و جنبه بین المللی (۲) موضوع و ضمانت اجرای (۳) موضوع و منبع بین المللی (۴) جنبه بین المللی و منبع بین المللی (سراسری ۸۰)
- ۱۸- رابطه حقوق بین الملل خصوصی با حقوق بین الملل عمومی مانند رابطه با است.
(۱) حقوق کیفری بین المللی - حقوق بین المللی کیفری (۲) حقوق مالیه بین المللی - حقوق تجارت بین المللی (۳) حقوق تجارت بین المللی - حقوق کیفری بین المللی (۴) حقوق بین المللی کار - حقوق مالیه بین المللی (سراسری ۸۰)
- ۱۹- تغییر تابعیت زن در اثر ازدواج جنبه دارد.
(۱) ارادی (۲) قهری (۳) غیر ارادی (۴) قراردادی (سراسری ۸۱)
- ۲۰- تابعیت طفلی که از پدر ایرانی متولد می‌شود ناشی از سیستم است.
(۱) خاک (۲) خون (۳) وحدت تابعیت (۴) خون و خاک (سراسری ۸۱)
- ۲۱- قواعد حقوق بین الملل خصوصی:
(۱) قسمتی از مجموعه قوانین داخلی هر کشور می‌باشند. (۲) قسمتی از قواعد حقوق بین الملل عمومی می‌باشند. (۳) قسمتی جنبه بین المللی دارند و قسمتی جنبه داخلی (۴) مربوط به اشخاص بین المللی می‌باشد. (آزاد ۸۱)
- ۲۲- معیارهای تابعیت ایران عبارتند از:
(۱) خاک و اجداد مادری (۲) خون و اجداد پدری (۳) خاک و خون (۴) پدر و مادر (آزاد ۸۱)
- ۲۳- در ارتباط با منابع حقوق بین الملل خصوصی ایران کدام یک از پاسخ‌های زیر صحیح‌تر است؟
(۱) عهدنامه‌هایی که ایران عضو آن است، قانون مدنی ایران، رویه قضایی ایران، رویه قضایی و داوری بین المللی (۲) عهدنامه‌های بین المللی، قانون مجازات اسلامی، قانون مسئولیت مدنی، عرف (۳) حقوق بین الملل عمومی، قانون کار ایران، قانون مدنی، عرف (۴) رویه قضایی یا داوری بین الملل، دکترین حقوقی، قوانین جزایی، قانون کار. (آزاد ۸۱)
- ۲۴- زن ایرانی که با یک تبعه خارجی ازدواج می‌کند:
(۱) لزوماً تابعیت ایرانی خود را از دست می‌دهد. (۲) لزوماً تابعیت ایرانی خود را حفظ می‌کند. (۳) اختیار دارد که تابعیت شوهر خود را کسب کند. (۴) ممکن است تابعیت ایرانی خود را از دست بدهد. (آزاد ۸۱)
- ۲۵- هر زن تبعه خارجی، که شوهر ایرانی اختیار کند،
(۱) ایرانی محسوب می‌شود. (۲) اختیار تحصیل تابعیت ایران را دارد. (۳) در صورت تصویب هیئت وزیران، ایرانی محسوب می‌گردد. (۴) ممکن است با احراز سایر شرایط ایرانی محسوب گردد. (سراسری ۸۲)

که ۲۶- منشأ حقوقی تغییر تابعیت زن در اثر ازدواج..... است. (۱) غیر ارادی (۲) ناشی از اراده زن (۳) سلطه شوهر (۴) اثر قهری عقد ازدواج (سراسری ۸۲)

که ۲۷- کدام گزینه صحیح است؟ (۱) تابعیت کشور ایران حق مسلم کسانی است که در ایران سکونت دارند و دولت در صورتی که آن‌ها جرمی مرتکب شوند، ممکن است سلب تابعیت به عمل آورد. (۲) تابعیت کشور ایران حق مسلم هر فرد ایرانی است و دولت نمی‌تواند از هیچ ایرانی سلب تابعیت نماید مگر او به تابعیت کشور دیگری در آید. (۳) تابعیت کشور ایران حق مسلم تمام کسانی است که آن را تقاضا می‌کنند و در هر صورت نمی‌تواند از آن‌ها سلب تابعیت نماید. (۴) تابعیت کشور ایران حق مسلم هیچ کس نیست مگر دولت ایران صلاحیت آن‌ها را برای اعطای تابعیت احراز نماید. (آزاد ۸۲)

که ۲۸- کدام گزینه صحیح است؟ (۱) قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی بر خلاف قواعد حقوق بین‌الملل عمومی منشأ صد در صد داخلی دارند. (۲) قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی همانند قواعد حقوق بین‌الملل عمومی منشأ صد در صد خارجی دارند. (۳) قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی هم منشأ خارجی و هم منشأ داخلی دارند. (۴) قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی بین کشورهای مختلف مشترک می‌باشد. (آزاد ۸۲)

که ۲۹- اتباع ایران که ترک تابعیت نموده‌اند تا چه میزان می‌توانند مال غیر منقول در ایران داشته باشند؟ (۱) نمی‌توانند مال غیر منقول داشته باشند. (۲) در حدی که موجب سلطه اقتصادی خارجی نگردد. (۳) به اندازه خارجی‌ان می‌توانند مال غیر منقول داشته باشند. (۴) در حد نیاز می‌توانند مال غیر منقول (در ایران) داشته باشند. (سراسری ۸۳)

که ۳۰- قواعد حقوق بین‌المللی خصوصی: (۱) مجموعه‌ای است که همه کشورها آن‌ها را پذیرفته و اجرا می‌کنند. (۲) قواعدی داخلی و بین‌المللی است. (۳) همان قواعد حقوق بین‌الملل عمومی است. (۴) قواعدی است که قانونگذار داخلی آن‌ها را وضع می‌کند. (آزاد ۸۳)

که ۳۱- منابع حقوق بین‌الملل خصوصی: (۱) داخلی و بین‌المللی است. (۲) داخلی و منطقه‌ای است. (۳) منطقه‌ای و بین‌المللی است. (۴) فراملی است. (آزاد ۸۳)

که ۳۲- مؤثرترین وسیله برای جلوگیری از بی‌تابیتی اعمال سیستم است. (۱) استقلال تابعیت (۲) وحدت تابعیت (۳) خاک (۴) خون (سراسری ۸۴)

که ۳۳- تابعیت ایرانی که زن خارجی از طریق ازدواج با مرد ایرانی اکتساب می‌نماید: (۱) قطعی است و با فوت شوهر یا طلاق خودبخود از بین نمی‌رود. (۲) قطعی است و با فوت شوهر یا طلاق خودبخود از بین می‌رود. (۳) یکسال بعد از فوت شوهر یا طلاق خودبخود از بین می‌رود. (۴) با فوت شوهر یا طلاق و فقط در صورت ازدواج مجدد خودبخود از بین می‌رود. (سراسری ۸۴)

که ۳۴- یکی از منابع حقوق بین‌الملل خصوصی: (۱) اشخاص هستند. (۲) روابط بین‌الملل می‌باشد. (۳) اسناد و قراردادهای اشخاص خصوصی می‌باشد. (۴) عهدنامه‌ها هستند. (آزاد ۸۴)

که ۳۵- سیستم وحدت تابعیت زوجین در ازدواج..... ممکن است برای زن تابعیت مضاعف ایجاد کند. (۱) بین‌المللی ساده (۲) بین‌المللی مختلط (۳) زن و مردی که مذاهب مختلف دارند. (۴) ضامن اجرای اصول کلی حقوقی است. (سراسری ۸۵)

که ۳۶- قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی: (۱) قواعد وضع شده توسط قوه قانونگذاری هر کشور است. (۲) قواعد وضع شده داخلی و حقوق بین‌الملل است. (۳) قواعد عهدنامه‌های بین‌المللی و رویه‌های قضایی است. (۴) شعبه‌ای از قواعد حقوق بین‌الملل عمومی است. (آزاد ۸۵)

- ۳۷- تغییر تابعیت زن در اثر ازدواج بین‌المللی آمیخته با توجه به قوانین موضوعه ایران چه نوع تغییر تابعیتی است؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) ارادی (۲) غیر ارادی (۳) قهری (۴) تبعی
- ۳۸- در ازدواج‌های بین‌المللی آمیخته که ممکن است سبب به وجود آمدن تابعیت دوگانه برای زن شود، قبول کدام سیستم توسط دولت متبوع زن می‌تواند مانع به وجود آمدن تابعیت دوگانه شود؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) استقلال مطلق (۲) استقلال نسبی (۳) تابعیت واحد (۴) وحدت تابعین زوجین
- ۳۹- هرگاه زن ایرانی با مرد خارجی ازدواج نماید. (آزاد ۸۶)
- (۱) اگر قانون کشور متبوع مرد سیستم استقلال تابعیت را پذیرفته باشد، زن به تابعیت ایرانی خود باقی می‌ماند.
(۲) زن به تابعیت ایرانی خود باقی می‌ماند.
(۳) اگر قانون کشور متبوع مرد سیستم وحدت تابعیت را پذیرفته باشد، زن به تابعیت ایرانی خود باقی می‌ماند.
(۴) زن از تابعیت ایران خارج و به تابعیت کشور متبوع شوهر پذیرفته می‌شود.
- ۴۰- قانون ایران (آزاد ۸۶)
- (۱) تابعیت اصلی را بر حسب خون پذیرفته است.
(۲) تابعیت اصلی را بر حسب سیستم خون فقط از راه نسب پدری پذیرفته است.
(۳) تابعیت اصلی را بر اساس سیستم خون از راه نسب پدری یا مادری پذیرفته است.
(۴) تابعیت اصلی را فقط بر اساس سیستم خون پذیرفته است.
- ۴۱- قواعد حقوق بین‌المللی خصوصی در نظام حقوقی ایران (آزاد ۸۷)
- (۱) داخلی هستند. (۲) بین‌المللی هستند. (۳) داخلی و بین‌المللی هستند. (۴) عهدنامه‌ای هستند.
- ۴۲- مقررات عهدنامه‌هایی که مطابق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دول منعقد می‌شود..... قانون است. (سراسری ۸۸)
- (۱) معادل (۲) مفسر (۳) برتر از (۴) در حکم
- ۴۳- زن ایرانی که با مرد خارجی ازدواج نماید..... (آزاد ۸۸)
- (۱) در صورتی از تابعیت ایران خارج می‌شود که خود درخواست نماید.
(۲) تابعیت ایران را به محض ازدواج از دست می‌دهد.
(۳) در صورتی از تابعیت ایران خارج می‌شود که کشور متبوع شوهر تابعیت شوهر را بر زن تحمیل نماید.
(۴) به هیچ وجه تابعیت ایران را از دست نمی‌دهد.
- ۴۴- سیستم خاک به معنی خاص کلمه سیستمی است که به موجب آن تابعیت از روی تعیین می‌شود؟ (دکتری ۹۰)
- (۱) محل تولد و اقامت طفل (۲) محل اقامت و تولد والدین (۳) محل تولد طفل (۴) محل تولد طفل و در زمان تولد

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل اول

۱- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۷۶ قانون مدنی هر دو سیستم خون و خاک در ایران پذیرفته شده است. اما قانونگذار سیستم خون را ترجیح می‌دهد. آنچنانکه در بند ۲ ماده ۹۷۶ ذکر شده است «که کسانی که پدر آن‌ها ایرانی است اعم از این که در ایران یا در خارج متولد شده باشند ایرانی محسوب می‌شوند.» در خصوص سیستم‌های کسب تابعیت ایرانی باید تقسیم‌بندی زیر را مطالعه نماییم.

کسب تابعیت	
۱- اصلی	اکتسابی
الف - سیستم خون - بند ۲ ماده ۹۷۶	الف - ازدواج - بند ۶ ماده ۹۷۶
ب - سیستم خاک - بند ۳ و ۴ ماده ۹۷۶	ب - پذیرش تابعیت - بند ۷ ماده ۹۷۶

در ترجیح بین سیستم خون و خاک باید ذکر کرد هر کشوری مایل است که با کثرت تبعه و داشتن افرادی در خارج از کشور نفوذ سیاسی و معنوی خود را بیشتر سازد و اعتبار و حیثیت خود را افزایش دهد. بنابراین مصلحت کشوری مانند ایران که نسبتاً پر جمعیت است در این است که اهالی ایران را هر کجا که باشند تبعه خود بداند. بنابراین سیستم خون، سیستم مرجح است.

۲- گزینه «۴» در خصوص ازدواج در حقوق بین‌الملل خصوصی دو سیستم وجود دارد سیستم استقلال نسبی و سیستم وحدت تابعیت. در سیستم استقلال نسبی زن بعد از ازدواج در صورتی که تابعیت شوهر به او تحمیل نشود تابعیت خود را حفظ می‌کند و در سیستم وحدت تابعیت زن بعد از ازدواج تابعیت شوهر خود را کسب می‌کند و در واقع تابعیت شوهر به او تحمیل می‌شود. مطابق با بند ۶ ماده ۹۷۶ قانون مدنی ایران در صورت ازدواج زن ایرانی با مرد خارجی سیستم استقلال نسبی پذیرفته شده است.

۳- گزینه «۳» در خصوص ازدواج دو سیستم وجود دارد: سیستم وحدت تابعیت و سیستم استقلال نسبی تابعیت. قانون ایران از هر دو سیستم استفاده می‌کند. سیستم وحدت تابعیت را در صورتی می‌پذیرد که زن خارجی باشد و شوهر ایرانی اختیار کند. در این حالت مطابق با بند ۶ ماده ۹۷۶ قانون مدنی هر زن تبعه خارجی که شوهر ایرانی اختیار کند، ایرانی محسوب می‌شود. اما سیستم استقلال نسبی تابعیت را در موردی می‌پذیرد که زن ایرانی باشد و با مرد خارجی ازدواج نماید و قانون کشور مرد نیز سیستم استقلال تابعیت را پذیرفته باشد به این معنا که تابعیت مرد را به زن تحمیل نکند. در این صورت زن به تابعیت خود باقی می‌ماند. (ماده ۹۸۷ قانون مدنی).

۴- گزینه «۱» زیرا در مورد موضوع، ضمانت اجرا و مراجع رسیدگی به اختلاف دارای اشتراکاتی هستند ولی در منابع حقوق خصوصی، به قوانین داخلی می‌پردازد ولی منابع حقوق بین‌الملل خصوصی هم جنبه داخلی دارد و هم جنبه بین‌المللی.

۵- گزینه «۳» منظور از صلاحیت قانونی، تشخیص قانون از بین قوانین متعارض است و منظور از صلاحیت قضایی تشخیص دادگاه صلاحیت‌دار است. صلاحیت قانونی و قضایی با یکدیگر متقارن هستند زیرا قاضی باید قبل از حل مسئله تعارض قوانین مسئله تعارض دادگاه‌ها را حل کند و در مورد صلاحیت یا عدم صلاحیت خود اظهار نظر کند. این امر خصوصاً در امور کیفری الزامی است.

۶- گزینه «۴» قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی نشان‌دهنده قواعد حقوق داخلی در عرصه بین‌المللی است و مقررات آن توسط قانون‌گذار داخلی کشورها به تصویب می‌رسد.

۷- گزینه «۱» تابعیت رابطه سیاسی و معنوی است که شخصی را به دولت معینی مرتبط می‌سازد. عناصر این تعریف عبارتند از سیاسی بودن بدین معنا که ناشی از قدرت دولتی است که فرد را تبعه خود می‌داند. معنوی بودن، یعنی این رابطه محدود به زمان و مکان مشخصی نیست. باتیغول حقوقی بودن را به این تعریف اضافه می‌کند به این معنا که برای تبعه در برابر دولت متبوع خود حق و تکلیف ایجاد می‌کند.

۸- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن ایرانی که با تبعه خارجی مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند، مگر این که مطابق قانون مملکت زوج، تابعیت شوهر به واسطه وقوع عقد ازدواج به زوج تحمیل شود».

۹- گزینه «۱» تابعیت یک مسئله سیاسی است که به منافع کشورها ارتباط دارد. از این رو منبع اصلی تابعیت قواعد داخلی است به همین جهت نیز قواعد مربوط به تابعیت در مواد ۹۷۶ تا ۹۹۱ قانون مدنی ایران ذکر شده است.

۱۰- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۸۸ اتباع ایران نمی‌توانند تابعیت خود را ترک کنند مگر به شرایط زیر:

۱- به سن ۲۵ سال تمام رسیده باشند.

۲- هیئت وزراء خروج از تابعیت آنان را اجازه دهد.

۳- قبلاً تعهد نماید که در ظرف یک سال از تاریخ ترک تابعیت حقوق خود را در اموال غیر منقول به اتباع ایرانی منتقل کند.

۴- خدمت تحت سلاح خود را انجام داده باشند.

بنابراین ترک تابعیت موکول به اجازه هیئت وزراء است پس دولت می‌تواند درخواست ایرانی برای ترک تابعیت را رد کند.

۱۱- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن ایرانی که با تبعه خارجی مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند، مگر این که مطابق قانون مملکت زوج، تابعیت شوهر به واسطه وقوع عقد ازدواج به زوج تحمیل شود».

۱۲- گزینه «۲» سیستم خون که به آن تابعیت نسبی نیز می‌گویند عبارت از سیستمی است که در آن تابعیت از طریق نسب به طفل تحمیل می‌شود، یعنی طفل به محض تولد تابعیت پدر و مادرش را پیدا می‌کند.

۱۳- گزینه «۳» در مقایسه حقوق بین‌الملل خصوصی و حقوق داخلی عوامل مشابه و متفاوتی وجود دارد.

شباهت‌ها:

۱- موضوع هر دو روابط خصوصی افراد است. ۲- ضمانت اجراهای هر دو کافی و مؤثر است. ۳- شیوه حل مسائل در هر دو یکسان است.

تفاوت‌ها:

۱- منابع حقوق بین‌الملل خصوصی مختلط است (داخلی و بین‌المللی) اما منابع حقوق داخلی صرفاً جنبه داخلی دارد.

۲- در حقوق بین‌الملل خصوصی عامل خارجی وجود دارد اما در حقوق داخلی وجود ندارد.

۱۴- گزینه «۱» سیستم ترجیحی تابعیت در ایران سیستم خون است و تابعیت مبتنی بر سیستم خاک در ایران به صورت مشروط اعمال می‌شود.

۱۵- گزینه «۱» وجه اقتران حقوق بین‌الملل عمومی و خصوصی در جنبه بین‌المللی بودن آن است به این معنا که اگر در هر دو عنصر خارجی وجود دارد. اما از نظر موضوع (افراد در حقوق بین‌الملل خصوصی، کشورها و سایر تابعین حقوق در حقوق بین‌الملل عمومی) و ضمانت اجرا (حقوق بین‌الملل عمومی دارای ضمانت اجرا نیست اما حقوق بین‌الملل خصوصی ضمانت اجرای کافی و مؤثر دارد) و از نظر منابع با یکدیگر متفاوت هستند. منابع در حقوق بین‌الملل خصوصی شامل قانون داخلی نیز می‌گردد.

۱۶- گزینه «۳» وجه تفاوت حقوق بین‌الملل خصوصی و حقوق داخلی در عنصر خارجی و منابع است. در مقایسه حقوق بین‌الملل خصوصی و حقوق داخلی عوامل مشابه و متفاوتی وجود دارد.

شباهت‌ها: ۱- موضوع هر دو روابط خصوص افراد است. ۲- ضمانت اجراهای هر دو کافی و مؤثر است. ۳- شیوه حل مسائل در هر دو یکسان است.

تفاوت‌ها: ۱- منابع حقوق بین‌الملل خصوصی مختلط است (داخلی و بین‌المللی) اما منابع حقوق داخلی صرفاً جنبه داخلی دارد.

۲- در حقوق بین‌الملل خصوصی عامل خارجی وجود دارد اما در حقوق داخلی وجود ندارد.

۱۷- گزینه «۲» وجه افتراق حقوق بین‌الملل خصوصی با حقوق بین‌الملل عمومی در ضمانت اجرا و موضوع آن‌هاست.

۱۸- گزینه «۱» حقوق بین‌الملل کیفری، ناظر بر قواعد کیفری بین‌المللی بین کشورهاست و حقوق کیفری بین‌المللی اعمال قوانین کیفری داخلی در عرصه بین‌المللی است. حقوق بین‌الملل عمومی مانند حقوق بین‌الملل کیفری است و حقوق کیفری بین‌المللی مانند حقوق بین‌الملل خصوصی است.

۱۹- گزینه «۲» تغییر تابعیت زن بعد از ازدواج جنبه قهری دارد یعنی زن باید در اثر ازدواج تابعیت شوهر را بپذیرد بعضی می‌گویند زن تابعیت شوهر را می‌پذیرد برای آنکه اراده می‌کند که آن را بپذیرد و بعضی معتقدند که تغییر تابعیت زن به خاطر سلطه شوهر است. اما به نظر می‌رسد مبنای تغییر تابعیت زن در اثر ازدواج هیچ یک از موارد فوق نباشد و اثر وصف تأسیس عقد ازدواج باشد زن ازدواج را اراده می‌کند، تغییر تابعیت را قانون به او تحمیل می‌کند. قبول ازدواج توسط زن، پذیرش نتایج قهری این سازمان قانونی در قانون دولت متبوع شوهر را به همراه دارد.

۲۰- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که پدر آن‌ها ایرانی است، اعم از این که در ایران یا در خارجه متولد شده باشند» در قانون ایران تابعیت اصلی را بر حسب سیستم خون، فقط از راه نسب پدری پذیرفته شده است. این نسب باید مشروع باشد یعنی در اثر ازدواج صحیح از پدر ایرانی متولد شده باشد.

۲۱- گزینه «۴» موضوع حقوق بین‌الملل خصوصی افراد است و روابط خصوصی افراد را در سطح بین‌المللی مورد بررسی قرار می‌دهد و این روابط خصوصی دارای عنصر خارجی هستند که آن‌ها را بین‌المللی می‌سازد.

۲۲- گزینه «۳» با توجه به مفاد ماده ۹۷۶ قانون مدنی سیستم‌های تابعیت در ایران هم سیستم خون است (بند ۲ ماده ۹۷۶) و هم سیستم خاک می‌باشد (بند ۳ و ۴ ماده ۹۷۶). ولی سیستم خون ارجحیت دارد.

۲۳- گزینه «۱» منابع حقوق بین‌الملل خصوصی را می‌توان به ۲ دسته تقسیم کرد.

منابع حقوق بین‌الملل خصوصی	
۱- منابع داخلی	۲- منابع بین‌المللی
الف - قانون	الف - عهدنامه‌های بین‌المللی
ب - رویه قضایی	ب - عرف و عادت بین‌المللی
	ج - رویه قضایی بین‌المللی
	د- دکترین
	ه- اصول کلی حقوق

بنابراین تقسیم‌بندی قانون مدنی ایران و رویه قضایی ایران از جمله منابع داخلی حقوق بین‌الملل خصوصی ایران است و عهدنامه‌هایی که ایران عضو آن است. و رویه قضایی و داوری بین‌المللی از جمله منابع بین‌المللی است.

۲۴- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن ایرانی که با تبعه خارج مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود خواهد ماند مگر این که مطابق قانون مملکت زوج تابعیت شوهر به واسطه وقوع عقد ازدواج به زوجه تحمیل شود» بنابراین زن ایرانی ممکن است تابعیت ایرانی خود را به واسطه تحمیل تابعیت شوهر از دست بدهد.

۲۵- گزینه «۱» مطابق با بند ۶ ماده ۹۷۶ قانون مدنی هر زن تبعه خارجی که شوهر ایرانی اختیار کند تبعه ایران محسوب می‌شوند. قوانین ایران در این مورد سیستم وحدت تابعیت زوجین را پذیرفته است.

۲۶- گزینه «۴» مطابق با بند ۶ ماده ۹۷۶ قانون مدنی هر زن تبعه خارجی که شوهر ایرانی اختیار کند تبعه ایران محسوب می‌شود به این معنا که تابعیت ایرانی شوهر بر زن تحمیل می‌شود. این نوعی تابعیت قهری است و مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی زن و اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند تبعه دولت ایران شناخته می‌شوند این یک نوع تابعیت تبعی است به این معنا که زن به تبع شوهر خود تابعیت ایرانی تحصیل می‌کند.

۲۷- گزینه «۱» با حذف ماده ۹۸۱ قانون مدنی، امکان سلب تابعیت به موجب ارتکاب جرم بر ضد ایران ممکن نیست و تنها مورد سلب تابعیت زمانی ایجاد می‌شود که ایرانی ترک تابعیت کند. در این مورد نیز ترک تابعیت اگر به موجب قوانین ایران باشد از سوی ایران به رسمیت شناخته می‌شود و تابعیت ایرانی فرد سلب می‌شود در قانون اساسی در اصل ۴۴ خود بیان می‌کند «تابعیت حق مسلم هر فرد ایرانی است و دولت نمی‌تواند از هیچ ایرانی سلب تابعیت نماید مگر به درخواست خود او یا در صورتیکه به تابعیت کشور دیگری در آید».

۲۸- گزینه «۳» قواعد حقوق بین‌المللی خصوصی، هم جنبه خارجی دارند هم بین‌المللی. در حقوق بین‌الملل خصوصی همچون حقوق داخلی روابط خصوصی افراد مورد بررسی است و ضمانت‌الاجراهای آن نیز مانند حقوق داخلی کافی و مؤثر است و منابع آن نیز هم داخلی است و هم بین‌المللی. از طرفی دارای منشأ خارجی نیز می‌باشد زیرا عنصر خارجی در آن مطرح می‌شود.

۲۹- گزینه «۱» مطابق با بند ۳ ماده ۹۸۸ قانون مدنی اتباع ایران که تابعیت خود را ترک می‌نمایند باید قبلاً تعهد نمایند که در ظرف یکسال از تاریخ ترک تابعیت حقوق خود را بر اموال غیر منقول که در ایران دارا می‌باشند و یا ممکن است بالوراثه دارا شوند، ولو قوانین ایران اجازه تملک آن را به اتباع خارجه بدهد، به نحوی از انحاء به اتباع ایرانی منتقل کنند.

۳۰- گزینه «۲» قانون داخلی مهمترین منبع برای تنظیم قواعد حقوق بین‌المللی خصوصی است و پس از آن رویه قضایی قرار دارد و البته منابع بین‌المللی هم مانند عهدنامه‌ها و عرف و رویه قضایی بین‌المللی دکترین و اصول کلی حقوق بین‌المللی هم در کنار منابع داخلی وجود دارد.

۳۱- گزینه «۱» قانون داخلی مهمترین منبع برای تنظیم قواعد حقوق بین‌المللی خصوصی است و پس از آن رویه قضایی قرار دارد و البته منابع بین‌المللی هم مانند عهدنامه‌ها و عرف و رویه قضایی بین‌المللی دکترین و اصول کلی حقوق بین‌المللی هم در کنار منابع داخلی وجود دارد.

۳۲- گزینه «۳» بهترین وسیله برای جلوگیری از بی‌تابیتی سیستم خاک است. به این معنا که هر کشوری به افراد متولد شده در سرزمین خود تابعیت خود را اعطا می‌کند. به این صورت حتی اطفالی که پدر و مادر آن‌ها نامعلوم هستند دارای تابعیت می‌گردند.

۳۳- گزینه «۱» مطابق با بند ۶ ماده ۹۷۶ قانون مدنی هر زن تبعه خارجی که شوهر ایرانی اختیار کند، ایرانی محسوب می‌شود این از نوع تابعیت‌های قهری است. و مطابق با ماده ۹۸۶ قانون مدنی با فوت شوهر یا طلاق از او، زن به صورت خود به خود به تابعیت سابق خود باز نمی‌گردد و تابعیت ایرانی او از بین نمی‌رود. بلکه زوجه می‌تواند به تابعیت اول خود رجوع نماید مشروط بر این که وزارت امور خارجه را کتباً مطلع کند.

۳۴- گزینه «۴» منابع حقوق بین‌الملل خصوصی را می‌توان به ۲ دسته تقسیم کرد.

منابع حقوق بین‌الملل خصوصی	
۱- منابع داخلی	۲- منابع بین‌المللی
الف - قانون	الف - عهدنامه‌های بین‌المللی
ب - رویه قضایی	ب - عرف و عادت بین‌المللی
	ج - رویه قضایی بین‌المللی
	د- دکترین
	ه- اصول کلی حقوق

بنابراین تقسیم‌بندی قانون مدنی ایران و رویه قضایی ایران از جمله منابع داخلی حقوق بین‌الملل خصوصی ایران است و عهدنامه‌هایی که ایران عضو آن است. و رویه قضایی و داوری بین‌المللی از جمله منابع بین‌المللی است.

۳۵- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۱ قانون مدنی «جز در موارد ذیل اتباع خارجه نیز از حقوق مدنی متمتع خواهند بود:

- ۱- در مورد حقوقی که قانون آن را صراحتاً منحصر به اتباع ایران نموده یا آنرا صراحتاً از اتباع خارجه سلب کرده است. ۲- در مورد حقوق مربوط به احوال شخصیه که قانون دولت متبوع تبعه خارجه آنرا قبول نکرده. ۳- در مورد حقوق مخصوصه که صرفاً از نقطه نظر جامعه ایرانی ایجاد شده باشد».

۳۶- گزینه «۲» حقوق بین الملل خصوصی هم قواعد داخلی دارد و هم قواعد بین المللی. قانون داخلی مهمترین منبع برای تنظیم قواعد حقوق بین المللی خصوصی است و پس از آن رویه قضایی قرار دارد و البته منابع بین المللی هم مانند عهدنامه‌ها و عرف و رویه قضایی بین المللی دکترین و اصول کلی حقوق بین المللی هم در کنار منابع داخلی وجود دارد.

۳۷- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۷۶ و ۹۸۷ قانون مدنی تغییر تابعیت زن به تبع شوهر، نشان دهنده اثر قهری ازدواج بر تابعیت زن است. در واقع تابعیت شوهر پس از ازدواج بر زن تحمیل می شود و این نشان دهنده وصف قهری تأسیس ازدواج است.

۳۸- گزینه «۲» در سیستم های خون و خاک چنانچه تعارض ایجاد شود تابعیت مضاعف ایجاد می گردد این نوع تابعیت مضاعف در سیستم های تولدی (اصلی) است در سیستم استقلال نسبی تابعیت زوجین، در صورتی که دولت متبوع شوهر تابعیت خود را به همسر تحمیل نکند او به تابعیت سابق خود باقی می ماند. بنابراین تابعیت مضاعف در تئوری مطرح نمی شود اما در عمل در مواقعی که زن تابعیت شوهر را بپذیرد تابعیت مضاعف مطرح می شود. در نتیجه احتمال وقوع تابعیت مضاعف در سیستم استقلال نسبی زیاد است اما در سیستم وحدت تابعیت، تابعیت شوهر به زن تحمیل می گردد و در صورتی که همه کشورهای این سیستم را اعمال کنند مانع تابعیت مضاعف می گردد اما این امر نیز در عمل قطعی نیست زیرا ممکن است به رغم تحمیل تابعیت شوهر، زن تابعیت سابق خود را ترک نکند. اما احتمال آن ضعیف است

۳۹- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن ایرانی که با تبعه خارجی مزاجت می نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند، مگر این مطابق قانون مملکت زوج، تابعیت شوهر به واسطه وقوع عقد ازدواج به زوجه تحمیل شود» در سیستم وحدت تابعیت تابعیت زوج به زوجه تحمیل می گردد. اما در سیستم استقلال نسبی زن به تابعیت سابقه خود باقی خواهد ماند. به همین جهت است که تابعیت مضاعف در فرض پذیرش سیستم وحدت تابعیت حادث می گردد.

۴۰- گزینه «۲» در ایران تابعیت اصلی ناشی از سیستم خون و خاک است و تابعیت اصلی بر حسب سیستم خون تنها از راه نسبت پدری پذیرفته شده است. بند ۲ ماده ۹۷۶ بیان می دارد «کسانی که پدر آنها ایرانی است اعم از این که در ایران یا در خارجه متولد شده باشند ایرانی محسوب می شوند».

۴۱- گزینه «۳» قواعد حقوق بین الملل خصوصی در ایران هم جنبه داخلی دارند مانند قواعد قانون مدنی، قانون تجارت و آیین دادرسی مدنی و هم جنبه بین المللی مانند عهدنامه های دو جانبه یا چند جانبه مانند عهدنامه ایران و آلمان در خصوص اقامت ۱۳۵۷.

۴۲- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹ قانون مدنی «مقررات عهدی که بر طبق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دول منعقد شده باشد در حکم قانون است»

۴۳- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن ایرانی که با تبعه خارجی مزاجت می نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند، مگر این مطابق قانون مملکت زوج، تابعیت شوهر به واسطه وقوع عقد ازدواج به زوجه تحمیل شود» در سیستم وحدت تابعیت تابعیت زوج به زوجه تحمیل می گردد. اما در سیستم استقلال تابعیت، زن به تابعیت سابقه خود باقی خواهد ماند. به همین جهت است که تابعیت مضاعف در فرض پذیرش سیستم وحدت تابعیت حادث می گردد.

۴۴- گزینه «۴» سیستم خاک عبارت از طریقه ای است که به موجب آن تابعیت را از روی محل تولد شخص معلوم می نمایند یعنی هر شخص تابعیت «کشور محل تولد» خود را دارد.

فصل دوم

«تابعیت»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل دوم

- کله ۱-** رجوع به تابعیت اصلیه در مورد ایرانیانی که موافق مقررات ترک تابعیت کرده باشند چه اثری دارد؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) از پاره‌ای از حقوق خصوصی متمتع خواهند بود. (۲) از پاره‌ای از حقوق سیاسی محروم خواهند بود. (۳) از حقوق مدنی مخصوصه محروم خواهند بود. (۴) از تمامی حقوق متمتع خواهند بود.
- کله ۲-** تبعه‌ی ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی ترک تابعیت کند و تابعیت خارجی تحصیل کند از کدام حقوق محروم می‌گردد؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) خصوصی (۲) مدنی مخصوصه (۳) عمومی سیاسی (۴) مربوط به احوال شخصیه
- کله ۳-** سن اعراض از تابعیت ایران (حق انتخاب بین تابعیت ایران و تابعیت خارجی) کدام است؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) ۱۵ سال (۲) ۱۸ سال (۳) ۲۵ سال (۴) سن بلوغ
- کله ۴-** آثار ترک تابعیت ایران شامل چه کسانی است؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) تمامی افراد خانواده را در بر می‌گیرد. (۲) فاقد اثر تبعی است. (۳) فقط فرزندان شخص ترک‌کننده را شامل می‌شود. (۴) فقط همسر شخص ترک‌کننده را شامل می‌شود.
- کله ۵-** سن تحصیل تابعیت ایران کدام است؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) ۲۵ سال است. (۲) همان سن بلوغ است. (۳) ۱۵ سال است. (۴) ۱۸ سال است.
- کله ۶-** اثر تحصیل تابعیت ایران شامل چه کسانی است؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) تمامی افراد خانواده (۲) تحصیل تابعیت ایران اثر تبعی ندارد. (۳) فقط همسر شخص پذیرفته شده (۴) همسر و فرزندان صغیر شخص پذیرفته شده
- کله ۷-** زن ایرانی در اثر ازدواج با مرد خارجی تابعیت ایران را از دست داده در چه صورتی می‌تواند به تابعیت ایران رجوع کند؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) طلاق مشروط بر اینکه دولت رجوع به تابعیت او را صلاح بداند. (۲) طلاق یا فوت شوهر (۳) فوت شوهر مشروط بر اینکه دولت رجوع به تابعیت او را صلاح بداند. (۴) فوت شوهر مشروط بر اینکه از شوهر متوفی فرزند صغیر نداشته باشد.
- کله ۸-** روابط پدر و مادر و فرزندان در موردی که نسبت طفل فقط به مادر مسلم باشد تابع قانون متبوع کدام است؟ (سراسری ۷۷)
- (۱) ابوی (۲) پدر (۳) فرزند (۴) مادر
- کله ۹-** وجه اشتراک رد تابعیت ایران و ترک تابعیت ایران چیست؟ (سراسری ۷۷)
- (۱) غیر ارادی بودن (۲) علی‌البدل بودن (۳) تولدی بودن (۴) ارادی بودن
- کله ۱۰-** زن خارجی که در اثر ازدواج با مرد ایرانی تابعیت ایران را بدست می‌آورد در کدام صورت می‌تواند به تابعیت اصلی خود رجوع کند؟ (سراسری ۷۷)
- (۱) انحلال نکاح (۲) موافقت دولت (۳) هر وقت بخواهد (۴) ظرف یکسال از تاریخ ازدواج
- کله ۱۱-** اگر دارنده تابعیت اکتسابی ایران، در مدت توقف در خارج از کشور، مرتکب اعمالی بر ضد ایران بشود..... (سراسری ۷۸)
- (۱) دولت ایران، نمی‌تواند از او سلب تابعیت کند. (۲) دولت ایران، می‌تواند از او سلب تابعیت کند. (۳) مجازات وی شدیدتر از اتباع ایرانی‌الاصل است. (۴) علاوه بر سلب تابعیت طبق قانون مجازات اسلامی عمل خواهد شد.
- کله ۱۲-** اگر یک ایرانی بدون رعایت مقررات مربوط به ترک تابعیت، تابعیت یک کشور خارجی را تحصیل نماید از نظر دولت ایران..... (سراسری ۷۸)
- (۱) تابعیت خارجی وی به رسمیت شناخته خواهد شد. (۲) تابعیت خارجی وی کان لم یکن تلقی می‌شود. (۳) تابعیت ایرانی وی سلب و تابعیت خارجی او کان لم یکن می‌شود. (۴) مرتکب جرم شده و مجازاتش تبعید است.
- کله ۱۳-** زن خارجی که به واسطه ازدواج با مرد ایرانی به تابعیت ایران در آید: (سراسری ۷۸)
- (۱) در صورت فوت شوهر برای خارج شدن از تابعیت ایران باید درخواست ترک تابعیت نماید. (۲) در صورت فوت شوهر، خود بخود تابعیت ایرانی را از دست می‌دهد. (۳) در صورت فوت شوهر می‌تواند با اطلاع کتبی به وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به تابعیت قبلی خود در آید. (۴) می‌تواند تا دو سال پس از ازدواج تابعیت ایرانی خود را رد نماید.

- ک ۱۴- کدام یک از افراد ذیل دارای تابعیت اصلی ایران هستند؟ کسی که از پدر
(۱) و مادر بیگانه که یکی از آن دو در ایران متولد شده بوجود آمده است. (۲) و مادر نامعلوم در ایران متولد شده است.
(۳) ایرانی متولد شده است. (۴) هر سه گزینه
(سراسری ۷۸)
- ک ۱۵- در سیستم حقوقی ایران شخصی که در ایران از پدر و مادر خارجی متولد شود، در صورتی تبعه ایران محسوب می‌شود که:
(۱) پدر و مادر حتماً در ایران متولد شده باشند.
(۲) یکی از پدر یا مادر در ایران متولد شده باشد.
(۳) پس از رسیدن به سن ۱۹ سالگی درخواست تحصیل تابعیت ایران را بنماید.
(۴) پدر تبعه یکی از کشورهای همسایه ایران باشد.
(سراسری ۷۸)
- ک ۱۶- برای ترک تابعیت ایران متقاضی باید چند سال تمام داشته باشد و کدام مرجع، خروج از تابعیت وی را اجازه می‌دهد؟
(۱) ۱۸- قوه قضاییه (۲) ۲۵- وزارت کشور (۳) ۲۵- هیئت وزرا (۴) ۱۸- هیئت وزرا
(سراسری ۷۹)
- ک ۱۷- زن ایرانی که به لحاظ ازدواج با مرد خارجی تابعیت ایران را از دست داده است، پس از فوت شوهر به چه ترتیب می‌تواند به تابعیت ایران برگردد؟ (سراسری ۷۹)
(۱) باید تقاضای پذیرش به تابعیت ایران را بنماید.
(۲) به صرف تقدیم درخواست به وزارت امور خارجه
(۳) خودبخود تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی می‌شود.
(۴) تنها در صورت موافقت دولت خارجی
(سراسری ۷۹)
- ک ۱۸- اگر یک ایرانی بدون رعایت مقررات ترک تابعیت، تابعیت خارجی تحصیل نماید:
(۱) از نظر دولت جمهوری اسلامی ایران تابعیت خارجی او معتبر است.
(۲) تابعیت ایرانی وی سلب و تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی می‌شود.
(۳) تابعیت ایرانی او سلب و از کشور اخراج می‌شود.
(۴) تابعیت ایرانی وی برقرار می‌ماند و تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی می‌شود.
(سراسری ۷۹)
- ک ۱۹- کسی که پدرش ایرانی است ایرانی محسوب می‌شود؟
(۱) اگر با ازدواج صحیح بوجود آمده یا بر طبق مقررات قانون مدنی شرعاً ملحق به پدر باشد.
(۲) اگر در ایران متولد شده باشد.
(۳) مگر در صورت مخالفت پدر
(۴) اگر مادرش هم ایرانی باشد.
(سراسری ۷۹)
- ک ۲۰- طبق قانون اساسی، سلب تابعیت ایرانی، از یک خارجی که به تابعیت ایران درآمده است، چگونه امکان‌پذیر است؟
(۱) با درخواست خودش
(۲) با درخواست خودش و ارائه تابعیت قبلی
(۳) در هیچ صورت
(۴) در صورت کشف سوابق سوءپیشینه کیفری
(سراسری ۷۹)
- ک ۲۱- شرایط رجوع به تابعیت ایران عبارت است از
(۱) تقاضای کتبی و عدم مخالفت دولت
(۲) عدم مخالفت دولت و سکونت در ایران به مدت پنج سال
(۳) موافقت دولت و عدم محکومیت به جرایم غیر سیاسی
(۴) موافقت دولت و عدم محکومیت به جرایم سیاسی
(سراسری ۸۰)
- ک ۲۲- سن ل تابعیت ایران سال شمسی برای تحصیل تابعیت ایران سال شمسی و برای رد تابعیت ایران سال شمسی است. ازم برای ترک
(سراسری ۸۰)
(۱) هجده، هجده، بیست و پنج
(۲) هجده، بیست و پنج، هجده
(۳) بیست و پنج، هجده، بیست و پنج
(۴) بیست و پنج، هجده، هجده
(سراسری ۸۰)
- ک ۲۳- یک ایرانی که بدون ترک تابعیت ایران تابعیت کشور خارجی را تحصیل نماید،
(۱) به محض درخواست از تابعیت ایران خارج می‌شود.
(۲) تابعیت ایرانی از او سلب می‌شود.
(۳) دولت جمهوری اسلامی ایران باید تابعیت خارجی او را به رسمیت نشناسد حق داشتن اموال غیر منقول در ایران را ندارد.
(۴) دولت جمهوری اسلامی ایران تابعیت خارجی او را کان لم یکن می‌نماید.
(سراسری ۸۱)
- ک ۲۴- تغییر تابعیت زن در اثر ازدواج جنبه دارد.
(۱) ارادی (۲) قهری (۳) غیر ارادی (۴) قراردادی
(سراسری ۸۱)
- ک ۲۵- تابعیت تولدی یا اصلی یعنی تابعیت ناشی از
(۱) ازدواج و یا طلاق (۲) اراده شخص (۳) ازدواج و یا تحصیل تابعیت (۴) نسب و یا محل تولد
(سراسری ۸۰)

که ۲۶- تابعیت ایرانی زن خارجی که با مرد ایرانی ازدواج می‌کند و تابعیت ایرانی زن خارجی که شوهرش تابعیت ایران را تحصیل می‌کند به ترتیب چه نوع تابعیتی است؟

(سراسری ۸۰)

- (۱) ارادی، غیر ارادی (۲) تبعی، ارادی (۳) غیر ارادی، تبعی (۴) قهری، تبعی

(سراسری ۸۱)

که ۲۷- زوجه و فرزندان کسی که تابعیت ایران را ترک می‌نماید:

- (۱) اگر اطفال وی کبیر باشند از تابعیت ایرانی خارج می‌گردند.
(۲) اگر اطفال وی صغیر باشند از تابعیت ایرانی خارج می‌گردند.
(۳) اعم از اینکه اطفال وی کبیر باشند از تابعیت ایران خارج نمی‌گردند.
(۴) اعم از اینکه اطفال وی صغیر باشند از تابعیت ایران خارج می‌گردند.

که ۲۸- در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران زنان ایرانی که در اثر ازدواج با مردان خارجی تابعیت خارجی شوهران خود را تحصیل می‌کنند، حق داشتن اموال غیرمنقول را از ایران خارج گردند.

(سراسری ۸۱)

- (۱) ندارند و لازم است. (۲) دارند و لازم نیست. (۳) دارند و لازم است. (۴) ندارند و لازم نیست.

(سراسری ۸۱)

که ۲۹- کدام شرط جزو شرایط لازم برای کسب تابعیت ایرانی نیست؟

- (۱) سن ۱۸ سال تمام (۲) انجام خدمت نظام وظیفه
(۳) ۵ سال اقامت متوالی یا متناوب در ایران (۴) محکوم نشدن به جنحه مهم یا جرائم غیر سیاسی در خارج از کشور

(سراسری ۸۱)

که ۳۰- در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران، بر اساس ماده ۹۸۶ قانون مدنی شخصی که به تابعیت ایران پذیرفته شود، زن او:

- (۱) تبعه دولت ایران شناخته نمی‌شود.
(۲) هم تبعه دولت ایران شناخته می‌شود.
(۳) می‌تواند با رضایت خود تبعه ایران شناخته شود.
(۴) به شرط تنظیم تقاضانامه و موافقت دولت تبعه دولت ایران شناخته شود.

(سراسری ۸۱)

که ۳۱- اولاد صغیر شخص بیگانه‌ای که به تابعیت ایران پذیرفته شده است ایرانی محسوب:

- (۱) می‌گردند لازم نیست در ۱۸ سالگی تابعیت ایران را تحصیل کنند.
(۲) نمی‌گردند ولی در سن ۱۸ سال تمام حق درخواست پذیرش به تابعیت ایران را دارند.
(۳) می‌گردند ولی در ظرف یک سال از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام حق پذیرش تابعیت سابق پدر خود را دارند.
(۴) می‌گردند ولی در ظرف یک سال از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام حق پذیرش تابعیت سابق جدید پدر خود را دارند.

که ۳۲- زنان ایرانی که در اثر ازدواج تابعیت خارجی شوهران خود را پذیرفته‌اند در صورت وفات شوهران خود یا طلاق به صرف تقدیم درخواست به وزارت امور خارجه ایران:

(سراسری ۸۱)

- (۱) حق بازگشت به تابعیت اصلی ایرانی را دارند.
(۲) و پذیرش هیئت دولت ایران حق بازگشت به تابعین اصلی ایران را دارند.
(۳) و انتقال اموال و دارایی‌های خود را به ایران حق بازگشت به تابعیت اصلی ایران را دارند.
(۴) حق بازگشت به تابعیت اصلی ایرانی را ندارند و می‌بایست تابعیت ایرانی را تحصیل نمایند.

(آزاد ۸۱)

که ۳۳- سلب تابعیت از ایرانی‌ها ممکن نیست مگر:

- (۱) مرتکب جرم شوند. (۲) به تابعیت کشور دیگری درآیند.
(۳) از ایران تبعید شوند. (۴) به طور غیر مجاز از ایران خارج شده باشند.

(آزاد ۸۱)

که ۳۴- طبق قوانین ایران اگر کسی به ایران پناهنده شود:

- (۱) ایران به طور کلی او را نخواهد پذیرفت.
(۲) ایران می‌تواند به کسانی که پناهندگی سیاسی بخواهند پناه دهد.
(۳) بدون هیچ قیدی او را خواهد پذیرفت.
(۴) او را بازداشت خواهد کرد.

که ۳۵- زن غیر ایرانی که شوهر او تحصیل تابعیت ایران می‌نماید و به تبع شوهر خود تبعه دولت ایران شناخته می‌شود، می‌تواند..... اظهاریه کتبی به وزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق شوهر را قبول کند.

(سراسری ۸۲)

- (۱) ظرف یکسال از تاریخ طلاق (۲) پس از یک سال از تاریخ فوت شوهر ایرانی
(۳) پس از یک سال از تاریخ صدور سند تابعیت شوهر (۴) ظرف یک سال از تاریخ صدور سند تابعیت شوهر

- ۳۶- اگر یک ایرانی بدون ترک تابعیت ایران، تحصیل تابعیت خارجی نماید.....
 (۱) تابعیت خارجی او در ایران به رسمیت شناخته می‌شود.
 (۲) تابعیت ایرانی او سلب و تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی می‌شود.
 (۳) تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی می‌شود و تبعه ایران محسوب می‌شود.
 (۴) تابعیت خارجی او در ایران در صورتی به رسمیت شناخته می‌شود که حداقل ۵ سال سابقه اقامت در کشور خارجی مذکور داشته باشد. (سراسری ۸۲)
- ۳۷- زن ایرانی که در اثر ازدواج با مرد خارجی تابعیت خارجی خود را از دست داده..... می‌تواند به تابعیت اصلیه خود رجوع کند. (سراسری ۸۲)
 (۱) پس از وفات شوهر
 (۲) پس از یکسال از تاریخ صدور سند تابعیت خارجی
 (۳) ظرف یکسال از تاریخ صدور سند تابعیت خارجی
 (۴) ظرف یکسال از تاریخ وفات شوهر و یا تفریق
- ۳۸- زن ایرانی بی‌شوهری که موافق مقررات تبدیل تابعیت کرده و پس از تحصیل تابعیت خارجی با مرد بیگانه‌ای ازدواج کرده و بخواهد به تابعیت اصلیه خود رجوع کند.....
 (۱) پس از طلاق یا فوت شوهر خارجی به تابعیت ایران قبول خواهد شد.
 (۲) به مجرد درخواست به تابعیت ایران قبول خواهد شد، مگر آنکه دولت تابعیت او را صلاح نداند.
 (۳) ظرف یکسال از تاریخ طلاق به تابعیت ایران قبول خواهد شد، مگر آنکه دولت خارجی رجوع به تابعیت او را اجازه ندهد.
 (۴) پس از یکسال از تاریخ فوت شوهر خارجی به تابعیت ایران قبول خواهد شد، مگر آنکه دولت تابعیت او را صلاح نداند. (سراسری ۸۲)
- ۳۹- تابعیت ایرانی طفلی که از پدر ایرانی در ایران متولد شده است، تابعیت..... نامیده می‌شود. (سراسری ۸۲)
 (۱) نسبی و سرزمینی (۲) سرزمینی (۳) تبعی (۴) نسبی
- ۴۰- پس از خروج ترک‌کننده تابعیت ایران از این کشور، وضعیت ورود مجدد او به ایران چگونه خواهد بود؟ (آزاد ۸۲)
 (۱) بدون محدودیت همچون قبل از ترک تابعیت، می‌تواند وارد ایران شود.
 (۲) برای ورود به ایران باید درخواست تابعیت ایران بنماید.
 (۳) می‌تواند به عنوان بیگانه وارد ایران شود.
 (۴) دیگر نمی‌تواند وارد ایران شود.
- ۴۱- کدام گزینه صحیح است؟ (آزاد ۸۲)
 (۱) طبق قانون ایران، یک خارجی که تابعیت ایران را کسب کرده تابعیت خارجی او نیز معتبر است.
 (۲) طبق قانون ایران، تابعیت خارجی یک ایرانی معتبر می‌باشد.
 (۳) طبق قانون ایران، تابعیت مضاعف پذیرفته شده است.
 (۴) تابعیت خارجی ایرانیانی که خلاف مقررات آن را کسب کرده‌اند کان لم یکن تلقی خواهد شد.
- ۴۲- کدام گزینه صحیح است؟ (آزاد ۸۲)
 (۱) کسانی که در خارج از ایران به وجود آمده‌اند و فقط مادرشان ایرانی هستند حتماً تبعه ایران هستند.
 (۲) کسانی که در ایران از پدری که تبعه خارجه است به وجود آمده و بلافاصله پس از رسیدن به سن هیجده سال تمام یکسال دیگر در ایران اقامت کرده باشند تبعه ایران محسوب می‌شوند.
 (۳) کسانی که در ایران به وجود آمده‌اند از بدو تولد تبعه ایران محسوب می‌شوند.
 (۴) کسانی که در ایران به وجود آمده‌اند و مادرشان ایرانی است حتماً تبعه ایران هستند.
- ۴۳- بانویی غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج، ایرانی شده است طلاق از شوهر ایرانی چه تأثیری در تابعیت وی دارد؟ (سراسری ۸۳)
 (۱) می‌تواند به تابعیت خارجی خود برگردد.
 (۲) بعد از طلاق خارجی محسوب می‌گردد.
 (۳) بعد از طلاق دو تابعیتی محسوب می‌گردد.
 (۴) بشرط درخواست، می‌تواند بر تابعیت ایرانی باقی بماند.
- ۴۴- دختر خارجی که به تبع پدر خود تابعیت ایران را تحصیل کرده است..... می‌تواند تابعیت مملکت سابق پدر را قبول کند. (سراسری ۸۳)
 (۱) با تقاضای کتبی و موافقت هیئت وزیران
 (۲) با تقاضای کتبی و موافقت مملکت سابق پدر
 (۳) در ظرف یکسال از تاریخ تحصیل تابعیت پدر
 (۴) در ظرف یکسال از تاریخ رسیدن به سن هیجده سال تمام
- ۴۵- پذیرش به تابعیت ایران منوط به قبول..... است. (سراسری ۸۳)
 (۱) وزارت کشور (۲) هیئت وزرا (۳) رئیس جمهور و مجلس (۴) وزارت خارجه و وزارت کشور

- ۴۶- یک خانم ایرانی متولد ایران با یک مرد افغانی ازدواج نموده است. فرزند آنها در ایران به دنیا آمده است
 (۱) تابعیت این فرزند ایرانی است چون مادر او ایرانی می‌باشد.
 (۲) تابعیت این فرزند ایرانی است چون او در ایران به دنیا آمده است.
 (۳) تابعیت این فرزند ایرانی است چون مادر او در ایران متولد شده است.
 (۴) تابعیت این فرزند به هیچ صورت نمی‌تواند ایرانی باشد.
- ۴۷- یک شخص ایرانی که به تابعیت کشور خارجی درآمده است طبق قانون:
 (۱) نمی‌تواند مال غیر منقول در ایران داشته باشد.
 (۲) نمی‌تواند بدون اخذ روادید وارد ایران شود.
 (۳) تابعیت خارجی او معتبر است.
 (۴) تابعیت خارجی او سلب خواهد شد.
- ۴۸- از هیچ ایرانی نمی‌توان سلب تابعیت نمود مگر:
 (۱) جنایتی مرتکب شده باشد.
 (۲) به تابعیت دولت دیگری درآمده باشد.
 (۳) جرم سیاسی مرتکب شده باشد.
 (۴) یکی از افراد خانواده‌اش تابعیت ایران را ترک کرده باشد.
- ۴۹- داشتن هجده سال تمام از شرایط است.
 (۱) ترک تابعیت ایران و رد تابعیت ایران
 (۲) تحصیل تابعیت ایران و رد تابعیت ایران
 (۳) ترک تابعیت ایران و تحصیل تابعیت ایران در اثر ازدواج
 (۴) تحصیل تابعیت ایران برای زن خارجی که شوهر او به تابعیت ایران پذیرفته می‌شود.
- ۵۰- فرزند حاصل از یک مرد ایرانی با زن خارجی:
 (۱) اگر پس از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام یک سال در ایران اقامت نماید، ایرانی محسوب می‌شود.
 (۲) ایرانی محسوب می‌شود، اگر ازدواج طبق قانون ایران انجام شده باشد.
 (۳) اگر در ایران متولد شده باشد، ایرانی محسوب می‌شود.
 (۴) اگر در ایران اقامت گیرند، ایرانی محسوب می‌شود.
- ۵۱- تابعیت اصلی، تابعیتی است که:
 (۱) بوسیله ازدواج بدست آمده باشد.
 (۲) پس از مدت معینی اقامت بدست می‌آید.
 (۳) بوسیله اجرای سیستم خون یا خاک بدست آمده باشد.
 (۴) شخص پس از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام بدست می‌آورد.
- ۵۲- کسی که تابعیت ایران را کسب می‌کند:
 (۱) از کلیه حقوقی که برای ایرانیان مقرر است بهره‌مند می‌شود مگر نایل آمدن به برخی از مقامات خاص.
 (۲) از لحاظ حقوق مدنی و عمومی مانند بیگانگان می‌باشد.
 (۳) از کلیه حقوقی که برای ایرانیان مقرر است بعلاوه رفت و آمد آزاد به کشور متبوع سابق خود بهره‌مند است.
 (۴) از کلیه حقوقی که برای بیگانگان مقرر است بعلاوه نایل آمدن به برخی از مقامات خاص در ایران بهره‌مند است.
- ۵۳- کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) کسی که بدون ترک تابعیت ایران، تابعیت خارجی را کسب کرده است، ممکن است تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی شود.
 (۲) اصلاً بدون ترک تابعیت ایران، نمی‌توان تابعیت خارجی را کسب کرد.
 (۳) کسب تابعیت خارجی بدون ترک تابعیت ایرانی ممکن است باعث سلب تابعیت ایرانی شود.
 (۴) کسب تابعیت خارجی با داشتن تابعیت ایران منافاتی ندارد و هر دو از نظر قانون تابعیت ایران معتبر می‌باشند.
- ۵۴- کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آنها در ایران متولد شده بوجود آمده‌اند تابعیت ایران را دارا شوند.
 (۲) کسانی که مادر آنها خارجی است و تابعیت ایران را قبول نکرده‌اند نمی‌توانند تابعیت ایران را دارا شوند.
 (۳) هر زن ایرانی که شوهر خارجی اختیار کند نمی‌تواند تابعیت ایران را دارا شود.
 (۴) بعضی ساکنین ایران ممکن است مقیم ایران باشند و تابعیت ایران را هم نداشته باشند.

(آزاد ۸۴)

که ۵۵- شخصی که تابعیت ایران را کسب کرده است:

- (۱) نمی‌تواند در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کند و رأی بدهد.
- (۲) نمی‌تواند در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کند و رئیس جمهور شود.
- (۳) او ایرانی است و از لحاظ حقوق عمومی و انتخابات هیچ معنی ندارد و می‌تواند رئیس جمهور هم بشود.
- (۴) اگر مرتکب جرم مهمی بشود، تابعیت ایران از او سلب خواهد شد.

(سراسری ۸۵)

که ۵۶- در کدام مورد تغییرات غیر ارادی تابعیت برای افراد رخ می‌دهد؟

- (۱) هنگامی که شخص به عنوان مجازات از کشور اخراج شود.
- (۲) هنگامی که شخص به کشور دیگر پناهنده شود.
- (۳) هنگامی که قسمتی از اراضی یک کشور از خاک اصلی جدا شود.
- (۴) برای فرزندی که پدرشان تغییر تابعیت دهد.

(سراسری ۸۵)

که ۵۷- اگر شخصی تغییر تابعیت دهد، آثار فعلی روابط حقوقی که در زمان تابعیت قبلی بوجود آمده‌اند تابع کدام قانون است؟

- (۱) قانون مقر دادگاه
- (۲) قانون منتخب طرفین
- (۳) قانون حاکم در موقع تشکیل حق
- (۴) قانون حاکم در موقع اجرای حق

(سراسری ۸۵)

که ۵۸- ترک تابعیت ایرانی مرد چه تأثیری بر تابعیت زن و فرزندان او دارد؟

- (۱) زن و فرزندان او نیز به تبع وی از تابعیت ایران خارج می‌شوند، لیکن ظرف یکسال می‌توانند اعلام کنند که می‌خواهند به تابعیت ایران باقی بمانند.
- (۲) زن وی و فرزندی که کمتر از ۲۵ سال دارند به تبع وی از تابعیت ایران خارج می‌شوند، لیکن فرزندان بالای ۲۵ سال خود باید تقاضا بدهند.
- (۳) نسبت به فرزندان زیر ۱۸ سال او باعث تغییر تابعیت می‌شود.
- (۴) به خودی خود هیچ تأثیری ندارد.

که ۵۹- حق بازگشت به تابعیت ایران برای زن ایرانی بی‌شوهری که با اجازه دولت ترک تابعیت کرده و پس از تحصیل تابعیت خارجی با یک مرد خارجی ازدواج کرده است، منوط به..... است.

(سراسری ۸۵)

- (۱) اجازه دولت ایران
- (۲) اجازه دولت خارجی
- (۳) اجازه شوهر خارجی
- (۴) طلاق یا فوت شوهر خارجی

که ۶۰- حق رجوع به تابعیت ایران برای زن ایرانی که در اثر ازدواج با مرد خارجی تابعیت ایران را از دست داده است. منوط به است.

(سراسری ۸۵)

- (۱) اجازه دولت ایران
- (۲) اجازه دولت خارجی
- (۳) اجازه شوهر خارجی
- (۴) طلاق یا فوت شوهر خارجی

(سراسری ۸۵)

که ۶۱- زن غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی می‌شود می‌تواند..... به تابعیت اول خود رجوع کند.

- (۱) بعد از طلاق یا فوت شوهر ایرانی
- (۲) ظرف یکسال از تاریخ ازدواج
- (۳) ظرف یکسال از تاریخ طلاق یا فوت شوهر ایرانی
- (۴) بعد از فوت شوهر ایرانی و در صورت نداشتن اولاد از او

(سراسری ۸۵)

که ۶۲- تبدیل ارادی تابعیت در کدام مورد است؟

- (۱) رد تابعیت، تحصیل تابعیت، ترک تابعیت، رجوع به تابعیت.
- (۲) تحصیل تابعیت در اثر ازدواج، رجوع به تابعیت، ترک تابعیت.
- (۳) الحاق سرزمینی، رد تابعیت، ترک تابعیت، رجوع به تابعیت.
- (۴) رجوع به تابعیت، الحاق سرزمینی، رد تابعیت، تحصیل تابعیت.

(آزاد ۸۵)

که ۶۳- کدام یک از اشخاص ذیل تبعه ایران محسوب می‌شوند؟

- (۱) کسی که در ایران از مادر خارجی که قبل از ازدواج با مرد خارجی، ایرانی بوده است، متولد شده باشد.
- (۲) کسی که خود و مادرش در ایران متولد شده باشند.
- (۳) کسی که خودش در ایران و پدرش خارجی بوده و در خارج از ایران به دنیا آمده است.
- (۴) کسی که در ایران از پدر و مادر خارجی به دنیا آمده است.

(آزاد ۸۵)

که ۶۴- شخصی که تحصیل تابعیت ایران نموده باشد و در ایران رشته حقوق قضایی خوانده است.

- (۱) نمی‌تواند قاضی شود.
- (۲) نمی‌تواند استاد دانشگاه بشود.
- (۳) نمی‌تواند در انتخابات مجلس شورای اسلامی رأی دهد.
- (۴) نمی‌تواند به استخدام وزارت دارایی و امور اقتصادی درآید.

(آزاد ۸۵)

که ۶۵- دعاوی از حیث صلاحیت محاکم تابع قانون:

- (۱) منتخب طرفین است.
- (۲) کشور متبوع خواهان است.
- (۳) کشور متبوع خوانده است.
- (۴) محل اقامه دعوی می‌باشد.

(آزاد ۸۵)

که ۶۶- چنانچه شخصی که تابعیت ایران را دارد، تابعیت یک کشور خارجی را هم تحصیل کند:

- (۱) تابعیت ایرانی او کان لم یکن خواهد بود.
- (۲) تابعیت ایرانی و خارجی او کان لم یکن خواهد بود.
- (۳) تابعیت خارجی او کان لم یکن خواهد بود.
- (۴) هر دو تابعیت او معتبر خواهد بود.

- ۶۷- دو خارجی که هیچ ارتباطی با ایران ندارند برای چند روزی به ایران سفر کرده‌اند، یکی از آن‌ها می‌خواهد علیه دیگری در ایران اقامه دعوی کند، (آزاد ۸۵)
- (۱) دادگاه‌های ایران صلاحیت ندارند.
 - (۲) دادگاه‌های محل اقامتگاه آن‌ها صلاحیت دارند.
 - (۳) دادگاه‌های محل سکونت آن‌ها صلاحیت دارند.
 - (۴) دادگاه‌های محل سکونت موقت خوانده صلاحیت دارند.

- ۶۸- شرط کسب تابعیت و ترک تابعیت ایران به ترتیب:
- (۱) برای کسب تابعیت هیجده سال سن و پنج سال سکونت در ایران، برای ترک تابعیت هیجده سال سن و تعهد بر انتقال اموال غیر منقول ظرف یکسال.
 - (۲) برای کسب تابعیت ۲۵ سال سن و پنج سال سکونت در ایران، برای ترک تابعیت ۲۵ سال سن و تعهد بر انتقال اموال غیر منقول ظرف ۵ سال.
 - (۳) برای کسب تابعیت ۱۸ سال سن و پنج سال اقامت در ایران، برای ترک تابعیت ۲۵ سال سن و تعهد بر انتقال اموال غیر منقول ظرف یکسال.
 - (۴) برای کسب تابعیت ۲۵ سال سن و برای ترک تابعیت ۱۸ سال سن، می‌باشد.

- ۶۹- اگر یک ایرانی تابعیت کشوری خارجی را تحصیل نماید تابعیت خارجی وی در صورتی در ایران به رسمیت شناخته می‌شود که..... (سراسری ۸۶)
- (۱) تابعیت ایرانی خود را نیز حفظ نموده باشد.
 - (۲) درخواست ترک تابعیت ایران را نموده باشد.
 - (۳) طبق قوانین ایران ترک تابعیت ایران را نموده باشد.
 - (۴) مقررات کشور خارجی در رابطه با تحصیل تابعیت را دقیقاً رعایت نموده باشد.

- ۷۰- زن خارجی که بر اثر ازدواج با مرد ایرانی به تابعیت ایرانی درآمده است می‌تواند..... به تابعیت قبلی خود رجوع کند. (سراسری ۸۶)
- (۱) پس از فوت شوهر ایرانی
 - (۲) پس از جدایی از شوهر ایرانی
 - (۳) پس از طلاق یا فوت شوهر ایرانی
 - (۴) ظرف یکسال از زمان تحصیل تابعیت ایرانی

- ۷۱- با توجه به قوانین جمهوری اسلامی ایران، کدام گزینه در مورد تابعیت صحیح است؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) تابعیت اکتسابی اتباع ایران در هر حال به وسیله دولت قابل سلب است.
 - (۲) نه تابعیت اصلی و نه تابعیت اکتسابی قابل سلب از تبعه ایران نیست.
 - (۳) فقط تابعیت اکتسابی در صورت فرار از خدمت نظام وظیفه یا ارتکاب جرائم علیه امنیت قابل سلب است.
 - (۴) در صورت محکومیت تبعه ایران به ارتکاب جرائم علیه امنیت ایران، تابعیت او اعم از اصلی و اکتسابی قابل سلب است.

- ۷۲- به موجب قانون ایران، ایرانی محسوب می‌شود کسی که
- (۱) در ایران از پدر خارجی و مادر ایرانی به وجود آمده باشد.
 - (۲) در ایران از پدر خارجی بوجود آمده باشد.
 - (۳) در ایران متولد شده باشد.
 - (۴) در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شده به وجود آمده باشد.

- ۷۳- به موجب قانون ایران، کسی که ترک تابعیت ایران نماید.
- (۱) زوجه و اطفال وی اعم از اینکه صغیر یا کبیر باشند از تابعیت ایران خارج نمی‌شوند مگر اینکه اجازه هیئت وزرا شامل حال آن‌ها هم باشد.
 - (۲) زوجه و اطفال صغیر وی از تابعیت ایرانی خارج می‌شوند.
 - (۳) زوجه و اطفال وی تنها در صورت درخواست خودشان از تابعیت ایران خارج می‌شوند البته بدون لزوم رعایت مقررات مربوط به ترک تابعیت ایران.
 - (۴) فقط زوجه وی از تابعیت ایران خارج می‌شود.

- ۷۴- کدام یک از اشخاص ذیل ممکن است بدون رعایت شرط اقامت با تصویب هیئت وزرا به تابعیت ایران قبول شوند؟ (آزاد ۸۶)
- (۱) اشخاصی که دارای عیال ایرانی بوده و از او اولاد دارند.
 - (۲) اشخاصی که دارای عیال ایرانی هستند.
 - (۳) اشخاصی که دارای اولاد ایرانی هستند.
 - (۴) اشخاصی که مجرد هستند.

- ۷۵- کسانی که تقاضای ترک تابعیت ایران و قبول تابعیت خارجی نمایند، ظرف چه مدت از صدور سند ترک تابعیت باید از ایران خارج شوند؟ (سراسری ۸۷)
- (۱) دو ماه و قابل تمدید تا شش ماه
 - (۲) سه ماه و قابل تمدید تا یکسال
 - (۳) شش ماه
 - (۴) یکسال

- ک ۷۶-** طفلی که از پدر خارجی در ایران متولد می‌شود، پس از رسیدن به سن هجده سال تمام می‌تواند ظرف یکسال تقاضای بنماید. (سراسری ۸۷)
- (۱) بقاء به تابعیت پدر (۲) بقاء به تابعیت ایران (۳) قبول تابعیت پدر (۴) قبول تابعیت ایران
- ک ۷۷-** کسانی که ترک تابعیت ایران و قبول تابعیت خارجی نمایند، ترک تابعیت آنان شامل (سراسری ۸۷)
- (۱) زن و فرزندان آنان می‌شود. (۲) زن و فرزندان صغیر آنان می‌شود. (۳) فرزندان کبیر آنان نمی‌شود. (۴) زن و فرزندان آنان نمی‌شود.
- ک ۷۸-** شخصی که تابعیت ایران را کسب کرده است:
- (۱) از کلیه حقوق ایرانیان برخوردار است. (۲) فقط از برخی از حقوق معین که در قانون ذکر شده برخوردار است. (۳) از تملک مال غیر منقول ممنوع است. (۴) حق ورود به ایران را با اخذ ویزا دارد. (آزاد ۸۷)
- ک ۷۹-** فردی که در ایران از مادر ایرانی بدنیا آمده است.
- (۱) ایرانی است، اگر مادر او نیز در ایران بدنیا آمده باشد. (۲) تابعیت خارجی پدر خود را دارد. (۳) چون پدرش در خارج از ایران بدنیا آمده، ممکن نیست تابعیت او ایرانی باشد. (۴) بدون تابعیت خواهد بود. (آزاد ۸۷)
- ک ۸۰-** یک مرد ایرانی که یکسال است طبق قانون ترک تابعیت ایران را کرده است:
- (۱) اصلاً نمی‌تواند مال غیر منقول در ایران داشته باشد. (۲) به مقدار نیاز شخصی می‌تواند مال غیر منقول داشته باشد. (۳) به مدتی که در ایران زندگی می‌کند می‌تواند مال غیر منقول داشته باشد. (۴) باید اموال غیر منقول خود را به همسرش منتقل کند. (آزاد ۸۷)
- ک ۸۱-** در صورت تولد فرزند در ایران از پدری خارجی و مادری ایرانی، فرزند در چه موقع ایرانی است؟ (سراسری ۸۸)
- (۱) از بدو تولد (۲) به شرط پذیرش تقاضای تابعیت بین ۱۸ تا ۱۹ سالگی (۳) در ۱۹ سالگی به شرط اقامت در ایران بین ۱۸ تا ۱۹ سالگی (۴) به شرط پذیرش تقاضای تابعیت با داشتن ۵ سال سابقه سکونت
- ک ۸۲-** زن‌های ایرانی که بر اثر ازدواج تابعیت خارجی را تحصیل می‌کنند تا چه میزان از حق داشتن اموال غیر منقول برخوردار خواهند بود؟ (سراسری ۸۸)
- (۱) به هیچ میزان حق داشتن اموال غیر منقول را نخواهند داشت. (۲) حق داشتن اموال غیر منقول را در صورتی که موجب سلطه خارجی گردد، ندارند. (۳) تنها حق داشتن اموال غیر منقولی را که در موقع ازدواج دارا بوده‌اند، خواهند داشت. (۴) حق داشتن اموال غیر منقول را نخواهند داشت مگر در حدودی که این حق به اتباع خارجه داده شده باشد.
- ک ۸۳-** تابعیت اصلی تابعیتی است که بر شخص تحمیل می‌شود. (آزاد ۸۸)
- (۱) از ابتدای تولد بنا به درخواست والدین (۲) از ابتدای تولد بر اساس روش خون یا خاک (۳) پس از رسیدن به سن ۱۸ سال (۴) با انجام ازدواج
- ک ۸۴-** به موجب قانون مدنی ایران کسانی که طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند، تبعه دولت ایران شناخته می‌شوند. (آزاد ۸۸)
- (۱) والدین و زن (۲) زن و اولاد (۳) زن و اولاد صغیر (۴) فقط زن
- ک ۸۵-** دولت ایران در کدام شرایط می‌تواند از فرد ایرانی سلب تابعیت نماید؟ (سراسری ۸۹)
- (۱) اگر ایرانی علیه امنیت ملی اقدام نماید. (۲) اگر ایرانی به کشور خارجی پناهنده شود. (۳) اگر ایرانی تابعیت کشور دیگری را تحصیل نماید. (۴) اگر ایرانی به هر دلیلی دارای تابعیت مضاعف شود.
- ک ۸۶-** در ماده ۹۷۹ قانون مدنی داشتن چه نوع اقامتی برای کسب تابعیت ایران از سوی بیگانگان لازم دانسته شده است؟ (سراسری ۹۰)
- (۱) پنج سال اقامت در داخل ایران به صورت متوالی (۲) پنج سال اقامت در داخل یا خارج ایران به صورت متوالی (۳) پنج سال اقامت در داخل ایران به صورت متوالی یا متناوب (۴) پنج سال اقامت در داخل یا خارج ایران به صورت متوالی یا متناوب

(سراسری ۹۰)

که ۸۷- به موجب قوانین ایران تابع ایران محسوب می‌شود کسی که

- (۱) در ایران متولد شده باشد.
- (۲) از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران به دنیا آمده باشند متولد شده باشد.
- (۳) در ایران از پدر و مادر خارجی که هر دو آن‌ها در ایران به دنیا آمده باشند متولد شده باشد.
- (۴) در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران به دنیا آمده باشند متولد شده باشد.

(سراسری ۹۰)

که ۸۸- اگر یک ایرانی تابعیت کشور خارجی الف را تحصیل نماید تابعیت خارجی او

- (۱) در ایران به رسمیت شناخته می‌شود.
- (۲) در ایران به رسمیت شناخته نمی‌شود مگر اینکه خود درخواست نماید.
- (۳) در صورتی در ایران به رسمیت شناخته می‌شود که تابعیت خارجی وی تابعیت غالب و مؤثر باشد.
- (۴) در صورتی در ایران به رسمیت شناخته می‌شود که طبق مقررات ایران، ترک تابعیت ایران نموده باشد.

(سراسری ۹۰)

که ۸۹- به موجب قوانین ایران کدام اشخاص ممکن است بدون رعایت شرط اقامت با تصویب هیئت وزراء به تابعیت ایران قبول شوند؟

- (۱) اشخاصی که دارای عیال ایرانی هستند.
- (۲) اشخاصی که دارای عیال ایرانی بوده و از او اولاد دارند.
- (۳) اشخاصی که دارای عیال ایرانی بوده و حداقل ۲ فرزند داشته باشند.
- (۴) اشخاصی که دارای عیال ایرانی بوده و ۱۰ سال از ازدواج آن‌ها گذشته باشد.

که ۹۰- از پدری آلمانی و مادری فرانسوی ولی متولد در ایران طفلی در یکی از کشتی‌های فرانسوی در سواحل ایران متولد می‌شود، آیا این طفل تابعیت ایرانی دارد؟

- (۱) تابعیت ایرانی دارد زیرا در ایران از مادر خارجی متولد در ایران به دنیا آمده است.
- (۲) تابعیت ایرانی ندارد زیرا در ایران متولد نشده است.
- (۳) تابعیت ایرانی دارد زیرا مادر خارجی او در ایران متولد شده است.
- (۴) تابعیت ایرانی ندارد زیرا پدر و مادر او خارجی هستند.

که ۹۱- شخصی مکزیکی دو سال پیش به علت عدم رعایت مقررات از ایران اخراج شده است. اکنون برای ورود مجدد به ایران، به مأمور کنسولی ایران در یکی از کشورهای خارجی مراجعه می‌کند. آیا مأمور کنسولی ایران اجازه ورود را به وی خواهد داد؟

- (۱) مأمور کنسولی به او ویزا می‌دهد زیرا دو سال از آن تاریخ گذشته است.
- (۲) مأمور کنسولی به او ویزا نمی‌دهد زیرا قبلاً از ایران اخراج شده است.
- (۳) مأمور کنسولی به او ویزا نمی‌دهد زیرا این شخص مکزیکی است و با مکزیکی عمل متقابل یا قرارداد نداریم.
- (۴) مأمور کنسولی در صورت وجود شرایط لازم دیگر به او ویزا می‌دهد زیرا برای هر بار ورود، شرایط شخص در همان زمان بررسی می‌شود.

(دکتری ۹۰)

که ۹۲- در تعارض قانون و عهدنامه قاضی باید

- (۱) مطلقاً عهدنامه را مقدم بدارد.
- (۲) مطلقاً قانون را مقدم بدارد.
- (۳) به منبع دیگری رجوع کند.
- (۴) مانند تعارض دو قانون داخلی رفع تعارض کند.

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل دوم

۱- گزینه «۲» مطابق با ماده‌ی ۹۹ قانون مدنی ایران «از اتباع ایران، کسی که خود یا پدرشان موافق مقررات تبدیل تابعیت کرده باشند و بخواهند به تابعیت اصلیه خود رجوع نمایند به مجرد درخواست به تابعیت ایران قبول خواهند شد مگر آن که دولت تابعیت آن‌ها را صلاح نداند» هر چند شخصی که مطابق مقررات قانون به تابعیت ایران بازگشت می‌کند باید با جمیع حقوق و امتیازاتی که برای تابعیت اصلیه ایران مقرر است به تابعیت ایران بر می‌گردد. لذا نمی‌تواند از تمامی حقوق متمتع باشد و با عنایت به ماده ۹۸۹ قانون مدنی که به محرومیت‌های اتباع ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی تحصیل تابعیت کرده باشند اشاره می‌کند می‌توان نتیجه گرفت که افرادی که موافق مقررات نیز ترک تابعیت کنند از پاره‌ای از حقوق سیاسی مانند اشتغال به وزارت، معاونت وزارت، عضویت مجالس مقننه و انجمن‌های ایالتی، ولایتی و بلدی و هرگونه مشاغل دولتی محروم خواهند بود.

۲- گزینه «۳» مطابق ماده ۹۸۹ قانون مدنی «هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد تابعیت خارجی او کان لم‌یکن بوده و تبعه ایران شناخته می‌شود و به علاوه از اشتغال به وزارت، معاونت وزارت، عضویت مجالس مقننه و انجمن‌های ایالتی و ولایتی و بلدی و هرگونه مشاغل دولتی (حقوق عمومی سیاسی) محروم خواهد بود»

۳- گزینه «۲» منظور از اعراض از تابعیت ایران یعنی انتخاب بین تابعیت ایرانی و خارجی این است که زمانی که فردی تابعیت ایران را تحصیل می‌کند زن و اولاد صغیر او نیز تبعه ایران شناخته می‌شود. مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی اولاد صغیر این فرد ظرف یک سال از تاریخ رسیدن به سن هیجده سال تمام می‌توانند اظهاریه کتبی به وزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق پدر خود را قبول کنند.

۴- گزینه «۲» ترک تابعیت ایران به خلاف کسب تابعیت آن اثر تبعی بر خانواده فردی که تابعیت ایران را ترک کرده است ندارد مطابق با بند ۳ ماده ۹۸۸ قانون مدنی «زوجه و اطفال کسی که بر طبق این ماده ترک تابعیت می‌نماید. اعم از این که اطفال مزبور صغیر یا کبیر باشند، از تابعیت ایرانی خارج نمی‌گردند مگر این که اجازه هیئت وزراء شامل آن‌ها هم باشد».

۵- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۷۹ قانون مدنی اشخاصی که به سن ۱۸ سال تمام رسیده باشند می‌توانند تابعیت ایران را تحصیل کنند به طور کلی برای کسب تابعیت ایران ۴ شرط لازم است.

۱- اهلیت (داشتن ۱۸ سال تمام).

۲- اقامت (سکونت ۵ سال متوالی یا متناوب در ایران).

۳- انجام تعهدات (فراری از خدمت نظامی نباشد).

۴- لیاقت (در هیچ مملکتی محکوم به جنحه مهم یا جنایت غیر سیاسی نباشد).

۶- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی «زن و اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت می‌نمایند. تبعه ایران شناخته می‌شوند».

۷- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن ایرانی که با تبعه خارجه مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند، مگر این که مطابق قانون مملکت زوج تابعیت شوهر به واسطه وقوع عقد ازدواج به زوجه تحمیل شود ولی در هر صورت، بعد از وفات شوهر یا طلاق، به صرف تقدیم درخواست به وزارت امور خارجه به انضمام ورقه تصدیق فوت شوهر یا سند طلاق، تابعیت اصلیه زن با جمیع حقوق و امتیازات راجعه به آن مجدداً به او تعلق خواهد گرفت» در این خصوص باید اضافه کرد که قبول هیئت وزیران شرط نیست زیرا رجوع به تابعیت ایرانی حق زن است.

۸- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۴ قانون مدنی «روابط بین ابوبین و اولاد تابع قانون دولت متبوع پدر است مگر اینکه نسبت طفل فقط به مادر مسلم باشد که در این صورت روابط بین طفل و مادر او تابع قانون دولت متبوع مادر خواهد بود».

۹- گزینه «۴» منظور از رد تابعیت همان اعراض از تابعیت است که فرزندان پدری که تابعیت ایران را پذیرفته است قادر می‌سازد تا به تابعیت کشور سابق پدر خود در آیند. و منظور از ترک تابعیت این است که فرد تابعیت خود را ترک کرده و تابعیت کشور دیگری را کسب نماید. وجه اشتراک هر دو ارادی بودن آن هاست. در هر دو تابعیت اولاد. اراده خود را مبنی بر پذیرفتن تابعیت سابق پدر با اظهاریه کتبی به وزارت امور خارجه اعلام می‌کنند (ماده ۹۸۴ قانون مدنی) و مطابق با ماده ۹۸۸ قانون مدنی با رعایت شرایط مقرر اتباع ایرانی می‌توانند تابعیت خود را ترک نمایند. هر دو این امور، ارادی هستند.

۱۰- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۸۶ قانون مدنی «زن غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی می‌شود می‌تواند بعد از طلاق یا فوت شوهر ایرانی به تابعیت اول خود رجوع نماید مشروط بر اینکه وزارت امور خارجه را کتباً مطلع کند».

۱۱- گزینه «۱» در قوانینی که بعد از جنگ بین‌الملل اول وضع شده بود موضوع سلب تابعیت بر مبنای تقصیر تبعه به عنوان مجازات زیاد دیده می‌شد. در قانون ایران هم در ماده ۹۸۱ قانون مدنی بیان شده بود «که کسانی که به تابعیت ایران قبول می‌شوند و در خارج کشور اقامت دارند در صورتی که مرتکب عملیاتی بر ضد امنیت داخل و خارج مملکت ایران شوند و مخالفت و ضدیت بر اساس حکومت ملی و آزادی بنمایند. تابعیت ایران از آن‌ها سلب خواهد شد» اما این ماده از قانون مدنی حذف شده است. بنابراین ایران نمی‌تواند امروزه از دارنده تابعیت اکتسابی ایران به دلیل انجام جرم ضد ایران، سلب تابعیت کند.

۱۲- گزینه «۲» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۹ قانون مدنی «هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی بعد از تاریخ ۱۲۸۰ شمسی تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی شده و تبعه ایران شناخته می‌شود».

۱۳- گزینه «۳» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۶ قانون مدنی «زن غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی می‌شود می‌تواند بعد از طلاق یا فوت شوهر ایرانی به تابعیت اول خود رجوع نماید، مشروط بر این که وزارت امور خارجه را کتباً مطلع کند».

۱۴- گزینه «۴» تابعیت اصلی تابعیت ناشی از سیستم خون و خاک است در ماده ۹۷۶ این موارد ذکر شده است. و تابعیت اکتسابی در اثر ازدواج یا درخواست پذیرش صورت می‌گیرد.

۱- کسانی که پدر آن‌ها ایرانی است اعم از این که در ایران یا در خارجه متولد شده باشند. (سیستم خون)

۲- کسانی که در ایران متولد شده و پدر و مادر آن‌ها غیر معلوم باشند. (سیستم خاک)

۳- کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شده به وجود آمده‌اند. (سیستم خاک)

۱۵- گزینه «۲» مطابق با بند ۴ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شده به وجود آمده‌اند. تبعه ایران محسوب می‌شوند».

۱۶- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۸۸ اتباع ایران نمی‌توانند تابعیت خود را ترک کنند مگر به شرایط زیر:

۱- به سن ۲۵ سال تمام رسیده باشند. ۲- هیئت وزراء خروج از تابعیت آنان را اجازه دهد. ۳- قبلاً تعهد نماید که در ظرف یک سال از تاریخ ترک تابعیت حقوق خود را در اموال غیر منقول به اتباع ایرانی منتقل کند. ۴- خدمت تحت سلاح خود را انجام داده باشند. بنابراین ترک تابعیت موکول به اجازه هیئت وزراء است پس دولت می‌تواند درخواست ایرانی برای ترک تابعیت را رد کند.

۱۷- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۸۷ «زن ایرانی که با تبعه خارجه مزاجت می‌نماید بعد از وفات شوهر یا طلاق به صرف تقدیم درخواست به وزارت امور خارجه به انضمام ورقه تصدیق فوت شوهر یا سند طلاق، تابعیت اصلیه زن با جمیع حقوق و امتیازات راجع به آن مجدداً به او تعلق خواهد گرفت».

۱۸- گزینه «۴» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۹ قانون مدنی «هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی بعد از تاریخ ۱۲۸۰ شمسی تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی شده و تبعه ایران شناخته می‌شود».

۱۹- گزینه «۱» طبق بند ۲ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کلیه کسانی که پدر آن‌ها ایرانی است، اعم از این که در ایران یا در خارجه متولد شده باشند تبعه ایران محسوب می‌شود» و مسلم است فرزندی که در اثر ازدواج صحیح از پدر ایرانی به وجود آمده است و یا این که بتوان او را قانوناً ملحق به پدر ایرانی دانست، ایرانی محسوب است. زیرا ممکن است ازدواج باطل باشد و نسب مشروع این مورد در ماده ۱۱۶۶ قانون مدنی پیش‌بینی شده است که هرگاه بواسطه وجود مانعی نکاح بین ابوبین طفل باطل باشد نسبت به هر یک از ابوبین که جاهل بر وجود مانع بوده مشروع و نسبت به دیگری نامشروع خواهد بود در صورت جهل هر دو نسب طفل نسبت به هر دو مشروع است.

۲۰- گزینه «۳» در قانون اساسی شرایطی راجع به خروج از تابعیت و ترک تابعیت وجود دارد اما در خصوص سلب تابعیت مطلبی ذکر نشده است اما با توجه به این که امکان سلب تابعیت از بیگانگان در قانون مدنی (ماده ۹۸۱) حذف شده است و اکنون امکان سلب تابعیت برای مجازات هم وجود ندارد.

۲۱- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۹۰ قانون مدنی «از اتباع ایران، کسی که خود یا پدرشان موافق مقررات تبدیل تابعیت کرده باشند و بخواهند به تابعیت اصلیه خود رجوع نمایند، به مجرد درخواست به تابعیت ایران قبول خواهند شد، مگر این که دولت تابعیت آن‌ها را صلاح نداند.»

۲۲- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۸۸ قانون مدنی «سن لازم برای ترک تابعیت ۲۵ سال تمام است» و مطابق با ماده ۹۷۹ قانون مدنی سن لازم برای تحصیل تابعیت ۱۸ سال تمام و مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی سن لازم برای رد تابعیت ۱۸ سال تمام است.

۲۳- گزینه «۴» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۹ قانون مدنی «هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی بعد از تاریخ ۱۲۸۰ شمسی تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی شده و تبعه ایران شناخته می‌شود».

۲۴- گزینه «۲» تغییر تابعیت زن بعد از ازدواج جنبه قهری دارد یعنی زن باید در اثر ازدواج تابعیت شوهر را بپذیرد بعضی می‌گویند زن تابعیت شوهر را می‌پذیرد برای آنکه اراده می‌کند که آن را بپذیرد و بعضی معتقدند که تغییر تابعیت زن به خاطر سلطه شوهر است. اما به نظر می‌رسد مبنای تغییر تابعیت زن در اثر ازدواج هیچ یک از موارد فوق نباشد و اثر وصف تأسیس عقد ازدواج باشد زن ازدواج را اراده می‌کند، تغییر تابعیت را قانون به او تحمیل می‌کند. قبول ازدواج توسط زن، پذیرش نتایج قهری این سازمان قانونی در قانون دولت متبوع شوهر را به همراه دارد.

۲۵- گزینه «۴» تابعیت به ۲ دسته تقسیم می‌شود تابعیت اصلی که ناشی از سیستم خاک (محل تولد) و سیستم خون (نسب) است و تابعیت اکتسابی که ناشی از پذیرش تابعیت و ازدواج است.

۲۶- گزینه «۴» مطابق با بند ۶ ماده ۹۷۶ قانون مدنی هر زن تبعه خارجی که شوهر ایرانی اختیار کند تبعه ایران محسوب می‌شود به این معنا که تابعیت ایرانی شوهر بر زن تحمیل می‌شود. این نوعی تابعیت قهری است و مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی زن و اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند تبعه دولت ایران شناخته می‌شوند این یک نوع تابعیت تبعی است به این معنا که زن به تبع شوهر خود تابعیت ایرانی تحصیل می‌کند.

۲۷- گزینه «۳» مطابق با بند ۳ ماده ۹۸۸ قانون مدنی «زوجه و اطفال کسی که بر طبق این ماده ترک تابعیت می‌نمایند اعم از این که اطفال مزبور صغیر یا کبیر باشند، از تابعیت ایرانی خارج نمی‌گردند، مگر این که اجازه هیئت وزراء شامل آن‌ها هم باشد».

۲۸- گزینه «۲» مطابق با تبصره ۲ ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن‌های ایرانی که بر اثر ازدواج تابعیت خارجی را تحصیل می‌کنند حق داشتن اموال غیر منقول را در صورتی که موجب سلطه اقتصادی خارجی گردد ندارند. بنابراین آن‌ها حق داشتن اموال غیر منقول را دارند مگر این که موجب سلطه اقتصادی خارجی گردد. و مطابق با همین تبصره مقررات ماده ۹۸۸ قانون مدنی که در خصوص خروج اشخاصی است که تابعیت ایران را ترک کرده‌اند که باید ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ صدور سند ترک تابعیت از ایران خارج شوند، شامل زنانی که بر اثر ازدواج تابعیت خارجی را تحصیل کرده‌اند نمی‌شوند.»

۲۹- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۷۹ قانون مدنی داشتن ۱۸ سال تمام، انجام خدمت نظام وظیفه و ۵ سال اقامت در ایران از جمله شرایط کسب تابعیت ایرانی است اما محکوم نشدن به جنحه مهم یا جرایم غیر سیاسی در خارج از کشور لحاظ نشده است آنچه در قانون آمده است محکوم نشدن به جنحه مهم یا جنایت غیر سیاسی در هیچ مملکتی است.

۳۰- گزینه «۲» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۴ قانون مدنی، زن و اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند، تبعه دولت ایران شناخته می‌شوند.

۳۱- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی «اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند تبعه دولت ایران شناخته می‌شوند. اما ظرف یک سال از تاریخ رسیدن به سن ۱۸ سال تمام می‌توانند اظهاریه کتبی به وزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق پدر خود را قبول کنند»

۳۲- گزینه «۱» مطابق ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن ایرانی که با تبعه خارجی مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند، مگر این که مطابق قانون مملکت زوج، تابعیت شوهر به واسطه عقد ازدواج به زوج تحمیل شود ولی در هر صورت، بعد از وفات شوهر و یا تفریق، به صرف تقدیم درخواست به وزارت امور خارجه، به انضمام ورقه تصدیق فوت شوهر و یا سند تفریق، تابعیت اصلیه زن با جمیع حقوق و امتیازات راجعه به آن مجدداً به او تعلق خواهد گرفت.»

۳۳- گزینه «۲» با حذف ماده ۹۸۱ قانون مدنی، امکان سلب تابعیت به موجب ارتکاب جرم بر ضد ایران ممکن نیست و تنها مورد سلب تابعیت زمانی ایجاد می‌شود که ایرانی ترک تابعیت کند. در این مورد نیز ترک تابعیت اگر به موجب قوانین ایران باشد از سوی ایران به رسمیت شناخته می‌شود و تابعیت ایرانی فرد سلب می‌شود در قانون اساسی در اصل ۴۴ خود بیان می‌کند «تابعیت حق مسلم هر فرد ایرانی است و دولت نمی‌تواند از هیچ ایرانی سلب تابعیت نماید مگر به درخواست خود او یا در صورتیکه به تابعیت کشور دیگری در آید.»

۳۴- گزینه «۲» اعطای پناهندگی در هر کشور از امور مربوط به حاکمیت آن کشور است. در نتیجه ایران می‌تواند به کسانی که پناهندگی سیاسی بخواهند پناه دهد.

۳۵- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی «زن غیر ایرانی کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند تبعه دولت ایران شناخته می‌شوند ولی زن در ظرف یکسال از تاریخ صدور سند تابعیت شوهر می‌تواند اظهاریه کتبی به وزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق شوهر خود را قبول کند.»

۳۶- گزینه «۳» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۹ قانون مدنی «هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی بعد از تاریخ ۱۲۸۰ شمسی تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد تابعیت خارجی او کان لم یکن تلقی شده و تبعه ایران شناخته می‌شود.»

۳۷- گزینه «۱» مطابق ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن ایرانی که با تبعه خارجی مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند، مگر این که مطابق قانون مملکت زوج، تابعیت شوهر به واسطه عقد ازدواج به زوج تحمیل شود ولی در هر صورت، بعد از وفات شوهر و یا تفریق، به صرف تقدیم درخواست به وزارت امور خارجه، به انضمام ورقه تصدیق فوت شوهر و یا سند تفریق، تابعیت اصلیه زن با جمیع حقوق و امتیازات راجع به آن مجدداً به او تعلق خواهد گرفت.»

۳۸- گزینه «۲» زن ایرانی که بدون ازدواج و موافق مقررات مربوط به ترک تابعیت (ماده ۹۸۸) ترک تابعیت کرده است. دیگر تبعه ایران نبوده و بیگانه محسوب می‌شود. بنابراین مقررات ماده ۹۹۰ قانون مدنی در خصوص او اعمال می‌شود ماده ۹۹۰ قانون مدنی بیان می‌کند «که از اتباع ایران کسی که خود یا پدرشان موافق مقررات تبدیل تابعیت کرده باشند و بخواهند به تابعیت اصلیه خود رجوع نمایند، به مجرد درخواست به تابعیت ایران قبول خواهند شد مگر اینکه دولت تابعیت آن‌ها را صلاح نداند» و این که آن زن در خارج با مرد بیگانه‌ای ازدواج کرده است تأثیری در رجوع به تابعیت ایران ندارد.

۳۹- گزینه «۴» تابعیت ناشی از سیستم خون همان تابعیت نسبی است. مطابق با ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که پدر آن‌ها ایرانی است، اعم از این که در ایران یا در خارجه متولد شده باشند در قانون ایران تابعیت اصلی را بر حسب سیستم خون، فقط از راه نسب پدری پذیرفته شده است. این نسب باید مشروع باشد یعنی در اثر ازدواج صحیح از پدر ایرانی متولد شده باشد.»

۴۰- گزینه «۳» فردی که تابعیت ایرانی را ترک گفته است دیگر تبعه ایران نیست و بیگانه است و برای ورود به ایران مانند بیگانگان باید عمل کند (اخذ گذرنامه و ویزا)

۴۱- گزینه «۴» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۹ قانون مدنی «هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات، تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد تابعیت خارجی او کان لم یکن بوده و تبعه ایران شناخته می‌شود.

۴۲- گزینه «۲» مطابق با بند ۵ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که در ایران از پدری که تبعه خارجی است به وجود آمده و بلافاصله پس از رسیدن به سن هجده سال تمام لااقل یکسال دیگر در ایران اقامت کرده باشند و الا قبول شدن آن‌ها به تابعیت ایران بر طبق مقرراتی خواهد بود که مطابق قانون بر تحصیل تابعیت ایران مقرر است».

۴۳- گزینه «۱» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۶ قانون مدنی، زن غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی می‌شود می‌تواند بعد از طلاق یا فوت شوهر ایرانی به تابعیت اول خود رجوع نماید مشروط بر این که وزارت امور خارجه را کتباً مطلع کند.

۴۴- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی «اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند، تبعه دولت ایران شناخته می‌شوند و اولاد صغیر در ظرف یک سال از تاریخ رسیدن به سن ۱۸ سال تمام می‌توانند اظهاریه کتبی به وزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق پدر را قبول کنند»

۴۵- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۸۳ قانون مدنی درخواست تابعیت باید مستقیماً یا توسط حکام به وزارت امور خارجه تسلیم شود، وزارت امور خارجه آن را به هیئت وزراء ارسال خواهد نمود تا هیئت مزبور در قبول یا رد آن تصمیم مقتضی اتخاذ کند.

۴۶- گزینه «۳» مطابق با بند ۴ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شده به وجود آمده‌اند، تبعه ایران محسوب می‌شوند» در این سؤال زن ایرانی که در ایران متولد شده است و شوهر خارجی (افغانی) است در نتیجه یکی از پدر و مادر در ایران متولد شده است و فرزند نیز در ایران به دنیا آمده است پس شرایط ماده ۹۷۶ قانون مدنی را دارا می‌باشد.

۴۷- گزینه «۱» مطابق با بند ۳ ماده ۹۸۸ قانون مدنی «اتباع ایرانی که ترک تابعیت ایران می‌کنند باید ظرف یکسال از تاریخ ترک تابعیت حقوق خود را بر اموال غیرمنقول که در ایران دارا می‌باشند و یا ممکن است بالورثه دارا شوند، ولو قوانین ایران اجازه تملک آن را به اتباع خارجه بدهد، به نحوی از انحاء به اتباع ایرانی منتقل کنند»

۴۸- گزینه «۲» با حذف ماده ۹۸۱ قانون مدنی، امکان سلب تابعیت به موجب ارتکاب جرم بر ضد ایران ممکن نیست و تنها مورد سلب تابعیت زمانی ایجاد می‌شود که ایرانی ترک تابعیت کند. در این مورد نیز ترک تابعیت اگر به موجب قوانین ایران باشد از سوی ایران به رسمیت شناخته می‌شود و تابعیت ایرانی فرد سلب می‌شود. قانون اساسی در اصل ۴۴ خود بیان می‌کند «تابعیت حق مسلم هر فرد ایرانی است و دولت نمی‌تواند از هیچ ایرانی سلب تابعیت نماید مگر به درخواست خود او یا در صورتیکه به تابعیت کشور دیگری در آید».

۴۹- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۷۹ سن تحصیل تابعیت ایران ۱۸ سال تمام است و مطابق با ماده ۹۸۴ قانون مدنی نیز سن رد تابعیت ایران (اختیار در انتخاب دو تابعیت) ۱۸ سال تمام می‌باشد.

۵۰- گزینه «۲» مطابق با بند ۲ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که پدر آن‌ها ایرانی است اعم از این که در ایران یا در خارجه متولد شده باشند تبعه ایران محسوب می‌شوند» بنابراین فرزند حاصل از ازدواج مرد ایرانی با زن خارجی به شرطی که مشروع باشد یعنی حاصل از ازدواج صحیح باشد ایرانی است و ازدواج صحیح، ازدواجی است که مطابق با قانون ایران به درستی انجام شده باشد.

۵۱- گزینه «۳» تابعیت اصلی تابعیت بدست آمده از سیستم‌های خاک و خون (تابعیت تولدی) و تابعیت اکتسابی ناشی از پذیرش تابعیت و ازدواج است.

۵۲- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۸۲ قانون مدنی، اشخاصی که تحصیل تابعیت ایران نموده یا بنمایند از کلیه حقوقی که برای ایرانیان مقرر است بهره‌مند می‌شوند، لیکن نمی‌توانند به بعضی مقامات مثل ریاست جمهوری، عضویت در شورای نگهبان، قضاوت و ... نائل شوند.

۵۳- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۸۹ قانون مدنی «هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد تابعیت خارجی او کان لم یکن بوده و تبعه ایران شناخته می‌شود». یعنی تابعیت خارجی در برابر محاکم ایران قابل استناد نیست.

۵۴- گزینه «۴» ماده ۵ قانون مدنی مقرر می‌دارد «کلیه سکنه ایران، اعم از اتباع داخله و خارجه مطیع قوانین ایران خواهند بود، مگر در مواردی که قانون استثناء کرده باشد» از مفهوم این ماده می‌توان دریافت که ساکنین ایران می‌توانند اتباع خارجه مقیم ایران باشند و لازم نیست حتماً تابعیت ایران را داشته باشند.

۵۵- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۸۲ قانون مدنی اشخاصی که تحصیل تابعیت ایران نموده یا بنمایند از کلیه حقوقی که برای ایرانیان مقرر است بهره‌مند می‌شوند، لیکن نمی‌توانند به بعضی مقامات نائل گردند که ریاست جمهوری و معاونت وی یکی از این موارد است.

۵۶- گزینه «۳» تغییر غیرارادی تابعیت در مواردی رخ می‌دهد که قسمتی از اراضی یک کشور از خاک اصلی جدا می‌شود و رویه جاری این است که پس از پایان هر جنگ معاهدات صلح بین دول متخاصم مقرر می‌دارد که بومی یا ساکنین اراضی منتزع شده به تابعیت دولتی در آیند که از این پس بر آن‌ها سلطه و حکومت خواهد داشت.

۵۷- گزینه «۴» در پاسخ به این سؤال ابتدا باید فایده تفکیک بین مرحله ایجاد حق و مرحله اجرای حق در این گونه موارد مشخص شود. مورد را با یک مثال روشن می‌کنیم. یک فرد فرانسوی در فرانسه از همسر خود طلاق می‌گیرد سپس تابعیت اسپانیا را تحصیل می‌کند. در اسپانیا طلاق ممنوع است اما او می‌خواهد با استناد به حکم طلاق سابق خود در فرانسه در اسپانیا مجدداً ازدواج نماید، طلاق رابطه حقوقی بوده است که در زمانی که او تابعیت فرانسه داشته است ایجاد شده است و می‌خواهد از آثار آن در اسپانیا استفاده کند. بنابراین حق مزبور در فرانسه ایجاد شده و باید در اسپانیا منشأ اثر باشد زیرا فرد نمی‌خواهد در اسپانیا حق جدیدی بدست آورد. بنابراین قانون حاکم در موقع اجرای حق بر آثار فعلی طلاق او حاکم است. زیرا مربوط به مرحله تأثیر بین‌المللی حق (اجرای حق) است.

۵۸- گزینه «۴» مطابق با بند ۳ ماده ۹۸۸ قانون مدنی «زوجه و اطفال کسی که بر طبق این ماده ترک تابعیت می‌نمایند، اعم از این که اطفال مزبور صغیر یا کبیر باشند، از تابعیت ایرانی خارج نمی‌گردند، مگر این که اجازه هیئت وزراء شامل آن‌ها هم باشد» بنابراین ترک تابعیت مرد به خودی خود هیچ تأثیری بر تابعیت زن و فرزندان او ندارد.

۵۹- گزینه «۱» زن ایرانی که بدون ازدواج و موافق مقررات مربوط به ترک تابعیت (ماده ۹۸۸ قانون مدنی) ترک تابعیت کرده است. دیگر تبعه ایران نبوده و بیگانه محسوب می‌شود. بنابراین مقررات ماده ۹۹۰ قانون مدنی در خصوص او اعمال می‌شود. ماده ۹۹۰ قانون مدنی بیان می‌کند «که از اتباع ایران کسی که خود یا پدرشان موافق مقررات تبدیل تابعیت کرده باشند و بخواهند به تابعیت اصلیه خود رجوع نمایند، به مجرد درخواست به تابعیت ایران قبول خواهند شد مگر اینکه دولت تابعیت آن‌ها را صلاح نداند» و این که آن زن در خارج با مرد بیگانه‌ای ازدواج کرده است تأثیری در رجوع به تابعیت ایران ندارد.

۶۰- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۸۷ قانون مدنی زن ایرانی می‌تواند بعد از وفات شوهر یا طلاق به صرف تقدیم درخواست به وزارت امور خارجه به انضمام ورقه تصدیق فوت شوهر یا سند تفریق، به تابعیت اصلیه خود با جمیع حقوق و امتیازات راجع به آن رجوع نماید.

۶۱- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۸۶ قانون مدنی «زن غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی می‌شود می‌تواند بعد از طلاق یا فوت شوهر ایرانی به تابعیت اول خود رجوع نماید مشروط بر این که وزارت امور خارجه را کتباً مطلع کند».

۶۲- گزینه «۱» تبدیل ارادی تابعیت در جایی است که اراده تبعه در آن دخیل است، رد تابعیت به معنای اعراض از تابعیت یعنی انتخاب بین دو تابعیت است (مانند حالت زن و فرزند کسی که به تبع همسر و پدر خود به تابعیت ایرانی در می‌آیند) تحصیل تابعیت (با درخواست خود فرد صورت می‌گیرد). ترک تابعیت (با اراده خود فرد است) در رجوع به تابعیت به معنای بازگشت به تابعیت نیز اراده فرد تبعه دخیل است.

۶۳- گزینه «۲» مطابق بند ۴ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شده به وجود آمده‌اند. تبعه ایران محسوب می‌شوند» بنابراین کسی که خودش در ایران متولد شده و مادر او هم در ایران متولد شده مشمول این بند از ماده ۹۷۶ قرار می‌گیرد و ایرانی است.

۶۴- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۸۲ قانون مدنی «اشخاصی که تحصیل تابعیت ایرانی نموده یا بنمایند از کلیه حقوقی که برای ایرانیان مقرر است بهره‌مند می‌شوند. لیکن نمی‌توانند به مقامات ذیل نائل گردند. بند ۷ از همین ماده اشاره به قضاوت داده به این معنا که فردی که به تابعیت ایران درآمده است نمی‌تواند قاضی شود».

۶۵- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۷۱ قانون مدنی «دعاوی از حیث صلاحیت محاکم و قوانین راجعه به اصول محاکمات تابع قانون محلی خواهد بود که در آنجا اقامه می‌شود» آیین دادرسی در دعاوی تابع قانون مقر دادگاه است.

۶۶- گزینه «۳» مطابق با قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی کسی نمی‌تواند تابعیت کشور دیگری را تحصیل نماید مگر این که تابعیت قبلی خود را از دست داده باشد. درخصوص ایرانی که تابعیت کشور خارجی را تحصیل کرده است اگر مطابق با قانون ایران ترک تابعیت کرده باشد از تابعیت ایران خارج و نسبت به ایران بیگانه محسوب می‌گردد. اما اگر مطابق با قانون ترک تابعیت نکرده باشد تابعیت خارجی او کان لم یکن خواهد بود و تبعه ایران شناخته می‌شود (ماده ۹۸۹ قانون مدنی)

۶۷- گزینه «۱» دادگاه‌های ایران زمانی به دعوی میان اتباع خارجی (خواهان و خوانده خارجی) رسیدگی می‌کنند که ارتباطی با ایران داشته باشد. مثلاً در دعوا درخصوص قراردادی راجع به خرید ملکی، یا محل وقوع ملک ایران باشد یا خواهان و خوانده خارجی قانون ایران را حاکم بر قرارداد خود گردانده باشند و ...

۶۸- گزینه «۳» مطابق ماده ۹۷۹ قانون مدنی از جمله شرایط کسب تابعیت داشتن ۱۸ سال تمام سن و ۵ سال اقامت متوالی و متناوب در ایران است و مطابق با ماده ۹۸۸ قانون مدنی از جمله شرایط ترک تابعیت داشتن ۲۵ سال سن و تعهد فروش اموال غیر منقول ظرف ۱ سال در تاریخ ترک تابعیت است.

۶۹- گزینه «۳» ماده ۹۸۹ قانون مدنی بیان می‌کند که «بدون رعایت مقررات قانونی تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد، تابعیت خارجی او کان لم یکن بوده و تبعه ایران شناخته می‌شوند» از مفهوم مخالف این ماده می‌توان برداشت کرد که کسی که مطابق با مقررات ایران (ماده ۹۸۸ قانون مدنی) ترک تابعیت کرده باشد، تابعیت خارجی او توسط ایران به رسمیت شناخته می‌شود.

۷۰- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۸۶ قانون مدنی «زن غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی می‌شود می‌تواند بعد از طلاق یا فوت شوهر ایرانی به تابعیت اول خود رجوع نماید مشروط بر این که وزارت امور خارجه را کتباً مطلع کند».

۷۱- گزینه «۲» ماده ۹۸۱ که شرایط سلب تابعیت ایران را از محکوم به جرایم ضد امنیت مقرر کرده بود هم اکنون حذف شده است. لذا تابعیت اعم از اصلی و اکتسابی از تبعه ایران قابل سلب نیست.

۷۲- گزینه «۴» مطابق با بند ۴ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شده به وجود آمده‌اند تبعه ایران محسوب می‌شوند».

۷۳- گزینه «۱» مطابق با بند ۳ ماده ۹۸۸ قانون مدنی زوجه و اطفال کسی که ترک تابعیت می‌نماید اعم از این که اطفال مزبور صغیر یا کبیر باشند از تبعیت ایرانی خارج نمی‌گردند، مگر این که اجازه هیئت وزراء شامل آن‌ها هم باشد.

۷۴- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۸۰ قانون مدنی اشخاصی که دارای عیال ایرانی هستند و از او اولاد دارند و تقاضای ورود به تابعیت دولت ایران را می‌نمایند در صورتی که دولت ورود آن‌ها را به تابعیت ایران صلاح بدانند بدون رعایت شرط اقامت ممکن است با تصویب هیئت وزیران به تابعیت ایران قبول شوند.

۷۵- گزینه «۲» مطابق با تبصره الف ماده ۹۸۸ قانون مدنی «کسانی که بر طبق این ماده، مبادرت به تقاضای ترک تابعیت ایران و قبول تابعیت خارجی می‌نمایند، علاوه بر اجرای مقرراتی که ضمن بند (۳) از این ماده (فروش اموال غیر منقول) درباره آنان مقرر است، باید ظرف مدت سه ماه از تاریخ صدور سند ترک تابعیت از ایران خارج شود. چنانچه ظرف مدت مزبور خارج نشوند، مقامات صالحه امر به اخراج آن‌ها و فروش اموالشان صادر خواهند نمود و تمدید مهلت مقرر فوق حداکثر تا یکسال موکول به موافقت وزارت امور خارجه می‌باشد».

۷۶- گزینه «۱» مطابق با بند ۵ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که در ایران از پدری که تبعه خارجه است به وجود آمده‌اند باید بلافاصله پس از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام لااقل یکسال دیگر در ایران اقامت کرده باشد تا تبعه ایران محسوب شوند. و مطابق با بند ۵ ماده ۹۷۷ قانون مدنی هرگاه این اشخاص پس از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام بخواهند به تابعیت پدر خود باقی بمانند باید ظرف یکسال درخواست کتبی به ضمیمه تصدیق دولت متبوع پدرشان را دایر به اینکه آن‌ها را تبعه خود خواهد شناخت، به وزارت امور خارجه تسلیم نمایند».

۷۷- گزینه «۴» مطابق با بند ۳ ماده ۹۸۸ قانون مدنی، «زوجه و اطفال کسی که بر طبق این ماده ترک تابعیت می‌نمایند اعم از این که اطفال مزبور صغیر یا کبیر باشند از تابعیت ایرانی خارج نمی‌گردند، مگر این که اجازه هیئت وزراء شامل آن‌ها هم باشد».

۷۸- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۸۲ قانون مدنی، اشخاصی که تحصیل تابعیت ایران نموده یا بنمایند از کلیه حقوقی که برای ایرانیان مقرر است بهره‌مند می‌شوند، لیکن نمی‌توانند به بعضی مقامات مثل ریاست جمهوری، عضویت در شورای نگهبان، قضاوت و ... نائل شوند.

۷۹- گزینه «۱» مطابق بند ۴ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شده به وجود آمده‌اند. تبعه ایران محسوب می‌شوند» بنابراین کسی که خودش در ایران متولد شده و مادر او هم در ایران متولد شده مشمول این بند از ماده ۹۷۶ قرار می‌گیرد و ایرانی است.

۸۰- گزینه «۱» مطابق با بند ۳ ماده ۹۸۸ قانون مدنی کسانی که ترک تابعیت ایران می‌کنند باید در ظرف یکسال از تاریخ ترک تابعیت حقوق خود را بر اموال غیرمنقول که در ایران دارا می‌باشند و یا ممکن است بالورثه دارا شوند، ولو قوانین ایران اجازه تملک آن را به اتباع خارجه بدهد، به نحوی از انحاء به اتباع ایرانی منتقل کنند.

۸۱- گزینه «۱» مطابق با بند ۴ ماده ۹۷۶ قانون مدنی «کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران دنیا آمده است به وجود آمده‌اند. تبعه ایران محسوب می‌شوند» و ماده ۹۷۷ قانون مدنی بیان می‌کند که «هرگاه این افراد پس از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام بخواهند تابعیت پدر خود را قبول کنند باید ظرف یکسال درخواست کتبی به ضمیمه تصدیق دولت متبوع پدرشان دایر بر این که آن‌ها را تبعه خود خواهند شناخت به وزارت امور خارجه تسلیم نمایند» بنابراین آن‌ها اختیار دارند که تابعیت ایران را رد یا قبول کنند. در هر حال آن‌ها از بدو تولد در خاک ایران، ایرانی محسوب می‌شوند (سیستم خاک) و پس از رسیدن به ۱۸ سال تمام می‌توانند تابعیت ایران را رد و تابعیت خارجی پدر خود را قبول نمایند.

۸۲- گزینه «۲» مطابق با تبصره ۲ ماده ۹۸۷ قانون مدنی «زن‌های ایرانی که بر اثر ازدواج تابعیت خارجی را تحصیل می‌کنند حق داشتن اموال غیرمنقول را در صورتی که موجب سلطه اقتصادی خارجی گردد، ندارند»

۸۳- گزینه «۲» تابعیت اصلی تابعیتی است که بر اساس سیستم خون یا خاک از ابتدای تولد اعمال می‌شود. تابعیت بر اساس سیستم خون از راه نسب است و به سبب وابستگی خانوادگی به طفل تحمیل می‌شود و در سیستم خاک تابعیت از روی محل تولد طفل و به سبب وابستگی سرزمینی به او تحمیل می‌شود.

۸۴- گزینه «۳» مطابق با قسمت اول ماده ۹۸۴ قانون مدنی «زن و اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند، تبعه دولت ایران شناخته می‌شوند».

۸۵- گزینه «۳» در قانون مدنی ماده‌ی ۹۸۱ قانون مدنی درباره سلب تابعیت بود که حذف شد البته این ماده نیز تنها در خصوص اتباع خارجه بود که به تابعیت ایران پذیرفته می‌شوند اما در قانون اساسی اصول ۴۱ و ۴۲ امکان سلب تابعیت از اتباع ایرانی اعم از اصلی یا اکتسابی را پیش‌بینی می‌کند. اصل ۴۱ مربوط به اتباع ایرانی است که تابعیت اصلی دارند مطابق این اصل دولت می‌تواند از هر ایرانی که با اراده‌ی خود تابعیت کشور دیگر را پذیرفته سلب تابعیت کند. اصل ۴۲ مربوط به دارندگان تابعیت اکتسابی است و مطابق با این اصل دولت ایران می‌تواند در صورتی که دولت دیگر تابعیت این اشخاص را بپذیرد تابعیت ایرانی آن‌ها را سلب کند.

۸۶- گزینه «۳» طبق بند ۲ ماده ۹۷۹ قانون مدنی اشخاصی که پنج سال اعم از متوالی یا متناوب در ایران ساکن بوده باشند می‌توانند تابعیت ایران را تحصیل کنند.

۸۷- گزینه «۴» طبق بند ۴ ماده ۹۷۶ قانون مدنی کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شده به وجود آمده‌اند، تبعه ایران محسوب می‌شوند.

۸۸- گزینه «۴» طبق ماده ۹۸۹ قانون مدنی «هر تبعه ایرانی که بدون رعایت مقررات قانونی بعد از تاریخ ۱۲۸۰ شمسی تابعیت خارجی تحصیل کرده باشد، تبعیت خارجی او کان لم یکن بوده و تبعه ایران شناخته می‌شود»

۸۹- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۸۰ قانون مدنی اشخاصی که دارای عیال ایرانی بوده و از او اولاد دارند، ممکن است بدون رعایت شرط اقامت با تصویب هیئت وزرا به تابعیت ایران قبول شوند.

۹۰- گزینه «۲» به علت اینکه کشتی تابع دولتی است که پرچم آن را افراشته است و در واقع به منزله خاک آن کشور تلقی می‌شد پس طفل متولد شده در کشتی فرانسوی، تابعیت فرانسوی را داراست اگر چه مادر او در ایران به دنیا آمده است.

۹۱- گزینه «۴» بیگانگان برای ورود به خاک ایران ملزم به رعایت تشریفات و مقرراتی هستند. از جمله کسب اجازه از مأمورین صلاحیتدار دولت ایران می‌باشند این اجازه که به وسیله مأمورین دولت به عمل می‌آید ویزا یا روادید نامیده می‌شود.

۹۲- گزینه «۴» طبق ماده ۹ قانون مدنی، مقررات عهدی که بر طبق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دول منعقد شده باشد در حکم قانون است. پس در تعارض قانون و عهدنامه، قاضی باید مانند تعارض دو قانون داخلی رفع تعارض کند.

فصل سوم

«اقامتگاه و افراد»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل سوم

- کله ۱- کدام صحیح است؟**
 (۱) در بعضی از سیستم‌های حقوقی اقامتگاه و تابعیت همه اشخاص لزوماً یک کشور است.
 (۲) اقامتگاه بیگانگان همان کشور متبوع آن‌ها است.
 (۳) تابعیت مهمتر از اقامتگاه است.
 (۴) در بعضی از سیستم‌های حقوقی اهلیت شخص تابع قانون کشور اقامتگاه او می‌باشد.
 (آزاد ۸۱)
- کله ۲- اقامتگاه اشخاص از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی از آن جهت اهمیت دارد که:**
 (۱) در بسیاری از موارد صلاحیت دادگاه‌ها بدان وابستگی دارد.
 (۲) در مواردی قانون حاکم بر احوال شخصیه بدان وابستگی دارد.
 (۳) موارد ۱ و ۲
 (۴) می‌توان در آن جا شخص را تحت تعقیب جزایی قرار داد.
 (آزاد ۸۱)
- کله ۳- طبق قانون مدنی ایران اقامتگاه هر شخصی عبارتست از:**
 (۱) محل زندگی او
 (۲) محل سکونت او
 (۳) مرکز مهم امور که ممکن است با محل سکونت منطبق باشد یا نباشد.
 (۴) محل امور مهم وی می‌باشد که ممکن است در خارج از کشور هم باشد.
 (سراسری ۸۲)
- کله ۴- در سیستم حقوقی ایران:**
 (۱) اقامتگاه در حقوق بین‌الملل خصوصی کشوری است که شخص در آنجا سکونت دارد.
 (۲) اقامتگاه در حقوق بین‌الملل خصوصی همان اقامتگاه خارجی افراد است.
 (۳) اقامتگاه در حقوق بین‌الملل خصوصی عبارت از محلی است که شخص در آنجا سکونت داشته و مرکز امور او در آنجاست.
 (۴) اقامتگاه در حقوق بین‌الملل خصوصی کشوری است که شخص به آنجا رفت و آمد می‌کند.
 (آزاد ۸۲)
- کله ۵- در صورتی می‌توان علیه فردی در ایران اقامه دعوی نمود که:**
 (۱) فقط در ایران اقامتگاه داشته باشد.
 (۲) فقط در ایران مال غیر منقول داشته باشد.
 (۳) خواهان دعوی در ایران اقامتگاه داشته باشد.
 (۴) هم او و هم خواهان در ایران اقامتگاه داشته باشند.
 (آزاد ۸۴)
- کله ۶- چنانچه بیگانه‌ای در ایران:**
 (۱) مرکز مهم امور داشته باشد مقیم ایران محسوب می‌شود.
 (۲) محل سکونت داشته باشد و مشغول به کار باشد نمی‌تواند مقیم ایران محسوب شود.
 (۳) باشد نمی‌تواند اقامتگاه داشته باشد.
 (۴) بستگانی داشته باشد و در رفت و آمد به ایران باشد مقیم ایران خواهد بود.
 (آزاد ۸۴)
- کله ۷- کدام گزینه صحیح است؟**
 (۱) اقامتگاه در حقوق بین‌الملل خصوصی از نظر تعیین تابعیت اشخاص اهمیت دارد.
 (۲) اقامتگاه در حقوق بین‌الملل خصوصی از لحاظ تعیین قانون حاکم بر قراردادهای اشخاص اهمیت دارد.
 (۳) اقامتگاه در حقوق بین‌الملل خصوصی از نظر مسائل حقوق مدنی اهمیت دارد.
 (۴) اقامتگاه در حقوق بین‌الملل خصوصی از لحاظ احوال شخصیه و تشخیص قانون قابل اعمال و تعیین دادگاه صالح اهمیت دارد.
 (آزاد ۸۴)
- کله ۸- چنانچه خوانده دعوی در ایران اقامتگاه نداشته باشد:**
 (۱) در دادگاه تهران علیه او اقامه دعوی خواهد شد.
 (۲) در محل سکونت خواهان علیه او اقامه دعوی خواهد شد.
 (۳) در هر دادگاهی که خواهان انتخاب کند، علیه او اقامه دعوی خواهد شد.
 (۴) در محل وقوع مال غیر منقول او در ایران، علیه او اقامه دعوی خواهد شد.
 (سراسری ۸۵)
- کله ۹- اقامتگاه بیگانه در حقوق ایران:**
 (۱) طبق قانون کشور او مشخص خواهد شد.
 (۲) کلاً بیگانه نمی‌تواند در ایران اقامتگاه داشته باشد.
 (۳) طبق قواعد قانون ایران در خصوص اقامتگاه، معین خواهد شد.
 (۴) کشور متبوع او
 (آزاد ۸۷)
- کله ۱۰- آیا ممکن است در ایران، خواهان تبعه‌ی خارجی که در ایران اقامتگاه دارد، در اقامتگاه خودش اقامه‌ی دعوی نماید؟**
 (۱) خیر، در هیچ صورت
 (۲) بله چنانچه خوانده مقیم ایران باشد.
 (۳) بله، چنانچه خوانده در ایران اقامتگاه نداشته باشد.
 (۴) خیر، چنانچه خوانده در ایران مال غیر منقول داشته باشد.
 (آزاد ۸۷)

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل سوم

۱- گزینه «۴» در بعضی از سیستم‌های حقوقی، شخص تابع قانون کشور اقامتگاه خود می‌باشد مثلاً در انگلستان احوال شخصیه تابع قانون اقامتگاه است.

۲- گزینه «۳» آثار و فواید عملی اقامتگاه از ۴ جهت نمایان است:

۱- از جهت تعیین صلاحیت دادگاه‌ها؛ زیرا دادگاه صالح، دادگاه محل اقامتگاه خوانده است. ۲- از جهت تعیین قانون صلاحیت‌دار؛ مثل فرانسه که ترکه منقول تابع قانون اقامتگاه است. ۳- از جهت احوال شخصیه؛ مانند انگلیس. ۴- از جهت تمتع از حقوق و انجام بعضی تکالیف، مثلاً تعهد به پرداخت مالیات.

۳- گزینه «۳» مطابق با ماده ۱۰۰۲ قانون مدنی «اقامتگاه هر شخصی عبارت از محلی است که شخص در آنجا سکونت داشته و مرکز مهم امور او نیز در آنجا باشد. اگر محل سکونت شخصی غیر از مرکز مهم امور او باشد مرکز امور او اقامتگاه محسوب می‌شود.»

۴- گزینه «۳» مطابق با ماده ۱۰۰۲ قانون مدنی «اقامتگاه هر شخصی عبارت از محلی است که شخص در آنجا سکونت داشته و مرکز مهم امور او نیز در آنجا باشد. اگر محل سکونت شخصی غیر از مرکز مهم امور او باشد مرکز امور او اقامتگاه محسوب می‌شود.»

۵- گزینه «۱» مطابق با ماده ۱۱ آیین دادرسی مدنی «دعا باید در دادگاهی اقامه شود که خوانده، در حوزه قضایی آن اقامتگاه دارد»

۶- گزینه «۱» مطابق با ماده ۱۰۰۲ قانون مدنی «اقامتگاه هر شخصی عبارت از محلی است که شخص در آنجا سکونت داشته و مرکز امور مهم او نیز در آنجا باشد» بنابراین چنانچه بیگانه‌ای در ایران مرکز امور مهم داشته باشد اقامتگاه او نیز در ایران است.

۷- گزینه «۴» آثار و فواید عملی اقامتگاه از ۴ جهت نمایان است:

۱- از جهت تعیین صلاحیت دادگاه‌ها؛ زیرا دادگاه صالح دادگاه محل اقامتگاه خوانده است. ۲- از جهت تعیین قانون صلاحیت‌دار؛ مثل فرانسه که ترکه منقول تابع قانون اقامتگاه است. ۳- از جهت احوال شخصیه؛ مانند انگلیس. ۴- از جهت تمتع از حقوق و انجام بعضی تکالیف، مثلاً تعهد به پرداخت مالیات.

۸- گزینه «۴» مطابق با ماده ۱۱ آیین دادرسی مدنی ایران، «دعا باید در دادگاهی اقامه شود که خوانده، در حوزه قضایی آن اقامتگاه دارد و اگر خوانده در ایران اقامتگاه نداشته باشد در صورتی که در ایران محل سکونت موقت داشته باشد، در دادگاه همان محل باید اقامه گردد و هرگاه در ایران اقامتگاه و یا محل سکونت موقت نداشته باشد، ولی مال غیر منقول داشته باشد، دعا در دادگاهی اقامه می‌شود که مال غیر منقول در حوزه آن واقع است و هرگاه مال غیر منقول هم نداشته باشد، خواهان در دادگاه محل اقامتگاه خود، اقامه دعا خواهد کرد.»

۹- گزینه «۱» اقامتگاه در حقوق ایران از عوامل ارتباطی است که نقشی در تعیین قانون حل تعارض ایرانی ندارد. بنابراین توصیف اقامتگاه یک توصیف فرعی است و تابع قانون سبب (قانون خارجی) می‌باشد.

۱۰- گزینه «۲» مطابق با ماده ۱۱ آیین دادرسی مدنی دعا باید در محل اقامت خوانده اقامه شود در این سؤال خواهان خارجی مقیم ایران است. بنابراین اگر خوانده مقیم ایران باشد او باید در ایران که اقامتگاه خوانده است اقامه دعا نماید. بنابراین ایران هم محل اقامت اوست هم محل اقامت خوانده.

فصل چهارم

«مسئله وضع بیگانگان در حقوق ایران»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل چهارم

کله ۱- منظور از حق مدنی مخصوصه عبارت است از:

(سراسری ۷۵)

- (۱) حقی که صرفاً از نقطه‌نظر جامعه ایرانی ایجاد شده باشد.
(۲) حق ازدواج با ایرانیان
(۳) حق اشتغال به مشاغل سیاسی
(۴) حق رجوع به دادگاه ایران

کله ۲- رفتار متقابل تقنینی با رفتار متقابل سیاسی چه نسبتی دارد؟

(سراسری ۷۶)

- (۱) اثبات هر دو دشوار است.
(۲) اثبات رفتار متقابل تقنینی دشوار و اثبات رفتار متقابل سیاسی آسان است.
(۳) رفتار متقابل تقنینی خاص و رفتار متقابل سیاسی عام است.
(۴) رفتار متقابل تقنینی عام و رفتار متقابل سیاسی خاص است.

کله ۳- در کدام دسته از حقوق اصل بر عدم تمتع خارجی‌ان است؟

(سراسری ۷۶)

- (۱) خصوصی (۲) عمومی غیر سیاسی (۳) عمومی سیاسی (۴) مربوط به احوال شخصیه

کله ۴- حق معامله کردن جزء کدام دسته از حقوق خارجی‌ان است؟

(سراسری ۷۶)

- (۱) خصوصی (۲) عمومی غیرسیاسی (۳) مربوط به احوال شخصیه (۴) مدنی مخصوصه

کله ۵- حق رجوع خارجی‌ان به دادگاه‌های ایران چه حقی می‌باشد؟

(سراسری ۷۶)

- (۱) خصوصی (۲) مربوط به احوال شخصیه (۳) عمومی غیر سیاسی (۴) مدنی مخصوصه

کله ۶- در موضوع وضعیت حقوقی اتباع بیگانه در ایران

(سراسری ۷۸)

- (۱) استثنائاً بیگانگان در ایران از برخی «حقوق مدنی» همچون «حقوق مخصوصه» متمتع می‌شوند.
(۲) استثنائاً بیگانگان در ایران از حقوق مدنی متمتع می‌شوند.
(۳) اصل کلی این است که بیگانگان در ایران از کلیه حقوق مدنی متمتع می‌شوند.
(۴) اصل کلی این است که بیگانگان در ایران فقط از «حقوق مخصوصه» متمتع می‌شوند.

کله ۷- دعاوی مطروحه از سوی بیگانگان در ایران از حیث آیین دادرسی، تابع کدام قانون است؟

(سراسری ۷۹)

- (۱) ایران (۲) کشوری که قانون آن در ماهیت اعمال می‌شود.
(۳) کشور متبوع خواهان (۴) کشور مورد انتخاب طرفین دعوی

کله ۸- شعب یا نمایندگی‌های شرکت‌های خارجی در ایران.....

(سراسری ۷۹)

- (۱) به شرط عمل متقابل و رعایت مقررات حق ثبت دارند.
(۲) بدون ثبت می‌توانند فعالیت کنند.
(۳) به شرط داشتن قرارداد با دولت ایران حق ثبت دارند.
(۴) حق ثبت و فعالیت ندارند.

کله ۹- در ایران حق مراجعه به محاکم قضایی برای بیگانگان:

(سراسری ۸۰)

- (۱) در صورتی وجود دارد که خواننده دعوی تبعه ایران نباشد.
(۲) وجود دارد و تشریفات دادرسی به موجب قانون کشور متبوع ذینفع انجام می‌شود.
(۳) وجود دارد و تشریفات دادرسی که به موجب قوانین ایران انجام می‌شود.
(۴) وجود ندارد.

کله ۱۰- تملک اموال غیرمنقول توسط خارجی‌ان در حقوق موضوعه ایران است.

(سراسری ۸۰)

- (۱) بی‌قید و شرط (۲) به موجب معاهدات امکان‌پذیر
(۳) مشروط به شرط دولت کامله الوداد (۴) ممنوع

ک ۱۱- رعایت حداقل حقوق خارجی‌ان است.

(سراسری ۸۰)

- (۱) برای همه دولت‌ها، الزامی
- (۲) برای بعضی دولت‌ها الزامی
- (۳) مشروط به شرط دولت کامله‌الوداد
- (۴) مشروط به شرط رفتار متقابل

ک ۱۲- دعاوی خارجی‌ان در ایران:

(آزاد ۸۰)

- (۱) از نظر تشریفات رسیدگی تابع قانون ایران است.
- (۲) اصولاً قابل طرح نیست.
- (۳) از نظر تشریفات رسیدگی تابع قانون کشور متبوع ذینفع است.
- (۴) در صورتی پذیرفته می‌شوند که ۵ سال در ایران سابقه اقامت داشته باشند.

ک ۱۳- گذرنامه سندی است که:

(آزاد ۸۱)

- (۱) برای مسافت اتباع ایران به خارج از کشور یا اقامت در خارج یا مسافرت از خارج به ایران داده می‌شود.
- (۲) برای مسافرت اتباع ایران به خارج از کشور و اشتغال به کار در آن کشور صادر می‌شود.
- (۳) فقط برای اقامت یا تحصیل در خارج از کشور صادر می‌شود.
- (۴) همانند شناسنامه، داشتن آن برای ایرانی‌های بالاتر از ۱۸ سال ضروری است.

ک ۱۴- تابعیت شرکت‌ها به موجب قانون تجارت ایران:

(آزاد ۸۱)

- (۱) تابعیت کشوری است که مرکز عملیات آن‌ها در آنجاست.
- (۲) تابعیت کشوری است که اقامتگاه آن شرکت در آنجاست.
- (۳) تابعیت کشوری است که مرکز اصلی آن در آنجاست.
- (۴) تابعیت کشوری است که در آنجا تشکیل شده است.

ک ۱۵- ورود بیگانگان به ایران چگونه است؟

(آزاد ۸۱)

- (۱) بیگانگان می‌توانند بدون هیچ محدودیتی و آزادانه وارد ایران شوند.
- (۲) بیگانگان می‌توانند با اطلاع مقامات ذیربط وارد ایران شوند.
- (۳) بیگانگان برای ورود به ایران باید از مأمورین ایرانی در خارج از کشور روادید اخذ نمایند مگر تبعه کشوری باشند که ایران توافقنامه روادید امضاء کرده‌اند.
- (۴) فقط بیگانگانی می‌توانند وارد ایران شوند که گذرنامه خارجی داشته باشند و کشور آنها با کشور ایران توافقنامه لغو روادید امضاء کرده باشد.

ک ۱۶- یک فرد ایرانی مقیم خارج از کشور می‌خواهد علیه یک تبعه آن کشور خارجی اقامه دعوی کند.

(آزاد ۸۱)

- (۱) باید دعوای خود را در آن کشور خارجی اقامه کند.
- (۲) می‌تواند در ایران اقامه دعوی نماید.
- (۳) طبق قانون ایران می‌تواند دعوای خود را در کشور خارجی اقامه کنند.
- (۴) چون ایرانی است نمی‌تواند در کشور خارجی اقامه دعوی کند.

ک ۱۷- استملاک اموال غیر منقول توسط بیگانگان در ایران:

(آزاد ۸۱)

- (۱) کلاً غیر مجاز است.
- (۲) به شرط معامله متقابل مجاز است.
- (۳) فقط یک محل مسکونی مجاز است.
- (۴) فقط یک محل کسب مجاز است.

ک ۱۸- آیا تبعه خارجی در ایران می‌تواند باغ و زمین زراعتی بخرد؟

(سراسری ۸۲)

- (۱) خیر
- (۲) منوط به رفتار متقابل است.
- (۳) به اندازه نیازش اشکالی ندارد.
- (۴) باید به اندازه نیاز و به شرط رفتار متقابل باشد.

ک ۱۹- در کدام یک از موارد ذیل اتباع بیگانه از حقوق مدنی متمتع خواهند بود؟

(آزاد ۸۲)

- (۱) در مورد حقوقی که قانون آن را صراحتاً از اتباع بیگانه سلب نموده است.
- (۲) بین دولت ایران و دولت متبوع بیگانه عهد نامه‌ای در خصوص بهره‌مندی اتباع یکدیگر از حقوق خاصی وجود داشته باشد.
- (۳) در مورد حقوق مربوط به احوال شخصیه که قانون دولت متبوع تبعه بیگانه آن را قبول نکرده است.
- (۴) در مورد حقوق مخصوصه که صرفاً از نقطه نظر جامعه ایرانی ایجاد شده باشد.

ک ۲۰- در صورت فوت بیگانه‌ای که ملکی غیر منقول در ایران دارد وضعیت آن ملک چه خواهد شد؟

(آزاد ۸۲)

- (۱) در صورت کسب مجوز از دولت متبوع بیگانه به ورثه او منتقل خواهد شد.
- (۲) بر اساس آیین‌نامه استملاک اتباع بیگانه به دولت ایران منتقل خواهد شد.
- (۳) در صورت کسب مجوز لازم از دولت ایران و بر اساس آیین‌نامه استملاک اتباع بیگانه به ورثه او منتقل خواهد شد.
- (۴) همانند فوت اتباع ایران به ورثه او منتقل خواهد شد.

(آزاد ۸۲)

که ۲۱- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) دادگاه‌های ایران دعوی خواهان خارجی علیه خوانده خارجی را که هیچ ارتباطی با ایران ندارند ممکن است نپذیرد.
- (۲) دادگاه‌های ایرانی دعوی علیه خارجی را نخواهند پذیرفت.
- (۳) دادگاه‌های ایران دعوی خواهان خارجی را نخواهند پذیرفت.
- (۴) دادگاه‌های ایران دعوی قراردادهایی را که محل انعقاد آن‌ها در خارج از ایران است نخواهند پذیرفت.

(آزاد ۸۲)

که ۲۲- عبور از ایران برای خارجی‌ان مشروط به:

- (۱) نداشتن روادید ورود و اقامت در ایران است.
- (۲) داشتن روادید عبور از ایران است.
- (۳) ماندن فقط سه روز در ایران است.
- (۴) مشخص نمودن کشور مقصد است.

(آزاد ۸۲)

که ۲۳- بیگانگان در ایران از لحاظ حقوق سیاسی طبق قاعده‌ای که در همه کشورها پذیرفته شده است:

- (۱) هیچ امتیازی ندارند.
- (۲) در حدود رفتار متقابل کشورشان با اتباع ایران، از امتیاز برخوردارند.
- (۳) مشروط و محدود از امتیازاتی برخوردارند.
- (۴) در همان حدی که در کشور خود حقوق سیاسی دارند، از امتیازاتی برخوردارند.

(آزاد ۸۲)

که ۲۴- ورود اتباع بیگانه به ایران ممنوع است مگر:

- (۱) از مرزهای زمینی یا دریایی وارد ایران شوند.
- (۲) اجازه ورود به ایران تحصیل کنند.
- (۳) خدمات عام‌المنفعه‌ای به ایران کرده باشند.
- (۴) بستگانشان در ایران باشند.

(آزاد ۸۲)

که ۲۵- دعوی یک خواهان ایرانی علیه یک خوانده خارجی در صلاحیت کدام دادگاه است؟

- (۱) فقط دادگاه‌های کشور متبوع خوانده
- (۲) فقط دادگاه‌های کشور اقامتگاه خوانده
- (۳) دادگاه‌های ایران و احتمالاً دادگاه‌های کشور متبوع خوانده
- (۴) فقط دادگاه‌های ایران

(سراسری ۸۳)

که ۲۶- اگر کشور الف امتیازاتی برای ایرانیان مقیم آن کشور قائل شود دولت ایران.....

- (۱) باید همان امتیازات را برای اتباع کشور الف در ایران قائل شود.
- (۲) مجبور نیست همان امتیازات را برای اتباع کشور الف در ایران قائل شود.
- (۳) باید همان امتیازات را برای تمام اتباع خارجی مقیم ایران قائل شود.
- (۴) باید همان امتیازات را برای اتباع کشور الف در ایران قائل شود به شرط اینکه لااقل ۵ سال سابقه اقامت در ایران داشته باشد.

(آزاد ۸۳)

که ۲۷- چنانچه یک تبعه خارجی مقیم ایران بخواهد دعوی علیه تبعه دیگر همان کشور که در ایران به دنیا آمده است

- (۱) دادگاه‌های ایران صلاحیت ندارند و خواهان باید در کشور خارجی اقامه دعوی کند.
- (۲) دادگاه‌های ایران و کشور خارجی هیچکدام صلاحیت ندارند.
- (۳) مشخص نیست دادگاه‌های کدام کشور صلاحیت رسیدگی به دعوی را دارند.
- (۴) دادگاه‌های محل اقامت خواهان در ایران صلاحیت رسیدگی به دعوی را دارند.

(آزاد ۸۳)

که ۲۹- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) اتباع خارجی می‌توانند در ایران هر ملک غیر منقولی را که می‌خواهند بخرند.
- (۲) اتباع خارجی در صورت کسب اجازه استملاک می‌توانند یک منزل مسکونی در ایران بخرند.
- (۳) اتباع خارجی در ایران به هیچ صورت نمی‌توانند مال غیر منقول داشته باشند.
- (۴) اتباع خارجی در ایران به شرط رفتار متقابل می‌توانند یک منزل مسکونی بخرند.

(آزاد ۸۳)

که ۳۰- اتباع خارجی در صورتی می‌توانند وارد ایران شوند که:

- (۱) از نمایندگی‌های ایران در خارج از کشور روادید ورود به ایران اخذ نموده باشند.
- (۲) نمایندگی‌های ایران در خارج از کشور ورود آن‌ها به ایران را به اطلاع مأمورین شهریانی رسانده باشند.
- (۳) وزارت امور خارجه ایران و کشور متبوع خارجی ورود آن‌ها را به ایران مجاز بدانند.
- (۴) وزارت کشور ایران برای آن‌ها روادید ورود و خروج صادر کرده باشد.

(آزاد ۸۳)

ک ۳۱- اتباع خارجی در ایران:

- (۱) از حق شرکت در انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی برخوردارند.
- (۲) می‌توانند به استخدام مؤسسات دولتی درآیند.
- (۳) از حق ترافع قضایی برخوردارند.
- (۴) فقط می‌توانند به مشاغل آموزشی اشتغال داشته باشند.

(آزاد ۸۳)

ک ۳۲- به موجب قانون تجارت ایران، شرکت‌ها:

- (۱) تابعیت کشور متبوع سهامداران خود را دارند.
- (۲) تابعیت کشوری را دارند که در آنجا ثبت شده و فعالیت می‌کنند.
- (۳) تابعیت کشوری را دارند که اقامتگاه آن‌ها در آنجاست.
- (۴) فقط می‌توانند تابعیت ایران را داشته باشند.

(سراسری ۸۴)

ک ۳۳- در قانون ایران، اخذ تأمین از اتباع خارجی:

- (۱) در دعاوی بین اتباع خارجی در ایران پیش‌بینی شده است.
- (۲) فقط در دعاوی مربوط به اموال غیر منقول پیش‌بینی شده است.
- (۳) در دعاوی مطروحه توسط ایرانیان علیه اتباع خارجی پیش‌بینی شده است.
- (۴) در دعاوی مطروحه توسط اتباع خارجی علیه ایرانیان پیش‌بینی شده است.

(آزاد ۸۴)

ک ۳۴- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) بیگانه در ایران فقط از حقوق عمومی محروم است.
- (۲) بیگانه در ایران هم از حقوق عمومی و هم از حقوق مدنی محروم است.
- (۳) اصل کلی آن است که بیگانه در ایران از همه حقوق مدنی بهره‌مند است مگر در مواردی که قانون استثناء کرده باشد.
- (۴) بیگانه در ایران از هیچ حقوقی محروم نیست و قانون او را از هیچ حقی محروم نکرده است.

(آزاد ۸۴)

ک ۳۵- اتباع خارجی برای خرید مال غیر منقول در ایران:

- (۱) فقط می‌توانند یک منزل مسکونی بخرند.
- (۲) می‌توانند یک منزل مسکونی و یک محل کسب بخرند.
- (۳) باید اجازه تحصیل کنند و اظهارنامه‌ای به اداره ثبت محل وقوع ملک بدهند.
- (۴) باید از وزارت کشور و امور خارجه اجازه بگیرند.

(آزاد ۸۴)

ک ۳۶- یک تبعه خارجه در صورتی می‌تواند در ایران علیه یک ایرانی اقامه دعوی نماید که:

- (۱) اجازه کسب کنند.
- (۲) هر دو مقیم ایران باشند.
- (۳) در صورت لزوم جهت هزینه‌های دادرسی وثیقه تودیع نماید.
- (۴) اصلاً اتباع خارجی نمی‌توانند علیه ایرانیان در ایران دعوی اقامه نمایند.

(سراسری ۸۵)

ک ۳۷- ملاک و میزان حداقل حقوق برای اتباع بیگانه چیست؟

- (۱) اصل برابری انسانی
- (۲) رفتار متقابل عملی دولت‌ها
- (۳) رفتار دول متمدن با اتباع بیگانه
- (۴) رفتار متقابل سیاسی کشورها

(سراسری ۸۵)

ک ۳۸- کدام عبارت، صحیح است؟

- (۱) اتباع خارجی نمی‌توانند در ایران زمین زراعتی بخرند.
- (۲) اتباع خارجی به اندازه نیاز خود می‌توانند در ایران زمین زراعتی بخرند.
- (۳) اتباع خارجی به شرط رفتار متقابل می‌توانند در ایران زمین زراعتی بخرند.
- (۴) اتباع خارجی به اندازه نیاز خود به شرط رفتار متقابل می‌توانند در ایران زمین زراعتی بخرند.

(آزاد ۸۵)

ک ۳۹- کاپیتولاسیون یعنی:

- (۱) حق قضاوت و اجرای مجازات دادن به دولت خارجی در قلمرو دولت داخلی.
- (۲) حق اعمال سیاست‌های دولت‌های خارجی در قلمرو دولت داخلی.
- (۳) حق استفاده از منابع طبیعی یک کشور را به خارجیان اعطاء کردن.
- (۴) حق استثمار و استعمار دولت‌های بیگانه در قلمرو دولت خارجی.

(آزاد ۸۵)

ک ۴۰- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) بیگانگان از حق داشتن املاک مزروعی کاملاً محروم هستند و سلب مالکیت از بیگانگان به اختیار و اراده دولت است.
- (۲) بیگانگان از حق داشتن املاک به طور کلی کاملاً محروم هستند و از آن‌ها نمی‌توان سلب مالکیت نمود.
- (۳) بیگانگان از حق داشتن یک منزل مسکونی در ایران برخوردارند و هر زمان که دولت بخواهد از آن‌ها سلب مالکیت به عمل خواهد آورد.
- (۴) بیگانگان از حق داشتن املاک مزروعی محروم هستند و این حق برای دولت شناخته شده است که از اتباع بیگانه سلب مالکیت نماید مشروط بر اینکه غرامت عادلانه بپردازند.

(آزاد ۸۵)

ک ۴۱- اشخاص حقوقی تابعیت چه کشوری را دارا هستند؟

- (۱) کشوری که در آنجا فعالیت می‌کنند.
- (۲) کشور اقامتگاه شرکاء شرکت.
- (۳) کشوری که شخص در آنجا اقامتگاه دارد.
- (۴) کشوری که شخص در آنجا بوجود آمده یا تشکیل شده است.

(آزاد ۸۵)

ک ۴۲- خواننده دعوی، ایرانی اما مقیم خارج از کشور است. خواهان خارجی اما مقیم ایران است آیا خواهان می‌تواند در دادگاه‌های ایران اقامه دعوی نماید.

- (۱) خیر باید در کشور محل اقامتگاه ایرانی اقامه دعوی نماید.
- (۲) بله می‌تواند در دادگاه‌های محل اقامت خود اقامه دعوی نماید.
- (۳) خیر باید در کشور متبوع خود اقامه دعوی نماید.
- (۴) بله باید به قانون آیین دادرسی و صلاحیت دادگاه‌های کشور متبوع خود مراجعه نماید.

(سراسری ۸۶)

ک ۴۳- موضوع تابعیت و وضع بیگانگان که امروزه جزء موضوعات حقوق بین‌الملل خصوصی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند، صرفاً....

- (۱) خصوصی نبوده و به حقوق اساسی نیز ارتباط دارد.
- (۲) خصوصی است و با رژیم‌های حقوقی دیگر ارتباطی ندارد.
- (۳) خصوصی نبوده و به حقوق عمومی نیز ارتباط دارد.
- (۴) خصوصی نبوده و به حقوق بین‌الملل عمومی و حقوق جزا نیز ارتباط دارد.

(آزاد ۸۶)

ک ۴۴- تبعه دولت خارجی که علیه یک ایرانی در محاکم ایران طرح دعوی می‌نماید. باید

- (۱) برای تأدیه خسارتی که ممکن است بابت هزینه دادرسی و حق‌الوکاله به آن محکوم گردد تأمین مناسب بپردازد.
- (۲) برای تأدیه خسارتی که ممکن است بابت هزینه دادرسی و حق‌الوکاله به آن محکوم گردد معادل مبلغ خواسته تأمین بپردازد.
- (۳) بنا به درخواست خواننده برای تأدیه خسارتی که احتمال دارد بابت هزینه دادرسی و حق‌الوکاله به آن محکوم گردد تأمین مورد نظر خواننده را بپردازد.
- (۴) بنا به درخواست خواننده برای تأدیه خسارتی که ممکن است بابت هزینه دادرسی و حق‌الوکاله به آن محکوم گردد تأمین مناسب بپردازد.

(آزاد ۸۶)

ک ۴۵- محاکم ایران به اسناد تنظیم شده در کشور خارجی همان اعتباری را خواهند داد که آن اسناد مطابق قوانین کشوری که در آنجا تنظیم شده، دارا می‌باشند مشروط به اینکه: کشوری که اسناد آن‌ها تنظیم شده.

- (۱) عملاً اسناد تنظیم شده در ایران را معتبر بشناسد.
- (۲) به موجب قوانین خود یا عهد اسناد تنظیم شده در ایران را معتبر بشناسد.
- (۳) فقط اسناد تنظیم شده در خاک خودش را معتبر بشناسد.
- (۴) بر خلاف نظم عمومی خود مبادرت به تنظیم سند ننموده باشد.

(سراسری ۸۷)

ک ۴۶- کدام یک از اسلوب‌ها و ضوابط مربوط به تعیین تابعیت اشخاص حقوقی می‌تواند جلوه واقعی‌تری داشته باشد؟

- (۱) محل ثبت
- (۲) معیار کنترل
- (۳) مرکز اداری
- (۴) مرکز عملیات

(آزاد ۸۷)

ک ۴۷- یک ایرانی مقیم کشور خارجی می‌خواهد، علیه یک شخص خارجی اقامه دعوی نماید.

- (۱) در ایران نمی‌تواند اقامه دعوی نماید.
- (۲) چنانچه شخص خارجی مقیم ایران است، آن ایرانی می‌تواند در ایران علیه او اقامه دعوی نماید.
- (۳) باید در دادگاه کشور خارجی اقامه دعوی نماید.
- (۴) چون خواهان ایرانی است، می‌تواند در ایران اقامه دعوی نماید.

(آزاد ۸۷)

ک ۴۸- بیگانه در ایران:

- (۱) حقوقی ندارد.
- (۲) در حدودی که در قوانین ایران مقرر شده حقوق دارد.
- (۳) در حدودی که ایرانی در کشور متبوع بیگانه حق دارد، او در ایران حق دارد.
- (۴) از کلیه حقوق برخوردار است.

- که ۴۹- ذکر شرط «دولت‌های کامله الوداد» در عهدنامه‌های مربوط به حقوق اتباع بیگانه یعنی:
- (۱) شرطی که بر اساس حقوق ذکر شده در عهدنامه به بیگانه اعطا خواهد شد.
 - (۲) بیگانه هیچ عهدنامه‌ای نخواهد داشت.
 - (۳) بیشترین حقوق را خواهد داشت.
 - (۴) هر حقی بیش از آنچه در این عهدنامه به اتباع کشور دیگر داده شود به اتباع کشور طرف این عهدنامه هم داده خواهد شد.
- (آزاد ۸۷)
- که ۵۰- یک بیگانه در ایران:
- (۱) تنها نمی‌تواند رئیس جمهور شود.
 - (۲) تنها نمی‌تواند عضو مجلس مقننه شود.
 - (۳) تنها نمی‌تواند رئیس قوه قضائیه شود.
 - (۴) تنها نمی‌تواند با اقامت در ایران تابعیت ایران را کسب کند.
- (آزاد ۸۷)
- که ۵۱- بیگانه در صورتی می‌تواند وارد ایران شود که:
- (۱) رواید ورود اخذ نموده باشد.
 - (۲) مرتکب جرم نشده باشد.
 - (۳) پاسپورت داشته باشد.
 - (۴) اقدامات عام‌المنفعه نسبت به ایران انجام داده باشد.
- (آزاد ۸۷)
- که ۵۲- کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) شکایت در کشور محل اقامتگاه بیگانه بعمل خواهد آمد.
 - (۲) شکایت علیه بیگانه در ایران بعمل خواهد آمد.
 - (۳) شکایت علیه بیگانه در ایران امکان ندارد.
 - (۴) تمام موارد
- (سراسری ۸۸)
- که ۵۳- اهلیت اشخاص حقوقی از نظر حقوق ایران تابع کدام قانون است؟
- (۱) کشور متبوع
 - (۲) محل ثبت
 - (۳) مرکز فعالیت
 - (۴) اساسنامه
- (آزاد ۸۸)
- که ۵۴- در موضوع وضعیت بیگانگان رفتار سیاسی به وسیله شکل می‌گیرد.
- (۱) معاهده
 - (۲) مذاکره نمایندگان سیاسی
 - (۳) رفتار متقابل عملی
 - (۴) رفتار متقابل قانونگذاری
- که ۵۵- مطابق ماده ۱۲۹۵ قانون مدنی اسنادی که در خارج از کشور تنظیم می‌شوند در صورتی در ایران اعتبار خواهند داشت که کشوری که اسناد در آن جا تنظیم شده به موجب قوانین خود یا عهد، اسناد تنظیم شده در ایران را معتبر بشناسد. این ماده اشاره به رفتار متقابل دارد. (سراسری ۸۹)
- (۱) قانونگذاری
 - (۲) سیاسی و عملی
 - (۳) سیاسی و قانونگذاری
 - (۴) قانونگذاری و عملی
- (آزاد ۹۰)
- که ۵۶- بیگانگان در ایران در چه مواردی از حقوق خصوصی برخوردارند؟
- (۱) از کلیه حقوق خصوصی محرومند.
 - (۲) از بعضی حقوق خصوصی استثنائاً برخوردارند.
 - (۳) از بعضی حقوق خصوصی استثنائاً محرومند.
 - (۴) از کلیه حقوق خصوصی برخوردارند.
- (آزاد ۹۰)
- که ۵۷- حق ارث بردن بیگانگان چه حقی است؟
- (۱) یک حق عمومی غیرسیاسی است.
 - (۲) یک حق عمومی سیاسی است.
 - (۳) یک حق خصوصی است.
 - (۴) یک حق مدنی مخصوصه است.
- (آزاد ۹۰)
- که ۵۸- تمتع بیگانگان از حقوق عمومی غیر سیاسی به چه صورت است؟
- (۱) از کلیه این حقوق محرومند.
 - (۲) از پاره‌ای از این حقوق استثنائاً برخوردارند.
 - (۳) از کلیه این حقوق برخوردارند.
 - (۴) از بعضی از این حقوق استثنائاً محرومند.
- (آزاد ۹۰)

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل چهارم

- ۱- گزینه «۱» مطابق با بند ۳ ماده ۹۶۱ قانون مدنی حقوق مخصوصه، حقوقی است که صرفاً از نقطه‌نظر جامعه ایرانی ایجاد شده باشند. در خصوص این حقوق که در قوانین به ایرانیان اختصاص داده شده است مصداق روشنی نمی‌توان یافت برخی از مؤلفان حق شفعه و حق قیومیت بر محجور ایرانی را از این قبیل دانسته‌اند.
- ۲- گزینه «۴» رفتار متقابل تقنینی عام است و نسبت به کلیه بیگانگان است مثلاً کشوری عنوان کند که اتباع کشورهای دیگر در کشور او از همان حقوقی برخوردارند که اتباع کشورهای دیگر از آن برخوردارند. اما رفتار متقابل سیاسی خاص است و تنها محدود به بیگانگانی می‌گردد که با دولت متبوع آن‌ها این گونه شرط گردیده است. مثلاً کشور بلژیک عنوان می‌کند که اتباع فرانسوی در کشور او از همان حقوقی برخوردارند که اتباع بلژیکی در فرانسه از آن برخوردارند.

۳- گزینه «۳» بیگانگان به طور کلی از حقوق عمومی سیاسی (حقوق اساسی) اعم از سیاسی انتخابی، عمومی انتخابی یا مشاغل ملحقه به مشاغل دولتی محرومند. حقوق بیگانگان را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد.

حقوق بیگانگان		
۱- حقوق سیاسی	۲- حقوق عمومی	۳- حقوق خصوصی - اصل بر این است که از کلیه حقوق خصوصی برخوردارند به غیر از حقوقی که صراحتاً منحصر به اتباع است.
(در این حقوق اصل بر محرومیت بیگانگان است)	الف - حق مسکن	
الف - حق اشتغال به مشاغل انتخابی مثل مجلس مقننه	ب - حق ورود، عبور، توقف، اقامت و خروج اتباع بیگانه	
ب - حق اشتغال به مشاغل عمومی انتخابی مثل عضویت در اتاق بازرگانی	ج - حق ترافع قضایی یا رجوع به محاکم	
ج - حق اشتغال به مشاغل ملحقه به مشاغل دولتی مثل سردفتری و وکالت دادگستری		

حق اشتغال به مشاغل خصوصی از جمله حقوق عمومی غیر سیاسی است.

۴- گزینه «۲» حق معامله کردن یعنی همان حق داشتن کسب و کار و تجارت (غیر سیاسی) از جمله حقوق خصوصی است و حقوق خصوصی نیز از جمله حقوق عمومی غیر سیاسی بیگانگان است. مثلاً استخدام در آموزش و پرورش.

۵- گزینه «۳» حق رجوع خارجیان به دادگاه‌های ایران (ترافع قضایی) یکی از حقوق عمومی غیر سیاسی بیگانگان است.

۶- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۱ قانون مدنی «جز در موارد ذیل اتباع خارجه نیز از حقوق مدنی متمتع خواهند بود.

۱- در مورد حقوقی که قانون آن را صراحتاً منحصر به اتباع ایران نموده یا آنرا صراحتاً از اتباع خارجه سلب کرده است.

۲- در مورد حقوق مربوط به احوال شخصیه که قانون دولت متبوع تبعه خارجه آنرا قبول نکرده.

۳- در مورد حقوق مخصوصه که صرفاً از نقطه نظر جامعه ایرانی ایجاد شده باشد.

۷- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۷۱ قانون مدنی «دعاوی از حیث صلاحیت محاکم و قوانین راجع به اصول محاکمات (آیین دادرسی). تابع قانون محلی خواهد بود که در آنجا اقامه می‌شود. مطرح بودن همان دعوی در محکمه اجنبی رافع صلاحیت محکمه ایران نخواهد بود» پس چون دعوا در ایران مطرح شده از حیث آیین دادرسی تابع قانون ایران است.

۸- گزینه «۱» ماده سوم قانون ثبت شرکت‌ها مصوب ۲ خرداد ۱۳۱۰ عنوان می‌کند «شرکت‌های بیگانه برای آن که بتوانند به وسیله شعبه یا نمایندگی به امور تجارتي یا صنعتی یا مالی در ایران مبادرت نمایند باید اولاً در مملکت اصلی خود شرکت قانونی شناخته شده و ثانیاً در اداره ثبت اسناد تهران به ثبت رسیده باشند» البته این در صورتی ممکن است که شرط عمل متقابل نیز پذیرفته شده باشد و شرکت‌های ایرانی نیز در سرزمین آن کشورها حق فعالیت داشته باشند.

۹- گزینه «۳» بیگانگان حق مراجعه به محاکم قضایی در ایران را دارند. مطابق با اصل ۳۴ و ۳۵ قانون اساسی ایران حق دادخواهی و حق انتخاب وکیل به طور عموم شامل تمام کسانی است که در قلمرو ایران هستند و همچنین ماده ۵ قانون مدنی ایران کلیه سکنه ایران اعم از اتباع داخله و یا خارجه مطیع قوانین ایران خواهند بود، مگر در مواردی که قانون استثناء کرده است، به علاوه صلاحیت محاکم ایرانی از امور مربوط به نظم عمومی بوده و قواعد آن طبق قانون ایران تعیین می‌شود. لذا تشریفات دادرسی نیز به موجب قوانین ایران انجام می‌شود.

۱۰- گزینه «۲» مطابق با ماده ۸ قانون مدنی «اموال غیر منقول که اتباع خارجه در ایران بر طبق عهود تملک کرده یا می‌کنند از هر جهت تابع قوانین ایران خواهد بود» از مفهوم این ماده بر می‌آید که تملک اموال غیر منقول توسط اتباع خارجه بر طبق عهود امکان پذیر است.

۱۱- گزینه «۱» امروزه کلیه دولت‌ها پذیرفته‌اند که حداقل حقوق برای خارجیان را منظور دارند.

۱۲- گزینه «۱» از نظر قانون ایران خارجیان دارای حق ترافع قضایی در دادگاه‌های ایران هستند از این رو تشریفات رسیدگی تابع قانون ایران است.

۱۳- گزینه «۱» مطابق با ماده یک قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۱ گذرنامه سندی است که از طرف مأموران صلاحیت‌دار دولت مذکور در این قانون برای مسافرت اتباع ایران به خارج و یا اقامت در خارج و یا مسافرت از خارج به ایران داده می‌شود. به موجب ماده ۷ قانون گذرنامه، گذرنامه ۳ نوع می‌باشد:

۱- گذرنامه سیاسی. ۲- گذرنامه خدمت (اعم از فردی یا جمعی).

۳- گذرنامه عادی (اعم از فردی یا جمعی).

۱۴- گزینه «۲» مطابق با ماده ۵۹۱ قانون تجارت «اشخاص حقوقی تابعیت مملکتی را دارند که اقامتگاه آنها در آن مملکت است»

۱۵- گزینه «۳» در ایران بیگانگان برای ورود به ایران، علاوه بر گذرنامه که دلیل تابعیت و سند تشخیص هویت صاحب آن است، به اجازه مخصوصی به نام روادید و یا ویزا نیاز دارند که به وسیله مأموران ایرانی در خارجه روی گذرنامه و یا اوراق شهادت نامه‌های هویت که از طرف دولت متبوع بیگانه صادر شده است الصاق می‌گردد. در مواردی ایران با کشور خارجه توافقنامه لغو روادید دارد در این صورت برای ورود اتباع آن کشور نیازی به روادید نیست.

۱۶- گزینه «۳» مطابق با ماده ۱۱ آیین‌دادرسی مدنی ایران «دعا باید در دادگاهی اقامه شود که خوانده، در حوزه قضایی آن اقامتگاه دارد» بنابراین یک فرد ایرانی مقیم خارج از کشور چنانچه بخواهد علیه تبعه خارجی آن کشور اقامه دعوا کند مطابق با همین ماده می‌تواند دعوای خود را در کشور خارجی اقامه کند.

۱۷- گزینه «۲» مطابق ماده ۸ قانون مدنی ایران «اموال غیر منقول که اتباع خارجه در ایران بر طبق عهود تملک کرده یا می‌کنند از هر جهت تابع قوانین ایران خواهد بود» بنابراین استملاک اموال غیر منقول توسط بیگانگان به غیر از املاک مزروعی به شرط معامله متقابل (عهدنامه) مجاز است.

۱۸- گزینه «۱» مطابق با بند ۱ ماده ۹۶۱ قانون مدنی «اتباع خارجه از حقوقی که قانون صراحتاً آن را منحصر به اتباع ایران نموده است یا آن را صراحتاً از اتباع خارجه سلب کرده است بهره‌مند نیستند.» مثلاً بیگانگان نمی‌توانند در ایران املاک مزروعی تملک نمایند.

۱۹- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۱ قانون مدنی اتباع خارجی از کلیه حقوق مدنی متمتع خواهند بود. به جز:

۱- حقوقی که قانون صراحتاً آن را منحصر به اتباع ایران نموده است.

۲- حقوق مربوط به احوال شخصیه که قانون دولت متبوع تبعه خارجه آن را قبول نکرده است.

۳- در مورد حقوق مخصوصه که صرفاً از نقطه‌نظر جامعه ایرانی ایجاد شده باشد. بنابراین این سه مورد سه گزینه دیگر این سؤال هستند که اتباع بیگانه از آن محرومند و تنها گزینه صحیح گزینه ۲ است.

۲۰- گزینه «۴» در صورتی که بیگانه‌ای فوت کند و در ایران ملک غیر منقول داشته باشد، این ملک همانند فوت اتباع ایران به ورثه او منتقل خواهد شد. و تنها به موجب تبصره ماده آیین‌نامه استملاک اتباع خارجه مصوب ۱۳۲۸ ثبت ملک به نام ورثه متقاضی (تبعه خارجی) در دفاتر املاک منوط به رعایت مقررات این آیین‌نامه و سپردن تعهد است.

۲۱- گزینه «۱» دادگاه‌های ایران زمانی به دعوایی میان اتباع خارجی (خواهان و خوانده خارجی) رسیدگی می‌کنند که ارتباطی با ایران داشته باشد. مثلاً در دعوا در خصوص قراردادی راجع به خرید ملکی باشد که یا محل وقوع ملک ایران باشد یا خواهان و خوانده خارجی قانون ایران را حاکم بر قرارداد خود کرده باشند و ...

۲۲- گزینه «۲» در ایران بیگانگان برای ورود به ایران، علاوه بر گذرنامه که دلیل تابعیت و سند تشخیص هویت صاحب آن است، به اجازه مخصوصی به نام روادید و یا ویزا نیاز دارند که به وسیله مأموران ایرانی در خارجه روی گذرنامه و یا اوراق شهادت نامه‌های هویت که از طرف دولت متبوع بیگانه صادر شده است الصاق می‌گردد. در مواردی ایران با کشور خارجه توافقنامه لغو روادید دارد در این صورت برای ورود اتباع آن کشور نیازی به روادید نیست. عبور بیگانگان از ایران نیز منوط به داشتن روا دید است.

۲۳- گزینه «۱» حقوقی سیاسی از جمله حقوقی است که بیگانگان به صورت کلی از آن محروم هستند اعم از این که این حقوق سیاسی انتخابی باشد مثل انتخاب برای مجالس مقننه، مشاغل عمومی انتخابی و مشاغل ملحقه به مشاغل دولتی، احتیاط نیز اقتضاء دارد که اتباع بیگانه از چنین حقوقی بهره‌مند نگردند که به وسیله آن بتوانند در امور داخلی و سیاسی یک کشور دخالت و اعمال نفوذ نمایند.

۲۴- گزینه «۲» در ایران بیگانگان برای ورود به ایران، علاوه بر گذرنامه که دلیل تابعیت و سند تشخیص هویت صاحب آن است، به اجازه مخصوصی به نام روادید و یا ویزا نیاز دارند که به وسیله مأموران ایرانی در خارجه روی گذرنامه و یا اوراق شهادت نامه‌های هویت که از طرف دولت متبوع بیگانه صادر شده است الصاق می‌گردد. در مواردی ایران با کشور خارجه توافقنامه لغو روادید دارد در این صورت برای ورود اتباع آن کشور نیازی به روادید نیست.

۲۵- گزینه «۲» طبق یک اصل پذیرفته شده دعوا باید در محل اقامتگاه خوانده اعمال شود این اصل در ماده ۱۱ قانون مدنی آیین‌دادرسی ایران نیز پذیرفته شده است.

۲۶- گزینه «۲» اگر کشوری امتیازاتی برای ایرانیان مقیم در کشور خود قائل شود دولت ایران اجباری ندارد تا همان امتیازات را برای اتباع آن کشور در ایران قائل شود زیرا شرط رفتار متقابلی وجود ندارد در واقع رفتار متقابل به معنای آن است که برخورداری بیگانه از حقوق معین در قلمرو یک دولت منوط به آن است که در قلمرو دولت متبوع وی نیز برای اتباع آن دولت همان حقوق شناخته شده باشد. کشور الف به صورت داوطلبانه این امتیازات را برای اتباع ایران قائل شده است و شرط رفتار متقابلی وجود ندارد.

۲۷- گزینه «۱» با توجه به این که مطابق با ماده ۱۱ قانون آیین دادرسی مدنی؛ دادگاه محل اقامت خوانده صالح برای رسیدگی است. تبعه خارجه که مقیم ایران است خواهان دعوا است و خوانده تبعه خارجی دیگر است که معلوم نیست در ایران اقامت دارد یا خیر، از این رو به نظر می‌رسد دادگاه‌های ایران صلاحیت ندارند و خواهان باید در کشور خارجی اقامه دعوا کند.

۲۸- گزینه «۲» مطابق با قوانین ایران تملیک اموال غیر منقول توسط بیگانگان محدود شده است یعنی به بیگانگان تنها اجازه می‌دهد که برای سکونت یا شغل خود اموال غیر منقول در ایران تحصیل و تملک نماید مانند ماده ۶ قرارداد اقامت بین دولت‌های ایران و آلمان که مقرر می‌دارد اتباع آلمان در خاک ایران مجاز نیستند اموال غیر منقوله غیر از آنچه برای سکونت و شغل و یا صنعت آن‌ها لازم است تحصیل یا تصرف و یا تملک نمایند.

۲۹- گزینه «۱» در ایران بیگانگان برای ورود به ایران، علاوه بر گذرنامه که دلیل تابعیت و سند تشخیص هویت صاحب آن است، به اجازه مخصوصی به نام روادید و یا ویزا نیاز دارند که به وسیله مأموران ایرانی در خارجه روی گذرنامه و یا اوراق شهادت‌نامه‌های هویت که از طرف دولت متبوع بیگانه صادر شده است الصاق می‌گردد. در مواردی ایران با کشور خارجه توافقنامه لغو روادید دارد در این صورت برای ورود اتباع آن کشور نیازی به روادید نیست.

۳۰- گزینه «۳» اتباع خارجی در ایران از حق ترافع قضایی برخوردارند مستند ما نیز ماده ۵ قانون مدنی است که این اصل کلی را اعلام می‌دارد که «کلیه سکنه ایران اعم از اتباع داخله یا خارجه مطیع قوانین ایران خواهند بود، مگر این که قانون استثناء کرده باشد». از طرف دیگر در کلیه معاهدات منعقد شده بین دولت ایران و دولت خارجه رجوع به محاکم ایران برای اتباع دولت‌ها به صراحت پیش‌بینی شده است مثل ماده ۵ قرارداد اقامت ایران و بلژیک.

۳۱- گزینه «۳» مطابق با ماده ۵۹۱ قانون تجارت «اشخاص حقوقی تابعیت مملکتی را دارند که اقامتگاه آن‌ها در آن مملکت است»

۳۲- گزینه «۴» مطابق با ماده ۱۴۴ آیین دادرسی مدنی ایران «اتباع دولت‌های خارجه، چه خواهان اصلی باشند و یا به عنوان شخص ثالث وارد دعوا گردند، بنا به درخواست طرف دعوا، برای تأدیه خسارتی که ممکن است بابت هزینه دادرسی و حق الوکاله به آن محکوم گردند باید تأمین مناسب بپردازند. درخواست اخذ تأمین فقط از خوانده تبعه ایران و تا پایان جلسه اول دادرسی پذیرفته می‌شود».

۳۴- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۱ قانون مدنی «جزء در موارد حقوق مخصوصه، حقوق مربوط به احوال شخصیه حقوقی که قانون آن را صراحتاً منحصر به اتباع ایران نموده از حقوق مدنی متمتع خواهد بود».

۳۵- گزینه «۳» مطابق با ماده ۱ آیین‌نامه استملاک اتباع خارجه ۱۳۸۲ «اتباع خارجه که در ایران می‌خواهند ملکی برای کسب یا صنعت یا مسکن خود استملاک نمایند، باید اظهارنامه‌ای مشتمل بر تفحصات زیر به اداره ثبت محل وقوع آن ملک بدهند تا برای تحصیل اجازه به اداره کل ثبت فرستاده شود» لذا می‌توان از این ماده برداشت که بیگانگان حق خرید اموال غیر منقول را تنها برای سکونت یا کسب و کار خود دارا می‌باشند.

۳۶- گزینه «۳» مطابق با ماده ۱۴۴ آیین دادرسی مدنی «اتباع دولت‌های خارج، چه خواهان اصلی باشند و یا به عنوان شخص ثالث وارد دعوا گردند، بنا به درخواست طرف دعوا، برای تأدیه خسارت که ممکن است بابت هزینه دادرسی و حق الوکاله به آن محکوم گردند، باید تأمین مناسب بپردازند...»

۳۷- گزینه «۳» اکثر علمای حقوق معتقدند که ملاک و میزان حداقل حقوق اتباع بیگانه، همان رفتار دول متمدن با آنهاست.

۳۸- گزینه «۱» بیگانگان حق خرید زمین زراعتی در ایران را ندارند زیرا این از جمله حقوق ایرانیان است. که به صراحت به ایرانیان اختصاص داده شده است و از اتباع خارجه صراحتاً سلب شده است (بند ۱ ماده ۹۶۱ قانون مدنی).

۳۹- گزینه «۱» کاپیتولاسیون در معنی اصطلاحی عبارت از معاهداتی است که به موجب آن دولتی درکشور خارجی از بعضی از حقوق حاکمیت، که اهم آن حق قضاوت و اجرای مجازات است، بهره‌مند می‌شود به طوری که اتباع آن دولت از پاره‌ای حقوق مزایا به طور اختصاصی استفاده می‌کنند.

۴۰- گزینه «۴» بیگانگان از حق داشتن املاک مزروعی محروم هستند مطابق با قانونی که در سال ۱۳۱۰ به تصویب رسید بیگانگان ملزم شدند که املاک مزروعی خود را به اتباع ایرانی انتقال دهند و در آینده نیز از حق داشتن اموال غیر منقول محروم گردیدند. اصولاً این حق برای دولت‌ها شناخته شده است که در قلمرو خود بتوانند از اتباع بیگانه سلب مالکیت نمایند مشروط بر این که غرامات و خسارات وارده به آن‌ها را بپردازند. در ایران امکان مالکیت از بیگانگان به شرط پرداخت غرامات عادلانه در قوانین و معاهدات پیش‌بینی شده است (ماده ۷ قرارداد اقامت ایران و بلژیک).

۴۱- گزینه «۳» مطابق با ماده ۵۹۱ قانون تجارت «اشخاص حقوقی تابعیت مملکتی را دارند که اقامتگاه آن‌ها در آن مملکت است»

۴۲- گزینه «۱» ابتدا ابعاد سوال را روشن می‌سازیم

خواننده: ایرانی مقیم خارج از کشور است

خواهان: خارجی مقیم ایران است.

مطابق ماده ۱۱ آیین دادرسی مدنی دعوا باید در دادگاه اقامت خواننده اقامه شود.

خواننده دعوا ایرانی است اما مقیم خارج از کشور است. بنابراین خواهان باید دعوا را در دادگاه محل اقامت خواننده یعنی خارج از کشور اقامه کند.

۴۳- گزینه «۳» اصول مربوط به حقوق بیگانگان تنها مربوط به حقوق بین‌الملل خصوصی نیست بلکه مبتنی بر مقتضیات حقوق بین‌الملل عمومی نیز می‌باشد. زیرا اکثر علمای حقوق معتقدند که اصول حقوق بین‌الملل اقتضا دارد که دولت‌ها حداقل حقوقی را برای بیگانگان بشناسند.

۴۴- گزینه «۴» مطابق با ماده ۱۴۴ آیین دادرسی مدنی ایران اتباع دولت‌های خارجه بنا به درخواست طرف دعوا، برای تأدیه خسارتی که ممکن است بابت هزینه دادرسی و حق الوکاله به آن محکوم گردند باید تأدیه مناسب بپردازند.

۴۵- گزینه «۲» مطابق با ماده ۱۲۹۵ قانون مدنی «محاکم ایران به اسناد تنظیم شده در کشورهای خارجه همان اعتباری را خواهند داد که آن اسناد مطابق قوانین کشوری که در آنجا تنظیم شده دارا می‌باشد مشروط بر این که اولاً اسناد مزبوره به علتی از علل قانونی از اعتبار نیفتاده باشد. دوماً مفاد آن‌ها مخالف با قوانین مربوط به نظم عمومی یا اخلاق حسنه ایران نباشد. ثالثاً کشوری که اسناد در آنجا تنظیم شده به موجب قوانین خود یا عهد اسناد تنظیم شده در ایران را به رسمیت بشناسد. رابعاً نماینده سیاسی یا کنسولی ایران در کشوری که سند در آنجا تنظیم شده یا نماینده سیاسی و کنسولی کشور مزبور در ایران تصدیق کرده باشد که سند موافق قوانین محل تنظیم یافته است.

۴۶- گزینه «۳» راجع به تابعیت شرکت‌ها چندین عقیده اظهار شده است:

عقیده اول: تابعیت شرکت بسته به اراده مؤسسين شرکت است.

عقیده دوم: محل تعهد پرداخت قیمت سهام تابعیت شرکت است.

عقیده سوم: محل تشکیل شرکت محل تابعیت شرکت است.

عقیده چهارم: تابعیت شرکاء همان تابعیت شرکت است.

عقیده پنجم: مرکز فعالیت شرکت محل تابعیت شرکت است.

عقیده ششم: اقامتگاه اداری یا مرکز اصلی آن در آنجا واقع است. اقامتگاه اداری شرکت محلی است که در آنجا ادارات مرکزی شرکت واقع بوده و اعضاء هیئت رئیسه شرکت سکونت دارند و به اضافه جلسات هیئت مدیره و مجامع عمومی شرکت نیز در آن محل تشکیل می‌شود و خلاصه از آن جا دستورالعمل‌ها صادر و گزارش‌های مربوط به اجرای آن دستورات در همان جا متمرکز می‌گردد.

۴۷- گزینه «۳» ابتدا ابعاد موضوع را روشن می‌کنیم یک ایرانی مقیم کشور خارجی خواهان است و می‌خواهد علیه شخص خارج اقامه دعوا کند (خواننده خارجی است). مطابق با ماده ۱۱ قانون آیین دادرسی مدنی ایران دعوا باید در دادگاه محل اقامت خواننده اقامه شود، محل اقامت خواننده نیز کشور خارجی است. بنابراین باید در دادگاه کشور خارجی اقامه دعوا نماید.

۴۸- گزینه «۲» بیگانگان در ایران در حدودی که در قانون ایران مشخص شده حقوق دارند. مطابق با ماده ۹۶۱ اتباع خارجه جز در مورد حقوق مخصوصه و حقوق مربوطه به احوال شخصیه و حقوی که منحصر به اتباع ایرانی است از حقوق مدنی متمتع هستند.

۴۹- گزینه «۴» شرط دولت‌های کاملاً الوداد (most favoured nation clause) or (mfnc) به این معنا است که حقوقی که در یک عهدنامه به این شرط آمده است به طور خود به خود به عهدنامه‌های دیگری که یکی از طرفین آن عهدنامه با دولت دیگر منعقد می‌سازد سرایت می‌کند یک مثال می‌زنیم. فرض می‌کنیم که دولت ایران و بلژیک در عهدنامه مربوط به حقوق اتباع خود این شرط را مقرر سازد و به اتباع بلژیکی حق ورود بدون ویزا بدهد. اگر دولت ایران بعدها با ایتالیا معاهده‌هایی در خصوص حقوق اتباع خود منعقد سازد و به اتباع ایتالیایی امتیازات بیشتری بدهد مانند حق ورود بدون ویزا همراه با امکان خرید املاک بیشتر این امتیاز به صورت خود به خود به خود به اتباع بلژیکی نیز سرایت می‌کند.

۵۰- گزینه «۴» بیگانگان در ایران از حقوق سیاسی محروم هستند، ریاست جمهوری، عضویت مجلس مقننه و ریاست قوه قضاییه همه از مشاغل انتخابی دولتی هستند که بیگانگان از آن محروم هستند و البته بیگانگان نمی‌توانند تنها با اقامت در ایران تابعیت ایران را کسب کنند هر چند شرط اقامت ۵ ساله یکی از شروط کسب تابعیت ایران است اما این شرط لازم است و کافی نیست و برای تحصیل تابعیت ایران باید سایر شرایط ماده ۹۷۹ قانون مدنی نیز فراهم باشد.

۵۱- گزینه «۱» در ایران بیگانگان برای ورود به ایران، علاوه بر گذرنامه که دلیل تابعیت و سند تشخیص هویت صاحب آن است، به اجازه مخصوصی به نام روادید و یا ویزا نیاز دارند که به وسیله مأموران ایرانی در خارجه روی گذرنامه و یا اوراق شهادت‌نامه‌های هویت که از طرف دولت متبوع بیگانه صادر شده است الصاق می‌گردد. در مواردی ایران با کشور خارجه توافقنامه لغو روادید دارد در این صورت برای ورود اتباع آن کشور نیازی به روادید نیست.

۵۲- گزینه «۱» چنانچه شکایت علیه بیگانه باشد بیگانه خوانده است و باید در محل اقامتگاه بیگانه اقامه شود.

۵۳- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۲ قانون مدنی «تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن برحسب قانون دولت متبوع او خواهد بود» این ماده در خصوص اشخاص حقیقی است اما در خصوص اشخاص حقوقی در ماده سوم قانون ثبت شرکت‌ها است که «شرکت‌های بیگانه برای آنکه بتوانند به وسیله شعب یا نماینده به امور تجاری یا صنعتی یا مالی در ایران مبادرت نمایند باید اولاً در کشور متبوع خود شرکت قانونی شناخته شوند و ثانیاً در اداره ثبت اسناد تهران به ثبت رسیده باشند» بنابراین قانونی بودن یک شرکت برای انجام فعالیت تابع قانون دولت متبوع آن شرکت است.

۵۴- گزینه «۱» رفتار متقابل سیاسی به وسیله یک معاهده سیاسی برقرار می‌شود و در این صورت اتباع کشور بیگانه فقط از حقوقی که در معاهده سیاسی اسم برده شده متمتع می‌شوند.

۵۵- گزینه «۳» بند ۳ ماده ۱۲۹۵ قانون مدنی ایران هم به رفتار متقابل سیاسی و هم به رفتار متقابل قانونگذاری نظر دارد. رفتار متقابل سیاسی به موجب یک معاهده سیاسی برقرار می‌شوند و رفتار متقابل قانونگذاری آن است که شرط رفتار متقابل در قانون آمده باشد. با توجه به عبارت به «موجب قوانین خود» یا «عهد» در بند ۳ ماده ۱۲۹۵ قانون مدنی به نظر می‌رسد هر دو نوع شرط رفتار متقابل در این ماده ذکر شده باشد. ولی به رفتار متقابل عملی اشاره‌ای ندارد و این رفتار از طرق رویه قضایی و عرف قابل اثبات است.

۵۶- گزینه «۳» اصول کلی این است که بیگانگان در ایران از کلیه حقوق مدنی متمتع می‌شوند مگر در مواردی که قانون استثنا کرده باشد. این قاعده را ماده ۹۶۱ قانون مدنی مقرر می‌دارد. ماده مزبور می‌گوید: جز در موارد ذیل اتباع خارجه نیز از حقوق مدنی متمتع خواهند بود.

۵۷- گزینه «۳» طبق بند ۲ ماده ۹۶۱ قانون مدنی حقوق مربوط به احوال شخصی که قانون دولت متبوع تبعه خارجه آنرا قبول نکرده است در زمره حقوق خصوصی است که اتباع خارجه در ایران از آن بی‌بهره‌اند.

۵۸- گزینه «۳» اصل این است که بیگانگان از حقوق عمومی بهره‌مند شوند. مهمترین حقوقی که بیگانگان از آن متمتع می‌شوند به قرار زیر است:

۱- حمایت جان و مال اتباع بیگانه ۲- احترام منزل و مسکنی ۴- حق ورود، عبور، توقف، اقامت و خروج اتباع بیگانه ۴- حق اشتغال ۵- حق ترافع قضایی

فصل پنجم

«کلیات تعارض قوانین»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل پنجم

کدام ۱- بنیانگذار مکتب جدید ایتالیا کدام است؟

(سراسری ۷۷)

(۴) شارل دومولن

(۳) ساوینی

(۲) منچینی

(۱) درژانتره

کدام ۲- کدام یک از موارد زیر صحیح است؟

(سراسری ۷۸)

(۱) تقدم و تأخر رسیدگی و حل تعارض قوانین یا تعارض دادگاه‌ها بسته به میل قاضی است.

(۲) حل مسئله تعارض قوانین مقدم بر حل مسئله تعارض دادگاه‌ها است.

(۳) مسئله تعارض قوانین و تعارض دادگاه‌ها همزمان مطرح می‌شوند.

(۴) حل مسئله تعارض دادگاه‌ها مقدم بر حل مسئله تعارض قوانین است.

کدام ۳- به روش حل تعارض قوانین که صرفاً از لحاظ علمی و نظری، حکمی که مناسب هر دسته از تعارض باشد جستجو می‌شود؟

(سراسری ۷۸)

(۲) روش اصولی اطلاق می‌گردد.

(۱) روش ماهوی اطلاق می‌گردد.

(۴) روش حقوقی یا انتخاب مناسب اطلاق می‌گردد.

(۳) روش جزئی اطلاق می‌گردد.

کدام ۴- تفکیک بین مسائل شکلی و مسائل ماهوی برای نخستین بار توسط کدام مکتب عنوان شده است؟

(سراسری ۷۸)

(۴) هلندی (قرن هفدهم)

(۳) قدیم ایتالیایی

(۲) فرانسوی (قرن شانزدهم)

(۱) آلمانی (قرن نوزدهم)

کدام ۵- تقسیم قوانین به قوانین صحیح است.

(سراسری ۷۹)

(۱) برون مرزی، شخصی، نامناسب (۲) درون مرزی، ذاتی، نامناسب (۳) ذاتی، شخصی، مختلط (۴) شخصی، درون مرزی، مختلط

کدام ۶- به روشی که بر اساس آن برای تعیین قاعده حل تعارض از لحاظ علمی و نظری، حکمی مناسب جستجو می‌گردد، روش می‌گویند. (سراسری ۸۰)

(۴) نظری

(۳) فلسفی

(۲) حقوقی

(۱) اصولی

کدام ۷- تقدم و تأخر مسایل سه‌گانه حقوق بین الملل خصوصی به کدام ترتیب است؟

(سراسری ۸۰)

(۲) تعارض قوانین، تابعیت، وضع حقوقی خارجیان

(۱) تابعیت، تعارض قوانین، وضع حقوقی خارجیان

(۴) وضع حقوقی خارجیان، تابعیت، تعارض قوانین

(۳) تابعیت، وضع حقوقی خارجیان، تعارض قوانین

کدام ۸- کدام یک از موارد ذیل صحیح است؟

(آزاد ۸۰)

(۱) حل مسئله تعارض دادگاه‌ها مقدم بر حل مسئله تعارض قوانین است و در آن هیچ تأثیری ندارد.

(۲) حل مسئله تعارض دادگاه‌ها بعد از حل مسئله تعارض قوانین است.

(۳) حل مسئله تعارض دادگاه‌ها مقدم بر حل مسئله تعارض قوانین است و در آن تأثیر دارد.

(۴) حل مسئله تعارض دادگاه‌ها همزمان با حل مسئله تعارض قوانین مطرح می‌شود و هیچ تأثیری بر آن ندارد.

کدام ۹- قاعده حل تعارض قوانین دو جانبه است زیرا:

(آزاد ۸۰)

(۱) در صورت رد صلاحیت قانون مقر دادگاه قانون خارجی صلاحیت‌دار را تعیین می‌نماید.

(۲) تنها عدم صلاحیت قانون مقر دادگاه را اعلام می‌کند.

(۳) عدم صلاحیت دادگاه را اعلام می‌کند و طرفین دعوی را به یک دادگاه خارجی ارجاع می‌دهد.

(۴) قانون خارجی را فقط بنا به درخواست دو طرف دعوی قابل اجرا می‌داند.

کدام ۱۰- کدام مکتب حقوقی لزوم اجرای قانون خارجی را مبتنی بر اصل نزاکت بین‌المللی می‌داند؟

(آزاد ۸۰)

(۴) مکتب فرانسوی

(۳) مکتب ایتالیایی

(۲) مکتب هلندی

(۱) مکتب آلمانی

کدام ۱۱- روش حقوقی در تعیین قواعد حل تعارض:

(آزاد ۸۰)

(۲) تحلیلی و خاص‌الشمول است.

(۱) تحلیلی و عام‌الشمول است.

(۴) استنتاجی و عام‌الشمول است.

(۳) استنتاجی و خاص‌الشمول است.

- ۱۲- نظریه دوام و عمومیت قانون در حقوق بین‌الملل خصوصی توسط کدام حقوقدان مطرح گردیده است؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) درژانتره (۲) پی یه (۳) دومولن (۴) باتیفول
- ۱۳- روش حقوقی در حل تعارض قوانین، روشی: (سراسری ۸۱)
- (۱) خاص‌الشمول و استثنایی است. (۲) عام‌الشمول و استثنایی است. (۳) خاص‌الشمول و تحلیلی است. (۴) عام‌الشمول و تحلیلی است که راه حل مسئله را از نظر حقوقی جستجو می‌کند.
- ۱۴- نظریه تعیین پایگاه روابط حقوقی بر حسب ماهیت آن‌ها از کیست؟ (سراسری ۸۱)
- (۱) ساوینی (۲) منچینی (۳) دومولن (۴) واختر
- ۱۵- ساوینی حقوقدان آلمانی حقوق بین‌الملل خصوصی، مدافع: (سراسری ۸۱)
- (۱) اصل شخصی بودن قوانین بود. (۲) اصل حاکمیت اراده بود. (۳) اصل جامعه مشترک حقوقی بود. (۴) اصل سرزمینی بودن قوانین بود.
- ۱۶- دادگاه‌های ایران در رسیدگی به یک دعوا با عنصر خارجی: (آزاد ۸۱)
- (۱) قواعد حل تعارض قانون ایران را اعمال خواهند کرد. (۲) قواعد حل تعارض کشور عنصر خارجی را اعمال خواهند کرد. (۳) هیچ قاعده حل تعارضی را اعمال نخواهد کرد. (۴) مستقیماً قواعد مادی قانون ایران را اعمال خواهند کرد.
- ۱۷- نظریه «پایگاه حقوقی در تعارض قوانین» توسط کدام حقوقدان ارائه گردید؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) ساوینی (۲) شافنر (۳) واختر والتر (۴) منچینی
- ۱۸- در حقوق عمومی بین‌الملل، تعارض قوانین به مفهوم اخص کلمه بوجود نمی‌آید. زیرا..... وجود ندارد. (سراسری ۸۲)
- (۱) نص خارجی (۲) اهلیت تمتع برای خارجیان (۳) امکان اجرای قانون خارجی (۴) اهلیت استیفا برای خارجیان
- ۱۹- این که مثلاً کشورهای مهاجرپذیر قانون اقامتگاه و برای کشورهای مهاجر فرست قانون دولت متبوع شخص را بر احوال شخصیه‌اش حاکم بدانیم، متناسب با کدام روش حل تعارض است؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) روش تحلیلی (۲) روش حقوقی (۳) روش انتخاب مناسب (۴) روش اصولی یا جزمی
- ۲۰- در کدام یک از موارد زیر دادگاه‌های ایران به لحاظ ارتباط دعوی با عنصر خارجی، فاقد صلاحیت قضایی هستند؟ (آزاد ۸۲)
- (۱) هرگاه دعوی مربوط به مال غیر منقولی باشد که در کشور خارجه واقع است. (۲) هرگاه اقامت خوانده در ایران باشد. (۳) در صورتی که محل اقامت خوانده در ایران باشد، ولی اقامتگاه خواهان در کشور خارجی (۴) در صورتی که محل سکونت خوانده نامعلوم باشد.
- ۲۱- تقسیم قوانین به قوانین مناسب و قوانین نامناسب مربوط به است. (سراسری ۸۳)
- (۱) احاله (۲) نظم عمومی (۳) تعارض صریح قوانین (۴) تعارض ضمنی قوانین
- ۲۲- مسئله وضع حقوقی خارجیان مربوط به است. (سراسری ۸۳)
- (۱) اهلیت استیفا برای خارجیان (۲) اهلیت تملک اموال خارجیان (۳) حقوق بین‌الملل خصوصی ماهوی (۴) حقوق بین‌الملل خصوصی شکلی
- ۲۳- قواعد تعارض قوانین..... (سراسری ۸۴)
- (۱) جزء حقوق داخلی هستند. (۲) مسئله را مستقیماً حل نمی‌کنند. (۳) به قوانین دیگر ارجاع نمی‌دهند. (۴) دعاوی مطروحه را مستقیماً حل می‌کنند.
- ۲۴- در روش حقوقی یا تحلیلی به قانون..... توجه می‌شود. (سراسری ۸۴)
- (۱) اقامتگاه (۲) مساعدتر (۳) مناسب‌تر (۴) دارای اثر خفیف
- ۲۵- قانون مقر دادگاه قانون..... است. (سراسری ۸۵)
- (۱) ملی خوانده (۲) اقامتگاه خوانده (۳) دولت متبوع خواهان (۴) دادگاه مرجع رسیدگی

۲۶- وجود عنصر خارجی (یا ارتباط مسئله مطرح شده در دادگاه) با بیش از یک کشور و همچنین وجود تفاوت میان قوانین کشورها، شرط برای تحقق تعارض قوانین است.

(سراسری ۸۵)

- (۱) لازم و منفی (۲) لازم و کافی (۳) لازم و نه کافی (۴) کافی و مثبت

۲۷- در کدام یک از مکاتب ذیل، توجیه اجرای قانون کشور بیگانه بر پایه نظریه نزاکت بین المللی مبتنی است؟

(سراسری ۸۶)

- (۱) مکتب انگلیسی (۲) مکتب ایتالیایی (۳) مکتب فرانسوی (۴) مکتب هلندی

۲۸- در تعارض قوانین، قواعد حل تعارض.....

(سراسری ۸۶)

- (۱) به تعیین قوانین صلاحیت دار اکتفا می کنند و مسئله را مستقیماً به طور ماهوی حل نمی کنند.
(۲) به تعیین قانون صلاحیت دار اکتفا نمی کنند بلکه مسئله را مستقیماً و به طور ماهوی حل می کنند.
(۳) دادگاه و قانون صلاحیت دار را تعیین می نمایند.
(۴) به تعیین دادگاه صلاحیت دار اکتفا می کنند.

۲۹- در حقوق بین الملل خصوصی قانون درون مرزی عبارت از قانونی است که:

(آزاد ۸۶)

- (۱) بر هر کس و هر چیزی حکومت دارد.
(۲) بر هر کس و هر چیزی که در قلمرو آن واقع شده است حکومت دارد.
(۳) فقط بر اشخاص (و نه اشیاء) واقع در قلمرو آن حکومت دارد.
(۴) بر هر کس و هر چیزی که در قلمرو آن واقع شده است حکومت دارد مگر در صورتی که ذینفع خواهان اجرای قانون کشور دیگری باشد.

۳۰- مکتب ایتالیایی قدیم

(آزاد ۸۶)

- (۱) یک دکترین اصولی و واجد دو صفت تحلیلی و عامل الشمول می باشد.
(۲) یک دکترین حقوقی و واجد دو صفت تحلیلی و خاص الشمول می باشد.
(۳) یک دکترین حقوقی و واجد دو صفت تحلیلی و عامل الشمول می باشد.
(۴) یک دکترین اصولی و واجد دو صفت تحلیلی و خاص الشمول می باشد.

۳۱- کدام حقوقدان مایل به وحدت حقوق بین الملل عمومی و حقوق بین الملل خصوصی است؟

(سراسری ۸۷)

- (۱) دروآنتره (۲) ساوینی (۳) پی‌یه (۴) نی بوایه

۳۲- دادگاه در یافتن قانون حاکم بر دعوی لزوماً:

(آزاد ۸۷)

- (۱) به قواعد حل تعارض مقر خود رجوع خواهد کرد.
(۲) به قواعد مادی قانون مقر خود مراجعه خواهد کرد.
(۳) حکم لازم را صادر خواهد کرد.
(۴) از عرف استفاده خواهد کرد.

۳۳- مسئله‌ی وضع حقوقی خارجی‌ان در حقوق بین الملل خصوصی مسئله‌ی..... است.

(سراسری ۸۸)

- (۱) تابعیت (۲) اهلیت استیفاء (۳) اهلیت تمتع (۴) حقوق بشر

۳۴- اثر تعارض دادگاه‌ها بر تعارض قوانین چیست؟

(سراسری ۸۸)

- (۱) تنها تعارض قوانین بر تعارض دادگاه‌ها اثرگذار است.
(۲) در برخی موارد اثرگذار است.
(۳) در تمام موارد اثرگذار است.
(۴) در هیچ مورد اثرگذار نیست.

۳۵- دو جانبه بودن قواعد حل تعارض یعنی تعیین.....

(آزاد ۸۸)

- (۱) صلاحیت یا عدم صلاحیت قانون مقر دادگاه و تعیین قانون صلاحیت دار در صورت عدم صلاحیت قانون مقر دادگاه.
(۲) صلاحیت یا عدم صلاحیت قانون مقر دادگاه.
(۳) قوانینی که همزمان بر موضوع قابل اعتماد هستند.
(۴) قانونی که تأمین کننده منافع هر دو طرف دعوی می باشد.

۳۶- تعارض قوانین به معنی خاص کلمه شامل تعارض قوانین کشورهاست.

(سراسری ۸۹)

- (۱) مدنی و کیفری (۲) مدنی و تجاری (۳) تجاری و اداری (۴) آیین دادرسی و مالیاتی

۳۷- یکی از عوامل به وجود آمدن تعارض قوانین، وجود تفاوت بین کشورهای مختلف است.

(سراسری ۸۹)

- (۱) قواعد ماهوی (۲) قواعد حل تعارض (۳) قواعد ماهوی و قواعد حل تعارض (۴) قواعد ماهوی و عدم تفاوت بین قواعد حل تعارض

(آزاد ۹۰)

کج ۳۸- خصوصیات مکتب آلمانی در مورد تعارض قوانین عبارتند از:

- (۱) حقوقی است، مؤسس آن کان است و با توجه به اراده اشخاص قانون صلاحیتدار را می‌یابد.
- (۲) سیاسی است، مؤسس آن ساوینی است و در قرن نوزدهم ایجاد شد.
- (۳) حقوقی است، مؤسس آن ساوینی است و برای هر رابطه حقوقی پایگاه حقوقی در نظر می‌گیرد.
- (۴) اصولی است، مؤسس آن کاپیتان است و اصل را بر سرزمینی بودن قوانین می‌داند.

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل پنجم

۱- گزینه «۲» مکاتب تعارض قوانین را می‌توان در دو دوره تقسیم بندی کرد. دوره قدیم و دوره جدید.

دوره قدیم	دوره جدید
مکتب قدیم ایتالیایی یا مکتب شارحین: اثر مهم آن پیدایش دسته‌های ارتباط (بارتل بنیانگذار آن بود)	مکتب آلمانی قرن نوزدهم، پیروان آن الف - والتر ب - شافتر ج - ساوینی
مکتب قدیم فرانسوی: الف - اثر مهم آن اصل حاکمیت اراده و توصیف توسط مولن مطرح شد. ب - در آن درزانه اصل سرزمینی بودن و روش اصولی جزمی را مطرح کرد.	مکتب جدید ایتالیایی: توسط منچینی ایجاد شد.
مکتب هلندی: مسئله نزاکت بین‌المللی در اجرای قانون خارجی را بیان کرد. (پل وات و ژان وات از بنیانگذاران آن بودند)	مکتب جدید فرانسوی: الف - قبل از جنگ جهانی اول - توسط پی‌یه مطرح شد. ب - بعد از جنگ جهانی اول پیروان آن - سومیر - نی‌بویه - بارتن

۲- گزینه «۴» صلاحیت قضایی معمولاً در صلاحیت قانونگذاری تأثیر می‌کند چون قاضی باید قبل از حل مسئله تعارض قوانین مسئله تعارض دادگاه‌ها را حل کند و در مورد صلاحیت یا عدم صلاحیت خود اظهار نظر نماید. بنابراین حل مسئله تعارض دادگاه مقدم بر حل مسئله تعارض قوانین است.

۳- گزینه «۴» برای حل تعارض ۲ روش وجود دارد روش اصولی یا جزمی و روش حقوقی یا انتخاب مناسب اکنون این دو روش را مورد بررسی قرار می‌دهیم. روش اصولی یا جزمی: در این روش باید یک عقیده جزمی را در نظر گرفت و نظریات در مورد آن را به طور کلی بیان کرد. سپس یک حکم را از آن استنتاج کرد. این روش ماهیت سیاسی دارد و در مورد مسائل صلاحیت دادگاه‌ها و تابعیت اجرا می‌شود. این روش خاص الشمول و استثنائی است. و منافع دولت را ابتدا در نظر می‌گیرد، بعد روش حل تعارض را مشخص می‌کند. مثلاً منافع کشور مهاجر فرست ایجاد می‌کند که سیستم خون را در تابعیت اعمال کند. روش حقوقی یا انتخاب مناسب: در این روش بدون در نظر گرفتن منافع ملی یا آثار مساعد یا نامساعد تنها به روشی استناد می‌کند که از نظر عملی و نظری حکمی مناسب را جستجو کند مثلاً در خصوص قراردادهای.

۴- گزینه «۳» مشخصات مکتب قدیم ایتالیایی از قرار زیر است:

اول: روش مکتب قدیم ایتالیایی: یک مکتب حقوقی است و دارای دو جنبه تحلیلی و عام‌الشمول است و مسائل را صرفاً از لحاظ علمی و قطع نظر از عامل سیاسی مطرح و راه حل مناسب آنها را جستجو می‌کردند.

دوم: راه حل مکتب قدیم ایتالیایی: ۱- تفکیک بین مسائل شکلی و مسائل ماهوی که نخستین بار توسط مکتب قدیم ایتالیایی عنوان شد. قواعد شکلی به موجب قانون مقر دادگاه و قواعد ماهوی به موجب قاعده محل بر سند حکومت می‌کند باید معین شود.

۲- حکومت قانون محل انعقاد عقد بر تمام مسائل شکلی و ماهوی قرار دارد.

۳- تبعیت جرایم از قانون محل وقوع جرم.

۵- گزینه «۳» قوانین را می‌توان به چند صورت دسته‌بندی کرد: ۱- قوانین درون مرزی و برون مرزی. **قوانین درون مرزی:** قوانینی هستند که در قلمرو حاکمیت کشوری که در حوزه آن وضع شده به تمام اشخاص (اتباع و بیگانگان) و اموال اجرا می‌شود. مثل قوانین کیفری، مالیاتی، اموال.

قوانین برون مرزی: قوانینی هستند که در خارج از محدوده جغرافیایی کشوری که برای آن وضع شده‌اند نیز اعمال می‌شوند. مثل قوانین مربوط به احوال شخصیه.

۲- قوانین شخصی و قوانین عینی یا ذاتی: قوانین شخصی حاکم بر احوال شخصیه هستند مانند قوانین راجع به نکاح و طلاق. و قوانین عینی: قوانینی هستند که موضوع اصلی آن‌ها اموال و حقوق مالی است مثل قوانین راجع به تملک اموال. قوانین برون مرزی مانند قوانین شخصی و قوانین درون مرزی مانند قوانین عینی هستند.

۶- گزینه «۲» برای حل تعارض ۲ روش وجود دارد روش اصولی یا جزئی و روش حقوقی یا انتخاب مناسب

اکنون این دو روش را مورد بررسی قرار می‌دهیم. روش اصولی یا جزئی: در این روش باید یک عقیده جزئی را در نظر گرفت و نظریات در مورد آن را به طور کلی بیان کرد. سپس یک حکم را از آن استنتاج کرد. این روش ماهیت سیاسی دارد و در مورد مسائل صلاحیت دادگاه‌ها و تابعیت اجرا می‌شود. این روش خاص‌الشمول و استثنایی است. و منافع دولت را ابتدا در نظر می‌گیرد، بعد روش حل تعارض را مشخص می‌کند. مثلاً منافع کشور مهاجر فرست ایجاب می‌کند که سیستم خون را در تابعیت اعمال کند. روش حقوقی یا انتخاب مناسب: در این روش بدون در نظر گرفتن منافع ملی یا آثار مساعد یا نامساعد تنها به روشی استناد می‌کند که از نظر عملی و نظری حکمی مناسب را جستجو کند مثلاً در خصوص قراردادهای.

۷- گزینه «۳» ابتدا باید تابعیت مشخص شود تا اتباع از بیگانگان متمایز گردند. بعد از این تمایز باید وضع حقوقی بیگانگان مشخص گردد که از چه حقوق و مزایایی بهره‌مند هستند و سپس مسئله تعارض قوانین مطرح می‌شود که در حقوق اتباع و بیگانگان حادث می‌شود.

۸- گزینه «۳» رابطه و تأثیر تعارض دادگاه‌ها در تعارض قوانین منطقی است. زیرا حل مسئله تعارض دادگاه‌ها مقدم بر حل مسئله تعارض قوانین است و قاضی باید قبل از تصمیم گرفتن در مورد قانون لازم‌الاجرا نسبت به صلاحیت یا عدم صلاحیت خود اظهار نظر کند. ولی گاهی تعارض قوانین نیز در تعارض دادگاه‌ها اثر می‌گذارد.

۹- گزینه «۱» قوانین حل تعارض دو جانبه هستند بدین معنا که گاهی قاضی را به اجرای قانون کشور متبوع خود و گاهی دیگر به اجرای قانون بیگانه دعوت می‌کند، بنابراین اگر قاضی صلاحیت قانون مقرر دادگاه را رد کند قانون خارجی صلاحیت‌دار را تعیین می‌نماید.

۱۰- گزینه «۲» مکتب هلندی بر مبنای لزوم اجرای قانون خارجی را اصل نزاکت بین‌المللی می‌داند، به نظر علمای هلند، قوانین هر کشوری اصولاً باید در خاک خود اجازه دهد و هیچ کشوری مکلف نیست که اجرای قانون خارجی را در خاک خود اجازه دهد. این امر صرفاً به لحاظ رعایت نزاکت بین‌المللی است که مبنای آن نیز منافع خود آن دولت است.

۱۱- گزینه «۱» مفهوم روش حقوقی یا انتخاب انطباق این است که این روش بدون در نظر گرفتن منافع ملی یا آثار مساعد یا نامساعد تنها به روشی استناد می‌کند که از نظر عملی و نظری حکمی مناسب را جستجو می‌کند. این روش عام‌الشمول و تحلیلی است. زیرا پیروان این روش در نتیجه تحلیل و با توجه به طبیعت حقوقی مسائل مربوط به هر موضوع حقوقی مناسب‌ترین قانونی که باید بر آن‌ها حکومت کند را انتخاب می‌کنند.

۱۲- گزینه «۲» پی‌ی‌ه مؤسس مکتب جدید فرانسوی قبل از جنگ جهانی است که نظریه دوام و عمومیت قانون را بیان کرد. از نظر او در حقوق داخلی قوانین دو جنبه دارند، دوام و عمومیت. دوام به این معناست که قانون پس از وضع و انتشار تا زمانی که نسخ نشده است به طور دائم نسبت به اشخاص و اموال مشمول آن اجرا می‌شود، دوام جنبه برون مرزی دارد و عمومیت به این معناست که قانون بدون استثناء و تبعیض در مورد کلیه اشخاص و اموالی که در قلمرو آن می‌باشند اجرا می‌شود، عمومیت جنبه درون مرزی دارد. اما حقوق بین‌الملل خصوصی فقط باید یکی از این دو جنبه حفظ شود و ضابطه تشخیص جنبه غالب قانون، غایت اجتماعی است اگر منافع فرد در نظر باشد جنبه دوام باید حفظ شود و اگر منافع جامعه در نظر باشد جنبه عمومیت باید حفظ گردد.

۱۳- گزینه «۴» برای حل تعارض ۲ روش وجود دارد روش اصولی یا جزئی و روش حقوقی یا انتخاب مناسب

اکنون این دو روش را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

روش اصولی یا جزئی: در این روش باید یک عقیده جزئی را در نظر گرفت و نظریات در مورد آن را به طور کلی بیان کرد. سپس یک حکم را از آن استنتاج کرد. این روش ماهیت سیاسی دارد و در مورد مسائل صلاحیت دادگاه‌ها و تابعیت اجرا می‌شود. این روش خاص‌الشمول و استثنایی است. و منافع دولت را ابتدا در نظر می‌گیرد، بعد روش حل تعارض را مشخص می‌کند. مثلاً منافع کشور مهاجر فرست ایجاب می‌کند که سیستم خون را در تابعیت اعمال کند. روش حقوقی یا انتخاب مناسب: در این روش بدون در نظر گرفتن منافع ملی یا آثار مساعد یا نامساعد تنها به روشی استناد می‌کند که از نظر عملی و نظری حکمی مناسب را جستجو کند مثلاً در خصوص قراردادهای.

۱۴- گزینه «۱» ساوینی از نظریه‌پردازان مکتب آلمانی جدید است. ساوینی نظرات خود را بر اساس مفهوم «جامعه مشترک حقوقی» و پایگاه داده‌ها صورت‌بندی می‌کند. او معتقد است که در صورت حدوث تعارض بین دو قانون، قاضی باید مسئله متنازع‌فیه را تعیین کند و بر حسب طبیعت آن رابطه حقوقی، قانونی را که مناسب‌تر است را تشخیص دهد و این روش حل تعارض مناسب کشورهای لاتین و مسیحی است و تعیین پایگاه داده برای هر رابطه حقوقی برای آن است که بتوان آن رابطه را از لحاظ حقوقی در کشوری مستقر نمود.

۱۵- گزینه «۳» ساوینی از نظریه‌پردازان مکتب آلمانی جدید است. ساوینی نظرات خود را بر اساس مفهوم «جامعه مشترک حقوقی» و پایگاه داده‌ها صورت‌بندی می‌کند. او معتقد است که در صورت حدوث تعارض بین دو قانون، قاضی باید مسئله متنازع‌فیه را تعیین کند و بر حسب طبیعت آن رابطه حقوقی، قانونی را که مناسب‌تر است را تشخیص دهد این روش حل تعارض مناسب کشورهای لاتین و مسیحی است و تعیین پایگاه داده برای هر رابطه حقوقی برای آن است که بتوان آن رابطه را از لحاظ حقوقی در کشوری مستقر نمود.

۱۶- گزینه «۱» محاکم ایران در مواجهه با هر دعوای متضمن یک عنصر خارجی، باید بدو قواعد حل تعارض قانون ایران را اعمال کنند.

۱۷- گزینه «۱» ساوینی از نظریه‌پردازان مکتب آلمانی جدید است. ساوینی نظرات خود را بر اساس مفهوم «جامعه مشترک حقوقی» و پایگاه داده‌ها صورت‌بندی می‌کند. او معتقد است که در صورت حدوث تعارض بین دو قانون، قاضی باید مسئله متنازع‌فیه را تعیین کند و بر حسب طبیعت آن رابطه حقوقی، قانونی را که مناسب‌تر است را تشخیص دهد و این روش حل تعارض مناسب کشورهای لاتین و مسیحی است و تعیین پایگاه داده برای هر رابطه حقوقی برای آن است که بتوان آن رابطه را از لحاظ حقوقی در کشوری مستقر نمود.

۱۸- گزینه «۳» یکی از مهمترین عوامل پیدایش تعارض قوانین علاوه بر توسعه روابط بین‌المللی و وجود تفاوت بین قوانین داخلی کشورها، اغماض قانون‌گذار ملی و امکان اجرای قانون خارجی است به این معنی که قانون‌گذار و قاضی یک کشور اغماض داشته باشد و در پاره‌ای از موارد قبول کنند که قانون کشور دیگری را در خاک خود اجرا نمایند اگر قانون‌گذار ملی و قاضی تنها قانون کشور متبوع خود را صلاحیت‌دار بدانند دیگر مسئله تعارض قوانین مطرح نخواهد شد. از این رو در حقوق عمومی بین‌المللی تعارض قوانین ایجاد نمی‌شود زیرا با توجه به اصل حاکمیت کشورها امکان اجرای قانون خارجی وجود ندارد در نتیجه تعارض قوانین هم مطرح نمی‌شود.

۱۹- گزینه «۴» در روش اصولی منافع ملی بر حل تعارض ترجیح دارد (سیستم حل تعارض سیاسی). بنابراین هرگاه طرفداران روش اصولی یا جزمی بخواهند برای یک تعارض معین راه حلی را پیدا کنند منافع خاص هر کشور را در نظر می‌گیرند و سپس احکام مربوط به آن تعارض معین را استنتاج می‌کنند. مثلاً در خصوص مسئله احوال شخصیه اگر کشوری که قاعده حل تعارض برای آن باید تعیین شود از کشورهای مهاجرپذیر باشد یا از کشورهای مهاجرفرست می‌گویند مصلحت کشورهای دسته اول ایجاب می‌کند که احوال شخصیه تابع قانون اقامتگاه (سیستم خاک) بدانند و مصلحت کشورهای دسته دوم ایجاب می‌کند که احوال شخصیه را مطیع قانون ملی (سیستم خون) بدانند.

۲۰- گزینه «۱» اموال غیر منقول تابع قانون محل وقوع ملک هستند بنابراین اگر دعوا مربوط به مال غیر منقولی باشد که در کشور خارجی واقع است قانون آن کشور صلاحیت‌دار است و دادگاه‌های ایران فاقد صلاحیت هستند. در سایر موارد اگر اقامتگاه خواننده در ایران باشند یا محل سکونت او در ایران باشد یا اگر محل سکونت او معلوم نباشد، دادگاه‌های ایران دارای صلاحیت هستند.

۲۱- گزینه «۲» مکتب قدیم ایتالیایی با تفکیک قوانین مناسب (statuts favourables) و قوانین نامناسب (statuts odieux) مسئله نظم عمومی را مورد توجه قرار داد.

۲۲- گزینه «۳» مسائل مربوط به وضع حقوقی خارجی‌ان از مسائل حقوق بین‌الملل خصوصی است. منظور از قواعد ماهوی، قواعدی است که مربوط به تقسیم جغرافیایی اشخاص شامل مباحث اقامتگاه و تابعیت و وضع حقوقی بیگانگان است. این قواعد مسائل را به صورت ماهوی و مستقیم حل می‌کنند. در واقع تکلیف هر قضیه‌ای را قواعد ملی هر کشور تعیین می‌کند.

۲۳- گزینه «۲» قواعد را می‌توان در حقوق بین‌الملل خصوصی به ۲ دسته تقسیم کرد: قواعد حل تعارض و قواعد مادی. قواعد مادی یا اساسی قواعدی هستند که مربوط به اصل دعوا بوده و مستقیماً مسئله متنازع‌فیه را حل می‌کنند بدون این که برای رفع اختلاف به قانون دیگری ارجاع دهند. مثل قانون مدنی در خصوص شرایط نکاح. قواعد حل تعارض، قواعدی هستند که تنها به تعیین قانونی که باید بر موضوع معینی حکومت نماید اکتفا می‌کنند و مسئله مطروحه را مستقیماً حل نمی‌کنند مثل ماده ۷ قانون مدنی ایران راجع به احوال شخصیه اتباع خارجه مقیم ایران.

۲۴- گزینه «۳» برای حل تعارض ۲ روش وجود دارد روش اصولی یا جزمی و روش حقوقی یا انتخاب مناسب

اکنون این دو روش را مورد بررسی قرار می‌دهیم. روش اصولی یا جزمی: در این روش باید یک عقیده جزمی را در نظر گرفت و نظریات در مورد آن را به طور کلی بیان کرد. سپس یک حکم را از آن استنتاج کرد. این روش ماهیت سیاسی دارد و در مورد مسائل صلاحیت دادگاه‌ها و تابعیت اجرا می‌شود. این روش خاص‌الشمول و استثنایی است. و منافع دولت را ابتدا در نظر می‌گیرد، بعد روش حل تعارض را مشخص می‌کند. مثلاً منافع کشور مهاجر فرست ایجاد می‌کند که سیستم خون را در تابعیت اعمال کند. روش حقوقی یا انتخاب مناسب: در این روش بدون در نظر گرفتن منافع ملی یا آثار مساعد یا نامساعد تنها به روشی استناد می‌کند که از نظر عملی و نظری حکمی مناسب را جستجو کند مثلاً در خصوص قراردادهای.

۲۵- گزینه «۴» قانون مقر دادگاه (lex fori) قانون دولت متبوع دادگاهی است که به دعوی مطروحه رسیدگی می‌کند. قانون مقر دادگاه در عمل در بسیاری از موضوعات حقوق بین‌الملل خصوصی حکومت می‌کند. علت این امر آن است که قانون مقر دادگاه قابلیت این را دارد که در بسیاری از موارد مثلاً مواردی که قانون خارجی مخالف با نظم عمومی است یا ناشی از تقلب است جانشین قانون خارجی گردد. و همچنین می‌تواند در خصوص احوال شخصیه اتباع خارجه که تابعیت آن‌ها معلوم نیست به جای قانون ملی به کار رود.

۲۶- گزینه «۴» برای پیدایش تعارض قوانین ۳ عامل لازم است:

- ۱- توسعه روابط و مبادلات بین‌المللی؛ مسئله تعارض قوانین در صورتی می‌تواند مطرح شود که یک رابطه حقوقی به دو یا چند کشور ارتباط پیدا کند (وجود عنصر خارجی).
 - ۲- وجود تفاوت بین قوانین داخلی کشورها؛ چنانچه راه حل قوانین کشورهای مختلف یکسان باشد دیگر تعارض به وجود نخواهد آمد.
 - ۳- اغماض قانونگذار ملی و امکان اجرای قانون خارجی؛ یعنی قاضی باید در پاره‌ای از موارد قبول کند که به جای قانون کشور متبوع خود، قانون کشور دیگری را در خاک خود اجرا نماید.
- بنابراین وجود عنصر خارجی و تفاوت میان قوانین کشورها شرط لازم برای پیدایش تعارض هستند اما کافی نیستند چون باید امکان اجرای قانون خارجی نیز وجود داشته باشد.

۲۷- گزینه «۴» در خصوص منشأ قدرت اجرای قانون خارجی در کشورهای دیگر سه نظریه وجود دارد.

- ۱- نظریه انگلیسی - آمریکایی: مطابق این نظریه، قانون خارجی، قدرت اجرا را از اصل اعتبار حقوق مکتسبه به دست می‌آورد.
- ۲- نظریه ایتالیایی پذیرش قانون خارجی: برای اجرای قانون خارجی، قانون خارجی باید در نظام حقوقی داخلی وارد شود تا جنبه اجرایی پیدا کند.
- ۳- نظریه فرانسوی: مطابق این نظریه، قانون خارجی قدرت اجبارکننده خود را از اراده قانونگذار ملی که آن را لازم‌الاجرا شناخته است می‌گیرد.

۲۸- گزینه «۱» قواعد را می‌توان در حقوق بین‌الملل خصوصی به ۲ دسته تقسیم کرد: قواعد حل تعارض و قواعد مادی. قواعد مادی یا اساسی قواعدی هستند که مربوط به اصل دعوا بوده و مستقیماً مسئله متنازع فیه را حل می‌کنند بدون این که برای رفع اختلاف به قانون دیگری ارجاع دهند. مثل قانون مدنی در خصوص شرایط نکاح. قواعد حل تعارض، قواعدی هستند که تنها به تعیین قانونی که باید بر موضوع معینی حکومت نماید اکتفا می‌کنند و مسئله مطروحه را مستقیماً حل نمی‌کنند مثل ماده ۷ قانون مدنی ایران راجع به احوال شخصیه اتباع خارجه مقیم ایران.

۲۹- گزینه «۲» منظور از قانون درون مرزی، قانونی است که در قلمرو حاکمیت کشوری که در حوزه آن وضع شده نسبت به تمام اشخاص (اعم از اتباع داخلی و بیگانه) و اموال اجرا می‌شود و در خارج از قلمرو خود هیچ‌گونه قدرت اجرایی ندارد. ماده ۵ قانون مدنی ایران یک قاعده درون مرزی است زیرا بیان می‌کند «کلیه سکنه ایران اعم از اتباع داخله و خارجه مطیع قوانین ایران خواهند بود».

۳۰- گزینه «۳» مکتب ایتالیایی یک مکتب حقوقی، تحلیلی و عام‌الشمول است. حقوقی است زیرا پیروان آن به دنبال حکم متناسب هستند. تحلیلی است به این معنا که علمای آن باید موارد را یکایک در نظر می‌گرفتند و حکم هر یک را جداگانه معین می‌کردند و عام‌الشمول است چرا که پیروان مکتب ایتالیایی، احکام هر مورد را عقلانی دانسته و محدود به حوزه جغرافیایی خاص نمی‌کردند.

۳۱- گزینه «۳» پی‌یه معتقد است که حقوق بین‌الملل خصوصی جزئی از حقوق بین‌الملل عمومی است. این دو با هم یکی هستند و ایراد سایر مکاتب را در همین نکته می‌داند که آن دو را از هم جدا می‌دانستند.

۳۲- گزینه «۱» دادگاه‌ها زمانی که با یک دعوا مواجه می‌شوند که دارای عنصر بین‌المللی است به قواعد حل تعارض مقرر خود رجوع خواهند کرد. قانون مقرر دادگاه قانون کشوری است که دعوا در آن جریان دارد، و البته به قانون حل تعارض مقرر دادگاه مراجعه می‌شود چون اگر به قوانین مادی کشور مقرر دادگاه مراجعه شود قضیه حل می‌شود و امکان بروز تعارض و احترام به قوانین کشورهای دیگر از بین می‌رود.

۳۳- گزینه «۳» مسئله مطروحه در خصوص حقوق بیگانگان در حقوق بین‌الملل اهلیت استیفاء و تمتع آن‌ها از حقوق است. اما در حقیقت مسئله عبارت است از تعیین حقوقی که افراد از لحاظ خارجی بودن از آن محروم می‌باشند.

۳۴- گزینه «۳» تأثیر تعارض دادگاه‌ها در تعارض قوانین یک امر طبیعی است به این صورت که ارجاع دعوا به این یا آن دادگاه به خصوص در تعیین قانونی که باید به موقع اجرا گذاشته شود اثر می‌گذارد و معمولاً دادگاه‌ها قواعد حل تعارض دولت متبوع خود را اجرا می‌کنند.

۳۵- گزینه «۱» قواعد حل تعارض ۲ جانبه هستند زیرا ممکن است در موضوعاتی قانون مقرر دادگاه صلاحیت‌دار باشد و در موضوعاتی قانون خارجی صلاحیت‌دار باشد که در این صورت باید قانون صلاحیت‌دار خارجی تعیین شود.

۳۶- گزینه «۲» مسئله تعارض قوانین زمانی به وجود می‌آید که یک رابطه خصوصی به واسطه دخالت یک یا چند عامل خارجی به دو یا چند کشور ارتباط پیدا کند. در بعضی کشورها مانند آمریکا و آلمان تعارض قوانین شامل حقوق جزای بین‌الملل، حقوق مالیه بین‌المللی و حقوق اداری بین‌المللی نیز می‌شود. اما هر چند که بین تعارض قوانین و این حقوق تعامل وجود دارد، اما این مقولات خارج از مقوله تعارض قوانین هستند زیرا در این رشته‌ها بحث اجرای قوانین جزائی، اداری و مالیاتی در مکان مطرح است نه تعارض قوانین.

۳۷- گزینه «۱» عوامل پیدایش تعارض قوانین عبارتند از:

۱) توسعه روابط و مبادلات بین‌المللی (۲) اغماض قانونگذار ملی و امکان اجرای قانون خارجی (۳) وجود تفاوت بین قوانین داخلی کشورها وجود تفاوت بین قوانین داخلی کشورها (قواعد ماهوی) از اهمیت بسیاری برخوردار است زیرا چنانچه در خصوص یک مسئله حقوقی واحد که با دو یا چند کشور ارتباط پیدا می‌کند احکام یکسانی وجود داشته باشد دیگر انتخاب این یا آن قانون عملاً بی‌فایده خواهد بود و تعارض قوانین مصداقی پیدا نخواهد نمود.

۳۸- گزینه «۳» روش ساوینی در واقع یک روش عام الشمول به معنای احض کلمه نیست بلکه روشی است مناسب کشورهای که تمدن لاتین و مسیحی دارند. طبق نظر ساوینی اموال باید تابع قانون محل وقوع و احوال شخصیه تابع اقامتگاه فرد است و در مواردی که نتوان براساس قصد و اراده ذینفع پایگاه رابطه حقوقی را تشخیص داد، بایستی طبیعت موضوع متنازع فیه را مورد دقت قرار داد و برحسب آن قانون انسب و اصلح را تشخیص داد.

فصل ششم

«رابطه بین سیستم‌های حل تعارض»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل ششم

- ۱- فقدان تعارض در مرحله ایجاد حق و وجود تعارض در مرحله اثرگذاری حق از فروض مطروحه در کدام تعارض است؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) ضمنی (۲) متحرک (۳) منفی (۴) مثبت
- ۲- بین تعارض متحرک و توصیف قضایی چه نسبتی وجود دارد؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) تعارض متحرک از نوع تعارض زمانی و توصیف قضایی از نوع تعارض ضمنی است.
(۲) تعارض متحرک از نوع تعارض ضمنی و توصیف قضایی از نوع تعارض زمانی است.
(۳) هر دو از نوع تعارض منفی‌اند.
(۴) هر دو از نوع تعارض صریح‌اند.
- ۳- توصیف بین‌المللی با دو مرحله‌ای در موقعی ضرورت می‌یابد که قاضی ملی مواجه می‌شود با... (سراسری ۷۵)
- (۱) یک رابطه بین‌المللی (۲) تعارض صریح قوانین (۳) یک تأسیس خارجی که در نظام ملی او پذیرفته نشده است. (۴) یکی از مراحل دوگانه حق
- ۴- پدیده‌ی بی‌تابعیتی (یا فقدان تابعیت) معلول تعارض... قوانین تابعیت است. (سراسری ۷۵)
- (۱) زمانی (۲) ضمنی (۳) مثبت (۴) منفی
- ۵- به وجود آمدن حقوق مخالف در عرصه بین‌المللی معلول چه تعارضی است؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) مثبت قوانین (۲) منفی قوانین (۳) ضمنی قوانین (۴) صریح قوانین
- ۶- تعارض توصیف‌ها چه نوع تعارضی است؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) صریح (۲) ضمنی (۳) منفی (۴) مثبت
- ۷- تابعیت مضاعف معلول تعارض... قوانین تابعیت است. (سراسری ۷۵)
- (۱) زمانی (۲) ضمنی (۳) منفی (۴) مثبت
- ۸- کدام یک عامل ارتباط است؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) ازدواج و طلاق (۲) قرارداد (۳) محل وقوع مال (۴) مال منقول و غیر منقول
- ۹- کدام یک دسته‌ی ارتباط است؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) الزامات خارج از عقد (۲) اقامتگاه (۳) محل تنظیم سند (۴) محل وقوع عقد
- ۱۰- بین احاله و تعارض متحرک چه نسبتی وجود دارد؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) احاله از نوع تعارض منفی و تعارض متحرک از نوع تعارض زمانی است.
(۲) احاله و تعارض متحرک هر دو از نوع تعارض زمانی‌اند.
(۳) هر دو از نوع تعارض مثبت‌اند.
(۴) هر دو از نوع تعارض منفی‌اند.
- ۱۱- توصیف عامل ارتباط چه توصیفی است؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) اصلی (۲) الزامی (۳) حسب مورد ممکن است اصلی یا فرعی باشد. (۴) فرعی
- ۱۲- توصیف قضایی با احاله چه نسبتی دارد؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) توصیف قضایی از نوع تعارض منفی و احاله از نوع تعارض ضمنی است.
(۲) توصیف قضایی از نوع تعارض ضمنی و احاله از نوع تعارض صریح است.
(۳) هر دو از نوع تعارض ضمنی‌اند.
(۴) هر دو از نوع تعارض صریح‌اند.
- ۱۳- هر گاه قانون خارجی که طبق قاعده‌ی حل تعارض ایران صلاحیتدار شناخته شده متعلق به کشوری باشد که احاله را نپذیرفته است قاضی ایرانی باید: (سراسری ۷۶)

(۱) احاله را رد کند.

(۲) به قانون ماهوی ایران رجوع کند.

(۳) به قانون ماهوی کشور خارجی را رجوع کند.

(۴) به قاعده حل تعارض کشور خارجی رجوع کند و رد احاله آن کشور را نادیده بگیرد.

- ۱۴- توصیف یک شرط به عنوان شرط شکلی یا ماهوی توصیفی است. (سراسری ۷۷)
- (۱) بین‌المللی (۲) اصلی (۳) داخلی (۴) فرعی
- ۱۵- برای تشخیص تابعیت مؤثر یا غالب قاضی می‌بایست کدام مورد را مورد توجه قرار دهد؟ (سراسری ۷۷)
- (۱) به اراده شخص در تعیین تابعیت (۲) به مقررات کشور متبوع شخص (۳) به مقررات کشور محل اقامت (۴) اوضاع و احوال شخص از لحاظ سکونت، زبان و علایق عملی
- ۱۶- احاله در کدام زمینه بوجود نمی‌آید؟ (سراسری ۷۷)
- (۱) احوال شخصیه (۲) ارث (۳) تعهدات قراردادی (۴) اهلیت
- ۱۷- اگر قانون کشور خارجی که طبق سیستم حل تعارض ایران قانون آن صلاحیت‌دار شناخته شده احاله را نپذیرفته باشد دادگاه ایران باید: (سراسری ۷۷)
- (۱) قانون داخلی کشور خارجی را اجرا کند. (۲) حسب مورد احاله را بپذیرد یا رد کند. (۳) احاله را رد کند. (۴) احاله را بپذیرد.
- ۱۸- وقف در حقوق ایران جزء دسته ارتباطی و..... تابع قانون است. (سراسری ۷۸)
- (۱) احوال شخصیه، دولت متبوع موقوف‌علیه (۲) اموال، محل وقوع عین موقوفه (۳) اشخاص، دولت متبوع واقف (۴) عقود، محل وقوع عقد
- ۱۹- در موضوع تعارض قوانین تعارض متحرک یعنی تعارض نظام‌های حل تعارض. (سراسری ۷۸)
- (۱) زمانی (۲) ضمنی (۳) مثبت (۴) منفی
- ۲۰- توصیف اصلی توصیفی است که برای..... (سراسری ۷۹)
- (۱) اعمال قاعده حل تعارض ضروری است و به موجب قانون سبب انجام می‌شود. (۲) اعمال قاعده حل تعارض لازم نیست. (۳) تفسیر قواعد مادی لازم است. (۴) اعمال قاعده حل تعارض ضروری است و به موجب قانون مقر دادگاه انجام می‌شود.
- ۲۱- حل تعارض تابعیت‌ها از لحاظ روش حل تعارض شبیه حل تعارض است. (سراسری ۷۹)
- (۱) دادگاه‌ها (۲) قوانین (۳) مثبت قوانین (۴) منفی قوانین
- ۲۲- در تعارض‌های داخلی حسب مورد کدام یک عامل ارتباط است؟ (سراسری ۷۹)
- (۱) تابعیت، اقامتگاه (۲) تابعیت، محل سکونت (۳) مذهب، تابعیت (۴) مذهب، اقامتگاه
- ۲۳- تعارض متحرک در حقوق بین‌الملل خصوصی شبیه در حقوق داخلی است. (سراسری ۷۹)
- (۱) تراحم قوانین (۲) تعارض قوانین در زمان (۳) تناقض قوانین (۴) نظم عمومی
- ۲۴- کدام یک مصداق دسته اموال است؟ (سراسری ۸۰)
- (۱) اهلیت (۲) اقامتگاه مالک (۳) تابعیت مالک (۴) حق وثیقه
- ۲۵- در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران احاله (سراسری ۸۰)
- (۱) مضاعف پذیرفته شده و درجه دوم رد شده است. (۲) رد شده است. (۳) درجه اول پذیرفته شده و درجه دوم رد شده است. (۴) پذیرفته شده است.
- ۲۶- احاله عبارت است از: (آزاد ۸۰)
- (۱) تعارض مثبت قواعد حل تعارض (۲) تعارض منفی قواعد حل تعارض (۳) تعارض دادگاه‌ها (۴) تعیین قانون خارجی بوسیله قاعده حل تعارض مقر دادگاه
- ۲۷- توصیف فرعی توصیفی است که: (آزاد ۸۰)
- (۱) برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست و به موجب قانون مقر دادگاه انجام می‌شود. (۲) برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است و به موجب قانون سبب انجام می‌شود. (۳) برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است و به موجب قانون مقر دادگاه انجام می‌شود. (۴) برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست و به موجب قانون سبب انجام می‌شود.

که ۲۸- در قاعده حل تعارضی که مقرر می‌دارد روابط شخصی زوجین تابع قانون متبوع ایشان و در صورتی که تابعیت یکسان نداشته باشند تابع قانون اقامتگاه مشترک آنها است. (آزاد ۸۰)

(۱) تابعیت عامل ارتباط اصلی و اقامتگاه عامل ارتباط فرعی است.

(۲) عامل ارتباط مشخص نشده است.

(۳) تابعیت و اقامتگاه هر دو عامل ارتباط اصلی هستند.

(۴) روابط شخصی زوجین عامل ارتباط اصلی است.

که ۲۹- توصیف یعنی (آزاد ۸۰)

(۱) تشریح موضوع پرونده بوسیله طرفین دعوی

(۲) تعیین عامل ارتباط اصلی

(۳) تعیین قانون خارجی قابل اجرا

(۴) قرار دادن رابطه حقوقی مطروحه در یکی از دسته‌های ارتباط

که ۳۰- در احاله درجه دوم قانون خارجی تعیین شده بوسیله قاعده حل تعارض مقرر دادگاه را قابل اجرا می‌داند. (آزاد ۸۰)

(۱) قانون مقرر دادگاه

(۲) قانون داخلی خود

(۳) قانون کشور ثالث

(۴) مورد انتخاب طرفین

که ۳۱- اگر قاعده حل تعارض ایران در موردی قانون کشور خارجی الف را قابل اجرا بداند (آزاد ۸۰)

(۱) قاضی ایرانی مستقیماً به قواعد مادی کشور خارجی الف رجوع کند.

(۲) قاضی ایرانی قواعد حل تعارض و قواعد مادی کشور خارجی الف را در مجموع بررسی می‌کند.

(۳) قاضی ایرانی عدم صلاحیت دادگاه را اعلام می‌نماید.

(۴) قاضی ایرانی فقط در صورت درخواست ذینفع به قاعده حل تعارض کشور خارجی الف رجوع می‌کند.

که ۳۲- توصیف اصلی توصیفی است که در انتخاب قاعده حل تعارض یا اجرای قاعده حل تعارض مؤثر است. (سراسری ۸۱)

(۱) ایران - ایران

(۲) خارجی - ایران

(۳) ایران - خارجی

(۴) خارجی - خارجی

که ۳۳- تعارض مثبت قواعد تعارض قوانین دو کشور وقتی است که: (سراسری ۸۱)

(۱) موضوع به طور همزمان در دو کشور مطرح شود.

(۲) محاکم هیچ یک از آنها صلاحیت رسیدگی به دعوی را نداشته باشند.

(۳) قواعد تعارض قوانین هر کشور حاکی از صلاحیت قانون همان کشور است.

(۴) قواعد تعارض قوانین هر کشور حاکی از صلاحیت قانون کشور دیگر است.

که ۳۴- تشخیص این امر که یک رابطه حقوقی در کدام یک از دسته‌های ارتباط است، در حقوق بین الملل خصوصی، نامیده می‌شود. (سراسری ۸۱)

(۱) توصیف

(۲) احاله

(۳) تعارض متحرک قوانین

(۴) تفسیر قانون صالح

که ۳۵- توصیف وقف به عنوان تأسیسی که ممکن است در دسته عقود اموال قرار گیرد در حقوق بین الملل خصوصی ایران یک توصیف است. (سراسری ۸۱)

(۱) دو مرحله‌ای

(۲) فرعی

(۳) بین المللی

(۴) اصلی

که ۳۶- در حقوق ایران، احاله درجه دوم: (سراسری ۸۱)

(۱) رد گردیده است.

(۲) رد و پذیرش آن به عهده قاضی است.

(۳) قبول گردیده است.

(۴) نه رد و نه قبول گردیده است.

که ۳۷- در مسئله تعارض قوانین اقامتگاه: (آزاد ۸۱)

(۱) یک عامل ارتباط است.

(۲) موضوع توصیف است.

(۳) یک عامل تعارض است.

(۴) علت احاله است.

که ۳۸- توصیف محل انعقاد عقد مکاتبه‌ای در حقوق بین الملل خصوصی ایران تابع قانون ایران است زیرا این توصیف در مؤثر است. (سراسری ۸۲)

(۱) تعیین ماهیت مسئله

(۲) تعیین شرایط صحت عقد

(۳) اجرای قانون حل تعارض ایران

(۴) انتخاب قانون حل تعارض ایران

که ۳۹- توصیف قانون مقرر دادگاه است اگر (سراسری ۸۲)

(۱) در اعمال قاعده حل تعارض ایران دخالتی نداشته باشد.

(۲) برای اعمال قاعده حل تعارض ایران ضروری باشد.

(۳) به موجب قانون خارجی قابل انجام باشد.

(۴) ذینفع درخواست نماید.

- ۴۰- توصیف منقول یا غیر منقول بودن یک مال در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران یک توصیف فرعی است زیرا در..... مؤثر نیست. (سراسری ۸۲)
- (۱) انتخاب یا اجرای قانون حل تعارض خارجی
(۲) انتخاب یا اجرای قانون حل تعارض ایران
(۳) تعیین احاله درجه اول یا دوم
(۴) تأثیر بین‌المللی حق
- ۴۱- دسته‌های ارتباط چه خصوصییتی دارند؟ (آزاد ۸۲)
- (۱) باعث ایجاد تعارض می‌شوند.
(۲) حکم دعوی را معین می‌نمایند.
(۳) قاعده مادی را مشخص می‌نمایند.
(۴) قاعده حل تعارض را معین می‌نمایند.
- ۴۲- احاله چیست؟ (آزاد ۸۲)
- (۱) ارجاع به قواعد مادی قانون کشور مقر دادگاه در رسیدگی به دعوی مربوطه.
(۲) ارجاع قانون کشوری که نزدیکترین ارتباط با رابطه حقوقی مورد بحث دارد.
(۳) ارجاع به قانون کشور دیگر به موجب قاعده حل تعارض مقر دادگاه.
(۴) ارجاع به قانون کشور دیگر توسط قاعده حل تعارض کشوری که به موجب قاعده حل تعارض مقر دادگاه بدان رجوع شده است.
- ۴۳- توصیف یک رابطه حقوقی چه زمانی به عمل می‌آید؟ (آزاد ۸۲)
- (۱) زمانی که قاعده حل تعارض آن رابطه نامشخص باشد.
(۲) زمانی که ماهیت آن رابطه نامشخص باشد.
(۳) زمانی که دادگاه صالح در خصوص دعوی آن رابطه نامشخص باشد.
(۴) زمانی که دسته ارتباط آن رابطه مشخص باشد.
- ۴۴- توصیف اصلی توصیفی است که (سراسری ۸۳)
- (۱) اعمال قانون ماهوی کشور خارجی نقش دارد.
(۲) اعمال قانون حل تعارض کشور خارجی نقش دارد.
(۳) انتخاب یا اعمال قانون حل تعارض کشور محل رسیدگی مؤثر است.
(۴) انتخاب یا اعمال قانون حل تعارض کشور حل رسیدگی مؤثر نیست.
- ۴۵- توصیف دو مرحله‌ای یا بین‌المللی توصیفی است که در به عمل می‌آید. (سراسری ۸۳)
- (۱) مورد احاله درجه دوم. (۲) مورد مصادیق مجهول (۳) مورد مصادیق مشکوک (۴) قانون محل اقامت ذینفع
- ۴۶- توصیف فرعی توصیفی است که در (سراسری ۸۳)
- (۱) تعیین مصادیق نظم عمومی مؤثر است.
(۲) بروز پدیده احاله درجه اول و درجه دوم مؤثر نیست.
(۳) انتخاب یا اعمال قاعده حل تعارض کشور مرجع رسیدگی مؤثر نیست.
(۴) انتخاب یا اعمال قاعده حل تعارض کشور مرجع رسیدگی مؤثر است.
- ۴۷- تعارض توصیف‌ها چه نوعی از تعارض قوانین است؟ (سراسری ۸۳)
- (۱) مخفی (۲) منفی (۳) مثبت (۴) دو جانبه
- ۴۸- چنانچه بتوان دعوای مالکیت منزلی در کشور پاکستان را در دادگاه‌های شهر زاهدان اقامه نمود، این دعوی به ترتیب بر اساس قانون آیین دادرسی و قواعد مادی قانون کدام کشور رسیدگی خواهد شد؟ (آزاد ۸۳)
- (۱) پاکستان - پاکستان (۲) پاکستان - ایران (۳) ایران - ایران (۴) ایران - پاکستان
- ۴۹- احاله وقتی مطرح می‌شود که: (آزاد ۸۳)
- (۱) قاعده حل تعارض مقر دادگاه حل یک رابطه حقوقی را به قاعده ماهوی قانون خارجی و قاعده حل تعارض آن قانون، به قانون خارجی دیگر ارجاع دهد.
(۲) دادگاه‌ها مستقیماً قانون خارجی را اعمال کنند.
(۳) دادگاه‌های خارجی قانون ایران و دادگاه‌های ایران قانون خارجی را اعمال می‌کنند.
(۴) قاعده حل تعارض مقر دادگاه حل یک رابطه حقوقی را به قانون خارجی ارجاع ندهد.
- ۵۰- توصیف یعنی: (آزاد ۸۳)
- (۱) یافتن یک قاعده حل تعارض برای احاطه به قانون مقر دادگاه
(۲) یافتن جایگاه یک امر حقوقی در دادگاه‌های یک کشور
(۳) تحلیل و وصف یک دعوی برای تعیین صلاحیت دادگاه
(۴) تعیین نوع یک رابطه حقوقی که یک قاعده حقوق بین‌الملل خصوصی باید نسبت به آن اجرا شود.

(آزاد ۸۳)

کدام دسته‌های ارتباط:

- (۱) قانون حاکم بر دعوی را قانون مقر دادگاه می‌داند.
 (۲) همان توصیف روابط حقوقی می‌باشند.
 (۳) موضوع دعوی را به قانون خارجی مناسب مرتبط می‌سازند.
 (۴) روابط حقوقی را توصیف می‌کنند.

(سراسری ۸۴)

کدام چه راه حلی برای تعارض مثبت بین سیستم‌های حل تعارض وجود دارد؟

- (۱) قانون اقامتگاه
 (۲) قانون مقر دادگاه
 (۳) قانون متبوع ذینفع
 (۴) قانونی که بیشترین ارتباط را با موضوع دارد.

(سراسری ۸۴)

کدام تعارض مثبت بین سیستم‌های ملی حل تعارض زمانی مطرح می‌شود که:

- (۱) قواعد مادی هر سیستم با سیستم دیگر متفاوت است.
 (۲) قواعد حل تعارض هر سیستم قانون کشور دیگر را صلاحیت‌دار می‌داند، در این گونه موارد قاضی قانون مقر دادگاه را اجرا می‌نماید.
 (۳) قواعد حل تعارض هر سیستم قانون داخلی خود را صلاحیت‌دار می‌داند، در این گونه موارد قاضی همیشه باید قانون دولت طرف دیگر را اجرا نماید.
 (۴) قواعد حل تعارض هر سیستم قانون داخلی خود را صلاحیت‌دار می‌داند، در این گونه موارد قاضی همیشه باید قانون دولت متبوع خود را اجرا نماید.

(آزاد ۸۴)

کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) تعیین محل یک دعوی حقوقی در میان انواع دسته‌های مطرح در قاعده‌های حل تعارض در صلاحیت دادگاه مؤثر است.
 (۲) تعیین محل یک رابطه حقوقی در میان انواع دسته‌های ارتباط برای تعیین قانون صالح را توصیف گویند.
 (۳) تعیین محل یک رابطه حقوقی در میان انواع دسته‌های منعکس در قاعده‌های حل تعارض برای تعیین قانون حاکم و حل تعارض قوانین مؤثر است.
 (۴) حل تعارض قوانین یعنی تعیین محل یک رابطه حقوقی در میان انواع دسته‌های ارتباط.

(آزاد ۸۴)

کدام در حقوق بین‌المللی خصوصی ایران:

- (۱) احاله در هر صورت در احوال شخصیه وجود دارد.
 (۲) احاله درجه اول و دوم به طور کلی وجود دارد.
 (۳) احاله درجه اول که منتهی به اعمال قانون ایران می‌شود وجود دارد.
 (۴) احاله درجه دوم در صورتی که منتهی به قانون ایران شود وجود دارد.

(آزاد ۸۴)

کدام کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) اموال منقول و غیر منقول و احوال شخصیه که در آن‌ها عنصر خارجی مطرح باشد دسته‌های ارتباط می‌باشند.
 (۲) اموال منقول و غیر منقول از دسته‌های ارتباط هستند اما احوال شخصیه توصیف می‌باشند.
 (۳) اموال منقول و غیر منقول و احوال شخصیه از عناوین توصیف می‌باشند.
 (۴) احوال شخصیه دسته ارتباط و اموال منقول و غیر منقول تابع قوانین ایران هستند.

کدام پدیده تابعیت مضاعف معلول تعارض..... قوانین تابعیت کشورها و پدیده آپاتریدی (بی‌تابعیتی) معلول تعارض..... قوانین تابعیت کشورها است.

(سراسری ۸۵)

- (۱) مثبت - منفی (۲) مثبت - مثبت (۳) منفی - منفی (۴) منفی - مثبت

(سراسری ۸۵)

کدام کدام عبارت، صحیح است؟

- (۱) اقامتگاه یک عامل ارتباط و محل وقوع عقد یک دسته ارتباط است.
 (۲) محل وقوع عقد یک عامل ارتباط و اقامتگاه یک دسته ارتباط است.
 (۳) محل وقوع مال یک عامل ارتباط و الزامات خارج از عقد یک دسته ارتباط است.
 (۴) الزامات خارج از عقد یک عامل ارتباط و محل وقوع مال یک دسته ارتباط است.

(سراسری ۸۵)

کدام توصیف محل انعقاد عقد در عقود مکاتبه‌ای یک توصیف..... است.

- (۱) اصلی (۲) فرعی (۳) بین‌المللی (۴) دو مرحله‌ای

(سراسری ۸۵)

کدام تعارض زمانی سیستم‌های حل تعارض را تعارض..... می‌نامند.

- (۱) صریح (۲) ضمنی (۳) متحرک (۴) منفی

کدام اگر در مورد ماهیت حقوقی دعوی که در دادگاه ایران اقامه می‌شود میان حقوق ایران و حقوق خارجی تعارض وجود داشته باشد، این تعارض را

(سراسری ۸۵)

تعارض..... می‌نامند و دادگاه باید دعوی را طبق قانون..... حل و فصل نماید.

- (۱) مثبت، خارجی (۲) منفی، ایران (۳) زمانی، خارجی (۴) ضمنی، ایران

- ۶۲- اگر قانون خارجی که مطابق قاعده حل تعارض ایران صالح شناخته شده، حل قضیه را به قانون ایران احاله دهد، دادگاه ایران... را اجرا کند. (سراسری ۸۵)
- (۱) مکلف به رعایت این احاله نیست و باید قانون خارجی
(۲) مکلف به رعایت این احاله است و باید قانون داخلی ایران
(۳) مکلف به رعایت این احاله نیست و نباید قانون خارجی
(۴) مکلف به رعایت این احاله است و باید قانون بین‌المللی ایران
- ۶۳- تشخیص نوع امر حقوقی برای اعمال یک قاعده حل تعارض نسبت به آن را:
(۱) احاله گویند. (۲) دسته ارتباط گویند. (۳) توصیف گویند. (۴) تعارض قوانین گویند. (آزاد ۸۵)
- ۶۴- توصیف اصلی عبارت از توصیفی است که برای..... ضرورت دارد و تابع قانون..... است. (سراسری ۸۶)
- (۱) اجرا یا انتخاب قاعده خارجی حل تعارض- سبب
(۲) انتخاب قاعده ملی حل تعارض- سبب
(۳) انتخاب یا اجرای قاعده ملی حل تعارض- مقرر دادگاه
(۴) اجرای قاعده خارجی حل تعارض- مقرر دادگاه
- ۶۵- در قاعده حل تعارض که مقرر می‌دارد احوال شخصیه بیگانگان تابع قانون کشور متبوعشان است..... (سراسری ۸۶)
- (۱) احوال شخصیه، دسته ارتباط و تابعیت، عامل ارتباط است.
(۲) احوال شخصیه، عامل ارتباط و تابعیت دسته ارتباط است.
(۳) احوال شخصیه و تابعیت هر دو دسته ارتباط هستند.
(۴) احوال شخصیه و تابعیت هر دو عامل ارتباط هستند.
- ۶۶- علت به وجود آمدن احاله، رجوع به قاعده..... می‌باشد. (سراسری ۸۶)
- (۱) حل تعارض کشور خارجی
(۲) حل تعارض کشور متبوع قاضی
(۳) ماهوی و مادی کشور خارجی
(۴) مادی و ماهوی کشور متبوع قاضی
- ۶۷- تنها توصیف‌هایی تابع قانون مقرر دادگاه است که:
(۱) برای اعمال قواعد حل تعارض کشور خارجی ضروری است.
(۲) برای اعمال قواعد حل تعارض مقرر دادگاه ضروری است.
(۳) برای اعمال قواعد عادی ضروری است.
(۴) به موجب قانون خارجی امکان‌پذیر نباشد.
- ۶۸- در قاعده حل تعارضی که مقرر می‌دارد «روابط شخصی زوجین تابع قانون کشور متبوع زوجین و در صورت اختلافات تبعیت زوجین تابع قانون اقامتگاه مشترک زوجین می‌باشد». اقامتگاه مشترک زوجین..... و روابط شخصی زوجین..... است. (آزاد ۸۶)
- (۱) عامل ارتباط اصلی- دسته ارتباط
(۲) دسته ارتباط- عامل ارتباط اصلی
(۳) عامل ارتباط فرعی- دسته ارتباط
(۴) عامل ارتباط اصلی- عامل ارتباط فرعی
- ۶۹- احاله، زمانی مطرح می‌شود که:
(۱) قانون خارجی تعیین شده به وسیله قاعده حل تعارض مقرر دادگاه، با رد صلاحیت قانون خود قانون کشور دیگری را صلاحیت بداند.
(۲) قانون خارجی تعیین شده به وسیله قواعد مادی مقرر دادگاه قانون کشور دیگری را بر موضوع حاکم بداند.
(۳) قاعده حل تعارض مقرر دادگاه موضوع را تابع قانون کشوری خارجی بداند.
(۴) تعارض مثبت ایجاد شود.
- ۷۰- اتباع هلند بر اساس قانون مدنی این کشور نمی‌توانند وصیت‌نامه را به صورت خود نوشت تنظیم نمایند اما قاضی ایران تنظیم چنین وصیت‌نامه‌ای را در ایران معتبر می‌داند زیرا مسئله به موجب قواعد حل تعارض ایران از شرایط مربوط به..... (سراسری ۸۷)
- (۱) اهلیت است و توصیفی فرعی است.
(۲) اهلیت است و توصیف اصلی است.
(۳) صورت ظاهر سند است و توصیف اصلی است.
(۴) صورت ظاهر سند است و توصیفی فرعی است.
- ۷۱- یکی از دلایل توجیه پدیدار شدن احاله آن است که با سلب صلاحیت قانون خارجی، اعمال قاعده حل تعارض دچار اشکال می‌شود و عملاً قانونی جز قانون دولت متبوع قاضی باقی نمی‌ماند. این استدلال از سوی کدام یک از علمای ذیل ارائه شده است؟ (سراسری ۸۷)
- (۱) باتیفول (۲) ساوینی (۳) وست لیک (۴) نی بویه
- ۷۲- از اختلاف سیستم‌های حل تعارض در خصوص تعیین محتوی دسته‌های ارتباط با چه عنوانی نام برده می‌شود؟ (سراسری ۸۷)
- (۱) تعارض منفی (۲) تعارض مخفی (۳) تعارض صریح (۴) تعارض مفاهیم ارتباط
- ۷۳- تعارض صریح سیستم‌های حل تعارض به تعارض..... تقسیم می‌شود. (سراسری ۸۷)
- (۱) زمانی و ضمنی (۲) زمانی و منفی (۳) منفی و مثبت (۴) مثبت و زمانی

- ک ۷۴-** در کدام یک از موارد زیر توصیف به معنی عام کلمه به کار رفته است؟ (سراسری ۸۷)
- (۱) توصیف دسته ارتباط و احاله
(۲) توصیف نوع دعوی و نظم عمومی
(۳) توصیف عامل ارتباط و نظم عمومی
(۴) توصیف نوع دعوی و عامل ارتباط
- ک ۷۵-** موضوع تعیین وراثت فرد متوفی انگلیسی مقیم ایران در هر کدام از دادگاه‌های ایران و انگلیس که از وی اموال منقولی به میراث مانده است، در کدام یک از فروض ارتباط میان سیستم‌های حل تعارض قرار می‌گیرد؟ (سراسری ۸۷)
- (۱) تعارض ضمنی
(۲) تعارض زمانی
(۳) تعارض صریح
(۴) حالت هماهنگی
- ک ۷۶-** چنانچه در رسیدگی به یک دعوای حقوق بین الملل خصوصی، دادگاه قاعده‌ای را در قوانین نیابد:
- (۱) دعوای را رد خواهد کرد.
(۲) از رویه قضایی استفاده خواهد کرد.
(۳) به دادگاه کشور خارجی ارجاع خواهد داد.
(۴) دعوای را به دیوان عالی کشور ارجاع خواهد داد. (آزاد ۸۷)
- ک ۷۷-** احاله در حقوق بین الملل خصوصی زمانی ممکن است مطرح شود که:
- (۱) دادگاه یک کشور به قواعد حل تعارض مقرر رجوع کند.
(۲) دادگاه یک کشور به قواعد مادی قانون مقرر رجوع کند.
(۳) دادگاه یک کشور به قواعد مادی قانون کشور دیگر مراجعه کند.
(۴) دادگاه یک کشور به قواعد حل تعارض قانون کشور دیگر مراجعه کند. (آزاد ۸۷)
- ک ۷۸-** اگر برای یک موضوع دعوی حقوق بین الملل خصوصی قاعده حل تعارض وجود نداشته باشد، در این صورت:
- (۱) دادگاه طبق قانون ایران به آن رسیدگی کرده و حکم صادر خواهد کرد.
(۲) دادگاه طبق قانون خارجی که خود مقتضی بداند رسیدگی کرده و حکم صادر خواهد کرد.
(۳) دادگاه طبق قاعده حل تعارض قانون خارجی حکم را خواهد یافت.
(۴) دادگاه موضوع را «توصیف» کرده و قاعده حل تعارض مناسب آنرا در قواعد حل تعارض ایران خواهد یافت. (آزاد ۸۷)
- ک ۷۹-** «توصیف» در حقوق بین الملل خصوصی، برای کدام یک از اهداف زیر بعمل می‌آید؟
- (۱) برای یافتن قانون خارجی.
(۲) برای یافتن قانون ایران.
(۳) برای یافتن ارتباط موضوع با کشور خارجی.
(۴) برای یافتن قاعده حل تعارض مناسب موضوع. (آزاد ۸۷)
- ک ۸۰-** هرگاه مسئله‌ای که در دادگاه ایران مطرح می‌شود در قانون ایران و قانون خارجی شناخته شده باشد ولی در مورد ماهیت حقوقی آن میان قانون ایران و قانون خارجی اختلاف وجود داشته باشد، توصیف آن مسئله یک توصیف است. (سراسری ۸۸)
- (۱) اصلی
(۲) فرعی
(۳) بین المللی
(۴) دو مرحله‌ای
- ک ۸۱-** توصیف اصلی توصیفی است که لازمه‌ی است. (سراسری ۸۸)
- (۱) اجرای قانون داخلی دولت متبوع قاضی
(۲) انتخاب قاعده‌ی حل تعارض دولت متبوع قاضی
(۳) اجرای قانون داخلی دولت متبوع قاضی
(۴) انتخاب قاعده‌ی حل تعارض دولت متبوع قاضی
- ک ۸۲-** اگر قانون خارجی به موجب قاعده‌ی حل تعارض ایران صالح شناخته شود و قاضی ایرانی به قانون حل تعارض خارجی رجوع کند، ممکن است به وجود آید. (سراسری ۸۸)
- (۱) اثر خفیف نظم عمومی
(۲) اثر منفی نظم عمومی
(۳) توصیف اصلی
(۴) احاله
- ک ۸۳-** تعارض مثبت میان سیستم‌های ملی حل تعارض دولت‌ها ناشی از وجود کدام عامل است؟ (سراسری ۸۸)
- (۱) تعارض صریح بین قواعد حل تعارض
(۲) تفسیرهای مختلف درباره عامل ارتباط
(۳) تعارض صریح در تعیین محتوای دسته‌های ارتباط
(۴) هماهنگی و توافق نظر در خصوص قواعد حل تعارض
- ک ۸۴-** احاله‌ی درجه دوم زمانی مطرح می‌شود که قانون خارجی تعیین شده به وسیله قاعده حل تعارض قانون مقرر دادگاه؛ (آزاد ۸۸)
- (۱) قانون یک کشور ثالث را صلاحیت‌دار بداند.
(۲) قانون مقرر دادگاه را صلاحیت‌دار بداند.
(۳) صلاحیت خود را بپذیرد.
(۴) راه حلی برای موضوع مطروحه نداشته باشد.
- ک ۸۵-** قاعده حل تعارضی که مقرر می‌دارد: «تعهدات ناشی از عقود، تابع قانون محل انعقاد عقد است» در این قاعده از نظر موازین حقوق بین الملل خصوصی؛ تعهدات ناشی از عقود «.....» و «محل انعقاد عقد» است. (آزاد ۸۸)
- (۱) دسته ارتباط - دسته ارتباط
(۲) دسته ارتباط - عامل ارتباط
(۳) عامل ارتباط - دسته ارتباط
(۴) عامل ارتباط - عامل ارتباط

- که ۸۶- توصیف اصلی توصیفی است که برای لازم است و طبق قانون انجام می‌شود. (آزاد ۸۸)
- (۱) تعیین قاعده حل تعارض کشور خارجی - کشور خارجی
(۲) تعیین قاعده حل تعارض قانون مقر دادگاه - کشور خارجی
(۳) تعیین قاعده تعارض کشور خارجی - مقر دادگاه
(۴) تعیین قاعده حل تعارض قانون مقر دادگاه - مقر دادگاه
- که ۸۷- احاله در صورت وجود ایجاد می‌شود. (سراسری ۸۹)
- (۱) هماهنگی بین دو سیستم حل تعارض
(۲) تعارض منفی بین دو سیستم حل تعارض
(۳) تعارض مثبت بین دو سیستم حل تعارض
(۴) تعارض منفی یا مثبت بین دو سیستم حل تعارض
- که ۸۸- به ترتیب کدام یک، عامل ارتباط و کدام یک، دسته‌ی ارتباط است؟ (سراسری ۸۹)
- (۱) محل تنظیم - اسناد
(۲) احوال شخصیه - تابعیت
(۳) اقامتگاه - تابعیت
(۴) اموال - اشخاص
- که ۸۹- در کدام یک از موارد زیر، احاله یا تعارض منفی به وجود نمی‌آید؟ (سراسری ۸۹)
- (۱) اسناد مدنی
(۲) احوال شخصیه
(۳) اسناد تجاری
(۴) حقوق ارثیه
- که ۹۰- توصیف به معنی عام کلمه یعنی توصیف و مندرج در قاعده‌ی حل تعارض (سراسری ۸۹)
- (۱) عامل ارتباط - قانون حاکم
(۲) عامل ارتباط - قانون درون مرزی
(۳) محتوای دسته ارتباط - قانون حاکم
(۴) محتوای دسته ارتباط - عامل ارتباط
- که ۹۱- تعارض مثبت میان سیستم‌های ملی حل تعارض دولت‌ها ناشی از وجود چه عاملی است؟ (سراسری ۹۰)
- (۱) وجود تعارض صریح بین قواعد حل تعارض
(۲) وجود تفسیرهای مختلف درباره عامل ارتباط
(۳) وجود تعارض مخفی در تعیین محتوای دسته‌های ارتباط
(۴) وجود هماهنگی و توافق نظر در خصوص قواعد حل تعارض
- که ۹۲- حدود مصونیت مأمورین سیاسی و مأمورین کنسولی به شرح زیر است: (آزاد ۹۰)
- (۱) مصونیت مأمورین کنسولی در اعمال مربوط به وظیفه و اعمال خصوصی است.
(۲) مصونیت مأمورین سیاسی در اعمال مربوط به وظیفه و اعمال خصوصی است.
(۳) مصونیت مأمورین سیاسی فقط در مورد اعمال مربوط به وظیفه آنهاست.
(۴) مصونیت مأمورین سیاسی و کنسولی جهت انجام وظایف آنها است و تفاوتی با هم ندارند.
- که ۹۳- شخصی آلمانی مقیم ایران در کشور ایران فوت نموده و موضوع ارث وی نزد دادگاه ایران مطرح گردیده است با توجه به این که احوال شخصیه در آلمان تابع قانون اقامتگاه است قاضی ایرانی چه قانونی را باید اجرا نماید؟ (آزاد ۹۰)
- (۱) قانون آلمان زیرا متوفی آلمانی است.
(۲) قانون ایران زیرا موضوع در ایران رسیدگی می‌شود.
(۳) قانون ایران زیرا قانون آلمان به قانون ایران احاله می‌دهد.
(۴) قانون آلمان از نظر احوال شخصیه و قانون ایران از نظر محل وقوع اموال.
- که ۹۴- هرگاه تقاضای استرداد شخصی به علت ارتکاب جرم واحدی از طرف چند دولت شده باشد، دولت ایران مجرم را به کدام یک از این دولت‌ها مسترد خواهد داشت؟ (آزاد ۹۰)
- (۱) کشوری که زودتر تقاضای استرداد را نموده است.
(۲) کشوری که متبوع متهم یا مجرم
(۳) کشور محل اقامت متهم یا مجرم
(۴) کشور محل وقوع جرم
- که ۹۵- احاله‌ی درجه دوم احاله است. (دکتری ۹۰)
- (۱) دادگاه خارجی به دادگاه ایران
(۲) دادگاه ایران به دادگاه خارجی
(۳) قانون خارجی به قانون خارجی دیگر
(۴) قانون خارجی به قانون ایران
- که ۹۶- توصیف عینی یا دینی بودن یک حق مالی توصیفی است و برای قاعده حل تعارض لازم است. (دکتری ۹۰)
- (۱) اصلی - انتخاب
(۲) فرعی - انتخاب
(۳) اصلی - اجرای
(۴) فرعی - اجرای

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنگوری فصل ششم

۱- گزینه «۲» تعارض متحرک زمانی ایجاد می‌شود که یک رابطه حقوقی در دو زمان متوالی به دو سیستم حقوقی متفاوت مربوط می‌گردد. در تعارض دو مرحله باید از یکدیگر تفکیک گردد، مرحله ایجاد حق و مرحله اثرگذاری حق. در مرحله اول قانون صلاحیت‌دار تعیین می‌شود و در مرحله دوم میزان تأثیر حق ایجاد شده مد نظر است. تعارض متحرک دارای ۴ حالت است:

حالت اول: فقدان تعارض در مرحله تشکیل حق: در این حالت حقی در محیط حقوق داخلی یک کشور خارجی به وجود می‌آید پس تعارض در مرحله تشکیل حق وجود ندارد اما ممکن است در مرحله اثرگذاری حق تعارض ایجاد شود مثلاً زن و مرد انگلیسی در انگلیس ازدواج کرده و به ایران می‌آیند، در خصوص آثار ازدواج آن‌ها در ایران ممکن است تعارض حاصل شود.

حالت دوم: وجود تعارض در مرحله تشکیل حق: در این حالت حقی در کشور خارجی ایجاد می‌شود مثلاً زن و مرد انگلیسی در ایتالیا ازدواج می‌کنند. حالت سوم: شخصی که داخل و یا خارج کشور متبوع خود حقی را به دست آورده است پس از ایجاد حق اقامتگاه یا تابعیت خود را تغییر می‌دهد. مثلاً زن و مرد اسپانیایی در فرانسه ازدواج می‌کنند و یکی از آن تابعیت فرانسه را کسب می‌کنند.

حالت چهارم: موردی که کشوری قسمتی از سرزمین کشور دیگر را ضمیمه خاک خود می‌سازد.

۲- گزینه «۱» تعارض متحرک وقتی است که یک رابطه حقوقی در دو زمان متوالی با دو سیستم حقوقی متفاوت مربوط می‌گردد. اما منظور از توصیف قضایی همان تعارض مخفی و ضمنی بین سیستم‌های محلی حل تعارض است در این نوع تعارض عوامل ارتباط مشابه هستند تفاسیر نیز مشابه هستند. اما توصیفات متفاوت هستند. مثلاً در دو سیستم ملی پذیرفته شده باشد که ترک منقول تابع آخرین اقامتگاه متوفی است و احوال شخصیه تابع قانون ملی شخص اما قاضی رسیدگی کننده مردد است که آیا مسئله مربوطه جزء دسته احوال شخصیه است یا جزء دسته حقوق ارثیه؟ پس توصیف قضایی از نوع تعارض ضمنی است.

۳- گزینه «۳» توصیف دو مرحله‌ای به این صورت است. در مرحله اول که مرحله مقدماتی یا تحلیل است مسئله به موجب قانون سبب (قانون خارجی) انجام می‌شود. و مرحله دوم که مرحله نهایی توصیف است صدور رأی طبق قانون مقر دادگاه به عمل می‌آید. این توصیف زمانی صورت می‌گیرد که یک تأسیس حقوقی در کشور خارجی وجود دارد، در حالی که در کشوری که دعوی در آن جریان دارد موجود نیست در چنین مواردی قاضی دادگاه ابتدا آن را بر طبق قانون خارجی (سبب) تحلیل و سپس به موجب قانون مقر دادگاه توصیف می‌کنند.

۴- گزینه «۴» هانری باتیفول بی‌تابعیتی و تابعیت مضاعف را تحت عنوان تعارض تابعیت (conflicts de nationalita) مورد بحث قرار داده است. او بی‌تابعیتی را در اثر تعارض منفی (conflict negatif) و تابعیت مضاعف را در اثر تعارض مثبت قواعد تابعیت (conflict positif) می‌داند موضوع را با ذکر یک مثال روشن می‌سازیم. فرض کنیم از پدر و مادر فرانسوی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شد طفلی در ایران به وجود آمده باشد. بر طبق بند ۴ ماده ۹۷۶ این طفل ایرانی است و ایران سیستم خاک را اعمال می‌کند. اما مطابق با قانون فرانسه که سیستم خون را اعمال می‌کند طفل فرانسوی است. بنابراین هر دو کشور طفل را تبعه خود می‌دانند در نتیجه او هم تابع دولت ایران است و هم دولت فرانسه، پس این تعارض مثبت است که موجب تابعیت مضاعف می‌شود اما تعارض منفی در جایی است که هیچ یک از این دو دولت فرد را تابع خود ندانند در این حالت فرد بی‌تابعیت محسوب می‌گردد و این بی‌تابعیتی ناشی از تعارض منفی است.

۵- گزینه «۳» تعارض مثبت و منفی قوانین هر دو از انواع تعارض صریح هستند و راه حل تعارض مثبت آن است که قضیه در دادگاه هر کشوری که مطرح باشد قانون همان کشور اعمال می‌شود و راه حل تعارض منفی احاله است. اما در خصوص تعارض مخفی که تعارض در توصیفات است عده‌ای قانون مقر دادگاه را صالح می‌دانند و عده‌ای معتقدند که باید به قانون سبب یا قانون خارجی برای توصیف رجوع کنیم. و عده‌ای تئوری دیگری به نام توصیف اصلی و فرعی را بیان می‌کنند که توصیف اصلی را مطابق با قانون مقر و توصیف فرعی را مطابق با قانون سبب انجام می‌دهند. با توجه به این راه‌حل‌های متفاوت به نظر می‌رسد پیدایش حقوق مخالف معلول این نوع تعارض باشد.

۶- گزینه «۲» تعارض متحرک وقتی است که یک رابطه حقوقی در دو زمان متوالی با دو سیستم حقوقی متفاوت مربوط می‌گردد. اما منظور از توصیف قضایی همان تعارض مخفی و ضمنی بین سیستم‌های محلی حل تعارض است در این نوع تعارض عوامل ارتباط مشابه هستند تفاسیر نیز مشابه هستند. اما توصیفات متفاوت هستند. مثلاً در دو سیستم ملی پذیرفته شده باشد که ترک منقول تابع آخرین اقامتگاه متوفی است و احوال شخصیه تابع قانون ملی شخص اما قاضی رسیدگی کننده مردد است که آیا مسئله مربوطه جزء دسته احوال شخصیه است یا جزء دسته حقوق ارثیه؟ پس توصیف قضایی از نوع تعارض ضمنی است.

۷- گزینه «۴» هانری باتیفول بی‌تابیتی و تابعیت مضاعف را تحت عنوان تعارض تابعیت (conflits de nationalita) مورد بحث قرار داده است. او بی‌تابیتی را در اثر تعارض منفی (conflict negatif) و تابعیت مضاعف را در اثر تعارض مثبت قواعد تابعیت (conflit positif) می‌داند موضوع را با ذکر یک مثال روشن می‌سازیم. فرض کنیم از پدر و مادر فرانسوی که یکی از آن‌ها در ایران متولد شد طفلی در ایران به وجود آمده باشد. بر طبق بند ۴ ماده ۹۷۶ این طفل ایرانی است و ایران سیستم خاک را اعمال می‌کند. اما مطابق با قانون فرانسه که سیستم خون را اعمال می‌کند طفل فرانسوی است. بنابراین هر دو کشور طفل را تبعه خود می‌دانند در نتیجه او هم تابع دولت ایران است و هم دولت فرانسه، پس این تعارض مثبت است که موجب تابعیت مضاعف می‌شود اما تعارض منفی در جایی است که هیچ یک از این دو دولت فرد را تابع خود ندانند در این حالت فرد بی‌تابیت محسوب می‌گردد و این بی‌تابیتی ناشی از تعارض منفی است.

۸- گزینه «۳» ابتدا باید چند مفهوم را روشن سازیم: دسته‌های ارتباط: منظور از دسته‌های ارتباط این است که روابط حقوقی داخل دسته‌هایی قرار می‌گیرند. که برای هر دسته قاعده‌ای که قانون صلاحیت‌دار را معین می‌کند در نظر می‌گیرند. مثلاً احوال شخصیه، اموال، الزامات خارج از قرارداد. توصیف به تشخیصی در حقوق بین‌الملل خصوصی گویند که روشن می‌کند که یک رابطه حقوقی در کدام دسته ارتباط قرار می‌گیرد. مثلاً تشخیص می‌دهیم چه موضوعاتی در داخل دسته ارتباط احوال شخصیه قرار می‌گیرد. و عوامل ارتباط عواملی هستند که ما را در تشخیص این موضوعات یاری می‌رسانند. در واقع ما دو نوع توصیف داریم، توصیف اصلی که در انتخاب قاعده حل تعارض نقش دارد و در آن دسته ارتباط را مشخص می‌سازیم و توصیف فرعی که در اجرا قاعده حل تعارض نقش دارد. در این توصیف عوامل ارتباط نقش دارند. مثلاً قبلاً مشخص کردیم که موضوعی در دسته اموال قرار دارد. در نتیجه دسته ارتباط مشخص است. و حال که زمان اجرا می‌رسد عامل ارتباط مطرح می‌شود. عوامل ارتباط عبارتند از محل وقوع مال، اقامتگاه، محل تنظیم سند و محل وقوع عقد و... به عبارتی محل در بیشتر موارد از جمله عوامل ارتباط است.

۹- گزینه «۱» ابتدا باید چند مفهوم را روشن سازیم: دسته‌های ارتباط: منظور از دسته‌های ارتباط این است که روابط حقوقی داخل دسته‌هایی قرار می‌گیرند. که برای هر دسته قاعده‌ای که قانون صلاحیت‌دار را معین می‌کند در نظر می‌گیرند. مثلاً احوال شخصیه، اموال، الزامات خارج از قرارداد. توصیف به تشخیصی در حقوق بین‌الملل خصوصی گویند که روشن می‌کند که یک رابطه حقوقی در کدام دسته ارتباط قرار می‌گیرد. مثلاً تشخیص می‌دهیم چه موضوعاتی در داخل دسته ارتباط احوال شخصیه قرار می‌گیرد. و عوامل ارتباط عواملی هستند که ما را در تشخیص این موضوعات یاری می‌رسانند. در واقع ما دو نوع توصیف داریم، توصیف اصلی که در انتخاب قاعده حل تعارض نقش دارد و در آن دسته ارتباط را مشخص می‌سازیم و توصیف فرعی که در اجرا قاعده حل تعارض نقش دارد. در این توصیف عوامل ارتباط نقش دارند. مثلاً قبلاً مشخص کردیم که موضوعی در دسته اموال قرار دارد. در نتیجه دسته ارتباط مشخص است. و حال که زمان اجرا می‌رسد عامل ارتباط مطرح می‌شود. عوامل ارتباط عبارتند از محل وقوع مال، اقامتگاه، محل تنظیم سند و محل وقوع عقد و... به عبارتی محل در بیشتر موارد از جمله عوامل ارتباط است.

۱۰- گزینه «۱» احاله راه حل تعارض منفی است. تعارض منفی زمانی است که قضیه‌ای با دو کشور ارتباط پیدا می‌کند و قواعد حل تعارض هیچکدام قانون خود را واجد صلاحیت نمی‌شناسد. مثلاً احوال شخصیه انگلیسی مقیم ایران، ایران آن‌ها را تابع قانون انگلیس می‌داند و انگلیس آن‌ها را تابع قانون ایران می‌داند. و تعارض متحرک از نوع تعارض زمانی است یعنی یک رابطه حقوقی که با دو سیستم متوالی در دو زمان متوالی ارتباط پیدا می‌کند در زمان ایجاد حق و در زمان اثرگذاری حق.

۱۱- گزینه «۳» توصیف اصلی عبارت است از داخل کردن امر حقوقی در دسته ارتباط که به موجب قانون مقرر دادگاه است. توصیف فرعی عبارت است از تعیین حدود و شرایط اعمال قانون مناسب (اجرا) که به موجب قانون سبب به عمل می‌آید و در آن عوامل ارتباط نقش دارند اما توصیف عامل ارتباط می‌تواند فرعی باشد یا اصلی مثلاً محل وقوع عقد در عقود مکاتبه‌ای یک توصیف اصلی است.

۱۲- گزینه «۲» توصیف قضایی نوعی از تعارض مخفی یا ضمنی است اما احاله در موارد تعارض منفی است که خود نوعی از تعارضات صریح است.

۱۳- گزینه «۱» احاله دارای ۲ نوع است. احاله درجه اول و آن احاله‌ای است که قانون خارجی به قانون کشوری می‌کند که قضیه در آنجا مطرح است. مثلاً در دعوای طلاق دو همسر انگلیسی مقیم ایران، قانون انگلیس به قانون ایران احاله می‌دهد. احاله درجه دوم احاله‌ای است که قانون خارجی به قانون کشور ثالث می‌نماید. مثلاً دعوای طلاق دو همسر انگلیسی مقیم فرانسه در ایران که در آن قانون ایران به قانون انگلیس احاله می‌دهد و قانون انگلیس به قانون فرانسه احاله می‌دهد. اگر قانون خارجی که طبق قاعده حل تعارض مملکت مبتوعه قاضی صلاحیت‌دار است، دکتین احاله را کلاً مردود بداند مثلاً ایتالیا، قاضی ایرانی باید احاله را رد کند و قانون داخلی خود را اعمال نماید.

۱۴- گزینه «۲» توصیف اصلی توصیفی است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است و توصیف فرعی توصیفی است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست. توصیف این که یک شرط، شرط ماهوی است یا شکلی یک توصیف اصلی است زیرا برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است. مثلاً اگر تشریفات مذهبی در نکاح جزء شرایط شکلی باشد قانون محل انعقاد عقد اجرا می‌گردد. و اگر جزء شرایط ماهوی باشد جزء احوال شخصیه است و قانون دولت متبوع لازم‌الاجرا خواهد بود. توصیف فرعی براساس قانون سبب یا خارجی و توصیف اصلی براساس قانون مقر دادگاه صورت می‌گیرد.

۱۵- گزینه «۴» در مواردی که محاکم بین‌المللی با تابعیت مضاعف مواجه شده‌اند جهت حل موضوع به کشف تابعیت واقعی یا مؤثر اشخاص روی آورده‌اند، البته رویه دیوان بین‌المللی دادگستری در این خصوص ناظر به اشخاص حقیقی بوده است اما برای کشف این رابطه واقعی باید عواملی مانند محل سکونت، زبان، علایق و ... را در نظر بگیرند.

۱۶- گزینه «۳» احاله در خصوص احوال شخصیه اعمال می‌شود ارث و اهلیت نیز جزء احوال شخصیه است اما در تعهدات قراردادی احاله ایجاد نمی‌گردد. زیرا در قراردادها اراده طرفین بی‌تأثیر نیست.

۱۷- گزینه «۳» احاله دارای ۲ نوع است. احاله درجه اول و آن احاله‌ای است که قانون خارجی به قانون کشوری احاله می‌کند که قضیه در آنجا مطرح است. مثلاً در دعوی طلاق دو همسر انگلیسی مقیم ایران، قانون انگلیس به قانون ایران احاله می‌دهد. احاله درجه دوم احاله‌ای است که قانون خارجی به قانون کشور ثالث می‌نماید. مثلاً دعوی طلاق دو همسر انگلیسی مقیم فرانسه در ایران که در آن قانون ایران به قانون انگلیس احاله می‌دهد و قانون انگلیس به قانون فرانسه احاله می‌دهد. اگر قانون خارجی که طبق قاعده حل تعارض مملکت متبوعه قاضی صلاحیت‌دار است، دکتین احاله را کلاً مردود بداند مثلاً ایتالیا، قاضی ایرانی باید احاله را رد کند و قانون داخلی خود را اعمال نماید.

۱۸- گزینه «۲» وقف در حقوق ایران جزء دسته اموال است و تابع قانون محل وقوع مال موقوفه است ماده ۹۶۶ قانون مدنی ایران تصرف و مالکیت و سایر حقوق بر اشیای منقول یا غیر منقول را تابع قانون کشوری می‌داند که آن اشیاء در آنجا واقع می‌باشند. از این رو وقف نیز که حق عینی موقوف علیهم در عین موقوفه است در دسته اموال است تابع محل وقوع مال موقوفه است.

۱۹- گزینه «۱» تعارض متحرک یک نوع تعارض زمانی نظام‌های حل تعارض است. که در آن یک رابطه حقوقی در دو زمان متوالی با دو سیستم حقوقی مربوط می‌شود.

۲۰- گزینه «۴» توصیف اصلی توصیفی است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است و توصیف فرعی توصیفی است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست. توصیف این که یک شرط، شرط ماهوی است یا شکلی یک توصیف اصلی است زیرا برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است. مثلاً اگر تشریفات مذهبی در نکاح جزء شرایط شکلی باشد قانون محل انعقاد عقد اجرا می‌گردد. و اگر جزء شرایط ماهوی باشد جزء احوال شخصیه است و قانون دولت متبوع لازم‌الاجرا خواهد بود. توصیف اصلی عبارت است از داخل کردن امر حقوقی در دسته ارتباط که به موجب قانون مقر دادگاه است. توصیف فرعی عبارت است از تعیین حدود و شرایط اعمال قانون مناسب (اجرا) که به موجب قانون سبب به عمل می‌آید و در آن عوامل ارتباط نقش دارند اما توصیف عامل ارتباط می‌تواند فرعی باشد یا اصلی مثلاً محل وقوع عقد در عقود مکاتبه‌ای یک توصیف اصلی است.

۲۱- گزینه «۱» روش حل تعارض تابعیت‌ها شبیه روش حل تعارض دادگاه‌ها است. زیرا هر دو روش اصولی یا جزمی را اعمال می‌کنند. زیرا این روش ماهیت سیاسی دارد و تابعیت نیز یک مسئله ذاتاً سیاسی است. و حتی بیشتر از مسئله تعارض قوانین با حاکمیت دولت‌ها ارتباط پیدا می‌کند و تنها تفاوت آن‌ها در این است که قواعد حل تعارض دو جانبه هستند یعنی گاهی قاضی را به اجرای قانون کشور متبوع خود و گاهی دیگر به اجرای قانون بیگانه دعوت می‌کنند. در حالیکه قواعد تابعیت جنبه یک جانبه دارند. بدین معنی که قاضی همیشه قانون تابعیت کشور خود را باید اجرا نماید.

۲۲- گزینه «۱» اقامتگاه و تابعیت هر دو از عوامل ارتباط هستند اما گاهی اوقات در تفسیر این عوامل ارتباط تعارضاتی ایجاد می‌شود. مثلاً اقامتگاه از نظر تئوری در نظام‌های حقوقی انگلیس و فرانسه تفسیرهای مختلف دارد به نحوی که اقامتگاه در این دو کشور با هم متفاوت است. به این نوع تعارض، تعارض در مفاهیم ارتباط گویند.

۲۳- گزینه «۲» بین مسئله تعارض متحرک در حقوق بین‌الملل خصوصی و مسئله تعارض قوانین در زمان که در حقوق داخلی به اسم اصل عطف به ماسبق نشدن قوانین معروف شده است شباهت‌هایی وجود دارد. این شباهت از دو لحاظ است.

۱- در تعارض در زمان قانون جدید و قانون سابق با هم مقایسه می‌شوند تا مشخص شود قانون جدید تا چه اندازه با قانون قدیم مخالف است و در تعارض متحرک نیز قانونی که باید حق مطابق آن ایجاد شود و قانونی که آثار حق باید از آن ناشی شود با هم مقایسه می‌شوند تا میزان تأثیر مشخص شود.

۲- در تعارض در زمان و تعارض متحرک هر دو مفهوم نظم عمومی در تأثیر قانون جدید، و قانون کشور محل اثرگذاری حق وجود دارد.

۲۴- گزینه «۴» می‌توان دسته اموال را این‌گونه ترسیم کرد:

اموال	
اموال غیرمادی	اموال مادی
الف - اموال عینی	الف - منقول
- اصلی	ب - غیرمنقول
✓ ناقص مانند حق	
✓ کامل مانند مالکیت	
- تبعی - مانند وثیقه	
ب - اموال دینی	
ج - حق کسبه و پیشه - سرقفلی	
د - مالکیت معنوی	
- ادبی	
- صنعتی	

مطابق با این تقسیم‌بندی حق وثیقه یک حق غیر مادی عینی تبعی در دسته اموال قرار می‌گیرد.

۲۵- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۷۳ قانون مدنی «اگر قانون خارجی که باید مطابق ماده ۷ جلد اول این قانون و یا بر طبق مواد فوق رعایت گردد به قانون دیگری احاله داده باشد، محکمه مکلف به رعایت این احاله نیست مگر این که احاله به قانون ایران شده باشد»

۲۶- گزینه «۲» تعارض منفی یکی از انواع تعارضات صریح است. در تعارض منفی هر سیستم ملی، حل قضیه را تابع قانون کشور دیگر می‌داند مثل اهلیت انگلیسی مقیم ایران، قانون ایران، قانون انگلیس را به عنوان قانون دولت متبوع صلاحیت‌دار می‌داند و قانون انگلستان قانون ایران را به عنوان قانون اقامتگاه صلاحیت‌دار می‌داند. این تعارض منفی بیشتر تحت عنوان دکترین احاله شناخته شده است که به این معنا که قانون خارجی به قانون کشوری که قضیه در آنجا مطرح است احاله می‌دهد. در این حالت انگلستان به ایران احاله می‌دهد.

۲۷- گزینه «۴» توصیف فرعی بر خلاف توصیف اصلی، توصیفی است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست و به موجب قانون سبب انجام می‌شود. مثلاً منقول یا غیر منقول بودن ترکه تبعه خارجی در قانون ایران یک توصیف فرعی است زیرا مطابق با ماده ۹۶۷ ترکه منقول و غیر منقول تبعه خارجه که در ایران واقع است در صلاحیت دولت متبوع متوفی است. بنابراین این توصیف تأثیری در انتخاب و اعمال قاعده حل تعارض ندارد.

۲۸- گزینه «۱» در قاعده حل تعارض روابط شخصی زوجین که تابعیت واحد دارند تابع قانون دولت متبوع هر دو و روابط شخصی زوجین که تابعیت یکسان ندارند تابع قانون اقامتگاه مشترک آن‌ها است. بنابراین در این مورد تابعیت و اقامتگاه هر دو از عوامل ارتباط هستند، اما تابعیت از عوامل ارتباط اصلی است و اقامتگاه هر دو از عوامل ارتباط فرعی که در صورت نبود تابعیت استفاده می‌شود. این قاعده مانند قاعده حل تعارض فرانسه است. در فرانسه برای اقامتگاه نقش فرعی و ثانوی قائل هستند که در صورت قابل اجرا نبودن قاعده اعمال قانون ملی، قاعده اعمال قانون اقامتگاه به موقع اجرا گذاشته می‌شود.

۲۹- گزینه «۴» توصیف یک امر حقوقی به معنای قرار دادن آن در یکی از دسته‌های ارتباط است در مسئله تعارض قوانین روابط حقوقی را به دسته‌های ارتباط تقسیم می‌کنند و برای هر دسته قاعده‌ای که قانون صلاحیت‌دار را معین می‌کند در نظر می‌گیرند. و این که رابطه حقوقی داخل کدام دسته ارتباط قرار می‌گیرد توصیف است مثلاً نکاح در دسته احوال شخصیه قرار می‌گیرد.

۳۰- گزینه «۳» احاله درجه دو احاله‌ای است که قانون خارجی به قانون کشور ثالثی می‌نماید. مثلاً بین زن و شوهر انگلیسی که در فرانسه اقامت دارند در دادگاه ایران دعوای طلاق مطرح باشد. قانون ایران احوال شخصیه (طلاق) اتباع خارجه را تابع قانون دولت متبوع آنان یعنی انگلیس می‌داند و از نظر قانون انگلستان طلاق تابع قانون کشوری است که زوجین در آنجا اقامت دارند. یعنی فرانسه، از این رو دادگاه ایران باید بر حسب قانون فرانسه در خصوص طلاق تصمیم‌گیری نماید فرانسه در این مثال کشور ثالث است.

۳۱- گزینه «۲» زمانی که قاضی ایران قانون کشور خارجی را صلاحیت‌دار بداند قوانین کشور خارجی را من حیث‌المجموع یعنی قسمتی که قانون بین‌المللی کشور الف است را همراه با قوانین داخلی او در نظر می‌گیرد.

۳۲- گزینه «۳» توصیف اصلی عبارت است از داخل کردن امر حقوقی در دسته ارتباط، باید به موجب قانون مقرر دادگاه به عمل آید. در واقع توصیف اصلی برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است و تابع قانون مقرر دادگاه بنابراین توصیف اصلی توصیفی است که در انتخاب قاعده حل تعارض (ایران) یا اجرای قاعده حل تعارض ایران (به عنوان مقرر دادگاه) مؤثر است.

۳۳- گزینه «۳» تعارض مثبت سیستم‌ها موقعی مصداق پیدا می‌کند که نسبت به یک موضوع معین، قاعده حل تعارض هر یک از دو سیستم، قانون خود را برای حکومت در مورد دعوی صلاحیت‌دار معرفی می‌کند. فی‌المثل اگر مسئله اهلیت یک ایرانی مقیم انگلیس مطرح باشد، قاعده ایرانی حل تعارض، قانون ملی، یعنی قانون ایران را واجد صلاحیت می‌داند و قاعده انگلیسی حل تعارض، قانون اقامتگاه یعنی انگلیس را صلاحیت‌دار می‌شناسد.

۳۴- گزینه «۱» توصیف به این معناست که یک رابطه حقوقی در کدام دسته ارتباط قرار می‌گیرد و حل این مسئله مقدم بر مسئله اعمال قاعده حل تعارض است. برای مثال مطابق با ماده ۷ قانون مدنی ایران «اتباع خارجه مقیم در خاک ایران از حیث مسائل مربوط به احوال شخصیه مطیع مقررات دولت متبوع خود خواهند بود» منظور از توصیف این است که موضوعاتی را که داخل در دسته احوال شخصیه است تشخیص دهیم.

۳۵- گزینه «۴» توصیف اصلی برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است. و وقف تأسیسی است که ممکن است. در دسته ارتباط عقود قرار گیرد یا در دسته ارتباط اموال قرار گیرد، تشخیص این که در کدام دسته باید قرار گیرد یک توصیف اصلی است زیرا برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است. اگر در دسته عقود قرار گیرد تابع محل وقوع عقد و اگر در دسته اموال قرار گیرد تابع محل وقوع مال موقوفه است.

۳۶- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۷۳ قانون مدنی «اگر قانون خارجی که باید مطابق ماده ۷ جلد اول این قانون و یا بر طبق مواد فوق رعایت گردد به قانون دیگری احاله داده باشد، محکمه مکلف به رعایت این احاله نیست مگر این که احاله به قانون ایران شده باشد»

۳۷- گزینه «۱» اقامتگاه در تعارض قوانین یک عامل ارتباط است در واقع عنصری است که مرکز ثقل یک رابطه حقوقی را مشخص می‌کند اقامتگاه همراه با تابعیت در مبحث احوال شخصیه یک عامل ارتباط هستند.

۳۸- گزینه «۴» توصیف اصلی، توصیفی است که در انتخاب و اجرای قانون حل تعارض مؤثر است این توصیف بر اساس قانون مقرر دادگاه انجام می‌گیرد. در عقود مکاتبه‌ای توصیف محل انعقاد عقد، یک توصیف اصلی است زیرا محل انعقاد عقد مکاتبه‌ای از روی زمان آن احراز می‌گردد و در مورد زمان تحقق عقد مکاتبه‌ای ۴ نظر اصلی وجود دارد.

۱- زمان پست کردن قبولی

۲- زمان اعلام قبولی.

۳- زمان وصول قبولی.

۴- زمان اطلاع ایجاب‌کننده از قبولی.

و برحسب این که کدام یک از این نظرات را بپذیریم قانون حل تعارض می‌تواند متفاوت باشد.

۳۹- گزینه «۲» توصیفی که برای اعمال قاعده حل تعارض ایران ضروری باشد توصیف اصلی است و مطابق با قانون مقرر دادگاه است.

۴۰- گزینه «۲» توصیف منقول و غیر منقول برای مال در ایران فرعی است چون مال چه منقول و غیر منقول تابع قانون محل وقوع مال است. بنابراین این توصیف در انتخاب یا اجرای قانون حل تعارض ایران مؤثر نیست.

اما در حقوق فرانسه منقول و غیر منقول بودن مال در زمینه حقوق ارثیه یک توصیف اصلی است چون ترکه منقول تابع اقامتگاه متوفی و ترکه غیر منقول تابع قانون محل وقوع مال است در نتیجه در انتخاب یا اجرای قانون حل تعارض مؤثر است ولی منقول و غیر منقول بودن مال در خصوص حقوق ارثیه نیز در ایران توصیف فرعی است چون ترکه منقول و غیر منقول تابع دولت متبوع متوفی است.

۴۱- گزینه «۴» در تعارض قوانین به منظور طرح درست مسائل و یافتن راه حل صحیح آن‌ها روابط حقوقی متجانس را در دسته‌هایی که آن‌ها را دسته‌های ارتباط می‌گویند تقسیم می‌کنند مانند احوال شخصیه، اموال، قراردادهای ارتباط قواعد حل تعارض را معین می‌کنند. زیرا بسته به این که مسئله متنازع‌فیه داخل در کدام یک از دسته‌های ارتباط باشد قانون صلاحیت‌دار ممکن است قانون دولت متبوع قاضی و یا یک قانون خارجی باشد.

۴۲- گزینه «۴» احاله ارجاع قانون خارجی به قانون کشوری است که قضیه در آنجا مطرح است به عبارتی قاعده حل تعارض کشوری امری را به قاعده حل تعارض کشور دیگر ارجاع می‌دهد.

۴۳- گزینه «۲» توصیف قرار دادن یک رابطه حقوقی در دسته ارتباط است و زمانی اعمال می‌شود که ماهیت رابطه حقوق نامشخص است. مثلاً مشخص نیست که این رابطه حقوقی در دسته احوال شخصیه قرار می‌گیرد یا در دسته اموال قرار می‌گیرد.

۴۴- گزینه «۳» توصیفی که برای اعمال قاعده حل تعارض ایران ضروری باشد توصیف اصلی است و مطابق با قانون مقرر دادگاه است.

۴۵- گزینه «۲» توصیف دو مرحله‌ای به این صورت است. در مرحله اول که مرحله مقدماتی یا تحلیل است مسئله به موجب قانون سبب (قانون خارجی) انجام می‌شود. و مرحله دوم که مرحله نهایی توصیف است صدور رأی طبق قانون مقرر دادگاه به عمل می‌آید. این توصیف زمانی صورت می‌گیرد که یک تأسیس حقوقی در کشور خارجی وجود دارد، در حالی که در کشوری که دعوی در آن جریان دارد موجود نیست در چنین مواردی قاضی دادگاه ابتدا آن را بر طبق قانون خارجی (سبب) تحلیل و سپس به موجب قانون مقرر دادگاه توصیف می‌کند.

۴۶- گزینه «۳» برخلاف توصیف اصلی توصیف فرعی توصیفی است که در انتخاب یا اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست. به عنوان مثال توصیف ترکه منقول و غیر منقول در اعمال قاعده حل تعارض ایران فرعی است. زیرا در اعمال قاعده حل تعارض اثری ندارد و ترکه چه منقول باشد چه غیرمنقول تابع قانون دولت متبوع متوفی است. (ماده ۹۶۷ قانون مدنی)

۴۷- گزینه «۱» توصیف قضایی نوعی تعارض مخفی و ضمنی بین سیستم‌های ملی حل تعارض است. تعارض متحرک وقتی است که یک رابطه حقوقی در دو زمان متوالی با دو سیستم حقوقی متفاوت مربوط می‌گردد. اما منظور از توصیف قضایی همان تعارض مخفی و ضمنی بین سیستم‌های محلی حل تعارض است در این نوع تعارض عوامل ارتباط مشابه هستند تفاسیر نیز مشابه هستند. اما توصیفات متفاوت هستند. مثلاً اگر دو سیستم ملی پذیرفته شده باشد که ترکه منقول تابع آخرین اقامتگاه متوفی است و احوال شخصی تابع قانون ملی شخص اما قاضی رسیدگی کننده مردد است که آیا مسئله مربوطه جزء دسته احوال شخصیه است یا جزء دسته حقوق ارثیه؟ پس توصیف قضایی از نوع تعارض ضمنی است.

۴۸- گزینه «۴» ابتدا ابعاد سؤال را روشن می‌سازیم. محل وقوع ملک در پاکستان است و دعوای مالکیت آن در زاهدان (ایران) مطرح می‌شود از آنجا که این دعوا در دادگاه ایران مطرح شده است مطابق با تشریفات و آیین دادرسی ایران به دعوا رسیدگی می‌شود (قانون مقرر دادگاه بر تشریفات رسیدگی حاکم است) و از طرفی از آنجا که اموال غیر منقول تابع قانون محل وقوع خود هستند قوانین مادی کشور پاکستان که محل وقوع ملک است اعمال می‌شود.

۴۹- گزینه «۱» احاله ارجاع قانون خارجی به قانون کشوری است که قضیه در آنجا مطرح است به عبارتی قاعده حل تعارض کشوری امری را به قاعده حل تعارض کشور دیگر ارجاع می‌دهد.

۵۰- گزینه «۴» توصیف به معنای داخل کردن امری در دسته ارتباط یا تعیین نوع یک رابطه حقوقی است که یک قاعده حقوق بین‌المللی خصوصی باید نسبت به آن اجرا شود. و براین اساس قانون حاکم بر آن دسته ارتباطی مشخص می‌شود.

۵۱- گزینه «۳» در تعارض قوانین به منظور طرح درست مسائل و یافتن راه حل صحیح آن‌ها روابط حقوقی متجانس را در دسته‌هایی که آن‌ها را دسته‌های ارتباط می‌گویند تقسیم می‌کنند مانند احوال شخصیه، اموال، قراردادهای ارتباط قواعد حل تعارض را معین می‌کنند. زیرا بسته به این که مسئله متنازع‌فیه داخل در کدام یک از دسته‌های ارتباط باشد قانون صلاحیت‌دار ممکن است قانون دولت متبوع قاضی و یا یک قانون خارجی باشد.

۵۲- گزینه «۲» تعارض مثبت سیستم‌ها موقعی مصداق پیدا می‌کند که نسبت به یک موضوع معین، قاعده حل تعارض هر یک از دو سیستم، قانون خود را برای حکومت در مورد دعوا صلاحیت‌دار می‌داند مثل مسئله اهلیت یک ایرانی مقیم انگلیس، راه حل این تعارض قانون مقرر دادگاه است به این معنی که دعوا در هر کشوری که اقامه شد، قانون همان کشور بر آن حکومت می‌کند، زیرا قاعده حل تعارض مقرر دادگاه قاضی را به اجرا قانون مقرر دادگاه دعوت می‌نماید.

۵۳- گزینه «۴» تعارض مثبت سیستم‌ها موقعی مصداق پیدا می‌کند که نسبت به یک موضوع معین، قاعده حل تعارض هر یک از دو سیستم، قانون خود را برای حکومت در مورد دعوا صلاحیت‌دار می‌داند مثل مسئله اهلیت یک ایرانی مقیم انگلیس، راه حل این تعارض قانون مقرر دادگاه است به این معنی که دعوا در هر کشوری که اقامه شود، قانون همان کشور بر آن حکومت می‌کند، زیرا قاعده حل تعارض مقرر دادگاه قاضی را به اجرا قانون مقرر دادگاه دعوت می‌نماید.

۵۴- گزینه «۲» توصیف به معنای این است که یک رابطه حقوقی داخل در یک دسته ارتباط کنیم تا قانون صلاحیت‌دار بر آن حاکم شود. مثلاً طلاق را در دسته احوال شخصیه قرار داده و قانون دولت متبوع را بر آن حاکم می‌گردانیم به این عمل توصیف گویند.

۵۵- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۷۳ قانون مدنی، اگر قانون خارجه‌ای که باید مطابق ماده ۷ جلد اول این قانون و یا بر طبق مواد فوق رعایت گردد به قانون دیگری احاله داده باشد، محکمه مکلف به رعایت این احاله نیست، مگر این که احاله به قانون ایران شده باشد» بنابراین در ایران احاله درجه ۱ پذیرفته شده است و احاله درجه ۲ مورد اشاره قرار گرفته است اما پذیرفته نشده است.

۵۶- گزینه «۱» دسته ارتباط مجموعه‌ای از روابط حقوقی متجانس است که با قانون خاصی که به وسیله قواعد تعارض قوانین معین شده است ارتباط پیدا می‌کند. مثلاً احوال شخصیه یک دسته ارتباط است زیرا با قانون ملی افراد ارتباط دارد و اموال یک دسته ارتباط است چون با قانون محل وقوع مال ارتباط دارد. اما در همه دسته‌های ارتباط باید یک عنصر خارجی وجود داشته باشد. مثلاً در احوال شخصیه روابط حقوقی شخص تبعه کشور الف در کشور ب مطرح باشد.

۵۷- گزینه «۱» تابعیت مضاعف ناشی از تعارض مثبت قوانین تابعیت کشورهاست. زیرا دو کشور هر دو قانون خود را حاکم به فرد می‌دانند. احوال شخصیه ایرانی مقیم انگلیس از نظر ایران تابع قانون دولت متبوع او یعنی ایران است و از نظر انگلستان تابع قانون اقامتگاه یعنی انگلستان است. و بی‌تابعیتی ناشی از تعارض منفی قوانین تابعیت کشورهاست. زیرا دو کشور هیچکدام قانون خود را صلاحیت‌دار نمی‌دانند مانند احوال شخصیه انگلیسی مقیم ایران که از نظر قانون ایران، قانون انگلستان به عنوان دولت متبوع صلاحیت‌دار است و از نظر قانون انگلستان، قانون ایران به عنوان قانون اقامتگاه صالح است.

۵۸- گزینه «۳» ابتدا باید چند مفهوم را روشن سازیم:

دسته‌های ارتباط: منظور از دسته‌های ارتباط این است که روابط حقوقی داخل دسته‌هایی قرار می‌گیرند. که برای هر دسته قاعده‌ای که قانون صلاحیت‌دار را معین می‌کند در نظر می‌گیرند. مثلاً احوال شخصیه، اموال، الزامات خارج از قرارداد. توصیف به تشخیصی در حقوق بین‌الملل خصوصی گویند که روشن می‌کند که یک رابطه حقوقی در کدام دسته ارتباط قرار می‌گیرد. مثلاً تشخیص می‌دهیم چه موضوعاتی در داخل دسته ارتباط احوال شخصیه قرار می‌گیرد. و عوامل ارتباط عواملی هستند که ما را در تشخیص این موضوعات یاری می‌رساند. در واقع ما دو نوع توصیف داریم، توصیف اصلی که در انتخاب قاعده حل تعارض نقش دارد و در آن دسته ارتباط را مشخص می‌سازیم و توصیف فرعی که در اجرا قاعده حل تعارض نقش ندارد. در این توصیف عوامل ارتباط نقش دارند. مثلاً قبلاً مشخص کردیم که موضوعی در دسته اموال قرار دارد. در نتیجه دسته ارتباط مشخص است. و حال که زمان اجرا می‌رسد عامل ارتباط مطرح می‌شود. عوامل ارتباط عبارتند از محل وقوع مال، اقامتگاه، محل تنظیم سند و محل وقوع عقد و... به عبارتی محل در بیشتر موارد از جمله عوامل ارتباط است.

۵۹- گزینه «۱» توصیف اصلی، توصیفی است که در انتخاب و اجرای قانون حل تعارض مؤثر است این توصیف بر اساس قانون مقر دادگاه انجام می‌گیرد. در عقود مکاتبه‌ای توصیف محل انعقاد عقد، یک توصیف اصلی است زیرا محل انعقاد عقد مکاتبه‌ای از روی زمان آن احراز می‌گردد و در مورد زمان تحقق عقد مکاتبه‌ای ۴ نظر اصلی وجود دارد:

- ۱- زمان پست کردن قبولی
 - ۲- زمان اعلام قبولی.
 - ۳- زمان وصول قبولی.
 - ۴- زمان اطلاع ایجاب‌کننده از قبولی.
- و برحسب این که کدام یک از این نظرات را بپذیریم قانون حل تعارض می‌تواند متفاوت باشد.

۶۰- گزینه «۳» تعارض متحرک وقتی است که یک رابطه حقوقی در دو زمان متوالی با دو سیستم حقوقی متفاوت مربوط می‌گردد. اما منظور از توصیف قضایی همان تعارض مخفی و ضمنی بین سیستم‌های محلی حل تعارض است در این نوع تعارض عوامل ارتباط مشابه هستند تفاسیر نیز مشابه هستند. اما توصیفات متفاوت هستند. مثلاً در دو سیستم ملی پذیرفته شده باشد که ترکه منقول تابع آخرین اقامتگاه متوفی است و احوال شخصیه تابع قانون ملی شخص اما قاضی رسیدگی‌کننده مردد است که آیا مسئله مربوطه جزء دسته احوال شخصیه است یا جزء دسته حقوق ارثیه؟ پس توصیف قضایی از نوع تعارض ضمنی است.

۶۱- گزینه «۴» تعارض ضمنی یا مخفی تعارضی است که سیستم‌های ملی حل تعارض نسبت به مورد معینی اتفاق نظر دارند. مثلاً احوال شخصیه را تابع قانون ملی ذینفع و ترکه منقول را تابع آخرین اقامتگاه متوفی می‌دانند. عوامل ارتباط مشابهی را هم پذیرفته‌اند و حتی در مورد عوامل ارتباط تفسیر مشابهی هم دارند. ولی در تعیین محتوای (ماهیت) دسته‌های ارتباط با هم تعارض دارند. مثلاً قاضی تردید کند که مسئله مطروحه جزء دسته احوال شخصیه است یا دسته حقوق ارثیه. این تعارض ضمنی است و راه حل آن این است که توصیف اصلی (یعنی داخل کردن امر حقوقی در دسته ارتباط) به موجب قانون مقر دادگاه به عمل آید اما توصیف فرعی که عبارت است از تعیین حدود و شرایط اعمال قانون مناسب به موجب قانون سبب به عمل آید. در نتیجه چون دعوا در ایران اقامه شده است قانون مقر دادگاه صلاحیت‌دار است.

۶۲- گزینه «۲» ایران احاله درجه اول را می‌پذیرد به این معنا که اگر قانون خارجی حل قضیه را به ایران احاله دهد ایران آن را می‌پذیرد و قانون داخلی را اجرا می‌کند در خصوص طلاق دو همسر انگلیسی مقیم ایران، قانون ایران مطابق با ماده ۷ قانون مدنی، قانون انگلستان را به عنوان قانون دولت متبوع اتباع خارجه صلاحیت‌دار می‌داند و قانون انگلستان قانون ایران را به عنوان قانون اقامتگاه زوج انگلیسی صلاحیت‌دار می‌داند. بنابراین به قانون ایران احاله می‌دهد. ایران احاله را می‌پذیرد و قانون داخلی ایران را اعمال می‌کند چون اگر قرار باشد قانون بین‌المللی (قانون حل تعارض) اعمال شود دور و تسلسل ایجاد می‌شود.

۶۳- گزینه «۳» توصیف یک امر حقوقی به معنای قرار دادن آن در یکی از دسته‌های ارتباط است در مسئله تعارض قوانین روابط حقوقی را به دسته‌های ارتباط تقسیم می‌کنند و برای هر دسته قاعده‌ای که قانون صلاحیت‌دار را معین می‌کند در نظر می‌گیرند. و این که رابطه حقوقی داخل کدام دسته ارتباط قرار می‌گیرد توصیف است مثلاً نکاح در دسته احوال شخصیه قرار می‌گیرد. توصیف به معنای داخل کردن امری در دسته ارتباط یا تعیین نوع یک رابطه حقوقی است که یک قاعده حقوق بین‌المللی خصوصی باید نسبت به آن اجرا شود.

۶۴- گزینه «۳» توصیفی که برای اعمال قاعده حل تعارض ایران ضروری باشد توصیف اصلی است و مطابق با قانون مقر دادگاه است.

۶۵- گزینه «۱» احوال شخصیه جزء دسته‌های ارتباط است و تابعیت عامل ارتباط است. این که احوال شخصیه بیگانگان تابع قانون کشور متبوعشان است قاعده حل تعارض است. در دسته احوال شخصیه، اهلیت، نکاح، طلاق و حقوق ارثیه قرار می‌گیرد. تابعیت نیز یک عامل ارتباط است.

۶۶- گزینه «۱» علت بوجود آمدن احاله این است که در هر نظام حقوقی، دو نوع قاعده وجود دارد یک قاعده حل تعارض و دیگری قاعده مادی. اگر در موقع رفع تعارض بین قوانین قاضی ایران قانون مادی (داخلی) کشور خارجی را اجرا کند با مسئله احاله روبرو نمی‌شویم. احاله در صورتی ایجاد می‌شود که قاضی به قانون بین‌المللی یعنی قاعده حل تعارض کشور خارجی قابل اعمال ارجاع دهد.

۶۷- گزینه «۲» توصیف اصلی توصیفی است که برای اعمال قواعد حل تعارض مقر دادگاه ضروری است. این توصیف تابع قانون مقر دادگاه است. برعکس توصیف فرعی توصیفی است که برای اعمال قواعد حل تعارض ضروری نیست و تاب قانون سبب است.

۶۸- گزینه «۳» در قاعده حل تعارض یک کشور «روابط شخص زوجین در صورت وحدت تابعیت تابع دولت متبوع زوجین و در صورت اختلاف تابعیت تابع قانون اقامتگاه مشترک است» اقامتگاه مشترک یک عامل ارتباط فرعی است و احوال و روابط شخصی یک دسته ارتباط است. در قاعده حل تعارض روابط شخصی زوجین که تابعیت واحد دارند تابع قانون دولت متبوع هر دو و روابط شخصی زوجین که تابعیت یکسان ندارند تابع قانون اقامتگاه مشترک آن‌ها است. بنابراین در این مورد تابعیت و اقامتگاه هر دو از عوامل ارتباط هستند، اما تابعیت از عوامل ارتباط اصلی است و اقامتگاه هر دو از عوامل ارتباط فرعی که در صورت نبود تابعیت استفاده می‌شود. این قاعده مانند قاعده حل تعارض فرانسه است در فرانسه برای اقامتگاه نقش فرعی و ثانوی قائل هستند که در صورت قابل اجرا نبودن قاعده اعمال قانون ملی، قاعده اعمال قانون اقامتگاه به موقع اجرا گذاشته می‌شود.

۶۹- گزینه «۳» احاله به این معنا است که قاعده حل تعارض مقر دادگاه (یعنی دادگاهی که قضیه به آن ارجاع شده است) موضوع را تابع قانون کشور خارجی (قاعده حل تعارض کشور خارجی) بداند.

۷۰- گزینه «۳» مطابق ماده ۹۹۲ قانون مدنی هلند اتباع هلند نمی‌توانند وصیت‌نامه خود را به صورت خود نوشت تنظیم نمایند و این ممنوعیت در خارج از کشور نیز برای آنان وجود خواهد داشت. در حقوق ایران اهلیت اشخاص در دسته احوال شخصیه و تابع قانون ملی و صورت ظاهر اسناد تابع قانون محل تنظیم آن‌هاست. حال اگر هلندی در ایران وصیت‌نامه خود نوشت تنظیم کند در خصوص اعتبار وصیت‌نامه او باید گفت اگر خود نوشت بودن و طرز تنظیم وصیت‌نامه شرایط شکلی باشد تابع قانون ایران (محل تنظیم) است و صحیح است و اگر یک شرط اهلیت باشد تابع قانون ملی یعنی هلند است و وصیت‌نامه او باطل است. بنابراین توصیف این که در کدام دسته قرار گیرد در واقع شرط شکلی است یا ماهوی یک توصیف اصلی است زیرا قانون حاکم را مشخص می‌کند.

۷۱- گزینه «۴» نی‌بویه معتقد است که مسئله احاله هنگامی مطرح می‌شود که قانون قابل اعمال خارجی از خود سلب صلاحیت می‌کند که در این صورت چون قاعده حل تعارض دچار اشکال شده به همین خاطر قانون جز قانون متبوع قاضی باقی نمی‌ماند لذا باید برای حل قضیه به همین قانون رجوع شود. نظریه نی‌بویه چندان استحکامی ندارد.

۷۲- گزینه «۲» تعارض ضمنی یا مخفی تعارضی است که سیستم‌های ملی حل تعارض نسبت به مورد معینی اتفاق نظر دارند. مثلاً احوال شخصیه را تابع قانون ملی ذینفع و ترکه منقول را تابع آخرین اقامتگاه متوفی می‌دانند. عوامل ارتباط مشابهی را هم پذیرفته‌اند و حتی در مورد عوامل ارتباط تفسیر مشابهی هم دارند. ولی در تعیین محتوا (ماهیت) دسته‌های ارتباط با هم تعارض داشته باشند. مثلاً قاضی تردید کند که مسئله مطروحه جزء دسته احوال شخصیه است یا دسته حقوق ارثیه؟ این تعارض ضمنی است و راه حل آن این است که توصیف اصلی (یعنی داخل کردن امر حقوقی در دسته ارتباط) به موجب قانون مقر دادگاه به عمل آید اما توصیف فرعی که عبارت است از تعیین حدود و شرایط اعمال قانون مناسب به موجب قانون سبب به عمل آید. در نتیجه چون دعوا در ایران اقامه شده است قانون مقر دادگاه صلاحیت‌دار است.

۷۳- گزینه «۳» تعارض صریح گاهی به صورت تعارض منفی و گاهی به صورت تعارض مثبت ظاهر می‌گردد و تعارضی است که به صورت صریح و آشکار بین قواعد حل تعارض کشورهای ذینفع وجود دارد.

۷۴- گزینه «۴» توصیف عبارت از تعیین نوع امر حقوقی (دعوی) است که یک قاعده حقوق بین‌الملل خصوصی باید نسبت به آن اجرا گردد و این کار از طریق توصیف عوامل ارتباط صورت می‌گیرد. و مقدم بر اعمال قاعده حل تعارض می‌باشد.

۷۵- گزینه «۳» ابتدا ابعاد مسئله را مشخص می‌کنیم:

متوفی تبعه انگلیس و مقیم ایران است، از وی مال منقولی به میراث مانده است و موضوع دعوا تعیین وراث است. مطابق با قانون ایران ماده ۹۶۷ قانون مدنی، ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه در ایران از حیث تعیین وراث، تابع قانون دولت متبوع متوفی خواهد بود. در نتیجه از نظر ایران، قانون انگلیس حاکم است و مطابق با قانون انگلستان حقوق ارثیه جزء دسته احوال شخصیه است و تابع قانون اقامتگاه است و در نتیجه قانون انگلستان قانون ایران (محل اقامت) حاکم است. این حالت تعارض منفی است که از انواع تعارض صریح است و راه حل آن در احاله است.

۷۶- گزینه «۲» نگارنده‌ی سؤال فرض نموده است قانون ایران صالح است. گزینه‌ی «۱» نادرست است چون قاضی نمی‌تواند به بهانه سکوت قوانین از رسیدگی خودداری کند. گزینه‌ی «۳» نادرست است چرا که دادگاه ایرانی صلاحیت تعیین دادگاه خارجی را ندارد هم چنین قاعده حل تعارض به صلاحیت قانون ماهوی ایران رأی داده است و تغییر آن توسط قاضی امکانپذیر نیست.

۷۷- گزینه «۴» سبب ایجاد احاله رجوع دادگاه کشوری که در آن قضیه مطرح است به قاعده حل تعارض کشور دیگر است زیرا اگر به قواعد مادی کشور خارجی رجوع شود قضیه حل شده و سببی برای احاله باقی نمی‌ماند.

۷۸- گزینه «۴» اگر در موضوع دعوی حقوق بین‌الملل خصوصی قاعده حل تعارض وجود نداشته باشد دادگاه ایران موضوع را توصیف می‌کند این توصیف دو مرحله‌ای است یعنی با استفاده از قانون خارجی (قانون سبب) موضوع را تحلیل می‌کند و سپس با استفاده از قانون مقر دادگاه در مرحله نهایی حکم صادر خواهد کرد و قاعده حل تعارض مناسب آن را پیدا خواهد.

۷۹- گزینه «۴» توصیف به منظور یافتن یک قاعده حل تعارض مناسب برای یک موضوع صورت می‌گیرد به عبارت دیگر توصیف عبارت از تعیین نوع امر حقوقی است که یک قاعده حقوق بین‌الملل خصوصی باید نسبت به آن اجرا گردد و براین اساس مقدم بر اعمال قاعده حل تعارض است.

۸۰- گزینه «۱» زمانی که سیستم‌های ملی حل تعارض نسبت به مورد معینی اتفاق نظر داشته باشند و عامل ارتباط مشابهی را پذیرفته باشند و حتی در مورد آن عامل ارتباط نیز تفسیر و تعریف مشابهی داشته باشند. ولی در ماهیت (تعیین دسته ارتباط) با هم تعارض داشته باشند یک نوع تعارض مخفی (ضمنی) ایجاد شود. توصیف این مسئله که عبارت از آن است که این امر حقوقی در کدام دسته ارتباط داخل می‌شود یک توصیف اصلی است و تابع قانون مقر دادگاه است. مثلاً قانون دو کشور احوال شخصیه را تابع قانون ملی ذینفع و ترکه منقول را تابع قانون آخرین اقامتگاه متوفی می‌دانند. اما برای قاضی این تردید ایجاد می‌شود که آیا مسئله مطروحه جزء دسته احوال شخصیه است یا جزء دسته حقوق ارثیه؟ توصیف این که ماهیت حقوقی این مسئله چیست و در کدام دسته قرار می‌گیرد، یک توصیف اصلی است زیرا در اعمال قاعده حل تعارض مؤثر است و قانون حاکم بر هر کدام از این دو دسته متفاوت است.

۸۱- گزینه «۳» توصیف اصلی، توصیفی است که در انتخاب یا اجرای قاعده حل تعارض دولت متبوع قاضی مؤثر است و در ایران توصیف اصلی، توصیفی است که در انتخاب قاعده حل تعارض ایران یا اجرای قاعده حل تعارض ایران مؤثر است. بنابراین مطابق با قانون مقر دادگاه صورت می‌گیرد. برعکس توصیف فرعی براساس قانون خارجی یا سبب صورت می‌گیرد.

۸۲- گزینه «۴» احاله ناشی از رجوع به قواعد حل تعارض کشور خارجی است مثلاً در دعوی طلاق دو همسر انگلیسی مقیم ایران از نظر دادگاه ایران مطابق با ماده ۷ قانون مدنی قانون دولت متبوع آن‌ها یعنی انگلستان صلاحیت‌دار است و منظور از این قانون، قانون بین‌المللی یعنی قانون حل تعارض است. در این صورت احاله ایجاد می‌شود چون اگر دادگاه ایران قانون داخلی صرف انگلیس را اجرا کند مسئله احاله مطرح نخواهد شد.

۸۳- گزینه «۱» تعارض مثبت از جمله تعارضات صریح است و تعارض صریح، تعارضی است که به صورت صریح و آشکار بین قواعد حل تعارض کشورهای ذینفع وجود دارد. در تعارض مثبت مسئله‌ای با دو کشور ارتباط پیدا می‌کند و قواعد حل تعارض هر کشور قانون خود را صلاحیت‌دار می‌شناسند.

۸۴- گزینه «۱» احاله درجه دوم احاله‌ای است که قانون خارجی به قانون کشور ثالثی می‌نماید. مثلاً زن و شوهر انگلیسی که در فرانسه اقامت دارند در دادگاه ایران دعوی طلاق اقامه کنند. ایران قانون انگلیس را صلاحیت‌دار می‌داند و انگلیس قانون فرانسه را به عنوان قانون اقامتگاه صلاحیت‌دار می‌داند.

۸۵- گزینه «۲» در مسائل مربوط به تعهدات قراردادی، محل انعقاد عقد یا محل اجرای تعهد می‌تواند عامل ارتباط باشد و تعهدات ناشی از عقود دسته ارتباط هستند. عامل ارتباط به معنای عاملی است که قاضی مأمور رسیدگی به دعوا بر حسب آن قانون صلاحیت‌دار را انتخاب می‌کند. محل انعقاد عقد هم یک عامل ارتباط است که قاعده تعارض قوانین (ماده ۹۶۸ قانون مدنی) براساس آن ایجاد شده است.

۸۶- گزینه «۴» توصیف اصلی توصیفی است که برای انتخاب و اعمال قاعده حل تعارض قانون مقر دادگاه لازم و ضروری است و باید بر طبق قانون مقر دادگاه صورت پذیرد و توصیف فرعی توصیفی است که در اعمال قاعده ایرانی حل تعارض اثری ندارد. مثلاً اقامتگاه یک توصیف فرعی است اما توصیف دینی با عینی بودن حق یک توصیف اصلی است پس باید تابع قانون مقر انجام شود.

۸۷- گزینه «۲» احاله زمانی ایجاد می‌شود که هر سیستم ملی، حل قضیه را تابع قانون کشور دیگر بداند. به عنوان مثال زمانی که قانون حل تعارض ایرانی، قانون خارجی را صالح تشخیص دهد و قاعده حل تعارض قانون خارجی، قانون ایران را صلاحیت‌دار بداند، در این صورت احاله ایجاد می‌شود. ایران احاله نوع اول را پذیرفته ولی احاله نوع دوم را رد کرده است.

۸۸- گزینه «۱» عامل ارتباط عاملی است که در ارتباط با سیستم تعارض قوانین تعیین می‌کند که مرکز ثقل رابطه حقوقی مورد دعوا بیشتر در کدام کشور قرار گرفته است. مانند اقامتگاه، تابعیت، محل وقوع مآثرک، محل انعقاد عقد یا محل اجرای تعهد و محل تنظیم سند. دسته ارتباط روابط حقوقی متجانسی هستند که با قانون خاصی که به وسیله قواعد تعارض قوانین معین شده است ارتباط پیدا می‌کند مثل احوال شخصیه و قراردادها. محل تنظیم سند یک عامل ارتباط است و اسناد یک دسته ارتباط است و قانون مدنی می‌گوید اسناد از حیث طرز تنظیم تابع محل تنظیم خود می‌باشند احوال شخصیه و اموال هر دو دسته ارتباط هستند و اقامتگاه و تابعیت سند هر دو عامل ارتباط می‌باشند.

۸۹- گزینه «۳» احاله در شرایط تعارض منفی ایجاد می‌شود یعنی زمانی که قضیه‌ای با دو کشور ارتباط پیدا می‌کند و قواعد حل تعارض هیچکدام قانون خود را واجد صلاحیت نمی‌داند. بنابراین باید قواعد حل تعارض متفاوتی وجود داشته باشد. در خصوص احوال شخصیه قواعد حل تعارض متفاوتی مثل قانون دولت متبوع و قانون اقامتگاه متوفی و قانون دولت متبوع متوفی وجود دارد که می‌تواند منجر به احاله گردد. اسناد تجاری نیز در صحنه بین‌المللی به جهت وصف انتقال‌پذیر بودن آن منجر به تعارضات بسیاری گشته است و قوانینی مانند قانون حاکمیت اراده، قانون مناسب، قانون محل وقوع عقد و قانون محل اجرای تعهد، در خصوص آن وجود دارد. سند مدنی مطابق با ماده ۱۲۸۴ قانون مدنی عبارتند از هر نوشته که در مقام اثبات دعوی یا دفاع قابل استناد باشد. اسناد از حیث طرز تنظیم تابع محل تنظیم خود و از حیث مفاد تابع قانون مناسب هستند. بنابراین در همه این اسناد امکان ایجاد تعارض و احاله وجود دارد اما در خصوص اسناد تجاری تلاش‌های بین‌المللی جهت یکنواخت کردن سیستم‌های تعارض و نهایتاً تصویب دو کنوانسیون متحدالشکل ژنو در سال ۱۹۳۰ در خصوص مسائل برات و سفته و کنوانسیون ۱۹۳۱ در خصوص مسائل چک انجام گردیده است.

۹۰- گزینه «۱» توصیف در معنای تشخیص این است که یک رابطه حقوقی داخل در کدام یک از دسته ارتباط قرار می‌گیرد. مثلاً موضوعاتی را که داخل در دسته احوال شخصیه است را تشخیص دهیم. مسئله توصیف‌ها مقدم بر مسئله اعمال قاعده حل تعارض که قانون حاکم را تعیین می‌کند است. مثلاً در خصوص احوال شخصیه قبل از این که دادگاه احوال شخصیه را تابع قانون دولت متبوع فرد قرار دهد باید در خصوص عناصر تشکیل‌دهنده احوال شخصیه مانند اهلیت و وضعیت اظهارنظر کند.

۹۱- گزینه «۱» تعارض صریح تعارضی است که به صورت صریح و آشکار بین قواعد حل تعارض کشورهای ذینفع وجود دارد. این تعارض گاهی به صورت تعارض منفی و گاهی به صورت تعارض مثبت ظاهر می‌گردد. در تعارض مثبت هر سیستم ملی، حل تعارض را تابع قانون کشور خود می‌داند.

۹۲- گزینه «۲» مصونیت مأمورین سیاسی در اعمال مربوط به وظیفه و اعمال خصوصی است و مصونیت مأمورینی کنسولی جنبه مطلق ندارد و تنها به مناسبت اعمال ناشی از اجرای وظایف رسمی کنسولی است.

۹۳- گزینه «۳» اگر چه طبق ماده ۷ قانون مدنی، بیگانگان از حیث احوال شخصیه تابع قانون دولت متبوع خود هستند اما چون در اینجا قانون آلمان به قانون ایران موضوع را احاله کرده است و احاله از نوع درجه اول می‌باشد پس طبق ماده ۹۷۳ قانون مدنی، قاضی ایران باید قانون ایران را اعمال نماید.

۹۴- گزینه «۴» اصل سرزمینی بودن مجاز است باعث می‌شود تا کشور محل وقوع جرم صالح به رسیدگی و در نتیجه مجرم به کشور مزبور می‌بایست مسترد گردد.

۹۵- گزینه «۳» طبق ماده ۹۷۳ قانون مدنی اگر قانون خارجه که باید مطابق ماده ۷ جلد اول این قانون و یا به طبق مواد فوق رعایت گردد به قانون دیگری احاله داده باشد محکمه مکلف به رعایت این احاله نیست (احاله درجه دوم) مگر اینکه احاله به قانون ایران شده باشد (احاله درجه اول).

۹۶- گزینه «۳» توصیف یک حق به عنوان حق عینی و دینی می‌گوییم چون این توصیف در اعمال قاعده تعارض دخالت دارد، لذا تابع قانون مقر دادگاه است پس توصیف اصلی است و برحسب اینکه حق عینی باشد یا دینی قانونی که صلاحیت حکومت بر آن را دارد متفاوت می‌شود.

فصل هفتم

«اجرای قانون صلاحیت‌دار خارجی»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل هفتم

(سراسری ۷۵)

۱- تعارض مثبت قوانین با اثر مثبت نظم عمومی چه نسبتی دارد؟

- ۱) تعارض مثبت قوانین مربوط به اعمال قانون ماهوی و اثر مثبت نظم عمومی مربوط به اعمال قانون حل تعارض است.
- ۲) تعارض مثبت قوانین مربوط به اعمال قانون حل تعارض و اثر مثبت نظم عمومی مربوط به اعمال قانون ماهوی است.
- ۳) هر دو جزء تعارض‌های صریح‌اند.
- ۴) هر دو جزء تعارض‌های ضمنی‌اند.

(سراسری ۷۵)

۲- اثر مثبت نظم عمومی با اثر منفی نظم عمومی چه نسبتی دارد؟

- ۱) اثر مثبت و منفی نظم عمومی مربوط به نحوه جایگزینی قانون مقرر دادگاه به جای قانون خارجی است.
- ۲) اثر مثبت مربوط به تعارض‌های مثبت و اثر منفی مربوط به تعارض‌های منفی است.
- ۳) اثر مثبت و منفی نظم عمومی مربوط به نحوه اعمال قانون حل تعارض کشور خارجی است.
- ۴) اثر مثبت و منفی نظم عمومی مربوط به نحوه توصیف قضایی تأسیس حقوق خارجی است.

(سراسری ۷۶)

۳- بین تعارض منفی قوانین و اثر منفی نظم عمومی چه نسبتی وجود دارد؟

- ۱) تعارض منفی قوانین مربوط به اعمال قانون ماهوی و اثر منفی نظم عمومی مربوط به اعمال قانون حل تعارض است.
- ۲) تعارض منفی قوانین مربوط به اعمال قانون حل تعارض و اثر منفی نظم عمومی مربوط به اعمال قانون ماهوی است.
- ۳) هر دو جزء تعارض‌های صریح‌اند.
- ۴) هر دو جزء تعارض‌های ضمنی‌اند.

(سراسری ۷۶)

۴- نظم عمومی با تقلب نسبت به قانون چه نسبتی دارد؟

- ۱) نظم عمومی جنبه علی‌البدل و تقلب جنبه اصلی دارد.
- ۲) نظم عمومی مربوط به اعمال قانون حل تعارض خارجی و تقلب مربوط به اعمال قانون ماهوی خارجی است.
- ۳) هر دو از موانع اجرای قانون خارجی‌اند.
- ۴) هر دو جنبه اصلی دارند.

(سراسری ۷۶)

۵- بین اثر شدید و خفیف نظم عمومی چه نسبتی وجود دارد؟

- ۱) اثر شدید مربوط به مرحله ایجاد حق و اثر خفیف مربوط به مرحله اثرگذاری حق است.
- ۲) اثر شدید مربوط به تعارض ضمنی و اثر خفیف مربوط به تعارض صریح قوانین است.
- ۳) اثر شدید مربوط به مرحله اثرگذاری حق و اثر خفیف مربوط به مرحله ایجاد حق است.
- ۴) اثر شدید مربوط به مسئله احاله و اثر خفیف مربوط به مسئله توصیف قضایی است.

(سراسری ۷۷)

۶- در خصوص اثبات قانون خارجی نزد محاکم داخلی.....

- ۱) اثبات قانون خارجی به موجب مقررات کشور متبوع قاضی است.
- ۲) اثبات قانون خارجی به موجب قانون کشور محل اقامت مدعی است.
- ۳) قانون خارجی در زمره امور موضوعی است و اثبات آن به عهده شخصی است که به آن استناد می‌نماید.
- ۴) قانون خارجی جزء امور حکمی است و نیازی از سوی طرفین اختلاف نیست.

(سراسری ۷۷)

۷- حق مکتسبه به موجب قانون صلاحیت‌دار خارجی به موجب قانون ایران اصولاً:

- ۱) دارای همان آثار محل ایجاد آن می‌باشد.
- ۲) دارای آثاری بیشتر از آثار محل ایجاد آن می‌باشد.
- ۳) در حقوق ایران فاقد وجاهت قانونی است.
- ۴) به موجب قانون ایران ارزیابی می‌شود.

(سراسری ۷۸)

۸- نظم عمومی در حقوق بین‌الملل خصوصی:

- ۱) دقیقاً همان نظم عمومی در حقوق داخلی است.
- ۲) دایره شمول ثابتی دارد و تغییر نمی‌کند.
- ۳) دایره شمول ثابتی ندارد و بر حسب زمان و مکان متفاوت است.
- ۴) قواعدی مشترک بین همه کشورهاست.

- که ۹- آثار نظم عمومی:**
 (۱) در مرحله ایجاد حق و اثرگذاری حق یکسان است.
 (۲) در مرحله ایجاد حق کمتر از مرحله اثرگذاری حق است.
 (۳) در مرحله ایجاد حق بیشتر از مرحله اثرگذاری حق است.
 (۴) همواره به صورت مثبت است.
 (سراسری ۷۸)
- که ۱۰- حقی که در خارج از ایران بوجود آید:**
 (۱) به هیچ وجه نمی‌تواند در ایران منشاء اثر باشد.
 (۲) می‌تواند در ایران منشاء اثر باشد اگر طبق قانون صلاحیت‌دار ایجاد شده باشد.
 (۳) می‌تواند در ایران منشاء اثر باشد مشروط بر اینکه به موجب قوانین داخلی ایران تشکیل شده باشد.
 (۴) می‌تواند در ایران منشاء اثر باشد اگر منافی هم برای اتباع ایران داشته باشد.
 (سراسری ۷۸)
- که ۱۱- حق مکتسب از لحاظ بین‌المللی حقی است که طبق قانونی بوجود آمده باشد که حسب مورد مطابق قاعده حل تعارض واجد صلاحیت است.**
 (۱) محل اثرگذاری حق
 (۲) محل ایجاد حق یا محل اثرگذاری حق
 (۳) محل ایجاد حق
 (۴) کشور ثالث
 (سراسری ۷۹)
- که ۱۲- نظم عمومی در مورد اجرای احکام خارجی اثر دارد.**
 (۱) مثبت و شدید
 (۲) منفی و مثبت
 (۳) منفی و خفیف
 (۴) منفی و شدید
 (سراسری ۸۰)
- که ۱۳- به موجب نظریه انگلیسی - آمریکایی قدرت اجبارکننده قانون خارجی ناشی از کدام است؟**
 (۱) امری بودن آن
 (۲) قانونگذار ملی آن را لازم‌الاجرا می‌داند.
 (۳) پذیرش قانون خارجی
 (۴) لزوم رعایت حقوق مکتسبه
 (سراسری ۸۰)
- که ۱۴- نظم عمومی در حقوق بین‌الملل خصوصی است.**
 (۱) انعکاسی از نظم عمومی داخلی در زمینه بین‌المللی
 (۲) مانند نظم عمومی در حقوق بین‌الملل عمومی
 (۳) مانند نظم عمومی در حقوق بین‌الملل کیفری
 (۴) همان نظم عمومی در حقوق داخلی
 (سراسری ۸۰)
- که ۱۵- مطابق سیستم آلمانی قانون خارجی از امور:**
 (۱) حکمی است و قاضی بدون استناد طرفین دعوی مکلف به اجرای آن است.
 (۲) حکمی است و قاضی نمی‌تواند بدون استناد طرفین دعوی آن را اجرا کند.
 (۳) موضوعی است و قاضی بدون استناد طرفین دعوی مکلف به اجرای آن است.
 (۴) موضوعی است و قاضی نمی‌تواند بدون استناد طرفین آن را اجرا کند.
 (آزاد ۸۰)
- که ۱۶- اثر نظم عمومی:**
 (۱) در مرحله ایجاد حق خفیف‌تر از مرحله استناد به حق است
 (۲) در مرحله ایجاد حق و استناد به حق یکسان است.
 (۳) فقط در مرحله ایجاد حق ظاهر می‌شود.
 (۴) در مرحله ایجاد حق شدیدتر از مرحله استناد به حق است.
 (آزاد ۸۰)
- که ۱۷- نظم عمومی در حقوق بین‌الملل خصوصی:**
 (۱) همان قاعده جلوگیری از تقلب نسبت به قانون است.
 (۲) همان نظم عمومی در حقوق داخلی است.
 (۳) حمایت از اجرای قانون خارجی مطرح می‌شود.
 (۴) مانع اجرای قانون خارجی صلاحیت‌دار می‌شود.
 (آزاد ۸۰)
- که ۱۸- حق مکتسبه در خارج از ایران در صورتی در ایران به رسمیت شناخته می‌شود که**
 (۱) بیش از ۵ سال از ایجاد آن نگذشته باشد.
 (۲) به موجب قانون صلاحیت‌دار و با تمام شرایط مقرر در این قانون ایجاد شده باشد.
 (۳) ذینفع آن ایرانی باشد.
 (۴) ذینفع آن خارجی باشد.
 (آزاد ۸۰)
- که ۱۹- قاعده جلوگیری از تقلب نسبت به قانون در حقوق بین‌الملل خصوصی وقتی اعمال می‌شود که.....:**
 (۱) راه دیگری برای جلوگیری از تقلب نباشد.
 (۲) یکی از طرفین دعوی متضرر شده باشد.
 (۳) خلاف نظم عمومی عمل شده باشد.
 (۴) تقلب در یک دادگاه بین‌المللی به اثبات رسیده باشد.
 (آزاد ۸۰)
- که ۲۰- نظم عمومی در مورد اجرای احکام صادر شده از دادگاه‌های خارجی اثر دارد.**
 (۱) شدید و منفی
 (۲) مثبت و منفی
 (۳) شدید و خفیف
 (۴) خفیف و منفی
 (سراسری ۸۱)

که ۲۱- نظم عمومی، دایره شمول ثابتی:

(سراسری ۸۱)

- (۱) دارد و بر حسب مقتضیات زمان و مکان تغییر نمی‌کند.
 (۲) ندارد و بر حسب مقتضیات زمان و مکان تغییر می‌کند.
 (۳) ندارد، اما ممکن است بر حسب زمان و مکان تغییر نکند.
 (۴) دارد، اما ممکن است بر حسب زمان و مکان تغییر کند.

که ۲۲- در قانون ایران در چه صورتی پیش‌بینی شده است که قانون خارجی اجرا یا اعمال نخواهد شد؟ در صورت

(آزاد ۸۱)

- (۱) تقلب نسبت به قانون ایران
 (۲) مخالفت با نظم عمومی ایران
 (۳) مخالفت با نظم عمومی بین‌المللی
 (۴) موارد ۱ و ۲

که ۲۳- نظم عمومی چیست؟

(آزاد ۸۲)

- (۱) مانع اعمال قانون خارجی است.
 (۲) همان قواعد آمره است.
 (۳) همان تقلب نسبت به قانون است.
 (۴) اصول و نظامات حقوقی جامعه است.

که ۲۴- نظریه حقوق مکتسبه در بحث مورد استفاده واقع شده است.

(سراسری ۸۳)

- (۱) صلاحیت قانونی بین‌المللی
 (۲) صلاحیت قضایی بین‌المللی
 (۳) اجرای قوانین حل تعارض خارجی
 (۴) اجرای قوانین خارجی و احکام خارجی

که ۲۵- اثر نظم عمومی هنگامی مثبت است که.....

(سراسری ۸۳)

- (۱) تقلب نسبت به قانون نیز انجام شده باشد.
 (۲) قاضی از رسیدگی به پرونده و صدور حکم خودداری نماید.
 (۳) قاضی بدو از اجرای قانون خارجی خودداری کند ولی بعداً به بهانه‌ای آن را اجرا کند.
 (۴) قاضی بدو از اجرای قانون خارجی خودداری کند و سپس قانون دولت متبوع خود را به نحو مثبت جانشین آن قرار دهد.

که ۲۶- در تعارض قوانین، قانون خارجی در ایران اعمال نخواهد شد چنانچه:

(آزاد ۸۳)

- (۱) فقط مغایر نظم عمومی ایران باشد.
 (۲) فقط مغایر عهدنامه‌هایی باشد که دولت ایران عضو آن است.
 (۳) مغایر قوانین مخصوصه ایران باشد.
 (۴) هر سه مورد مذکور.

که ۲۷- نظریه قدرت اجبارکننده قانون خارجی را ناشی از لزوم رعایت حقوق مکتسبه می‌داند.

(سراسری ۸۴)

- (۱) آلمانی
 (۲) ایتالیایی
 (۳) انگلیسی- آمریکایی
 (۴) فرانسوی

که ۲۸- در کدام سیستم، قانون خارجی از مسائل موضوعی دعوی به شمار می‌آید و مادام که اصحاب دعوی به قانون خارجی استناد نکرده باشند، قاضی

(سراسری ۸۴)

- حق اجرای قانون خارجی را نخواهد داشت؟
 (۱) آلمانی
 (۲) انگلیسی
 (۳) ایتالیایی
 (۴) فرانسوی

که ۲۹- شرایط اعمال قاعده جلوگیری از تقلب نسبت به قانون عبارتند از:

(سراسری ۸۴)

- (۱) وجود قصد فراز از دین و فرار به طلبکاران و فرعی و علی‌البدل بودن اجرای قاعده
 (۲) وجود تقلب و عدم وجود هیچ گونه اعتراض به اعمال قاعده
 (۳) وجود تقلب و فرعی و علی‌البدل بودن اجرای قاعده
 (۴) وجود تقلب و ورود خسارت مالی به کشور مقر دادگاه

که ۳۰- اثر نظم عمومی هنگامی شدید است که.....

(سراسری ۸۴)

- (۱) قاضی اثر حق ایجاد شده را ندیده بگیرد.
 (۲) قانون خارجی به قانون دیگر احاله دهد.
 (۳) تعارض دادگاه‌ها در تعارض قوانین اثر بگذارد.
 (۴) تعارض در مرحله ایجاد حق باشد.

که ۳۱- دادگاه‌های ایران در دعاوی با عنصر خارجی در صورتی قوانین خارجی را اعمال خواهند نمود که:

(آزاد ۸۴)

- (۱) مخالف با نظم عمومی ایران نباشد.
 (۲) مخالف با قوانین مخصوصه و نظم عمومی ایران نباشد.
 (۳) مخالف با قوانین مخصوصه و نظم عمومی ایران و کشور خارجی نباشد.
 (۴) بدون قید و شرط قوانین خارجی را اعمال خواهند کرد.

(سراسری ۸۵)

۳۲- قاعده «منع تقلب نسبت به قانون» چه کاربردی دارد؟

- (۱) ضامن اجرای قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی است.
 (۲) ضامن اجرای قواعد حل تعارض است.
 (۳) ضامن اجرای حقوق ماهوی است.
 (۴) ضامن اجرای اصول کلی حقوقی است.

(آزاد ۸۵)

۳۳- قوانین خارجی در ایران به شرطی اعمال خواهد شد که:

- (۱) مخالف با قوانین مخصوصه نباشد.
 (۲) هماهنگ با قوانین ایران باشد.
 (۳) کلاً قانون مخالفی در ایران وجود نداشته باشد.
 (۴) قاضی ایرانی از آن آگاهی داشته باشد.

(سراسری ۸۶)

۳۴- اگر قانون خارجی امری حکمی تلقی شود.....

- (۱) استناد به آن با قاضی و اثباتش با مدعی است.
 (۲) استناد به آن و اثباتش به عهده قاضی است.
 (۳) استناد به آن و اثباتش به عهده خواهان است.
 (۴) استناد به آن با مدعی و اثباتش به عهده قاضی است.

(سراسری ۸۶)

۳۵- تقسیم قوانین به با مفهوم نظم عمومی در حقوق بین‌الملل خصوصی ارتباط دارد.

- (۱) مناسب و نامناسب
 (۲) شکلی و ماهوی
 (۳) شخصی و ذاتی
 (۴) درون مرزی و برون مرزی

(آزاد ۸۶)

۳۶- اثر مثبت نظم عمومی زمانی است که:

- (۱) فقط از اجرای قانون خارجی جلوگیری می‌شود.
 (۲) قانون مقر دادگاه و قانون خارجی توأماً اجرا می‌شود.
 (۳) قانونی که نزدیک‌ترین پیوند را با موضوع دارد اجرا می‌شود.
 (۴) از اجرای قانون خارجی جلوگیری و به جای آن قانون مقر دادگاه اجرا می‌شود.

(آزاد ۸۶)

۳۷- شرایط اعمال قاعده جلوگیری از تقلب نسبت به قانون عبارتند از:

- (۱) اثبات تقصیر- ورود ضرر- فرعی و علی‌البدل بودن اجرای قاعده
 (۲) اثبات تقصیر- فرعی و علی‌البدل بودن اجرای قاعده
 (۳) اثبات تقصیر- ورود ضرر
 (۴) ورود ضرر- فرعی و علی‌البدل بودن اجرای قاعده

(آزاد ۸۶)

۳۸- حق ایجاد شده در کشور خارجی الف در صورتی در ایران به رسمیت شناخته می‌شود که به موجب ایجاد شده باشد.

- (۱) قواعد مادی کشور خارجی الف
 (۲) قانون تعیین شده به وسیله قاعده حل تعارض کشور خارجی الف
 (۳) قانون صلاحیت‌دار تعیین شده به وسیله قاعده حل تعارض ایران
 (۴) قواعد مادی ایران

(آزاد ۸۶)

۳۹- در کدام نظریه استناد به قانون خارجی و اثبات آن به عهده طرفین دعوی می‌باشد؟

- (۱) انگلیسی
 (۲) آلمانی
 (۳) ایتالیایی
 (۴) هلندی

(سراسری ۸۸)

۴۰- اگر قانون خارجی که به موجب قاعده‌ی حل تعارض ایران صالح شناخته شده، خود را صالح بداند ممکن است مسئله‌ی مطرح شود.

- (۱) احاله
 (۲) نظم عمومی
 (۳) توصیف اصلی
 (۴) توصیف فرعی

(آزاد ۸۸)

۴۱- اثر مثبت نظم عمومی عبارت از این است که:

- (۱) فقط از اجرای قانون خارجی جلوگیری می‌شود.
 (۲) از اجرای قانون خارجی جلوگیری و بر اساس قانون مقر دادگاه عمل می‌شود.
 (۳) از اجرای قانون خارجی جلوگیری و بر اساس قانونی که نزدیک‌ترین ارتباط را با موضوع دارد عمل می‌شود.
 (۴) اجرای قانون خارجی در صورتی که آثار مثبتی برای ذینفع داشته باشد اجازه می‌دهد.

(سراسری ۹۰)

۴۲- کدام عبارت، صحیح است؟

- (۱) قواعد مربوط به تعارض قوانین و تعارض دادگاه‌ها دو جانبه هستند.
 (۲) قواعد مربوط به تعارض قوانین و تعارض دادگاه‌ها یک جانبه هستند.
 (۳) قواعد مربوط به تعارض قوانین یک جانبه و قواعد مربوط به تعارض دادگاه‌ها دو جانبه هستند.
 (۴) قواعد مربوط به تعارض قوانین دوجانبه و قواعد مربوط به تعارض دادگاه‌ها یک جانبه هستند.

(آزاد ۹۰)

۴۳- آیا نظم عمومی در مقابل حق مکتسبه اثر خودنمایی می‌کند؟

- (۱) نظم عمومی هیچ گاه در مقابل حق مکتسبه خودنمایی نمی‌کند.
 (۲) نظم عمومی در مقابل حق مکتسبه اثر کلی و شدید دارد.
 (۳) نظم عمومی استثنائاً در مقابل حق مکتسبه خودنمایی می‌کند.
 (۴) نظم عمومی در مقابل حق مکتسبه اثر تخفیف یافته دارد.

(آزاد ۹۰)

۴۴- تعارض مثبت سیستم‌های مختلف حل تعارض را تعریف کنید؟

- (۱) هر یک از دو دادگاه، قاعده حل تعارض خود و قانون داخلی دیگری را صالح می‌دانند.
- (۲) هر یک از دو دادگاه، قاعده حل تعارض دیگری و قانون داخلی خود را صالح می‌دانند.
- (۳) هر یک از دو دادگاه، صلاحیت را به دادگاه دیگر می‌دهد تا قانون داخلی خود را اجرا کند.
- (۴) هر یک از دو دادگاه، قاعده حل تعارض خود و قانون داخلی خود را صالح می‌دانند.

(آزاد ۹۰)

۴۵- تفاوت موجود بین نظم عمومی در حقوق داخلی و نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی چیست؟

- (۱) نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوص، محدودتر از نظم عمومی در حقوق داخلی است.
- (۲) نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی وسیع‌تر از نظم عمومی در حقوق داخلی است.
- (۳) بین نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی و نظم عمومی در حقوق داخلی رابطه‌ای وجود ندارد.
- (۴) نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی به علت عدم اجرای قانون داخلی مطرح می‌شود.

(دکتری ۹۰)

۴۶- نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی است.

- (۱) مانند نظم عمومی در حقوق بین الملل عمومی
- (۲) اخص از نظم عمومی در حقوق داخلی
- (۳) اعم از نظم عمومی در حقوق داخلی
- (۴) مانند نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل هفتم

۱- گزینه «۲» تعارض مثبت به این معناست که هر سیستم ملی، حل قضیه را تابع قانون کشور خود می‌داند و در این خصوص قاضی همیشه قانون حل تعارض دولت متبوع خود را اعمال می‌کند. مثلاً در خصوص ایرانی مقیم انگلیس. هر دو کشور فرد را تابع خود می‌دانند. اما در خصوص آثار نظم عمومی باید گفت نظم عمومی دارای ۲ اثر است، اثر منفی زمانی که قاضی از اجرای قانون صالح خارجی جلوگیری می‌کند، بدون این که قانون مقرر دادگاه را جانشین آن کند. این اثر خفیف و در مرحله اجرای حق است. و اثر مثبت زمانی است که قاضی از اجرای قانون خارجی جلوگیری می‌کند و سپس قانون دولت متبوع خویش را به نحو مثبت جانشین آن می‌کند. این اثر شدید و در مرحله ایجاد حق است. این اثرات مربوط به قانون ماهوی کشور خارجی است نه قاعده حل تعارض آن.

۲- گزینه «۱» اثر مثبت و منفی نظم عمومی مربوط به این است که قاضی قانون مقرر دادگاه را به جای قانون خارجی جایگزین می‌کنند یا خیر در اثر مثبت قاضی مانع اجرای قانون صلاحیت‌دار خارجی می‌شود و قانون مقرر را جانشین آن می‌کند اما در اثر منفی قاضی مانع اجرای قانون خارجی می‌شود اما قانونی را جانشین آن نمی‌کند.

۳- گزینه «۲» تعارض منفی نیز مانند تعارض مثبت مربوط به اعمال قانون حل تعارض است و اثر منفی نظم عمومی مانند اثر مثبت نظم عمومی مربوط به اعمال قانون ماهوی است. تعارض مثبت به این معناست که هر سیستم ملی، حل قضیه را تابع قانون کشور خود می‌داند و در این خصوص قاضی همیشه قانون حل تعارض دولت متبوع خود را اعمال می‌کند. مثلاً در خصوص ایرانی مقیم انگلیس. هر دو کشور فرد را تابع خود می‌دانند. اما در خصوص آثار نظم عمومی باید گفت نظم عمومی دارای ۲ اثر است، اثر منفی زمانی که قاضی از اجرای قانون صالح خارجی جلوگیری می‌کند، بدون این که قانون مقرر دادگاه را جانشین آن کند. این اثر خفیف و در مرحله اجرای حق است. و اثر مثبت زمانی است که قاضی از اجرای قانون خارجی جلوگیری می‌کند و سپس قانون دولت متبوع خویش را به نحو مثبت جانشین آن می‌کند. این اثر شدید و در مرحله ایجاد حق است. این اثرات مربوط به قانون ماهوی کشور خارجی است نه قاعده حل تعارض آن.

۴- گزینه «۳» گاهی اوقات مواعی وجود دارد که مانع اعمال قاعده حل تعارض که صالح شناخته شده است می‌گردد. یکی از این موانع نظم عمومی است. مطابق با ماده ۹۷۵ قانون مدنی ایران «محکمه نمی‌تواند قوانین خارجی و یا قراردادهای خصوصی را که بر خلاف اخلاق حسنه بوده و یا به واسطه جریحه‌دار کردن احساسات جامعه، یا به علت دیگر مخالف نظم عمومی محسوب می‌شود را به موقع اجراء بگذارد. اگرچه اجرا قوانین مزبور اصولاً مجاز باشد» مانع دیگر اجرای قانون خارجی تقلب است، تقلب ناشی از آن است که افراد می‌توانند بعضی عوامل و عناصر ارتباطی که در تعیین قانون صلاحیت‌دار دخالت دارند را تغییر داده و از قانون جدید برای فرار از مقررات قانون خاص سود جویند. مثلاً زنی که در کشور خود حق طلاق از همسر خود را ندارد به تابعیت کشور دیگری که طلاق را مجاز می‌داند درآید و در آنجا از همسر خود جدا شود. این مثالی از تقلب است.

۵- گزینه «۱» اثر نظم عمومی در برابر مقررات خارجی یکسان نیست. در مرحله ایجاد حق اثر نظم عمومی شدید و مثبت است و به این معنا که در مرحله اثرگذاری، قانون دیگری جانشین نمی‌شود اما در مرحله ایجاد حق قانون مقرر دادگاه را جانشین قانون خارجی می‌کند.

۶- گزینه «۳» از آنجا که قانون خارجی یک امر موضوعی است لذا باید نظیر سایر امور موضوعی در دادگاه اثبات شود و اثبات آن به طور متداول در غالب کشورها تکلیف قاضی نیست بلکه بر عهده اصحاب دعوا است که به آن استناد می‌کنند.

۷- گزینه «۱» برای این که حقی از لحاظ بین‌المللی تشکیل شده یا مکتسب محسوب شود باید اولاً بر طبق قانونی تشکیل شده باشد که قاعده ایرانی حل تعارض آن را صلاحیت‌دار می‌داند. ثانیاً حق باید به طور کامل و با رعایت تمام شرایطی که برای تشکیل آن لازم است به وجود آمده باشد، حق مکتسبه به موجب قانون صلاحیت‌دار خارجی به موجب قانون ایران دارای همان آثاری است که قانون خارجی به آن بار کرده است ولو این که قانون ایران آثار کمتری بر آن مترتب کرده باشد. از طرفی هیچ حقی نمی‌تواند در کشور دیگر اثری بیشتر از آنچه که در کشور اصلی (کشور محل تشکیل حق) داشته تولید نماید.

۸- گزینه «۳» در حقوق بین‌الملل خصوصی نظم عمومی دایره شمول ثابتی ندارد و بر حسب مقتضیات زمان و مکان تغییر می‌کند. نمی‌توان برای آن ضابطه‌ای تعیین کرد با این حال ساوینی جامعه مشترک حقوقی را ضابطه‌ای برای تشخیص نظم عمومی می‌داند. منظور از تغییر نظم عمومی بر حسب مقتضیات زمان آن است که ممکن است امری در یک کشور بر خلاف نظم عمومی تلقی شود چند سال بعد امر عادی شود که برخلاف نظم عمومی نباشد مثل طلاق در فرانسه و منظور از مقتضیات مکان این است که امری که ممکن است در یک کشور برخلاف نظم عمومی تلقی شود در کشور دیگر موافق با نظم عمومی باشد مثل نکاح با محارم در ایران.

۹- گزینه «۳» اثر نظم عمومی در مرحله ایجاد حق مثبت و شدید و در مرحله اجرای حق منفی و ضعیف است. به این معنا که در مرحله ایجاد حق، قاضی قانون مقرر دادگاه را جانشین قانون خارجی کند.

۱۰- گزینه «۲» برای این که حقی در ایران معتبر شناخته شود باید دو شرط داشته باشد:
۱- حق باید بر طبق قانونی تشکیل شده باشد که قاعده ایرانی حل تعارض آن را صلاحیت‌دار می‌داند. ۲- حق باید به طور کامل و با رعایت تمام شرایطی که برای تشکیل آن لازم است به وجود آمده باشد.

۱۱- گزینه «۳» حق مکتسبه باید حقی باشد که طبق قانون حل تعارض محل ایجاد حق واجد صلاحیت باشد. مثال: اگر زن و مرد ایرانی که نکاح بین آن‌ها ممنوع دائمی است، در کشوری که احوال شخصیه را تابع قانون اقامتگاه می‌دانند ازدواج کنند، نکاح آن‌ها باطل است (در ایران) زیرا به موجب ماده ۶ قانون مدنی ایران نکاح ایرانیان مقیم خارج تابع قوانین ایران است و قانون اقامتگاه از نظر قانون ایران صالح نیست و چون قانون صلاحیت‌دار (قانون ایران) در مورد ایجاد حق رعایت نشده است، بنابراین حقی به وجود نیامده است تا آثار آن در ایران شناخته شود.

۱۲- گزینه «۳» اثر نظم عمومی در مرحله اجرای احکام خارجی «اجرای حق» منفی و ضعیف است بدین معنا که قاضی قانون مقرر دادگاه را جانشین نمی‌کند و تنها از اجرای احکام خارجی جلوگیری می‌کند اما این اثر در مرحله ایجاد حق شدید و مثبت است.

۱۳- گزینه «۴» در خصوص منشأ قدرت اجرای قانون خارجی در کشورهای دیگر سه نظریه وجود دارد.
۱- نظریه انگلیسی-آمریکایی: مطابق این نظریه، قانون خارجی، قدرت اجرا را از اصل اعتبار حقوق مکتسبه به دست می‌آورد.
۲- نظریه ایتالیایی پذیرش قانون خارجی: برای اجرای قانون خارجی، قانون خارجی باید در نظام حقوقی داخلی وارد شود تا جنبه اجرایی پیدا کند.
۳- نظریه فرانسوی: مطابق این نظریه، قانون خارجی قدرت اجبارکننده خود را از اراده قانونگذار ملی که آن را لازم‌الاجرا شناخته است می‌گیرد.

۱۴- گزینه «۱» بین نظم عمومی در حقوق داخلی و نظم عمومی در حقوق بین‌الملل خصوصی رابطه عموم و خصوص مطلق وجود دارد به این معنا که هر چه مخالف نظم عمومی در روابط بین‌المللی ایران است مخالف نظم عمومی در روابط داخلی ایران نیز هست. هر حالی که هر چه مخالف نظم عمومی در روابط داخلی است، الزاماً مخالف نظم عمومی در روابط بین‌المللی نیست، این خود کاشف از آن است که نظم عمومی در حقوق بین‌الملل خصوصی دایره شمول محدودتری دارد. و انعکاسی از نظم عمومی داخلی در زمینه بین‌المللی است.

۱۵- گزینه «۱» سیستم آلمانی در خصوص استناد به قانون خارجی معتقد است که مسئله قانون خارجی یک امر حکمی است و نیازی به استناد اصحاب دعوا به قانون خارجی نیست و قاضی خود مکلف به اجرای قانون خارجی است.

۱۶- گزینه «۴» اثر نظم عمومی در مرحله ایجاد حق شدید و در مرحله اجرای حق (استناد به حق) خفیف است و همچنین در مرحله ایجاد حق اثر نظم عمومی مثبت است و در مرحله اثرگذاری منفی است.

۱۷- گزینه «۴» وقتی که صلاحیت قانون خارجی نسبت به موردی احراز شود باید دید اولاً قانون مزبور برای ارگانیزم حقوقی ما قابل تحمل است یا نه، به عبارت دیگر مخالف با نظم عمومی محسوب می‌شود یا نه. ثانیاً قانون مزبور به طور عادی صلاحیت‌دار شده است یا این که بر اثر تقلب نسبت به قانون هر دو از موانع اجرای قانون خارجی صلاحیت‌دار می‌شوند.

۱۸- گزینه «۲» برای این که حق مکتسبه در خارج از ایران، در ایران نیز مکتسب محسوب گردد باید دارای ۲ شرط باشد. اولاً باید بر طبق قانون تشکیل شده باشد که قاعده ایرانی حل تعارض آن را صلاحیت‌دار می‌داند. دوماً حق باید به طور کامل و با رعایت تمام شرایطی که برای تشکیل آن لازم است به وجود آمده باشد.

۱۹- گزینه «۱» برای اعمال قاعده جلوگیری از تقلب ۲ شرط لازم است:

۱- وجود تقلب. ۲- جنبه فرعی یا علی‌البدل بودن اجرای قاعده به این معنا که وسیله دیگری برای جلوگیری از اجرای قانون خارجی موجود نباشد. پس اولاً باید فرد با توسل به وسایلی که قانوناً در اختیار دارد برای رسیدن به یک هدف تقلبی استفاده کند. ثانیاً به غیر از اعمال این قاعده علاج دیگری وجود نداشته باشد تا بتوان از اجرای قانون خارجی جلوگیری کرد.

۲۰- گزینه «۴» اثر نظم عمومی در مرحله اجرای احکام خارجی «اجرای حق» منفی و ضعیف است بدین معنا که قاضی قانون مقرر دادگاه را جانشین نمی‌کند و تنها از اجرای احکام خارجی جلوگیری می‌کند اما این اثر در مرحله ایجاد حق شدید و مثبت است.

۲۱- گزینه «۲» در حقوق بین‌الملل خصوصی نظم عمومی دایره شمول ثابتی ندارد و بر حسب مقتضیات زمان و مکان تغییر می‌کند. نمی‌توان برای آن ضابطه‌ای تعیین کرد با این حال ساوینی جامعه مشترک حقوقی را ضابطه‌ای برای تشخیص نظم عمومی می‌داند. منظور از تغییر نظم عمومی بر حسب مقتضیات زمان آن است که ممکن است امری در یک کشور بر خلاف نظم عمومی تلقی شود چند سال بعد امر عادی شود که برخلاف نظم عمومی نباشد مثل طلاق در فرانسه و منظور از مقتضیات مکان این است که امری که ممکن است در یک کشور برخلاف نظم عمومی تلقی شود در کشور دیگر موافق با نظم عمومی باشد مثل نکاح با محارم در ایران.

۲۲- گزینه «۴» وقتی که صلاحیت قانون خارجی نسبت به موردی احراز شود باید دید اولاً قانون مزبور برای ارگانیزم حقوقی ما قابل تحمل است یا نه به عبارت دیگر مخالف با نظم عمومی محسوب می‌شود یا نه. ثانیاً قانون مزبور به طور عادی صلاحیت‌دار شده است یا این که بر اثر تقلب نسبت به قانون هر دو از موانع اجرای قانون خارجی صلاحیت‌دار می‌شوند.

۲۳- گزینه «۱» در حقوق داخلی نظم عمومی شامل آن دسته از قواعدی است که اصطلاحاً «قواعد امری» نامیده می‌شوند اما در حقوق بین‌الملل خصوصی نظم عمومی چنین معنایی ندارد زیرا در این صورت می‌بایست از اجرای قوانین خارجی مربوط به اهلیت، ارث و وصیت و ... جلوگیری شود که باعث می‌شد تا حقوق بین‌المللی خصوصی فلسفه وجودی خود را از دست دهد از این رو معنای نظم عمومی در حقوق بین‌المللی خصوصی، قواعدی است که آن چنان به اصول تمدن و نظام حقوقی یک کشور بستگی دارد که دادگاه‌های آن کشور ناچارند اجرای آن‌ها را بر اجرای قانون خارجی مقدم بشمارند از این رو نظم عمومی سدی است که جلوی قانون خارجی را می‌گیرد.

۲۴- گزینه «۴» مسئله حقوق مکتسبه یا حقی که از لحاظ بین‌المللی تشکیل شده است در بحث اجرای قوانین و احکام خارجی مورد بررسی است. مثلاً برای این که حق در ایران معتبر شناخته شود وجود دو شرط لازم است اولاً: حق باید بر طبق قانونی تشکیل شده باشد که قاعده ایرانی حل تعارض آن را صلاحیت‌دار می‌داند. دوماً: حق باید به طور کامل و با رعایت تمام شرایطی که برای تشکیل آن لازم است به وجود آمده باشد.

۲۵- گزینه «۲» اثر نظم عمومی در مرحله ایجاد حق مثبت و شدید است و قاضی از اجرای قانون خارجی جلوگیری می‌کند و قانون دولت متبوع خود را جانشین آن می‌کند. این مورد را با ذکر یک مثال روشن می‌کنیم. مثلاً قانون کشور بلژیک حق انفاق بین ابوبین و اولاد را قانونی نداند و شخص بلژیکی در دادگاه کشور دیگری مثل فرانسه، حق انفاق بین ابوبین و اولاد را واجب‌النفقة یکدیگر قرار داده است. علیه پدر خود اقامه دعوا نفقه کند. چنانچه کشور محل اقامه دعوا، حق انفاق را از مسائل مربوط به نظم عمومی قلمداد نماید، نظم عمومی اقتضاء دارد که در این فرض از اجرای قانون خارجی جلوگیری شود (اثر منفی نظم عمومی) و قانون کشور متبوع قاضی جایگزین آن شود (اثر مثبت نظم عمومی) و حکم بر محکومیت پدر به تأدیه نفقه صادر شود.

۲۶- گزینه «۱» نظم عمومی از موانع قانون خارجی است. وقتی که صلاحیت قانون خارجی نسبت به موردی احراز شود باید دید اولاً قانون مزبور برای ارگانیزم حقوقی ما قابل تحمل است یا نه به عبارت دیگر مخالف با نظم عمومی محسوب می‌شود یا نه. ثانیاً قانون مزبور به طور عادی صلاحیت‌دار شده است یا این که بر اثر تقلب نسبت به قانون هر دو از موانع اجرای قانون خارجی صلاحیت‌دار می‌شوند. در ایران نیز مطابق با ماده ۹۷۵ قانون مدنی محاکمه نمی‌تواند قوانین خارجی که مخالف نظم عمومی محسوب می‌شود را به موقع اجرا بگذارد.

۲۷- گزینه «۳» در خصوص منشأ قدرت اجرای قانون خارجی در کشورهای دیگر سه نظریه وجود دارد.

۱- نظریه انگلیسی - آمریکایی: مطابق این نظریه، قانون خارجی، قدرت اجرا را از اصل اعتبار حقوق مکتسبه به دست می‌آورد.

۲- نظریه ایتالیایی پذیرش قانون خارجی: برای اجرای قانون خارجی، قانون خارجی باید در نظام حقوقی داخلی وارد شود تا جنبه اجرایی پیدا کند.

۳- نظریه فرانسوی: مطابق این نظریه، قانون خارجی قدرت اجبارکننده خود را از اراده قانونگذار ملی که آن را لازم‌الاجرا شناخته است می‌گیرد.

۲۸- گزینه «۲» در زمینه استناد به قانون خارجی سه سیستم مختلف وجود دارد.

۱- سیستم آلمانی (عدم لزوم استناد به قانون خارجی): در این سیستم قاضی مکلف به شناسایی و اجرای حکم است و نیازی به استناد اصحاب دعوا به قانون خارجی نیست.

۲- سیستم انگلیسی (لزوم استناد به قانون خارجی): در این سیستم قاضی حق اجرای قانون خارجی را نخواهد داشت و چون قانون خارجی یک امر موضوعی است و باید از جانب طرفین دعوا مورد استناد قرار گیرد.

۳- سیستم فرانسوی یا سیستم حد وسط (عدم لزوم استناد قانون خارجی وقتی که مسئله مربوط به نظم عمومی است): در این سیستم وقتی که قانون خارجی مربوط به نظم عمومی نیست اصحاب دعوا باید درخواست اجرای قانون خارجی را بنمایند.

۲۹- گزینه «۳» تقلب مانند نظم عمومی یکی از موانع اجرای قانون خارجی است و برای جلوگیری از تقلب نسبت به قانون یک قاعده وجود دارد. و این قاعده برای اجرا نیاز به دو شرط دارد: ۱- تقلب به وجود آمده باشد یعنی یک نفر در اجرای عملیاتی که برای استفاده از قانون خارجی می‌نماید قصد فرار از مقررات قانون متبوع خود را داشته باشد. ۲- قاعده جنبه فرعی و علی‌البدل داشته باشد. به این معنا که فقط در مواردی اعمال گردد که علاج دیگر وجود نداشته باشد و توسل به این علاج ضروری است. مثلاً زن ایرانی برای فرار از مقررات ایران، ترک تابعیت کرده و تابعیت انگلیس را تحصیل نماید و بعداً به ایران برگردد. دادگاه ایران نمی‌تواند تابعیت انگلیسی او را باطل کند و فقط می‌تواند به قاعده جلوگیری از تقلب استناد نماید.

۳۰- گزینه «۴» اثر نظم عمومی در مرحله ایجاد حق شدید و مثبت است. به این معنا که قاضی از اجرای قانون خارجی جلوگیری کرده و قانون دولت متبوع خود (قانون مقر) را جانشین آن می‌سازد.

۳۱- گزینه «۱» وقتی که صلاحیت قانون خارجی نسبت به موردی احراز شود باید دید اولاً قانون مزبور برای ارگانیزم حقوقی ما قابل تحمل است یا نه به عبارت دیگر مخالف با نظم عمومی محسوب می‌شود یا نه. ثانیاً قانون مزبور به طور عادی صلاحیت‌دار شده است یا این که بر اثر تقلب نسبت به قانون هر دو از موانع اجرای قانون خارجی صلاحیت‌دار می‌شوند.

۳۲- گزینه «۲» وجود تقلب نسبت به قانون مبتنی بر این امر است که افراد می‌توانند بعضی از عناصر ارتباط را که منجر به تعیین قانون صلاحیت‌دار می‌گردد تغییر داده و در نتیجه آن قانون خاص را که در حال عادی نمی‌توانند حق تقاضای اجرای آن را درباره خود داشته باشند لازم‌الاجرا گردانند. از جمله این عناصر می‌توان تابعیت، محل وقوع مال منقول، محل انعقاد عقد را ذکر کرد. بنابراین قاعده منع تقلب نسبت به قانون ضامن اجرای قواعد حل تعارضی است که صلاحیت‌دار شناخته شده است زیرا هدف حقوق بین‌الملل خصوصی حفظ اعتبار و تضمین آثار به حق این قوانین است.

۳۳- گزینه «۲» قانون خارجی در صورتی در ایران اعمال می‌شود که مخالف نظم عمومی ایران نباشد (ماده ۹۷۵ قانون مدنی) به عبارتی برخلاف اخلاق حسنه بوده یا به واسطه جریحه‌دار کردن احساسات جامعه عبارتی دیگر مخالفت با نظم عمومی ایران نباشد از این رو گزینه ۲ به نظر صحیح می‌رسد.

۳۴- گزینه «۲» اگر قانون خارجی امری حکمی باشد قاضی باید آن را رأساً و بدون استناد اصحاب دعوا به موقع اجرا بگذارد. این همان امری است که در سیستم آلمانی در خصوص استناد به قانون خارجی پذیرفته شده است. در این سیستم نیازی به استناد اصحاب دعوا به قانون خارجی نیست بر خلاف سیستم انگلیسی که قانون خارجی را یک مسئله موضوعی می‌داند و اثبات آن را به عهده اصحاب دعوا می‌گذارد.

۳۵- گزینه «۱» مکتب قدیم ایتالیایی با تفکیک قوانین مناسب (statuts favourables) و قوانین نامناسب (statuts odieux) مسئله نظم عمومی را مورد توجه قرار داد.

۳۶- گزینه «۴» اثر نظم عمومی در مرحله ایجاد حق شدید و مثبت است به این معنا که قاضی از اجرای قانون خارجی خودداری کرده و قانون مقر دادگاه را جانشین آن می‌سازد.

۳۷- گزینه «۲» اعمال قاعده جلوگیری از تقلب ۲ شرط دارد. ۱- وجود تقلب یا اثبات تقصیر. ۲- فرعی و علی‌البدل بودن اجرای قاعده به این معنا که چاره دیگری به غیر از اعمال این قاعده وجود نداشته باشد.

۳۸- گزینه «۳» برای این که حق ایجاد شده در کشور خارجی در ایران به رسمیت شناخته شود باید ۲ شرط داشته باشد: اولاً: حق باید بر طبق قانونی تشکیل شده باشد که قاعده ایرانی حل تعارض آن را صلاحیت‌دار می‌داند. دوماً: حق باید به طور کامل و با رعایت تمام شرایطی که برای تشکیل آن لازم است به وجود آمده باشد.

۳۹- گزینه «۱» مطابق با رویه معمول دادگاه‌های انگلیس قانون خارجی یک امر حکمی نیست که نیاز به استناد نداشته باشد بلکه یک امر موضوعی است. بنابراین مادامی که اصحاب دعوا به قانون خارجی استناد نکرده باشند قاضی حق اجرای قانون خارجی را نخواهد داشت و در نتیجه باید از جانب اصحاب دعوا مورد استناد واقع شود.

۴۰- گزینه «۲» در این حالت هرگاه دادگاه ایران قانون خارجی را برخلاف نظم عمومی تشخیص دهد از اجرای آن باید جلوگیری نماید و به جای آن قانون ایران را به موقع اجرا گذارد.

۴۱- گزینه «۲» اثر مثبت نظم عمومی به این معناست که قانون مقر از اجرای قانون خارجی جلوگیری و بر اساس قانون مقر دادگاه عمل می‌کند در واقع قانون مقر را جانشین آن می‌سازد.

۴۲- گزینه «۴» در مبحث تعارض قوانین ما با قواعدی روبرو هستیم که تنها به تعیین قانون صلاحیت‌دار اکتفا می‌کنند و مسئله را مستقیماً و به طور ماهوی حل نمی‌کنند. در حالی که قواعد مربوط به تعارض دادگاه‌ها مستقیماً و به طور اساسی مسائل مربوط به صلاحیت دادگاه و آیین دادرسی را حل می‌کنند و به هیچ وجه مسئله را به قانون صلاحیت‌دار دیگری ارجاع نمی‌دهند.

۴۳- گزینه «۴» در مرحله اثرگذاری حق، نظم عمومی فقط اثر منفی تولید می‌کند. زیرا نظم عمومی در این مرحله فقط این نقش را خواهد داشت که از ظهور آثار حقی که در خارجه به وجود آمده است در داخل کشور جلوگیری نماید بدون اینکه قانون مقر دادگاه را جانشین قانون خارجی قرار دهد.

۴۴- گزینه «۴» تعارض مثبت زمانی حادث می‌گردد که مسئله‌ای با دو کشور ارتباط پیدا می‌کند و قواعد حل و تعارض هر کشور قانون خود را صلاحیت‌دار می‌شناسد.

۴۵- گزینه «۱» بین نظم عمومی در حقوق داخلی و نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی رابطه عموم و خصوص مطلق وجود دارد و نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی مفهوم و دایره شمول محدودتری دارد.

۴۶- گزینه «۲» بین نظم عمومی در حقوق داخلی و نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی رابطه‌ی عموم و خصوص مطلق وجود دارد و نظم عمومی در حقوق بین الملل خصوصی مفهوم و دایره شمول محدودتری دارد.

فصل هشتم

«مسائل مهم تعارض قوانین»

تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل هشتم

- ۱- روابط پدر و مادر و فرزندان از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران علی‌القاعده تابع کدام قانون است؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) اقامتگاه پدر (۲) دولت متبوع فرزند (۳) دولت متبوع پدر (۴) دولت متبوع پدر و مادر
- ۲- حقوق ارنیه خارجه مقیم در خاک ایران از لحاظ حقوق بین‌المللی خصوصی ایران تابع کدام قانون است؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) اقامتگاه متوفی (۲) دولت متبوع متوفی (۳) محل وقوع ماترک (۴) مذهب متوفی
- ۳- برای اثبات نسبت طفلی که تابعیت او معلوم نیست و خود را ملحق به یک پدر خارجی می‌داند دادگاه ایران کدام قانون را باید مناط اعتبار قرار دهد؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) اقامتگاه پدر (۲) ایران (۳) دولت متبوع پدر (۴) دولت متبوع طفل
- ۴- اگر یک فرانسوی و یک آلمانی در ایران قراردادی منعقد کنند و قانون سوئیس را به عنوان قانون حاکم بر قرارداد خود انتخاب نمایند دادگاه ایران در صورت بروز اختلاف بین متعاقدين کدام قانون را باید اجرا کند؟ (سراسری ۷۵)
- (۱) سوئیس من حیث المجموع (۲) فرانسه و آلمان (۳) ماهوی ایران (۴) ماهوی سوئیس
- ۵- رابطه شخصی و مالی زوجین که تابعیت‌های مختلف دارند از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون دولت متبوع کدام است؟ (سراسری ۷۶)
- (۱) زوج (۲) زوجه (۳) خواهان (۴) خوانده
- ۶- حق ارتفاق از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون است. (سراسری ۷۷)
- (۱) اقامتگاه مرتفق (۲) اقامتگاه مالک (۳) محل وقوع مورد ارتفاق (۴) محل وقوع ملک صاحب ارتفاق
- ۷- در مورد برواتی که در خارج ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قانون کدام است؟ (سراسری ۷۷)
- (۱) اقامتگاه متعهد (۲) دولت متبوع متعهد (۳) محل پرداخت (۴) مملکت صدور
- ۸- احوال شخصیه تبعه خارجی مقیم ایران که دارای تابعیت مضاعف است تابع قانون (سراسری ۷۷)
- (۱) ایران است. (۲) مورد نظر تبعه خارجی است. (۳) دولتی است که تابعیت غالب یا مؤثر آن را دارد. (۴) دولت‌های متبوع اوست.
- ۹- شرایط و موانع نکاح ایرانیان از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون کدام است؟ (سراسری ۷۷)
- (۱) اقامتگاه (۲) ایران (۳) محل سکونت (۴) محل وقوع عقد نکاح
- ۱۰- هرگاه مالک ملک واقع در ایران خارجی باشد هرگونه نقل و انتقال تابع است. (سراسری ۷۷)
- (۱) قانون کشور متبوع شخص (۲) قانون کشور ایران (۳) قانون کشور محل اقامت شخص خارجی (۴) حاکمیت اراده مالک
- ۱۱- تابعیت مؤثر در حقوق بین‌الملل خصوصی عبارت است از: (سراسری ۷۸)
- (۱) تابعیتی که با اعمال سیستم خون بوجود آمده است. (۲) تابعیتی که با اعمال سیستم خاک بوجود آمده است. (۳) تابعیتی که شخص از میان چند تابعیت خود ترجیح می‌دهد. (۴) تابعیت واقعی که قاضی از بین چند تابعیت شخص آن را ترجیح می‌دهد.
- ۱۲- در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران «احکام صادره از محاکم خارجی و همچنین اسناد رسمی لازم‌الاجرا و تنظیم شده در خارجه را...» (سراسری ۷۸)
- (۱) می‌توان با موافقت محاکم ایران و حتی بدون رعایت قوانین ایران آنرا اجرا نمود. (۲) نمی‌توان آن را اجرا نمود مگر با رضایت متعاقدين اسناد رسمی لازم‌الاجرا و طرف ذینفع از اجرای احکام. (۳) نمی‌توان به هیچ عنوان آن را اجرا نمود، چون حاکمیت مستقل ایران با اجرای آن زیر سؤال می‌رود. (۴) نمی‌توان در ایران اجرا نمود مگر مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن صادر شده باشد.

- ک ۱۳-** در صورت تعدد تابعیت روابط افراد ذیل تابع کدام قانون است؟
 (۱) روابط بین ولی و مولی علیه تابع قانون دولت متبوع مولی علیه.
 (۲) روابط بین ابوین و اولاد تابع قانون دولت متبوع پدر.
 (۳) روابط بین قیم و مولی علیه تابع قانون دولت متبوع مولی علیه.
 (۴) هر سه گزینه.
- (سراسری ۷۸)
- ک ۱۴-** قانون حاکم بر کشتی قانون است.
 (۱) پرچم کشتی
 (۲) تعیین شده بوسیله ناخدای کشتی
 (۳) کشور متبوع ناخدای کشتی
 (۴) کشور محل ساخت کشتی
- (سراسری ۷۹)
- ک ۱۵-** احکام صادره از محاکم خارجه:
 (۱) بدون هیچ تشریفات در ایران قابل اجراست.
 (۲) به هیچ وجه در ایران قابل اجرا نیست.
 (۳) در صورتی در ایران قابل اجراست که دولت جمهوری اسلامی ایران با دولت محل صدور حکم رابطه سیاسی داشته باشد.
 (۴) در صورتی که مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن‌ها صادر شده باشد در ایران قابل اجراست.
- (سراسری ۷۹)
- ک ۱۶-** در مورد احوال شخصیه یک ایرانی که تابعیت یک کشور خارجی را تحصیل نموده:
 (۱) قانون مورد انتخاب ذینفع اجرا می‌شود.
 (۲) قانون ایران اجرا می‌شود.
 (۳) قانون کشور خارجی اجرا می‌شود.
 (۴) قاضی از رسیدگی به موضوع خودداری می‌نماید.
- (سراسری ۷۹)
- ک ۱۷-** ازدواج زن مسلمان ایرانی با مرد خارجی:
 (۱) فقط در صورتی که مرد مسلمان نباشد نیاز به اخذ پروانه زناشویی دارد.
 (۲) ممکن نیست.
 (۳) نیاز به اخذ پروانه زناشویی دارد.
 (۴) نیاز به موافقت هیئت وزرا دارد.
- (سراسری ۷۹)
- ک ۱۸-** آیا مأمورین سیاسی دول خارجه در ایران، حق اجرای عقد نکاح را دارند؟
 (۱) این امر خارج از وظایف قانونی آن‌ها است.
 (۲) این حق مخصوص مأمورین کنسولی است.
 (۳) اگر طرفین عقد، هر دو تبعه دولت متبوع آن‌ها بوده و اجازه آن دولت باشد.
 (۴) فقط در صورت معامله متقابل، امکان پذیر است.
- (سراسری ۷۹)
- ک ۱۹-** دعوای طلاقی بین یک زن و شوهر خارجی که تابعیت واحد ولی مذاهب مختلف دارند در دادگاه ایران مطرح می‌شود به نظر شما دادگاه برای تشخیص علل و موجبات طلاق به کدام قانون رجوع کند؟
 (۱) ایران
 (۲) دولت متبوع زوجین
 (۳) دولت متبوع شوهر
 (۴) مذهب شوهر
- (سراسری ۸۰)
- ک ۲۰-** در حقوق بین الملل خصوصی ایران، تعهدات ناشی از عقود تابع قانون است.
 (۱) تنظیم سند قرارداد
 (۲) محل انجام تعهدات
 (۳) محل وقوع عقد
 (۴) مورد تراضی متعاقدين ایرانی
- (سراسری ۸۰)
- ک ۲۱-** تعیین طلق یا حبس بودن اموال تابع قانون است.
 (۱) اقامتگاه مالک
 (۲) محل وقوع اموال
 (۳) دولت متبوع مالک
 (۴) محل سکونت مالک
- (سراسری ۸۰)
- ک ۲۲-** در یک دعوای بین المللی مربوط به احوال شخصیه که در دادگاه داخلی مطرح می‌شود، در کشورهایی مانند ایران که احوال شخصیه اصولاً تابع قانون دولت متبوع تبعه است، حل کدام مسئله مقدم است؟
 (۱) توصیف‌ها
 (۲) تابعیت
 (۳) احوال شخصیه
 (۴) احاله
- (سراسری ۸۰)
- ک ۲۳-** احوال شخصیه یک ایرانی که تابعیت کشور خارجی الف را تحصیل نموده و در کشور خارجی ب اقامت دارد تابع قانون است.
 (۱) کشور خارجی الف
 (۲) ایران
 (۳) کشور خارجی ب
 (۴) کشور مورد انتخاب ذینفع
- (آزاد ۸۰)
- ک ۲۴-** به موجب قانون ایران روابط ابوین و اولاد تابع قانون است.
 (۱) کشور متبوع مادر
 (۲) کشور متبوع طفل
 (۳) کشور متبوع پدر
 (۴) کشور محل اقامت طفل
- (آزاد ۸۰)
- ک ۲۵-** احوال شخصیه یک غیر ایرانی که در ایران اقامت دارد و تابعیت خارجی او مشخص نیست به موجب مورد رسیدگی واقع می‌شود. (آزاد ۸۰)
 (۱) قانون آخرین اقامتگاه او در خارج از ایران
 (۲) قانون ایران
 (۳) قانون کشوری که خود ذینفع انتخاب کند.
 (۴) قانون کشوری که ذینفع در آنجا متولد شده

که ۲۶- به موجب ماده ۹۶۷ قانون مدنی ایران ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجی که در ایران واقع است از حیث مربوط به تعیین وارث تابع قانون کشور..... می‌باشد. (آزاد ۸۰)

- (۱) متبوع متوفی (۲) متبوع فرزندش
(۳) ایران (۴) آخرین اقامتگاه متوفی در خارج از ایران

که ۲۷- در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران، قانون حاکم بر قراردادها کدام است؟ (سراسری ۸۱)
(۱) قانون محل وقوع عقد (۲) قانون محل وقوع مال (۳) قانون مورد اراده متعاقدين (۴) قانون محل اقامت متعاقدين

که ۲۸- برای حل اختلاف زن ایرانی با شوهر خارجی او که در ایران اقامت دارند دادگاه و قانون واجد صلاحیت است. (سراسری ۸۱)
(۱) ایران - خارجی (۲) خارجی - خارجی (۳) ایران - ایران (۴) خارجی - ایران

که ۲۹- در مورد زن و شوهری که تابعیت‌های مختلف دارند و یکی از آن‌ها در ایران فوت می‌شود و اموال منقول و غیر منقولی به جا می‌گذارند دادگاه و قانون واجد صلاحیت است. (سراسری ۸۱)
(۱) ایران - دولت متبوع شوهر (۲) ایران - دولت متبوع متوفی (۳) خارجی - دولت متبوع شوهر (۴) خارجی - دولت متبوع متوفی

که ۳۰- رابطه زوجین خارجی که زوج دارای مذهب شیعه و زوجه دارای مذهب شافعی است تابع قانون است. (سراسری ۸۱)
(۱) مذهب زوجه (۲) مذهب زوج (۳) اقامتگاه زوجین (۴) دولت متبوع زوج

که ۳۱- مفاد اسناد، تابع قانون است. (سراسری ۸۱)
(۱) مقر دادگاه (۲) محل تنظیم (۳) مناسب (۴) دولت متبوع تنظیم‌کننده

که ۳۲- در چه موردی قانون حاکم بر احوال شخصیه بیگانگان قانون ایران است؟ (آزاد ۸۱)
(۱) در موردی که اقامتگاه بیگانه در ایران باشد.
(۲) در موردی که قانون کشور متبوع آن‌ها موضوع را به قانون ایران احاله دهد.
(۳) در موردی که قانون ایران موضوع را به قانون کشور بیگانه احاله دهد.
(۴) در همه موارد.

که ۳۳- اهلیت بیگانه‌ای که در ایران با یک ایرانی معامله می‌کند: (آزاد ۸۱)
(۱) تابع قانون کشور متبوعش خواهد بود.
(۲) تابع قانون کشور اقامتگاهش خواهد بود.
(۳) تابع قانون کشور ایران خواهد بود.
(۴) تابع قانون منتخب طرفین خواهد بود.

که ۳۴- تفسیر یک قرارداد بین یک ایرانی و یک خارجی (در سیستم حقوقی ایران) به موجب (آزاد ۸۱)
(۱) قانون منتخب طرفین به عمل خواهد آمد.
(۲) قانون محل انعقاد قرارداد به عمل خواهد آمد.
(۳) قانون محل اجرای قرارداد به عمل خواهد آمد.
(۴) همه موارد بالا صحیح است.

که ۳۵- یک تبعه اندونزی با یک ایتالیایی مقیم ایران در مالزی، قراردادی منعقد نموده است که محل اجرای آن در ترکیه است تبعه اندونزی دعوای مربوط به این قرارداد را مطمئناً در کجا می‌تواند اقامه کند؟ (آزاد ۸۱)
(۱) اندونزی (۲) ایران (۳) ترکیه (۴) ایتالیا

که ۳۶- ماده ۹۶۸ قانون مدنی مقرر داشته است: «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است مگر اینکه متعاقدين، اتباع خارجه بوده و آن را صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگر قرار داده باشند.» این ماده مربوط به است. (سراسری ۸۲)

- (۱) تعیین قانون حاکم بر شرایط صحت عقد (۲) انتخاب قانون حاکم بر موضوع عقد
(۳) تشخیص قانون قابل اعمال بر اهلیت متعاقدين (۴) انتخاب قانون به منظور حکومت بر آثار عقد

که ۳۷- در صورت بروز تعارض قوانین در «تعهدات خارج از قرارداد» چه قانونی برای اجرا صالح است؟ (سراسری ۸۲)
(۱) قانون مقر دادگاه (۲) قانون محل وقوع واقعه (۳) قانون متبوع زیان دیده (۴) قانون محل اقامت زیان دیده

که ۳۸- قانون حاکم بر ترکه منقول بیگانه‌ای که مقیم ایران بوده و در ایران فوت شده و مطابق قانون دولت متبوع او ترکه منقول تابع قانون دولت متبوع است. در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون است. (سراسری ۸۲)

- (۱) ایران (۲) محل وقوع ترکه (۳) مورد توافق ورثه (۴) دولت متبوع متوفی

که ۳۹- اگر ملک مورد حق و ملک صاحب حق در دو کشور مختلف باشد حق ارتفاق از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون است. (سراسری ۸۲)
(۱) اقامتگاه صاحب حق (۲) محل وقوع ملک مورد حق (۳) محل وقوع ملک صاحب حق (۴) دولت متبوع صاحب حق

که ۴۰- در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران، اجرای اسناد رسمی تنظیم شده در خارج را
(۱) می‌توان بر اساس موافقت هیئت وزیران اجراء نمود.
(۲) در صورت تأیید سفارت ایران در کشور محل تنظیم سند اجرا نمود.
(۳) نمی‌توان در ایران اجرا نمود مگر اینکه مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن صادر شده باشد.
(۴) می‌توان بر اساس مفاد سند رسمی آن را از طریق اداره ثبت اسناد و املاک اجرا نمود.

که ۴۱- تشخیص اهلیت یک خارجی برای وصیت کردن در ایران، در صورتی که موصی مطابق قانون دولت متبوع خود برای وصیت کردن واجد اهلیت نباشد ولی مطابق قانون ایران واجد اهلیت باشد، تابع قانون است. (سراسری ۸۲)

(۱) ایران (۲) مساعدتر (۳) دولت متبوع موصی (۴) محل وقوع موصی به

که ۴۲- حق کسب و پیشه یا تجارت (سرقفلی) در حقوق بین‌الملل خصوصی تابع قانون است. (سراسری ۸۲)
(۱) دولت متبوع مستأجر (۲) دولت متبوع مالک (۳) اقامتگاه مستأجر (۴) محل وقوع مال غیر منقول

که ۴۳- حقوق عینی بر اموال منقول یا غیر منقول در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون است. (سراسری ۸۲)
(۱) محل وقوع مال (۲) اقامتگاه صاحب حق (۳) دولت متبوع صاحب حق (۴) محل سکونت صاحب حق

که ۴۴- وصیتی که بیگانه در کشور متبوع خود تنظیم می‌نماید باشد. (سراسری ۸۲)
(۱) می‌تواند تابع قانون ملی (۲) الزاماً باید تابع قانون ملی (۳) نمی‌تواند تابع قانون ملی (۴) الزاماً باید تابع قانون اقامتگاه

که ۴۵- هرگاه زن و شوهر انگلیسی در دادگاه ایران دعوی طلاق اقامه کنند. در حالی که طبق قوانین ایران مقیم ایران شناخته شوند و انگلیسی آن‌ها را مقیم کشور خود بدانند، با نظر به اینکه طبق سیستم انگلیس احوال شخصیه تابع قانون اقامتگاه است، دادگاه ایران طبق قوانین ماهوی کدام کشور باید قضاوت کند؟ (سراسری ۸۲)

(۱) قانون ایران به عنوان قانون مقر دادگاه (۲) قانون ایران به عنوان قانون اقامتگاه طرفین
(۳) قانون انگلیس به عنوان قانون اقامتگاه طرفین (۴) قانون انگلستان به عنوان قانون دولت متبوع طرفین

که ۴۶- در سیستم حقوقی ایران:
(آزاد ۸۲)

(۱) ایرانیان و بیگانگان از لحاظ احوال شخصیه تابع قانون ایران می‌باشند.

(۲) ایرانیان مقیم خارج تابع قانون کشور اقامتگاه هستند.

(۳) بیگانگان مقیم ایران تابع قانون ایران هستند.

(۴) ایرانیان و بیگانگان از لحاظ احوال شخصیه تابع قانون کشور متبوعشان هستند.

که ۴۷- قانون حاکم بر تعهدات قراردادی در سیستم حقوقی ایران چیست؟ (آزاد ۸۲)

(۱) اگر طرفین قرارداد ایرانی باشند قانون منتخب آن‌هاست. (۲) همیشه و در همه موارد قانون ایران است.

(۳) اگر طرفین ایرانی و خارجی باشند قانون ایران است. (۴) اگر طرفین خارجی باشند، قانون منتخب آن‌هاست.

که ۴۸- وصیت‌نامه خودنوشتی توسط فردی از اتباع خارجی در ایران تنظیم شده است. این وصیت‌نامه
(۱) معتبر است.
(۲) معتبر نیست.

(۳) در صورتی معتبر است که قانون دولت متبوع موصی آن را معتبر بداند.

(۴) در صورتی معتبر است که قانون دولت متبوع موصی لهم آن را معتبر بداند.

که ۴۹- در صورت تعارض قوانین چه قانونی حاکم بر مالکیت‌های معنوی است؟ (سراسری ۸۳)

(۱) قانون کشور متبوع مالک (۲) قانون کشور محل اقامت مالک

(۳) قانون کشور محل وقوع مال (۴) قانون کشور محل ابراز فعالیت

که ۵۰- در مورد برواتی که در خارج ایران صادر شده اگر شرایط اساسی برات مطابق قانون ایران موجود باشد کسانی که در ایران تعهداتی کرده‌اند حق استناد به این
(سراسری ۸۳)

(۱) ندارند که شرایط اساسی برات مطابق با قوانین خارجی نیست.

(۲) دارند که شرایط اساسی برات مطابق با قوانین خارجی نیست.

(۳) ندارند که شرایط اساسی برات مطابق با قانون ملی صادرکننده نیست.

(۴) دارند که شرایط اساسی برات مطابق با قانون اقامتگاه صادرکننده نیست.

- ک ۵۱- سند نکاح از نظر طرز تنظیم تابع چه قانونی است؟
(۱) قانون محل تنظیم سند (۲) قانون حاکم بر محتوای سند (۳) قانون دولت متبوع ذینفع (۴) قانون محل اقامت ذینفع (سراسری ۸۳)
- ک ۵۲- اگر خارجی در ایران معامله‌ای انجام دهد که مطابق قانون متبوع خود دارای اهلیت است ولی طبق قانون ایران دارای اهلیت نیست، این معامله از نظر ایران دارای چه وضعیتی است؟
(۱) باطل است. (۲) صحیح است. (۳) غیر نافذ است. (۴) قابل استناد نیست. (سراسری ۸۳)
- ک ۵۳- به نظر شما ماده ۹۶۸ قانون مدنی از چه روشی پیروی نموده است؟
ماده ۹۶۸: «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است مگر اینکه متعاقبین اتباع خارجه بوده و آن را صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند.»
(۱) روش اصولی (۲) روش استنتاجی (۳) روش حقوقی (۴) روش خاص‌الشمول (سراسری ۸۳)
- ک ۵۴- اهلیت یک خارجی که در ایران معامله می‌کند و مطابق قانون دولت متبوع خود فاقد اهلیت است از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون... است.
(۱) اقامتگاه (۲) مناسبت‌تر (۳) مساعدتر (۴) منظور متعاملین (سراسری ۸۳)
- ک ۵۵- اگر زن ایرانی بخواهد در ایران از شوهر خارجی خود طلاق بگیرد قانون..... بر موضوع حاکم خواهد بود.
(۱) ایران (۲) محل انجام ازدواج (۳) مورد توافق طرفین (۴) کشور متبوع شوهر (سراسری ۸۳)
- ک ۵۶- اگر در یک سند تجاری تعهدات مختلفی وجود داشته باشد که در خارجه بوجود آمده است، قانون حاکم بر هر تعهدی قانون است.
(۱) کشور محل تعهد. (۲) مملکت محل اقامت متعهدله. (۳) کشوری است که تعهد آنجا اجرا شده (۴) کشوری است که تعهد در آنجا بوجود آمده (سراسری ۸۳)
- ک ۵۷- در دادگاه‌های ایران تعهد فروشنده در یک قرارداد بین‌المللی براساس چه قانونی رسیدگی خواهد شد؟
(۱) قانون محل اجرای تعهد (۲) قانون محل امضای قرارداد (۳) قانون کشور متبوع فروشنده (۴) قانون ایران (آزاد ۸۳)
- ک ۵۸- یک برادر و خواهر لهستانی مقیم تهران، در دادگاه تهران درخواست تقسیم ترکه غیرمنقول پدر خود را که در ایران وفات یافته، کرده‌اند. دادگاه تهران براساس:
(۱) قانون لهستان که کشور متبوع آن‌هاست ترکه را تقسیم خواهد کرد.
(۲) قانون ایران که محل اقامت آن‌هاست ترکه را تقسیم خواهد کرد.
(۳) قاعده حل تعارض ایران، به موجب قانون ایران که محل وقوع ترکه غیر منقول است، ترکه را تقسیم خواهد کرد.
(۴) قاعده حل تعارض ایران ممکن است طبق قانون ایران یا قانون لهستان ترکه را تقسیم کند. (آزاد ۸۳)
- ک ۵۹- کدام گزینه صحیح است؟
(۱) اهلیت یک فرد خارجی طرف قرارداد با یک شخص ایرانی، تابع قانون ایران است.
(۲) اهلیت یک فرد خارجی طرف قرارداد با یک شخص ایرانی در صورتی که قرارداد را در ایران منعقد نموده باشند، تابع قانون ایران است.
(۳) اهلیت یک فرد ایرانی طرف قرارداد با یک شخص خارجی در صورتی که قرارداد را در خارج منعقد نموده‌اند، تابع قانون کشور خارجی است.
(۴) اهلیت یک فرد ایرانی طرف قرارداد یک شخص خارجی تابع کشور اقامتگاه اوست. (آزاد ۸۳)
- ک ۶۰- یک شرکت دولتی ایرانی با یک شرکت دولتی کوبایی قرارداد خرید شکر در فرانسه منعقد نموده است. شرکت کوبایی قصد دارد علیه شرکت ایرانی در خصوص این قرارداد اقامه دعوی نماید:
(۱) آن شرکت کوبایی قطعاً می‌تواند در ایران اقامه دعوی نماید.
(۲) آن شرکت ممکن است بتواند در فرانسه اقامه دعوی نماید.
(۳) تابعیت خارجی او معتبر است.
(۴) تابعیت خارجی او سلب خواهد شد. (آزاد ۸۳)
- ک ۶۱- کدام گزینه صحیح است؟
(۱) حکم صادره در دادگاه‌های کشورهای خارجی، در ایران به هیچ صورت اجرا نخواهد شد.
(۲) حکم صادره در ایران، در کشورهای خارجی کلاً اجرا نخواهد شد.
(۳) حکم صادره در دادگاه‌های کشورهای خارجی، در ایران به صورت عمل متقابل اجرا خواهد شد.
(۴) حکم صادره در ایران، در کشورهای خارجی همان اعتباری را دارد که در ایران دارا می‌باشد. (آزاد ۸۳)
- ک ۶۲- اگر زن و شوهری تابعیت‌های متفاوت داشته باشند، نحوه ارث بردن آنان از یکدیگر تابع قانون..... است.
(۱) اقامتگاه متوفی (۲) دولت متبوع شوهر (۳) دولت متبوع مورث (۴) محل وقوع ماترک (سراسری ۸۴)

که ۶۳- زن و مردی از دو تابعیت مختلف در ایران قصد نکاح دارند، طبق حقوق ایران، قانون کدام کشور حاکم بر شرایط اساسی صحت نکاح است؟ (سراسری ۸۴)

- (۱) قانون کشور متبوع مرد
(۲) قانون کشور محل وقوع عقد
(۳) قانون کشور محل اقامت مشترک
(۴) قانون هر دو کشور متبوع زن و مرد

که ۶۴- روابط شخصی و مالی زن و شوهر خارجی که مذاهب متفاوت و تابعیت واحد دارند، تابع قانون..... است. (سراسری ۸۴)

- (۱) اقامتگاه آن (۲) مذهب شوهر (۳) دولت متبوع شوهر (۴) دولت متبوع آنان

که ۶۵- قانون حاکم بر اهلیت متعاملین از لحاظ حقوق بین الملل خصوصی ایران قانون دولت متبوع هر یک از آنان است، مگر اینکه موضوع..... مطرح باشد. (سراسری ۸۴)

- (۱) معاملات فضولی (۲) معامله به قصد فرار از دین (۳) متعاملین مقیم ایران (۴) معامله واقع شده در ایران

که ۶۶- از نظر قانون تجارت ایران، کدام قانون بر تعهدات ناشی از اسناد تجاری حاکم است؟ (سراسری ۸۴)

- (۱) قانون کشور محل وقوع تعهد (۲) قانون کشور محل پرداخت (۳) قانون کشور مقر دادگاه (۴) قانون کشور محل صدور

که ۶۷- عزل قیم، تابع قانون..... است. (سراسری ۸۴)

- (۱) دولت متبوع محجور (۲) اقامتگاه طرفین (۳) مقر دادگاه (۴) ملی قیم

که ۶۸- حق سرقتی تابع قانون..... است. (سراسری ۸۴)

- (۱) اقامتگاه مالک (۲) دولت متبوع مالک (۳) محل وقوع ملک (۴) محل ایجاد حق

که ۶۹- قراردادهای بازرگانی بین المللی از حیث طرز تنظیم تابع قانون: (آزاد ۸۴)

- (۱) محل انعقاد هستند. (۲) محل اجرای قرارداد هستند. (۳) ایران هستند. (۴) کشور متبوع طرفین هستند.

که ۷۰- تصرف و مالکیت اموال غیر منقول واقع در خارج از ایران: (آزاد ۸۴)

- (۱) تابع قانون ماهوی و آیین دادرسی ایران هستند.
(۲) تابع قانون ماهوی و آیین دادرسی محل وقوع هستند.
(۳) خواهان دعوی در ایران اقامتگاه داشته باشند.
(۴) هم او و هم خواهان در ایران اقامتگاه داشته باشند.

که ۷۱- دعاوی ایرانیها در خارج از ایران: (آزاد ۸۴)

- (۱) از حیث صلاحیت محاکم تابع قانون کشور خارجی می باشد.
(۲) از حیث صلاحیت محاکم تابع قانون کشور ایران می باشد.
(۳) تابع قانون ایران و کشور خارجی می باشد.
(۴) از حیث صلاحیت محاکم تابع قانون ایران و از لحاظ ماهوی تابع قانون ایران می باشد.

که ۷۲- کدام گزینه صحیح است؟ (آزاد ۸۴)

- (۱) حکم صادره در ایران علیه یک خارجی در کشور خارجی قطعاً اجرا خواهد شد.
(۲) حکم صادره در خارج از ایران به شرط عمل متقابل در ایران اجرا خواهد شد.
(۳) حکم صادره در خارج از ایران به شرط بررسی ماهوی در دادگاه های ایران، در ایران اجرا خواهد شد.
(۴) حکم صادره در ایران به هیچ وجه در کشور خارجی اجرا نخواهد شد مگر محکوم علیه مقیم آن کشور باشد.

که ۷۳- اگر یک شخص غیر ایرانی در ایران فوت نماید که تابعیت هیچ کشور دیگری را هم نداشته باشد، تقسیم ترکه وی در ایران به موجب قانون کدام کشور انجام می شود؟ (سراسری ۸۵)

- (۱) قانون ایران (۲) قانون کشور متبوع همسر متوفی
(۳) قانون مورد درخواست ورثه (۴) قانون کشور محل آخرین اقامتگاه متوفی در خارج از کشور ایران

که ۷۴- روابط شخصی و مالی زن و شوهر خارجی که هم مذاهب متفاوت و هم تابعیت های متفاوت دارند از لحاظ حقوق بین الملل خصوصی ایران تابع قانون..... است. (سراسری ۸۵)

- (۱) مذهب شوهر (۲) دولت متبوع شوهر (۳) دولت متبوع زوجین (۴) اقامتگاه زوجین

که ۷۵- در فرضی که زن دارای تابعیت فرانسه و شوهر دارای تابعیت مضاعف انگلیسی - آمریکایی باشد زوجه در ایران فوت کند و اموال منقولی از خود بجای گذارد قاضی ایرانی کدام قانون را اعمال خواهد کرد؟ (سراسری ۸۵)

- (۱) قانون ایران (۲) قانون آمریکا (۳) قانون انگلیس (۴) قانون فرانسه

(سراسری ۸۵)

که ۷۶- هرگاه موضوع طلاق بین یک زن و شوهر آلمانی در دادگاه ایران مطرح باشد، دادگاه ایرانی.....

- (۱) قانون آلمان را به موقع اجرا می‌گذارد ولو اینکه زوجین به آن استناد نکرده باشند.
- (۲) قانون ایران را به موقع اجرا می‌گذارند ولو اینکه زوجین به آن استناد نکرده باشند.
- (۳) قانون ایران را در صورتی به موقع اجرا می‌گذارند که زوجین به آن استناد نکرده باشند.
- (۴) قانون آلمان را در صورتی به موقع اجرا می‌گذارند که زوجین به آن استناد کرده باشند.

(سراسری ۸۵)

که ۷۷- مسئله انتقال قراردادی اسناد بی‌نام تابع قانون..... و مسئله روابط بین دارنده سند و شخص حقوقی صادر کننده آن تابع قانون..... است.

- (۱) محل وقوع - کشور محل صدور سند
- (۲) محل وقوع - دولت متبوع شخص حقوقی متعهد
- (۳) اقامتگاه مدیون - محل تأسیس شخص حقوقی متعهد
- (۴) دولت متبوع مدیون - دولت متبوع شخص حقوقی متعهد

(سراسری ۸۵)

که ۷۸- شرایط شکلی براتی که در خارج از ایران صادر شده و دعوایی در خصوص آن در دادگاه‌های ایران مطرح است تابع قانون..... است.

- (۱) ایران
- (۲) منتخب طرفین
- (۳) همان کشور خارجی
- (۴) محل انعقاد معامله اصلی

(آزاد ۸۵)

که ۷۹- ترکه غیرمنقول اتباع خارجه که در ایران واقع است از حیث قانون مربوط به سهم‌الارث آن‌ها:

- (۱) تابع قانون ایران است.
- (۲) تابع قانون دولت متبوع متوفی می‌باشد.
- (۳) تابع قانون محل اقامتگاه وارث می‌باشد.
- (۴) تابع قانون کشور متبوع وزرات می‌باشد.

(آزاد ۸۵)

که ۸۰- اهلیت خارجی‌هایی که در ایران معامله انجام می‌دهند.

- (۱) تابع قانون کشور خارجی است.
- (۲) تابع قانون کشور متبوع اوست.
- (۳) تابع قانون ایران است.
- (۴) تابع قانون منتخب اوست.

(آزاد ۸۵)

که ۸۱- چنانچه یک ایرانی بخواهد در ایران ازدواج کند، ازدواج او تابع:

- (۱) قانون کشور محل ازدواج است.
- (۲) قانون ایران است.
- (۳) قانون کشور همسر اوست.
- (۴) قانون ایران و قانون کشور خارجی است.

(آزاد ۸۵)

که ۸۲- تفسیر قرارداد و طرز تنظیم آن تابع قانون:

- (۱) محل اجرای قرارداد است.
- (۲) محل انعقاد قرارداد است.
- (۳) منتخب طرفین ایرانی است.
- (۴) کشور دارای نزدیک‌ترین ارتباط با قرارداد است.

(آزاد ۸۵)

که ۸۳- دو خارجی در خارج از ایران قراردادی منعقد کرده‌اند، اما دعوی خود را در دادگاه‌های ایران اقامه نموده‌اند و از دادگاه خواسته‌اند بر اساس

(آزاد ۸۵)

قانون کشور خارجی دیگری حکم صادر کند.

- (۱) دادگاه ایران طبق خواسته آن‌ها عمل نخواهد کرد.
- (۲) دادگاه ایران طبق قانون ایران حکم صادر خواهد کرد.
- (۳) دادگاه ایران طبق قانون محل انعقاد حکم صادر خواهد کرد.
- (۴) طبق قانونی که قاعده حل تعارض ایران معین کند عمل خواهد کرد.

(آزاد ۸۵)

که ۸۴- احکام خارجی در ایران:

- (۱) اجرا نمی‌شوند.
- (۲) تنها چنانچه خلاف نظم عمومی باشند اجرا نمی‌شوند.
- (۳) در صورتی که دستور اجرای آن‌ها توسط دادگاه ایران صادر شود اجرا خواهند شد.
- (۴) تنها در صورت عمل متقابل اجرا خواهد شد.

(سراسری ۸۶)

که ۸۵- شرایط اساسی صدور برات، تابع قانون کدام کشور است؟

- (۱) کشور محل صدور
- (۲) کشور متبوع متعهدله
- (۳) کشور متبوع براتگیر
- (۴) کشور متبوع صادرکننده

(سراسری ۸۶)

که ۸۶- احوال شخصیه افراد بدون تابعیت در ایران تابع قانون..... خواهد بود.

- (۱) ایران
- (۲) کشور محل تولدشان
- (۳) کشور محل آخرین اقامتگاه در خارج از ایران
- (۴) کشوری که بیشترین ارتباط با آن را داشته‌اند.

- که ۸۷-** اسناد رسمی لازم‌الاجرای تنظیم شده در خارجه را نمی‌توان در ایران اجرا کرد مگر آن که مطابق..... (سراسری ۸۶)
- (۱) نظم عمومی ایران تنظیم شده باشد.
(۲) قانون ایران تنظیم شده باشد.
(۳) قانون خارجی امر به اجرای آن‌ها صادر شده باشد.
(۴) قوانین ایران امر به اجرای آن‌ها صادر شده باشد.
- که ۸۸-** اسناد با نام در حقوق بین‌الملل خصوصی تابع کدام قانون می‌باشند؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) قانون اقامتگاه مدیون
(۲) قانون اقامتگاه داین
(۳) قانون دولت متبوع صاحب اسناد
(۴) قانون مورد تراضی متعاملان
- که ۸۹-** کدام قانون بر مسئله حق ارتفاق مربوط به دو ملک واقع در دو کشور حاکم می‌باشد؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) قانون محل وقوع مال
(۲) قانون کشور متبوع صاحب حق ارتفاق
(۳) قانون محل اقامت صاحب حق ارتفاق
(۴) قانون محل وقوع ملک مورد حق ارتفاق
- که ۹۰-** تعیین سهم الارث شوهری که همسر او از دنیا رفته است از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون..... است. (سراسری ۸۶)
- (۱) اقامتگاه زوجین
(۲) دولت متبوع شوهر
(۳) دولت متبوع همسر
(۴) دولت متبوع دادگاه
- که ۹۱-** هرگاه یک شخص کلیمی خارجی راجع به ترکه متوفای هم وطن خود در ایران دعوای ارث اقامه کند و به قوانین مذهبی کلیمیان استناد نماید دادگاه طبق کدام قانون باید قضاوت کند؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) قوانین عمومی ایران به عنوان محل وقوع ترکه
(۲) قانون کشور متبوع متوفی
(۳) قانون مورد استناد طرف
(۴) قانون اقامتگاه متوفی
- که ۹۲-** به موجب قوانین ایران اگر یک تبعه کشور الف و یک تبعه کشور ب در ایران قصد ازدواج داشته باشد اهلیت ایشان برای انجام ازدواج به موجب کدام قانون بررسی می‌شود؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) ایران
(۲) کشور الف
(۳) کشور ب
(۴) کشور متبوع هر یک
- که ۹۳-** یک تبعه فرانسوی خانه مسکونی خود را که در آلمان واقع است در ایران به یک فرد ایرانی می‌فروشد، اهلیت او برای انجام معامله تابع کدام قانون است؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) آلمان
(۲) ایران
(۳) فرانسه
(۴) ایران و فرانسه
- که ۹۴-** یک فرد ایرانی به عنوان قیم یک فرد خارجی تعیین شده است، حدود اختیارات او از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع کدام قانون است؟ (سراسری ۸۶)
- (۱) قانون ایران
(۲) قانون اقامتگاه مولی‌علیه
(۳) قانون اقامتگاه قیم ایرانی
(۴) قانون کشور متبوع مولی‌علیه
- که ۹۵-** به موجب قانون ایران تشخیص اهلیت دو بیگانه که قصد انجام معامله‌ای را در ایران دارند، به موجب قانون خواهد بود. (آزاد ۸۶)
- (۱) ایران
(۲) محل وقوع مال موضوع معامله‌ای
(۳) دولت متبوع هر یک از آن‌ها
(۴) مورد انتخاب و توافق ایشان
- که ۹۶-** موضوع احوال شخصیه یک ایرانی که تابعیت کشور خارجی الف را تحصیل نموده و مقیم کشور خارجی ب است، اگر در محاکم ایران مطرح شود تابع قانون خواهد بود. (آزاد ۸۶)
- (۱) کشور خارجی الف
(۲) کشور خارجی ب
(۳) مورد انتخاب وی
(۴) ایران
- که ۹۷-** اگر زن ایرانی بخواهد در محاکم ایران از شوهر خارجی تبعه کشور الف خود طلاق بگیرد به موجب قانون..... به موضوع رسیدگی خواهد شد. (آزاد ۸۶)
- (۱) کشور جمهوری اسلامی ایران
(۲) اقامتگاه مشترک زوجین
(۳) کشور الف
(۴) مورد توافق زوجین
- که ۹۸-** قاضی ایرانی در دعوای طلاق زن و شوهری که زوج تبعه بلژیک و زوجه تبعه فرانسه می‌باشد، قانون کدام کشور را به عنوان قانون صلاحیت‌دار، حاکم خواهد دانست؟ (سراسری ۸۷)
- (۱) قانون دولت متبوع زوج
(۲) قانون دولت متبوع زوجه
(۳) قانون دولت مقر دادگاه
(۴) قانون اقامتگاه زوجین
- که ۹۹-** موضوع تقسیم ترکه یکی از اتباع متوفی آلمانی در دادگاه ایران مطرح شده است. به نظر شما قانون کدام کشور در تعیین ارث و میزان سهم‌الارث اموال منقول، صالح خواهد بود؟ (سراسری ۸۷)
- (۱) دولت متبوع متوفی
(۲) قانون مقر دادگاه
(۳) محل وقوع مال
(۴) آخرین اقامتگاه متوفی

(سراسری ۸۷)

که ۱۰۰- قانون حاکم بر شکل سند و مفاد سند به ترتیب عبارت است از

- (۱) قانون محل تنظیم و قانون محل وقوع عقد
(۲) قانون محل تنظیم و قانون مناسب موضوع
(۳) قانون محل تنظیم و قانون دولت متبوع صاحب حق
(۴) قانون دولت متبوع تنظیم‌کننده و قانون محل تنظیم

(سراسری ۸۷)

که ۱۰۱- قاضی ایرانی در دعوی ارث شوهر فرانسوی که زن آلمانی او در ایران فوت شده است قانون کدام کشور را به عنوان قانون صالح، اجرا خواهد کرد؟

- (۱) قانون مورد نظر دادگاه (۲) قانون فرانسه (۳) قانون ایران (۴) قانون آلمان

(آزاد ۸۷)

که ۱۰۲- قانون حاکم بر اهلیت یک بیگانه که در ایران قرارداد منعقد نموده است:

- (۱) قانون کشور متبوع اوست
(۲) قانون ایران است.
(۳) قانون محل اقامتگاه اوست.
(۴) دادگاه آنرا به هر صورت تشخیص دهد، خواهد یافت.

(آزاد ۸۷)

که ۱۰۳- قانون حاکم بر تعهدات قراردادی دو خارجی که طرفین دعوی هستند:

- (۱) قانون محل انعقاد قرارداد است.
(۲) قانون منتخب طرفین است.
(۳) قانون محل انعقاد یا قانون منتخب طرفین است.
(۴) قانون ایران است.

(آزاد ۸۷)

که ۱۰۴- شرایط شکلی یک قرارداد:

- (۱) تابع قانون محل اجرای قرارداد است.
(۲) تابع قانون کشور متبوع طرفین است.
(۳) تابع قانون منتخب طرفین است.
(۴) تابع قانون محل اجرا یا تنظیم قرارداد است.

(سراسری ۸۸)

که ۱۰۵- موارد عزل تابع قانون..... است.

- (۱) اقامتگاه قیم (۲) اقامتگاه محجور (۳) دولت متبوع محجور (۴) دولت متبوع قیم

(سراسری ۸۸)

که ۱۰۶- به موجب قوانین ایران، اهلیت زن تبعه کشور «الف» و مرد تبعه کشور «ب» که در ایران قصد ازدواج داشته باشند، تابع قانون..... است.

- (۱) کشور «الف»
(۲) کشور «ب»
(۳) ایران
(۴) برای زن کشور «الف» و برای مرد کشور «ب»

(سراسری ۸۸)

که ۱۰۷- حقوق ارثیه‌ی خارجی‌ان تابع کدام قانون است؟

- (۱) اقامتگاه مورث (۲) دولت متبوع مورث (۳) محل وقوع ماترک (۴) دولت متبوع وراث

(سراسری ۸۸)

که ۱۰۸- در تعارض‌های بین‌المللی مربوط به احوال شخصیه‌ی افراد، عوامل ارتباطی مؤثر کدامند؟

- (۱) دین و مذهب (۲) تابعیت و مذهب (۳) مذهب و اقامتگاه (۴) اقامتگاه و تابعیت

(سراسری ۸۸)

که ۱۰۹- در صورت بروز تعارض قوانین در «حق تألیف»، قانون کدام کشور صالح است؟

- (۱) محل انتشار (۲) متبوع مؤلف (۳) متبوع ناشر (۴) محل اقامت مؤلف

(آزاد ۸۸)

که ۱۱۰- حکم صادره از دادگاه خارجی در رابطه با طلاق مرد ایرانی و زن ایرانی که تابعیت کشور الف را نیز تحصیل نموده‌اند در صورتی که در ایران قابل اجرا خواهد بود که طبق قانون کشور صادر شده باشد.

- (۱) الف (۲) دادگاه خارجی (۳) ایران (۴) محل انجام ازدواج

(آزاد ۸۸)

که ۱۱۱- محاکم ایران در رابطه با احوال شخصیه یک ایرانی که تابعیت کشور الف را تحصیل نموده و در کشور ب اقامت دارد قانون کشور را اجرا می‌نمایند.

- (۱) ب (۲) الف (۳) مورد انتخاب ذینفع (۴) ایران

(سراسری ۸۹)

که ۱۱۲- شرایط و موانع ازدواج اقلیت‌های مذهبی و دینی ایرانی، تابع قانون مذهب است.

- (۱) زن (۲) شوهر (۳) اکثریت شیعه (۴) هر یک از طرفین

(سراسری ۸۹)

که ۱۱۳- هرگاه زن و مرد خارجی مقیم ایران با تابعیت‌های متفاوت بخواهند در ایران ازدواج نمایند، شرایط و موانع ازدواج آن‌ها تابع قانون خواهد بود.

- (۱) دولت متبوع مرد
(۲) دولت متبوع زن
(۳) دولت متبوع هر یک از طرفین
(۴) ایران به عنوان قانون اقامتگاه

- که ۱۱۴- اثبات نسب طفلی که تابعیت او معلوم نیست، تابع قانون است. (سراسری ۸۹)
- (۱) مقر دادگاه (۲) اقامتگاه طفل (۳) دولت متبوع طفل (۴) دولت متبوع پدر طفل
- که ۱۱۵- در صورت اختلاف تابعیت موصی و موصی له، قانون حاکم بر وصیت‌نامه از لحاظ حقوق بین الملل خصوصی ایران، قانون است. (سراسری ۸۹)
- (۱) دولت متبوع موصی (۲) محل تنظیم وصیت‌نامه (۳) محل وقوع موصی به (۴) دولت متبوع موصی له
- که ۱۱۶- علل و موجبات طلاق زن پروتستان ایرانی و شوهر کاتولیک اسپانیایی از لحاظ حقوق بین الملل خصوصی ایران تابع قانون است. (سراسری ۸۹)
- (۱) مذهب شوهر (۲) اقامتگاه زوجین (۳) دولت متبوع شوهر (۴) دولت متبوع زوجین
- که ۱۱۷- در ازدواج بین المللی آمیخته (یا ازدواج زن و مردی که تابعیت متفاوت دارند) شرایط و موانع نکاح و همچنین آثار نکاح از لحاظ حقوق بین الملل خصوصی ایران تابع قانون ملی و قانون است. (سراسری ۸۹)
- (۱) شوهر - اقامتگاه زوجین (۲) شوهر - مورد توافق طرفین (۳) هر یک از طرفین - اقامتگاه زوجین (۴) هر یک از طرفین - دولت متبوع
- که ۱۱۸- دعوای نفقه‌ی یک زن ایرانی علیه شوهر خارجی او تابع قانون است. (سراسری ۹۰)
- (۱) ایران (۲) خارجی (۳) مورد توافق زن و شوهر (۴) اقامتگاه زن و شوهر
- که ۱۲۸- عادی و رسمی بودن وصیت‌نامه از لحاظ حقوق ایران جزء مسائل مربوط به (سراسری ۹۰)
- (۱) اهلیت موصی است و توصیفی اصلی است. (۲) ماهیت وصیت‌نامه است و توصیفی فرعی است. (۳) طرز تنظیم وصیت‌نامه است و توصیفی فرعی است. (۴) اهلیت موصی له است و توصیفی اصلی است.
- که ۱۲۹- تشخیص اهلیت یک خارجی برای تحصیل تابعیت ایران تابع قانون خواهد بود. (سراسری ۹۰)
- (۱) اقامتگاه او (۲) دولت متبوع او (۳) محل سکونت او (۴) ایران
- که ۱۱۹- اختیارات و تکالیف قیم نسبت به مولی علیه تابع قانون است. (سراسری ۹۰)
- (۱) اقامتگاه قیم (۲) ملی قیم (۳) ملی مولی علیه (۴) اقامتگاه مولی علیه
- که ۱۲۰- دعوای طلاق یک زن پروتستان ایرانی علیه شوهر کاتولیک ایتالیایی او از لحاظ حقوق بین الملل خصوصی ایران تابع قانون است. (سراسری ۹۰)
- (۱) ایتالیا (۲) ایران (۳) مذهب شوهر (۴) اقامتگاه زوجین
- که ۱۲۱- اختیارات و وظایف قیم در صورت اختلاف تابعیت قیم و محجور از لحاظ حقوق ایران تابع کدام قانون است؟ (آزاد ۹۰)
- (۱) قانون اقامتگاه محجور (۲) قانون دولت متبوع محجور (۳) قانون اقامتگاه قیم (۴) قانون دولت متبوع قیم
- که ۱۲۲- حق انتفاع نسبت به اموال منقول از لحاظ حقوق ایران تابع چه قانونی است؟ (آزاد ۹۰)
- (۱) قانون محل وقوع مال (۲) قانون مورد توافق مالک و منتفع (۳) قانون دولت متبوع منتفع (۴) قانون دولت متبوع مالک
- که ۱۲۳- تعهدات قراردادی دو نفر خارجی از نظر حقوق ایران تابع کدام قانون است؟ (آزاد ۹۰)
- (۱) قانون کشور متبوع متعاقدين (۲) قانون محل انعقاد عقد (۳) قانون مورد توافق متعاقدين (۴) قانون اقامتگاه متعاقدين
- که ۱۲۴- زوجه ایرانی علیه شوهر آلمانی اش که هر دو مقیم انگلستان هستند، در دادگاه ایران دعوای طلاق اقامه می‌کند. قاضی ایرانی براساس قانون کدام کشور قضاوت خواهد کرد؟ (سراسری ۹۵)
- (۱) آلمان (۲) ایران (۳) انگلستان (۴) مورد توافق طرفین

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکور فصل هشتم

۱- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۴ قانون مدنی «روابط بین ابوین و اولاد تابع قانون دولت متبوع پدر است مگر این که نسبت طفل فقط به مادر مسلم باشد که در این صورت روابط بین طفل و مادر او تابع قانون دولت متبوع مادر خواهد بود» و قانونگذار ما تنها در این صورت روابط بین طفل و ابوین را تابع دولت متبوع زن دانسته است.

۲- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی «ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است فقط از حیث قوانین ارثیه، از قبیل قوانین مربوطه و تعیین وارث و مقدار سهم‌الارث آن‌ها و تشخیص قسمتی که متوفی می‌توانسته است به موجب وصیت تملیک نماید، تابع قانون دولت متبوع متوفی خواهد بود» بنابراین به جز در مورد قوانین ارثیه راجع به ترکه، اموال واقع در ایران تابع قانون محل وقوع است.

۳- گزینه «۲» اثبات نسب از امور مربوط به احوال شخصیه است و احوال شخصیه اتباع بیگانه تابع قوانین مملکت خود آن‌هاست یعنی اثبات نسب باید طبق قوانین کشور کسی که نسب او مورد تردید است به عمل آید. اما در خصوص طفلی که تابعیت او معلوم نیست و خود را خارجی می‌داند شک در نسب وجود دارد در نتیجه این شک، شک در تابعیت مطرح می‌شود و تا زمانی که تابعیت او معین نشود نمی‌توان قانون کشوری را در خصوص او اجرا کرد. پس قانون صلاحیت‌دار همان قانون محکمه‌ای است که دعوا در آن مطرح می‌شود (lex fori) در این خصوص قضیه در دادگاه ایران مطرح شده است. پس قانون مقرر، قانون ایران اعمال می‌شود.

۴- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی «تعهدات ناشی از عقود تابع محل وقوع عقد است، مگر این که متعاهدین اتباع خارجه بوده و آنرا صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند» در این مورد متعاهدین اتباع خارجه بوده (فرانسه و آلمان) و قانون خاص (قانون کشور سوئیس) را به عنوان قانون حاکم بر قرارداد خود انتخاب نموده‌اند هرچند محل انعقاد عقد ایران است. در این صورت مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی قانون سوئیس باید اعمال شود و در این خصوص فرقی بین قوانین ماهوی یا قواعد تعارض قوانین سوئیس وجود ندارد.

۵- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۳ قانون مدنی «اگر زوجین تبعه یک دولت نباشند روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود»

۶- گزینه «۳» ارتفاق حقی است که به موجب آن صاحب ملکی به اعتبار مالکیت خود می‌تواند از ملک دیگری استفاده کند. مثلاً حق عبور و بردن آب. در این خصوص اگر ملک مجاور دو کشور متفاوت باشد، باید دید کدام قانون صالح است قانون محل وقوع ملکی که مورد حق ارتفاق و استفاده است یا قانون محل وقوع ملکی که صاحب حق ارتفاق در ملک دیگر است. به نظر می‌رسد باید قانون محل وقوع ملک مورد حق ارتفاق را ترجیح داد بنابراین اگر ملک مورد حق ارتفاق در ایران و ملک صاحب حق ارتفاق در کشور خارجی قرار گرفته باشد حق ارتفاق تابع قانون ایران خواهد بود.

۷- گزینه «۴» مطابق با قسمت اول ماده ۳۰۵ قانون تجارت ایران: «در مورد برواتی که در خارج ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قوانین مملکت صدور است...»

۸- گزینه «۳» تابعیت مضاعف در دو حالت بروز پیدا می‌کند: تابعیت مضاعف در زمان تولد که ناشی از اختلاف در طرز تفکر دولت‌ها در تحصیل تابعیت (سیستم خون و خاک) است و تابعیت مضاعف بعد از تولد که ناشی از ازدواج یا کسب تابعیت جدید با حفظ تابعیت سابق است. راه‌حل عملی تابعیت مضاعف دو فرض دارد. در صورتی که یکی از تابعیت‌های فرد، تابعیت دولت متبوع قاضی باشد. قاضی او را تابع دولت متبوع خود تلقی کرده و به تابعیت خارجی او ترتیب اثر نمی‌دهد. و در صورتی که هیچ‌کدام از تابعیت‌های او تابعیت دولت متبوع قاضی نباشد تابعیتی ترجیح دارد که عملی و مؤثر باشد و برای تشخیص آن قاضی باید قرائن و اوضاع و احوال او را در نظر گیرد مثل محل سکونت، زبان، تابعیت همسر و ... پس اگر یکی از تابعیت‌های این بیگانه، ایرانی بود قاضی او را ایرانی می‌داند در غیر این صورت دولتی است که تابعیت غالب یا مؤثر آن را دارد.

۹- گزینه «۲» مطابق با ماده ۶ قانون مدنی قوانین مربوط به احوال شخصیه، از قبیل نکاح و طلاق و اهلیت اشخاص و ارث در مورد کلیه اتباع ایران ولو این که مقیم در خارجه باشند مجری خواهد بود. شرایط و موانع نکاح نیز جزء احوال شخصیه است در نتیجه تابع قانون ایران است.

۱۰- گزینه «۲» مطابق با ماده ۸ قانون مدنی «اموال غیرمنقول که اتباع خارجه در ایران طبق عهده تملک کرده یا می‌کنند از هر جهت تابع قوانین ایران خواهد بود. و مطابق با ماده ۹۶۶ قانون مدنی تصرف و مالکیت و سایر حقوق بر اشیاء منقول و غیرمنقول تابع قانون مملکتی خواهد بود که آن اشیاء در آنجا واقع باشد. بنابراین در این مورد هر چند که مالک خارجی باشد اما چون مال در ایران واقع است هرگونه نقل و انتقال تابع قوانین ایران است.

۱۱- گزینه «۴» تابعیت مضاعف در دو حالت بروز پیدا می‌کند: تابعیت مضاعف در زمان تولد که ناشی از اختلاف در طرز تفکر دولت‌ها در تحصیل تابعیت (سیستم خون و خاک) است و تابعیت مضاعف بعد از تولد که ناشی از ازدواج یا کسب تابعیت جدید با حفظ تابعیت سابق است. راه‌حل عملی تابعیت مضاعف دو فرض دارد. در صورتی که یکی از تابعیت‌های فرد، تابعیت دولت متبوع قاضی باشد. قاضی او را تابع دولت متبوع خود تلقی کرده و به تابعیت خارجی او ترتیب اثر نمی‌دهد. و در صورتی که هیچکدام از تابعیت‌های او تابعیت دولت متبوع قاضی نباشد تابعیتی ترجیح دارد که عملی و مؤثر باشد و برای تشخیص آن قاضی باید قرائن و اوضاع و احوال او را در نظر گیرد مثل محل سکونت، زبان، تابعیت همسر و ... پس اگر یکی از تابعیت‌های این بیگانه، ایرانی بود قاضی او را ایرانی می‌دانست در غیر این صورت دولتی است که تابعیت غالب یا مؤثر آن را دارد.

۱۲- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۷۲ قانون مدنی «احکام صادره از محاکم خارجه و همچنین اسناد رسمی لازم‌الاجرا. تنظیم شده در خارجه را نمی‌توان در ایران اجرا نمود مگر این که مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن‌ها صادر شده باشد»

۱۳- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۴ قانون مدنی «روابط بین ابویین و اولاد تابع قانون دولت متبوع پدر است مگر این که نسبت طفل فقط به مادر مسلم باشد که در این صورت روابط بین طفل و مادر او تابع قانون دولت متبوع مادر خواهد بود» و مطابق با ماده ۹۶۵ قانون مدنی «ولایت قانونی و نصب قیم بر طبق قوانین دولت متبوع مولی‌علیه خواهد بود». بنابراین روابط بین ولی و مولی‌علیه و قیم و مولی‌علیه تابع دولت متبوع مولی‌علیه و روابط بین ابویین و اولاد تابع قانون دولت متبوع پدر است.

۱۴- گزینه «۱» دولت صاحب پرچم دولتی است که به کشتی اجازه می‌دهد تا زیر پرچم آن دولت دریانوردی کند و حق انحصاری صلاحیت قانونگذاری و اعمال قوانین بر کشتی‌ها را دارد بنابراین این کشتی تابع قانون پرچم است.

۱۵- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۷۲ قانون مدنی، احکام صادره از محاکم خارجه و همچنین اسناد رسمی لازم‌الاجرا تنظیم شده در خارجه را نمی‌توان در ایران اجرا نمود مگر این که مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن‌ها صادر شده باشد.

۱۶- گزینه «۲» به دلیل آنکه تشریفات ترک تابعیت ایران را اجرا ننموده‌اند لذا تابعیت خارجی وی کان لم یکن محسوب می‌گردد.

۱۷- گزینه «۴» مطابق با ماده ۱۰۶۰ قانون مدنی ایران: ازدواج زن ایرانی با تبعه خارجه در مواردی که هم که مانع قانونی ندارد. موکول به اجازه مخصوص از طرف دولت است.

۱۸- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۷۰ قانون مدنی «مأمورین سیاسی یا کنسولی دول خارجه در ایران وقتی می‌توانند به اجرای عقد نکاح مبادرت نمایند که طرفین عقد هر دو تبعه دولت متبوع آن‌ها بوده و قوانین دولت مزبور نیز این اجازه را به آن‌ها داده باشد. در هر حال نکاح باید در دفاتر سجل احوال ثبت شود»

۱۹- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۳ اگر زوجین تابعیت واحد نداشته باشند (تبعه یک دولت نباشند) روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود. اما در این مورد نیز که زن و شوهر تابعیت واحد دارند (به جهت نقش مرد در ریاست خانواده) دادگاه ایران به قانون دولت متبوع شوهر رجوع می‌کند زیرا مطابق با ماده ۷ قانون مدنی ایران احوال شخصیه (نکاح، طلاق، نسب، ارث) اتباع بیگانه مقیم ایران تابع قانون دولت متبوع آن‌هاست. نکته دیگر این سؤال بحث مذاهب مختلف است که یک نکته انحرافی است زیرا مذهب در تعیین قانون صلاحیت‌دار تأثیری ندارد.

۲۰- گزینه «۳» مطابق با قسمت اول ماده ۹۶۸ قانون مدنی «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است، مگر این که متعاقدين اتباع خارجه بوده و آنرا صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند...» پس اگر یکی از متعهدین ایرانی باشد الزام تابع محل وقوع عقد است.

۲۱- گزینه «۲» تعیین طلق یا حبس بودن اموال مربوط به دسته اموال است و تابع محل وقوع مال است در واقع مال طلق و حبس جزء اموال غیرمادی عینی است.

۲۲- گزینه «۱» توصیف یا تعیین حقیقت قضایی تأسیسات حقوقی عبارت از تعیین نوع امر حقوقی است که یک قاعده حقوق بین‌الملل خصوصی باید نسبت به آن اجرا گردد. در واقع باید مشخص شود که یک امر حقوقی در کدام دسته ارتباط قرار می‌گیرد. بنابراین ابتدا باید مشخص کنیم که این دعوای بین‌المللی در دسته احوال شخصیه قرار می‌گیرد یا خیر، بنابراین مسئله توصیف‌ها مقدم بر مسئله حل تعارض است.

۲۳- گزینه «۲» بر طبق قانون ایران، ایرانی است چون به ترک تابعیت ایرانی اشاره نشده است.

۲۴- گزینه «۳» مطابق با قسمت اول ماده ۹۶۴ قانون مدنی «روابط بین ابویین و اولاد تابع قانون دولت متبوع پدر است».

۲۵- گزینه «۲» در خصوص بیگانگانی که در ایران اقامت دارند و تابعیت آن‌ها مشخص نیست باید گفت قانون ایران بر احوال شخصیتهای آنان حکومت می‌کند زیرا مطابق با قانون مدنی ایران (ماده ۷) احوال شخصیه اتباع بیگانه تابع قانون دولت متبوع آن‌ها است و حال که تابعیت این غیر ایرانی مشخص نیست. قانون مقر دادگاه صلاحیت‌دار است که قانون ایران است.

۲۶- گزینه «۱» ماده ۹۶۷ قانون مدنی ترکه منقول و غیر منقول اتباع خارجه در ایران را از حیث قوانین اصلیه مانند تعیین وارث تابع دولت متبوع متوفی می‌داند در غیر از قوانین اصلیه قانون محل وقوع مال صالح است.

۲۷- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی، تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است مگر این که متعاقدين اتباع خارجه بوده و آنرا صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند. این قاعده اختیاری می‌باشد.

۲۸- گزینه «۱» ابتدا ابعاد مختلف این سؤال را بررسی می‌کنیم. در این جا زن ایرانی و شوهر خارجی است مطابق با ماده ۹۶۳ قانون مدنی «اگر زوجین تبعه یک دولت نباشند، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود.» از این رو قانون خارجی در این مورد صلاحیت‌دار است. نکته دیگر آن است که هر دو مقیم ایران هستند بنابراین آن‌ها دعوا را در دادگاه محل اقامت خود یعنی ایران اقامه می‌کنند. (در احوال شخصیه بیگانگان مقیم ایران، دادگاه‌های ایران صلاحیت دارند).

۲۹- گزینه «۲» ابتدا ابعاد مختلف این سؤال را بررسی می‌کنیم در این جا زن و شوهر تابعیت‌های مختلف دارند و یکی از آن‌ها در ایران فوت کرده و اموال منقول و غیر منقول به جا می‌گذارد. در این سؤال مسئله تابعیت‌های مختلف مطرح شده است و مطابق با ماده ۹۳۶ اگر زوجین تبعه یک دولت نباشد روابط شخصی و مالی بین آن‌ها قوانین دولت متبوع شوهر است. اما مشخص نشده است متوفی زن بوده است یا شوهر. از این رو ماده قانونی ارجاعی ما، ماده ۹۶۷ قانون مدنی است «ترکه منقول و غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است فقط از حیث قوانین اصلیه از قبیل تعیین وارث، مقدار سهم‌الارث آن‌ها و تشخیص قسمتی که متوفی می‌توانسته است به موجب وصیت تملیک نماید. تابع قانون دولت متبوع متوفی است» از این رو قانون صالح قانون دولت متبوع متوفی است و در خصوص صلاحیت دادگاه‌ها نیز دادگاه ایران صلاحیت دارد (در احوال شخصیه بیگانگان مقیم ایران، دادگاه‌های ایران صلاحیت دارند).

۳۰- گزینه «۴» ابتدا ابعاد مسئله را در نظر می‌گیریم زوجین هر دو خارجی هستند و در قانون اکثر کشورها (در ایران ماده ۹۶۳ قانون مدنی) قانون دولت متبوع زوج حاکم است. اما مذاهب آن‌ها متفاوت است یکی شیعه و دیگر شافعی است. باید ذکر کرد که مذهب در تعیین قانون صلاحیت‌دار هیچ نقشی ندارد و صرفاً نکته انحرافی در تست است.

۳۱- گزینه «۳» در خصوص مفاد اسناد چندین قانون پیشنهاد شده است.

۱- قانون مورد توافق یا قانون حاکمیت اراده.

۳- قانون محل وقوع عقد.

۴- قانون محل اجرا.

به نظر می‌رسد از بین این قوانین قانون مناسب صحیح‌تر باشد. به موجب تئوری قانون مناسب باید بین قانون حاکم و قرارداد رابطه واقعی و نزدیک وجود داشته باشد و منحصرراً قانونی می‌تواند بر قضیه حکومت کند که بیشترین ارتباط را با مسئله داشته باشد، امارات و قرائنی که بیش‌تر می‌تواند به قاضی برای پیدا کردن قانون مناسب کمک کنند عبارتند از: اقامتگاه، متعاقدين محل وقوع موضوع عقد، محل وقوع مال غیر منقول.

۳۲- گزینه «۲» مطابق با ماده ۷ قانون مدنی احوال شخصیه بیگانگان تابع مقررات دولت متبوع آن‌هاست و تنها در صورتی قانون ایران بر احوال شخصیه اتباع خارجه حاکم می‌شود که قانون خارجی (کشور متبوع) آن موضوع را به قانون ایران احاله دهد. نمونه روشن آن اهلیت انگلیسی مقیم ایران است، که از نظر ایران قانون انگلیس (به عنوان کشور متبوع) حاکم است اما انگلیس چون احوال شخصیه را تابع قانون اقامتگاه که در این جا ایران است می‌داند، آن را به ایران احاله می‌دهد.

۳۳- گزینه «۱» مطابق با قسمت اول ماده ۹۶۲ قانون مدنی «تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود...»

۳۴- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۸ «قانون مدنی تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع است مگر این که متعاقدين اتباع خارجه بوده و آن را صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند» در خصوص قانون حاکم بر قراردادهای نظریاتی مانند اصل حاکمیت اراده و قانون مورد توافق طرفین، قانون محل انعقاد عقد، قانون محل اجرای عقد (توسط ساوینی ذکر شده است) و سایر امارات مانند قانون اقامتگاه متعاملین و محل وقوع مال غیر منقول مورد معامله و ... ذکر شده است. اما در سیستم ایران قانون منتخب طرفین و محل انعقاد قرارداد پذیرفته شده است (مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی). اگر چه قانون مدنی ایران صراحتاً قانون محل اجرای قرارداد را صلاحیت‌دار نشانخته است. ولی این عدم تصریح مشکلی ایجاد نمی‌کند. مثلاً در خصوص مشروعیت معامله هم قانون ایران (به عنوان محل انعقاد قرارداد) و هم قانون کشور خارجی (به عنوان قانون محل اجرای قرارداد) باید رعایت گردد. بنابراین قانون محل اجرای قرارداد هم در ایران پذیرفته شده است.

۳۵- گزینه «۳» ابتدا ابعاد مسئله را روشن می‌کنیم. یک طرف قرارداد تبعه اندونزی است. طرف دیگر قرارداد ایتالیایی مقیم ایران است. محل انعقاد قرارداد مالزی است و محل اجرای آن ترکیه است. تبعه اندونزی می‌تواند دعوای راجع به این قرارداد را در ترکیه اقامه کند. مطابق با ماده ۱۳ آیین دادرسی مدنی «در دعوای بازرگانی و دعوای راجع به اموال منقول که از عقود و قراردادهای ناشی شده باشد، خواهان می‌تواند به دادگاهی رجوع کند که عقد یا قرارداد در حوزه آن واقع شده است یا تعهد می‌بایست در آنجا انجام شود» بنابراین محل اقامه دعوا یا دادگاه مالزی است که در گزینه‌ها عنوان نشده است یا دادگاه ترکیه.

۳۶- گزینه «۴» ماده ۹۶۸ قانون مدنی قانون حکم بر تعهدات ناشی از عقود را معین کرده و لیکن در مورد قانون حاکم بر ایجاد قرارداد و تکوین شرایط اساسی قرارداد مطلبی ذکر نکرده است. تعهدات ناشی از عقود از آثار عقد است بنابراین ماده ۹۶۸ قانون مدنی تنها قانون حاکم بر آثار عقد را بیان کرده است.

۳۷- گزینه «۲» تعهدات یا ناشی از قرارداد هستند یا خارج از قرارداد هستند. منظور از تعهدات خارج از قرارداد ناشی از یک واقعه است که باعث ایجاد مسئولیت مدنی می‌گردد. از این رو در این گونه تعهدات قانون حاکم، قانون حاکم بر منشأ این تعهدات است که همان واقعه است.

۳۸- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی «ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است از حیث قوانین اصلیه تابع قانون دولت متبوع متوفی خواهد بود» و این موضوع که در دولت متبوع او نیز ترکه تابع قانون دولت متبوع است اثری در قضیه ندارد.

۳۹- گزینه «۲» ارتفاق حقی است که به موجب آن صاحب ملکی به اعتبار مالکیت خود می‌تواند از ملک دیگری استفاده کند. مثلاً حق عبور و بردن آب. در این خصوص اگر ملک مجاور دو کشور متفاوت باشد. باید دید کدام قانون صالح است قانون محل وقوع ملکی که مورد حق ارتفاق و استفاده است یا قانون محل وقوع ملکی که صاحب حق ارتفاق در ملک دیگر است. به نظر می‌رسد باید قانون محل وقوع ملک مورد حق ارتفاق را ترجیح داد بنابراین اگر ملک مورد حق ارتفاق در ایران و ملک صاحب حق ارتفاق در کشور خارجی قرار گرفته باشد حق ارتفاق تابع قانون ایران خواهد بود.

۴۰- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۷۲ قانون مدنی «احکام صادره از محاکم خارجه و همچنین اسناد رسمی لازم‌الاجرا. تنظیم شده در خارجه را نمی‌توان در ایران اجرا نمود مگر این که مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن‌ها صادر شده باشد»

۴۱- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۲ قانون مدنی «تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود. معذک اگر یک نفر تبعه خارجه در ایران عمل حقوقی انجام دهد، در صورتی که مطابق قانون دولت متبوع خود برای انجام آن عمل واجد اهلیت نبوده و یا اهلیت ناقصی داشته است، آن شخص برای انجام آن عمل واجد اهلیت خواهد شد در صورتیکه قطع نظر از تابعیت خارجی او، مطابق قانون ایران نیز بتوان او را برای انجام آن عمل دارای اهلیت تشخیص داد» اما مطابق با قسمت دوم همین ماده حکم اخیر نسبت به اعمال حقوقی که مربوط به حقوق خانوادگی یا حقوق ارثی بوده و یا مربوط به نقل و انتقال اموال غیر منقول واقع در خارج ایران می‌باشد شامل نخواهد بود. در این سؤال نیز فرد خارجی موصی مطابق با قانون دولت متبوع خود اهلیت ندارد و هر چند مطابق با قانون ایران واجد اهلیت است اما قانون دولت متبوع موصی اعمال می‌شود.

۴۲- گزینه «۴» سرقتی حقی است که به موجب آن مستأجر متصرف در اجاره کردن محل کسب خود بر دیگران مقدم شناخته می‌شود. این حق عینی نیست و جنبه فیزیکی ندارد. اما چون محل این حق یعنی محل وقوع تجارتخانه که محل تجلی این حق است جنبه فیزیکی دارد لذا با حقوق عینی مانند حق انتفاع و ارتفاق شباهت دارد لذا تابع قانون محل وقوع مال غیر منقول می‌باشد.

۴۳- گزینه «۱» حقوق عینی به طور مستقیم بر موضوع خود یعنی اموال منقول یا غیر منقول اعمال می‌شوند لذا پایگاه این حقوق در محل وقوع اموال بوده و باید قانون محل وقوع مال را نسبت به آن‌ها اعمال نمود. این اعمال محل وقوع شیء نسبت به حقوق عینی هم در مورد حق عینی اصلی مانند مالکیت و هم در مورد حق عینی تبعی مانند وثیقه باید رعایت گردد.

۴۴- گزینه «۱» اسناد از حیث طرز تنظیم تابع محل تنظیم خود هستند اما این قاعده در خصوص اسناد عادی جنبه اختیاری دارد. یعنی افراد می‌توانند از شکل محلی یا شکل ملی هر کدام را که بخواهند انتخاب کنند این مسئله در خصوص وصیت‌نامه‌هایی که افراد در خارج از کشور خود تنظیم می‌کنند دارای اهمیت است. مثلاً اگر یک نفر ایرانی مقیم آلمان بخواهد در آنجا وصیت‌نامه‌ای تنظیم نماید می‌تواند یا سند رسمی بر طبق مقررات آلمان تهیه کند (شکل محلی) و یا آنکه وصیت‌نامه خود را به صورت عادی و خود نوشت (شکل ملی) تنظیم کند. اما در خصوص اسناد رسمی رعایت قاعده حکومت قانون محلی تنظیم سند در شکل سند اجباری است. اما در خصوص وصیت‌نامه‌ای که بیگانه در کشور متبوع خود تنظیم می‌کند این موارد الزاماً نباید تابع قانون ملی باشد. ممکن است شخص در کشوری مقیم باشد که احوال شخصیه (از جمله وصیت‌نامه) را در صلاحیت کشور محل اقامت قرار دهد در این صورت او می‌تواند وصیت‌نامه خود را تابع قانون ملی خود تنظیم کند و می‌تواند آن را تابع قانون محل اقامتگاه خود تنظیم کند زیرا همان‌طور که گفتیم وصیت‌نامه سند عادی است. شکل تنظیم سند در اختیار افراد است.

۴۵- گزینه «۴» ابتدا ابعاد سؤال را بررسی می‌کنیم.

زن و شوهر انگلیسی که طبق قوانین ایران مقیم ایران هستند مطابق با ماده ۷ قانون مدنی ایران اتباع خارجه مقیم در خاک ایران، از حیث مسائل مربوط به احوال شخصیه و اهلیت خود و همچنین از حیث حقوق ارثیه، مطیع قوانین و مقررات دولت متبوع خواهند بود. از این رو دادگاه ایران مطابق با قانون انگلستان که قانون دولت متبوع طرفین است تصمیم‌گیری می‌کند. این نکته که ایران این زوج را مقیم ایران می‌داند و انگلستان آن‌ها را مقیم انگلیس می‌داند تأثیری در قضیه ندارد زیرا اقامتگاه در تعیین قانون حاکم بر احوال شخصیه در ایران تأثیری ندارد و از آنجا که دعوا در ایران اقامه گشته است. ایران قانون انگلستان را در خصوص آن‌ها به عنوان قانون ملی اعمال می‌کند.

۴۶- گزینه «۴» مطابق با ماده ۶ قانون مدنی «احوال شخصیه ایرانیان مقیم خارج تابع دولت متبوعشان است» و مطابق با ماده ۷ قانون مدنی «احوال شخصیه اتباع خارجه مقیم ایران تابع دولت متبوعشان است».

۴۷- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی «قانون حاکم بر تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است مگر این که متعاقدين اتباع خارجی بوده و آن را صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند». ولی اگر یکی از متعهدين خارجی نباشد تبعیت از قانون محل وقوع عقد الزامی است.

۴۸- گزینه «۱» وصیت نامه جزء اسناد عادی است و خواه مطابق با قانون محل تنظیم یعنی ایران تنظیم شده و خواه مطابق با قانون دولت متبوع خارجی تنظیم شده، معتبر است. اسناد از حیث طرز تنظیم تابع محل تنظیم خود هستند اما این قاعده در خصوص اسناد عادی جنبه اختیاری دارد. یعنی افراد می‌توانند از شکل محلی یا شکل ملی هر کدام را که بخواهند انتخاب کنند این مسئله در خصوص وصیت‌نامه‌هایی که افراد در خارج از کشور خود تنظیم می‌کنند دارای اهمیت است. مثلاً اگر یک نفر ایرانی مقیم آلمان بخواهد در آنجا وصیت‌نامه‌ای تنظیم نماید می‌تواند یا سند رسمی بر طبق مقررات آلمان تهیه کند (شکل محلی) و یا آنکه وصیت‌نامه خود را به صورت عادی و خود نوشت (شکل ملی) تنظیم کند. اما در خصوص اسناد رسمی رعایت قاعده حکومت قانون محلی تنظیم سند به شکل سند اجباری است. اما در خصوص وصیت‌نامه‌ایی که بیگانه در کشور متبوع خود تنظیم می‌کند این موارد الزاماً نباید تابع قانون ملی باشد. ممکن است شخص در کشوری مقیم باشد که احوال شخصیه (از جمله وصیت‌نامه) را در صلاحیت کشور محل اقامت قرار دهد در این صورت او می‌تواند وصیت‌نامه خود را تابع قانون ملی خود تنظیم کند و می‌تواند آن را تابع قانون محل اقامتگاه خود تنظیم کند زیرا همان‌طور که گفتیم وصیت‌نامه سند عادی است. شکل تنظیم سند در اختیار افراد است.

۴۹- گزینه «۴» مالکیت‌های معنوی اموال غیر مادی مجردی هستند که محل وقوع حقیقی و تجلی فیزیکی ندارند و ناگزیر در آن‌ها یک محل وقوع فرضی در نظر گرفته شده است که بر اساس آن قانون صلاحیت‌دار را معین می‌کنند قانون حاکم بر این قبیل مالکیت‌ها قانون محل ابراز فعالیت است زیرا این محل به عنوان محل وقوع فرضی مال قبول شده است. قانون حاکم بر مالکیت ادبی و هنری (کنوانسیون پاریس ۱۸۸۶)، قانون محلی است که اثر در آنجا انتشار یافته است و در مورد مالکیت صنعتی (کنوانسیون پاریس ۱۸۸۳) قانون دولتی که حق اختراع یا امتیازنامه را به مخترع اعطا می‌نماید صلاحیت‌دار است.

۵۰- گزینه «۱» مطابق با قسمت آخر ماده ۳۰۵ قانون تجارت «اگر شرایط اساسی برات مطابق قانون ایران موجود و یا تعهدات براتی موافق قانون ایران صحیح باشد کسانی که در ایران تعهداتی کرده‌اند حق استناد به این را ندارند که شرایط اساسی برات با تعهدات براتی مقدم بر تعهد آن‌ها مطابق با قوانین خارجی نیست».

۵۱- گزینه «۱» اسناد از حیث طرز تنظیم تابع محل تنظیم خود هستند (locus regit actum) در این خصوص تفاوتی میان سند نکاح و اسناد دیگر نیست. این قاعده شامل شکل‌های خارجی مربوط به تنظیم سند است مانند زبان، میزان تمبر و ...

۵۲- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۲ قانون مدنی «تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود. معذک اگر یک نفر تبعه خارجه در ایران عمل حقوقی انجام دهد، در صورتی که مطابق قانون دولت متبوع خود برای انجام آن عمل واجد اهلیت نبوده و یا اهلیت ناقصی داشته است، آن شخص برای انجام آن عمل واجد اهلیت خواهد شد در صورتیکه قطع نظر از تابعیت خارجی او، مطابق قانون ایران نیز بتوان او را برای انجام آن عمل دارای اهلیت تشخیص داد» اما مطابق با قسمت دوم همین ماده حکم اخیر نسبت به اعمال حقوقی که مربوط به حقوق خانوادگی یا حقوق ارثی بوده و یا مربوط به نقل و انتقال اموال غیر منقول واقع در خارج ایران می‌باشد شامل نخواهد بود. در این سؤال نیز فرد خارجی موصی مطابق با قانون دولت متبوع خود اهلیت ندارد و هر چند مطابق با قانون ایران واجد اهلیت است اما قانون دولت متبوع موصی اعمال می‌شود.

۵۳- گزینه «۳» روش حقوقی یا انتخاب مناسب روشی است که بدون در نظر گرفتن منافع ملی یا آثار مساعد یا نامساعد به روشی استناد می‌کنند که از نظر عملی و نظری حکمی را مناسب تشخیص دهد. ماده ۹۶۸ عنوان می‌کند که تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است اما اگر متعاقدين خارجي باشند و صریحاً یا ضمناً عقد خود را تابع قانون دیگری قرار داده باشند قانون مورد توافق حاکم بر قرارداد آن‌ها باشد. در این ماده روش حقوقی مورد استفاده قرار گرفته است که با توجه به شرایط حکم مناسب را انتخاب کرده است که مربوط به اتباع خارجی است که برای منافع آن‌ها مساعد است.

۵۴- گزینه «۳» مطابق آنچه در ماده ۹۶۲ قانون مدنی آمده است و در خصوص تبعه خارجی است که مطابق قانون دولت متبوع خود اهمیت انجام عمل حقوقی را ندارد اگر مطابق با حقوق ایران اهلیت انجام آن عمل حقوقی را داشته باشد برای انجام آن عمل واجد اهلیت است. بنابراین قانون ایران برای آن شخص مساعدتر است.

۵۵- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۳ قانون مدنی اگر زوجین تبعه یک دولت نباشند، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود. بنابراین در این جا که زن ایرانی است و شوهر خارجی قانون صلاحیت‌دار، قانون دولت متبوع شوهر است اما از نظر قانونی چون زن می‌خواهد در ایران از شوهر خود جدا شود باید به دادگاه ایرانی مراجعه کند.

۵۶- گزینه «۴» مطابق با قسمت دوم ماده ۳۰۵ قانون تجارت ایران «هر قسمت از سایر تعهدات براتی (تعهدات ناشی از ظهرنویسی، ضمانت قبولی و غیره) نیز که در خارجه به وجود آمده تابع قوانین مملکتی است که تعهد در آنجا وجود پیدا کرده است». بنابراین قانون حاکم بر هر تعهد، قانون کشوری است که تعهد در آنجا به وجود آمده است.

۵۷- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است، در هنگام امضای قرارداد، قرارداد تشکیل می‌شود در نتیجه محل امضای قرارداد قانون صالح برای رسیدگی در دادگاه‌های ایران است.

۵۸- گزینه «۱» ابتدا ابعاد سؤال را روشن می‌سازیم یک برادر و خواهر لهستانی مقیم ایران در دادگاه تهران درخواست تقسیم ترکه می‌کنند. ترکه مال غیر منقولی است که از پدر آن‌ها که در ایران فوت یافته باقی‌مانده است مطابق با ماده ۹۶۷، ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است فقط از حیث قوانین اصلی، از قبیل مقدار سهم‌الارث تابع قانون دولت متبوع متوفی است یعنی در این مورد قانون لهستان حاکم است.

۵۹- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۲ قانون مدنی، تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود، اگر یک نفر تبعه خارجه در ایران عمل حقوقی انجام دهد، در صورتی که مطابق قانون دولت متبوع خود برای انجام آن عمل واجد اهلیت نبوده و یا اهلیت ناقصی داشته است آن شخص برای انجام آن عمل واجد اهلیت محسوب خواهد شد. در صورتی که قطع نظر از تابعیت خارجی او، مطابق قانون ایران نیز بتوان او را برای انجام آن عمل دارای اهلیت تشخیص داد» بنابر این ماده اگر یک شخص خارجی در ایران با یک ایرانی قرارداد منعقد سازد می‌تواند اهلیت او را بر حسب قانون ایران تعیین نمود. بنابراین حتی اگر دولت متبوع او او را واجد اهلیت نشناسد او بر طبق قانون ایران واجد اهلیت باشد، قرارداد بین آن‌ها صحیح است.

۶۰- گزینه «۲» ابتدا ابعاد سؤال را روشن می‌سازیم شرکت دولتی ایرانی خریدار است. شرکت دولتی کوبایی فروشنده است و محل انعقاد قرارداد شکر در فرانسه است. فروشنده قصد دارد علیه خریدار اقامه دعوا کند. مطابق قانون ایران قراردادهای بین یک ایرانی و یک خارجی تابع قوانین منتخب طرفین، قانون محل انعقاد قرارداد، و قانون محل اجرای قرارداد است (برای کسب اطلاعات بیشتر به پاسخ سؤال ۱۶ آزمون آزاد ۱۳۸۱ مراجعه نمایید). بنابراین شرکت می‌تواند در ایران و کوبا (شاید به عنوان قانون منتخب طرفین) و در فرانسه (به عنوان محل انعقاد عقد) اقامه دعوا نماید.

۶۱- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۷۲ قانون مدنی «احکام صادره از محاکم خارجه و همچنین اسناد رسمی لازم‌الاجرا تنظیم شده در خارجه را نمی‌توان در ایران اجرا نمود، مگر این که مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن صادر شده باشد».

۶۲- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۳ قانون مدنی «اگر زوجین تبعه یک دولت نباشد، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر است» در این مورد نیز زن و شوهر تابعیت متفاوت دارند اما به نظر می‌رسد مسئله حقوق ارثیه جدا از روابط مالی زن و شوهر باشد از این رو مطابق با ماده ۹۶۷، قانون دولت متبوع متوفی (مورث) در این خصوص مجری خواهد بود.

۶۳- گزینه «۴» زن و مرد که دو تابعیت مختلف دارند در ایران قصد نکاح دارند. بنابراین هنوز ازدواج نکرده‌اند تا مفاد ماده ۹۶۳ قانون مدنی در خصوص حاکمیت قانون دولت متبوع شوهر اعمال شود. در نتیجه تا قبل از ازدواج هر کدام تابع قانون دولت متبوع خویش هستند وبعد از آن عقد آثار آن تابع قانون دولت متبوع شوهر است.

۶۴- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۳ روابط شخصی و مالی زوجین که تابعیت‌های مختلف دارند تابع قانون دولت متبوع زوج است اما در این جا زوجین تابعیت واحد دارند اما مذاهب آن‌ها مختلف است. در صورتیکه بین زوجین تعدد مذهب باشد باید گفت مذهب تأثیری در انتخاب قانون حاکم بر آن‌ها ندارد و تنها یک نکته انحرافی است. و چون زوجین تابعیت واحد دارند در نتیجه قانون ملی، قانون دولت متبوع آنان باید بر آن‌ها حاکم باشد. اما از آنجا که اکثر کشورها ریاست خانواده را از جمله خصایص مرد تلقی کرده‌اند، پذیرفته‌اند که اگر تابعیت زوجین واحد هم باشند. قانون دولت متبوع شوهر حاکم باشد.

◆ ◆ ◆ ◆

۶۵- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۲ قانون مدنی «تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود. اما اگر فرد تبعه خارجه در ایران عمل حقوقی انجام دهد در صورتی که مطابق قانون دولت متبوع خود برای انجام آن عمل واجد اهلیت نبوده یا اهلیت ناقصی داشته باشد آن شخص برای انجام آن عمل واجد اهلیت محسوب خواهد شد، در صورتیکه، قطع نظر از تابعیت خارجی او، مطابق قانون ایران نیز بتوان او را برای انجام آن عمل دارای اهمیت تشخیص داد بنابراین شرط آن است که تبعه خارجه در ایران عمل حقوقی را انجام دهد به عبارتی موضوع معامله در ایران واقع شده باشد.

◆ ◆ ◆ ◆

۶۶- گزینه «۱» مطابق با ماده ۳۰۵ قانون تجارت ایران، قانون حاکم بر نحوه تنظیم (شکل) اسناد تجارتي قانون کشور محل صدور است. اما قانون حاکم بر تعهدات ناشی از اسناد تجاری، قانون کشور محل وقوع تعهد است از این رو این ماده بیان می‌دارد «هر قسمت از سایر تعهدات براتی نیز که در خارجه به وجود آمده تابع قوانین مملکتی است که تعهد در آنجا وجود پیدا کرده است».

◆ ◆ ◆ ◆

۶۷- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۵ قانون مدنی «ولایت قانونی و نصب قیم بر طبق قوانین دولت متبوع مولی‌علیه خواهد بود»

◆ ◆ ◆ ◆

۶۸- گزینه «۳» سرقفلی حقی است که به موجب آن مستأجر متصرف در اجاره کردن محل کسب خود بر دیگران مقدم شناخته می‌شود. این حق عینی نیست و جنبه فیزیکی ندارد. اما چون محل این حق یعنی محل وقوع تجارتخانه که محل تجلی این حق است جنبه فیزیکی دارد لذا با حقوق عینی مانند حق انتفاع و ارتفاق شباهت دارد لذا تابع قانون محل وقوع مال غیر منقول می‌باشد.

◆ ◆ ◆ ◆

۶۹- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است» در این ماده در خصوص قانون حاکم در مرحله ایجاد قرارداد سخنی به میان نیامده است از این رو مقررات ماده ۵ در خصوص اصل سرزمینی بودن اعمال می‌شود و قانون ایران حاکم می‌شود.

◆ ◆ ◆ ◆

۷۰- گزینه «۲» مطابق قسمت اول ماده ۹۶۶ قانون مدنی، تصرف و مالکیت و سایر حقوق بر اشیاء منقول یا غیر منقول تابع قانون مملکتی خواهد بود که آن اشیاء در آنجا واقع می‌باشند».

◆ ◆ ◆ ◆

۷۱- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۷۱ قانون مدنی «دعای از حیث صلاحیت محاکم و قوانین راجعه به اصول محاکمات، تابع قانون محل خواهد بود که در آنجا اقامه می‌شود» از این رو دعای ایرانیانی که در خارج از ایران اقامه می‌شوند نیز از حیث صلاحیت محاکم تابع قانون کشور خارجی (قانون محل اقامه دعا) می‌باشند.

◆ ◆ ◆ ◆

۷۲- گزینه «۳» مطابق ماده ۹۷۲ قانون مدنی «احکام صادره از محاکم خارجی را نمی‌توان در ایران اجرا نمود مگر این که مطابق قوانین ایران امر به اجرا آن صادر شده باشد» در واقع امر به اجرای احکام و اسناد خارجی پس از رسیدگی دادگاه به اعتبار آن‌ها (بررسی ماهوی) و تعارض نداشتن با نظم عمومی داده می‌شود در واقع احراز نفوذ آن‌ها بر طبق قوانین ایران است.

◆ ◆ ◆ ◆

۷۳- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی «ترکه منقول و غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است از حیث قوانین اصلیه تابع قانون دولت متوفی است» اما این شخص غیر ایرانی تابعیت هیچ کشوری را ندارد در نتیجه بی‌تابعیت است. به همین جهت تقسیم ترکه او با قانون ایران یعنی قانون مقر دادگاه است زیرا هرگاه به علت معلوم نبودن تابعیت، اجرای قانون ملی ناممکن شود قانون مقر دادگاه اعمال می‌شود.

◆ ◆ ◆ ◆

۷۴- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۳ قانون مدنی «اگر زوجین تبعه یک دولت نباشد، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود» در اینجا نیز زن و شوهر خارجی تابعیت‌های متفاوت دارند. در نتیجه قانون حاکم، قانون دولت متبوع شوهر است. مذهب یک نکته انحرافی است زیرا در تعیین قانون حاکم هیچ نقشی ندارد.

◆ ◆ ◆ ◆

۷۵- گزینه «۴» ابتدا ابعاد سؤال را روشن می‌سازیم. زن دارای تابعیت فرانسوی است و شوهر تابعیت مضاعف دارد (انگلیس و آمریکا) زوجه در ایران فوت کرده و اموال منقولی از خود به جا می‌گذارد. مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی؛ ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است از حیث قوانین اصلیه، تابع قانون دولت متبوع متوفی است. بنابراین قانون فرانسه اعمال می‌شود. ذکر تابعیت شوهر یک نکته انحرافی بود تا ذهن ما را به سمت ماده ۹۶۳ قانون مدنی در خصوص حاکمیت قانون دولت متبوع شوهر در روابط زوجین دارای تابعیت‌های مختلف بکشاند باید به خاطر بسپاریم هرگاه در روابط ناشی از ازدواج، فوت یکی از زوجین مطرح شد، این روابط شامل حقوق ارثیه شده و مشمول ماده ۹۶۷ می‌گردد نه ماده ۹۶۳ قانون مدنی.

۷۶- گزینه «۱» موضوع طلاق زن و شوهر آلمانی است که اتباع بیگانه هستند و مطابق با ماده ۷ قانون مدنی مطیع قوانین و مقررات دولت متبوع خود هستند دعوا در دادگاه ایران مطرح می‌شود، در خصوص استناد اصحاب دعوا به قانون خارجی چندین سیستم وجود دارد مطابق با سیستم آلمانی لزومی به استناد به قانون خارجی از سوی اصحاب دعوا وجود ندارد و مطابق با سیستم انگلیس اصحاب دعوا باید در دادگاه به قانون خارجی استناد کنند در ایران رویه خاصی در مورد این مسئله وجود ندارد. بنابراین راه حل بینابین فرانسه را اعمال می‌کند. طبق این راه حل در صورتی که مسئله مربوط به نظم عمومی باشد نیازی به استناد به قانون خارجی نیست اما اگر مربوط به نظم عمومی نباشد باید اصحاب دعوا به قانون خارجی استناد کنند پس هرگاه موضوع طلاق بین یک زن و شوهر خارجی در دادگاه ایران مطرح باشد دادگاه باید قانون ملی آن‌ها را به اجرا گذارد ولو این زن و شوهر مزبور به قانون دولت متبوعه خود استناد نکرده باشند (احوال شخصیه از جمله اموری است که مربوط به نظم عمومی است).

۷۷- گزینه «۲» اسناد بی‌نام طبیعت مختلطی دارند یعنی بین دسته اموال مادی و دسته دیون قرار گرفته‌اند و برای تعیین قانون حاکم بر آن‌ها باید دید در هر مورد کدام جنبه غلبه دارد. اگر در دسته اموال مادی باشند تابع قانون محل وقوع خود هستند. مثلاً هرگاه مسئله انتقال قراردادی اسناد بی‌نام در رابطه بین افراد مطرح باشند. در دسته اموال مادی قرار می‌گیرند و قانون محل وقوع نسبت به آن‌ها اعمال می‌شود. و اگر از دسته اموال غیرمادی (دیون) باشند مانند اسناد با نام مشمول قانون اقامتگاه مدیون (شرکت یا شخص حقوقی متعهد) هستند مثلاً هرگاه مسئله روابط بین دارنده سند و شخص حقوقی صادرکننده آن و یا مسئله سلب مالکیت سند در نتیجه اقدامات دولتی مطرح شد در دسته اموال غیر مادی قرار گرفته و تابع قانون اقامتگاه مدیون است که همان قانون متبوع شرکت یا شخص حقوقی متعهد است.

۷۸- گزینه «۳» مطابق با قسمت اول ماده ۳۰۵ قانون تجارت ایران «در مورد برواتی که در خارج از ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قوانین مملکت صدور است». بنابراین شرایط شکلی براتی که در خارج از ایران صادر شده است تابع قانون همان کشور خارجی است.

۷۹- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی «ترکه منقول و غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است از حیث قوانین مربوطه به وراثت و مقدار سهم‌الارث تابع قانون دولت متبوع متوفی خواهد بود»

۸۰- گزینه «۲» قانون حاکم بر اهلیت متعاملین از لحاظ حقوق بین الملل خصوصی ایران تابع دولت متبوع هر یک از آنان است مگر اینکه موضوع معامله واقع در ایران باشد.

۸۱- گزینه «۲» مطابق با ماده ۶ قانون مدنی «قوانین مربوط به احوال شخصیه از قبیل نکاح و طلاق و اهلیت اشخاص وارث در مورد کلیه اتباع ایران، ولو این که مقیم در خارجه باشند مجری خواهد بود»

۸۲- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است» بنابراین تفسیر قرارداد تابع محل انعقاد عقد است در خصوص طرز تنظیم نیز به همین صورت است.

۸۳- گزینه «۱» قاعده‌ی حل تعارض ایران (ماده ۹۶۸ قانون مدنی) بیان می‌دارد: «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل عقد است مگر این که متعاقدين اتباع خارجه بوده و آن را صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند» بنابراین در این سوال نیز که متعاقدين اتباع خارجه هستند و از دادگاه ایران نیز صریحاً خواسته‌اند که قانون دیگری را اعمال کند این قاعده حل تعارض به کار رفته و مطابق با اراده آن‌ها تصمیم‌گیری می‌شود.

۸۴- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۷۲ قانون مدنی «احکام صادره از محاکم خارجه و همچنین اسناد رسمی لازم‌الاجرا تنظیم شده از خارجه را نمی‌توان از ایران اجراء نمود مگر اینکه مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن‌ها صادر شده باشد»

۸۵- گزینه «۱» مطابق با قسمت اول ماده ۳۰۵ قانون تجارت ایران «در مورد برواتی که در خارج از ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قوانین مملکت صدور است». بنابراین شرایط شکلی براتی که در خارج از ایران صادر شده است تابع قانون همان کشور خارجی است.

۸۶- گزینه «۱» هرگاه در دادگاه ایرانی موضوع احوال شخصیه افرادی مطرح باشد که بدون تابعیت هستند قاضی باید قانون ایران به عنوان قانون مقرر دادگاه را اعمال کند. زیرا اشخاص بدون تابعیت قانون ملی ندارند تا بر احوال شخصیه آنان حکومت کند و بنابراین ماده ۷ را نمی‌توان اجرا کرد و چون قانون ایران اقامتگاه را هم به عنوان یک قاعده فرعی شناسایی نکرده است ناگزیر است که قانون مقرر دادگاه (قانون ایران) را به موقع اجرا گذارد.

۸۷- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۷۲ قانون مدنی «احکام صادره از محاکم خارجه و همچنین اسناد رسمی لازم‌الاجرا، تنظیم شده در خارجه را نمی‌توان در ایران اجرا نمود مگر این که مطابق قوانین ایران امر به اجرای آن‌ها صادر شده باشد»

۸۸- گزینه «۱» اسناد با نام اسنادی هستند که نقل و انتقال آن‌ها باید در دفتر شخص حقوقی ثبت شود این قبیل اسناد جزء دیون محسوب می‌شوند و بنابراین قانون قابل اعمال نسبت به آن‌ها قانون اقامتگاه مدیون است.

۸۹- گزینه «۴» ارتفاق حقی است که به موجب آن صاحب ملکی به اعتبار مالکیت خود می‌تواند از ملک دیگری استفاده کند. مثلاً حق عبور و بردن آب. در این خصوص اگر ملک مجاور دو کشور متفاوت باشد.

باید دید کدام قانون صالح است قانون محل وقوع ملکی که مورد حق ارتفاق و استفاده است یا قانون محل وقوع ملکی که صاحب حق ارتفاق در ملک دیگر است. به نظر می‌رسد باید قانون محل وقوع ملک مورد حق ارتفاق را ترجیح داد بنابراین اگر ملک مورد حق ارتفاق در ایران و ملک صاحب حق ارتفاق در کشور خارجی قرار گرفته باشد حق ارتفاق تابع قانون ایران خواهد بود.

۹۰- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است فقط از حیث قوانین اصلی از قبیل قوانین مربوط به تعیین وارث و مقدار سهم‌الارث آن‌ها و تشخیص قسمتی که متوفی می‌توانسته است به موجب وصیت تملیک کند تابع قانون دولت متبوع متوفی است. بنابراین تعیین سهم‌الارث شوهری که همسر او از دنیا رفته است تابع قانون دولت متبوع همسر (متوفی) است.

۹۱- گزینه «۲» مذهب تأثیری در انتخاب و اجرای قانون صلاحیت‌دار ندارد. بنابراین اگر فرد خارجی راجع به ترکه خارجی که در ایران واقع است اقامه دعوا نماید. دادگاه ایران مطابق با قانون کشور متبوع متوفی قضاوت می‌کند و استناد به قوانین مذهبی کلیمیان هم بی‌تأثیر است.

۹۲- گزینه «۴» زن و مرد که دو تابعیت مختلف دارند در ایران قصد نکاح دارند. بنابراین هنوز ازدواج نکرده‌اند تا مفاد ماده ۹۶۳ قانون مدنی در خصوص حاکمیت قانون دولت متبوع شوهر اعمال شود. در نتیجه تا قبل از ازدواج هر کدام تابع قانون دولت متبوع خویش هستند.

۹۳- گزینه «۳» ابتدا ابعاد سؤال را روشن می‌کنیم. فروشنده - تبعه فرانسه است. خانه مسکونی در (محل وقوع مال) آلمان است. محل وقوع عقد ایران است. خریدار تبعه ایران است. اهلیت فرانسوی برای انجام معامله تابع قانون فرانسه است. مطابق با ماده ۹۶۲ قانون مدنی تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود.

۹۴- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۵ قانون مدنی «ولایت قانونی و نصب قیم بر طبق قوانین دولت متبوع مولی‌علیه خواهد بود» بنابراین ایرانی که قیم یک خارجی است. تابع قانون دولت متبوع مولی‌علیه خارجی است.

۹۵- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۲ قانون مدنی «تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود» این یک اصل در خصوص اهلیت بیگانگان است اما استثنای هم دارد.

ماده ۹۶۲ قانون مدنی در ادامه بیان می‌کند که اگر بیگانه طبق قانون دولت متبوع خود فاقد اهلیت بود اما مطابق قانون ایران دارای اهلیت بوده، می‌تواند عمل حقوقی را انجام دهد زیرا مطابق قانون ایران اهلیت دارد.

فرض کنیم سن اهلیت در فرانسه ۱۸ سال و در ایران ۱۵ سال است اگر یک فرانسوی ۱۶ ساله بخواهد در ایران معامله یا عمل حقوقی دیگری انجام دهد می‌تواند زیرا هر چند مطابق قانون دولت متبوع خود (فرانسه) فاقد اهلیت است اما چون مطابق با قانون ایران واجد اهلیت است، انجام عمل حقوقی برای او بلامانع است.

۹۶- گزینه «۴» در این سؤال یک ایرانی، بدون اینکه تشریفات ترک تابعیت ایران را اجرا نموده باشد، تابعیت خارجی کشور الف را تحصیل نموده بنابراین مطابق با ماده ۹۸۹ قانون مدنی تابعیت خارجی وی کان لم یکن محسوب می‌گردد و مطابق با ماده ۶ قانون مدنی، احوال شخصی یک ایرانی و لو اینکه مقیم کشور خارجی باشد تابع قانون دولت متبوع وی (ایران) خواهد بود.

۹۷- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۳ قانون مدنی: «اگر زوجین تبعه یک دولت نباشد، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر است» در این سؤال زن ایرانی و شوهر تبعه کشور الف است و اگر بخواهد در ایران از شوهر خود طلاق بگیرد، تابع قانون متبوعه شوهر قرار گرفته و دادگاه ایران بر اساس قانون کشور الف حکم خود را صادر می‌کند.

۹۸- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۳ قانون مدنی «اگر زوجین تبعه یک دولت نباشند، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود» در این حالت زوج تبعه بلژیک است و زوجه تبعه فرانسه است. در نتیجه قانون دولت متبوع زوج یعنی بلژیک حاکم است.

۹۹- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی، ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است از حیث قوانین اصلیه که از قبیل تعیین وارث، مقدار سهم الارث آن‌ها و تشخیص قسمتی که متوفی می‌توانسته است به موجب وصیت تملیک نماید تابع قانون متبوع متوفی خواهد بود. بنابراین تقسیم ترکه متوفی آلمانی از حیث تعیین وراثت و میزان سهم الارث اموال منقول تابع دولت متبوع متوفی (آلمان) است.

۱۰۰- گزینه «۲» قانون حاکم به شکل اسناد، قانون محل تنظیم است و این همان قاعده معروف «محل بر سند حکومت می‌کند» است (locus regit actum). اما قانون حاکم بر مفاد اسناد، قانون مناسب است. در خصوص مفاد اسناد چندین قانون پیشنهاد شده است:

۱- قانون مورد توافق یا قانون حاکمیت اراده.

۲- قانون مناسب.

۳- قانون محل وقوع عقد.

۴- قانون محل اجرا.

به نظر می‌رسد از بین این قوانین قانون مناسب صحیح‌تر باشد. به موجب تئوری قانون مناسب باید بین قانون حاکم و قرارداد رابطه واقعی و نزدیک وجود داشته باشد و منحصرأ قانونی می‌تواند بر قضیه حکومت کند که بیش‌ترین ارتباط را با مسئله داشته باشد، امارات و قرائنی که بیش‌تر می‌تواند به قاضی برای پیدا کردن قانون مناسب کمک کنند عبارتند از: اقامتگاه متعاقدين، محل وقوع موضوع عقد، محل وقوع مال غیر منقول.

۱۰۱- گزینه «۴» ابتدا ابعاد سؤال را روشن می‌کنیم:

شوهر فرانسوی است و زن آلمانی است. در نتیجه تابعیت آن دو متفاوت است اما از آنجا که مسئله فوت یکی از زوجین مطرح شده است. مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی قانون دولت متبوع متوفی اعمال می‌شود نه قانون دولت متبوع زوج، بنابراین قاضی ایرانی، قانون آلمان را به عنوان قانون دولت متبوع متوفی اعمال می‌کند و این که زن آلمانی در کجا فوت شده است ایران یا آلمان یا فرانسه تأثیری در انتخاب قانون ندارد.

۱۰۲- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۲ قانون مدنی «تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب قانون دولت متبوع او خواهد بود» این یک اصل در خصوص اهلیت بیگانگان است اما استثنای هم دارد. ماده ۹۶۲ قانون مدنی در ادامه بیان می‌کند که اگر بیگانه قانون دولت متبوع خود فاقد اهلیت بود اما مطابق قانون ایران دارای اهلیت بوده، می‌تواند عمل حقوقی را انجام دهد زیرا مطابق قانون ایران اهلیت دارد. فرض کنیم سن اهلیت در فرانسه ۱۸ سال و در ایران ۱۵ سال است اگر یک فرانسوی ۱۶ ساله بخواهد در ایران معامله یا عمل حقوقی دیگری انجام دهد می‌تواند زیرا هر چند مطابق قانون دولت متبوع خود (فرانسه) فاقد اهلیت است اما چون مطابق با قانون ایران واجد اهلیت است، انجام عمل حقوقی برای او بلامانع است.

۱۰۳- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است مگر این که متعاقدين اتباع خارجه بوده و آن را صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند» مطابق با این ماده اگر هر دو طرف قرارداد تبعه خارجه باشند و صریحاً و ضمناً قرارداد خود را تابع قانون دیگری قرار داده باشند قانون مورد نظر آن‌ها اعمال می‌شود.

۱۰۴- گزینه «۴» مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع است مگر این که متعاقدين اتباع خارجه بوده و آن را صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند» در خصوص قانون حاکم بر قراردادها نظریاتی مانند اصل حاکمیت اراده و قانون مورد توافق طرفین، قانون محل انعقاد عقد قانون محل اجرای عقد و سایر امارات مانند قانون اقامتگاه متعاملین و محل وقوع مال غیرمنقول مورد معامله و ... ذکر شده است. اما در سیستم ایران قانون منتخب طرفین و محل انعقاد قرارداد پذیرفته شده است (مطابق با ماده ۹۶۸ قانون مدنی). اگر چه قانون مدنی ایران صراحتاً قانون محل اجرای قرارداد را صلاحیت‌دار نشانخته است.

ولی این عدم تصریح مشکلی ایجاد نمی‌کند. مثلاً در خصوص مشروعیت معامله هم قانون ایران (به عنوان محل انعقاد قرارداد) و هم قانون کشور خارجی (به عنوان قانون محل اجرای قرارداد) باید رعایت گردد. بنابراین قانون محل اجرای قرارداد هم در ایران پذیرفته شده است. از این رو به نظر می‌رسد شرایط شکلی تابع محل اجرا یا تنظیم قرارداد باشد.

۱۰۵- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۵ قانون مدنی «ولایت قانونی و نصب قیم بر طبق قوانین دولت متبوع مولی‌علیه خواهد بود. بنابراین موارد عزل قیم نیز مشمول این ماده گشته و تابع قانون دولت متبوع محجور است».

۱۰۶- گزینه «۴» مطابق با ماده ۷ قانون مدنی «اتباع خارجه مقیم در خاک ایران از حیث مسائل مربوط به احوال شخصیه و اهلیت خود و همچنین از حیث حقوق ارثیه، در حدود معاهدات، مطیع قوانین و مقررات دولت متبوع خود خواهند بود» زن تبعه کشور الف و مرد تبعه کشور ب در ایران قصد ازدواج دارند. بنابراین هنوز ازدواج نکرده‌اند که مندرجات ماده ۹۳۶ قانون مدنی در خصوص حکومت قانون دولت متبوع شوهر در خصوص آن‌ها صادق باشد بنابراین تا قبل از ازدواج، موضوع اهلیت آن‌ها تابع دولت متبوع خودشان است برای زن قانون کشور الف و برای مرد قانون کشور ب حکومت می‌کند.

۱۰۷- گزینه «۲» مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی «ترکه منقول یا غیر منقول اتباع خارجه که در ایران واقع است از حیث قوانین اصلیه تابع قانون دولت متبوع متوفی خواهد بود» و همچنین ماده ۷ قانون مدنی نیز بیان می‌دارد که اتباع خارجه مقیم در خاک ایران از حیث حقوق ارثیه تابع مقررات دولت متبوع خود خواهند بود. بنابراین حقوق ارثیه خارجی‌ان تابع دولت متبوع مورث است.

۱۰۸- گزینه «۴» عاملی که مرکز ثقل رابطه حقوقی را تعیین می‌کند و بر اساس آن قاضی، قانون صلاحیت‌دار را تعیین می‌کند عامل ارتباط است در خصوص احوال شخصیه تابعیت، اقامتگاه محل وقوع ماترک جزء عوامل ارتباط هستند.

۱۰۹- گزینه «۱» حق تألیف از جمله مالکیت‌های معنوی است و قانون حاکم بر این قبیل مالکیت‌ها محل ابراز فعالیت است از این رو قانون حاکم بر مالکیت ادبی و هنری قانون محلی است که اثر در آنجا انتشار یافته است.

۱۱۰- گزینه «۱» ابتداء ابعاد سؤال را روشن می‌سازیم زن و مرد ایرانی تابعیت کشور الف را تحصیل کرده‌اند در نتیجه طلاق آن‌ها مطابق با قوانین کشور الف است. یعنی تابعیت دولت متبوع شوهر، بنابراین طلاق در کشور خارجی صورت گرفته است و آثار آن در ایران مورد توجه است زیرا حق در کشور خارجی ایجاد شده است. اما باید گفت یک حق مکتسبه در صورتی در ایران به رسمیت شناخته می‌شود که مطابق با قانونی تشکیل شده باشد که قاعده ایرانی حل تعارض آن را صلاحیت‌دار می‌داند.

مطابق با قانون حل تعارض ایران (ماده ۷ قانون مدنی) احوال شخصیه اتباع خارجه تابع مملکت متبوع آن‌هاست، دولت متبوع زوج کشور الف است. بنابراین آثار طلاق در صورتی در ایران قابل اجرا خواهد بود که طبق قانون کشور الف صادر شده باشد.

۱۱۱- گزینه «۴» در این سؤال یک ایرانی، بدون اینکه تشریفات ترک تابعیت ایران را اجرا نموده باشد، تابعیت خارجی کشور الف را تحصیل نموده بنابراین مطابق با ماده ۹۸۹ قانون مدنی تابعیت خارجی وی کان لم یکن محسوب می‌گردد و مطابق با ماده ۶ قانون مدنی، احوال شخصیه یک ایرانی و لو اینکه مقیم کشور خارجی باشد تابع قانون دولت متبوع وی (ایران) می‌باشد.

۱۱۲- گزینه «۲» مطابق با ماده واحده قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیر شیعه در محاکم مصوب دهم مرداد ماده ۱۳۱۲ محاکم باید قواعد و عادات متداول در مذهب آنان را جزء در مواردی که مقررات قانون راجع به انتظامات عمومی باشد به طریق ذیل رعایت نمایند:

- (۱) در مسائل مربوط به نکاح و طلاق، عادات و قواعد مسلمة متداوله در مذهبی که شوهر پیرو آن است.
- (۲) در مسائل مربوط به ارث و وصیت، عادات و قواعد مسلمة متداوله در مذهبی که متوفی پیرو آن است.
- (۳) در مسائل مربوط به فرزندخواندگی، عادات و قواعد مسلمة متداوله در مذهبی که پدرخوانده یا مادرخوانده پیرو آن است.

۱۱۳- گزینه «۳» مطابق با ماده ۹۶۳ قانون مدنی ایران «اگر زوجین تبعه یک دولت نباشند، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود» اما نکته ظریفی که در این تست وجود دارد این است که زن و مرد خارجی مقیم ایران هنوز با یکدیگر ازدواج نکرده‌اند تا قانون دولت متبوع شوهر حاکم شود.

از این رو تا زمانی که ازدواج نکرده‌اند قانون دولت متبوع هر یک از آنان، شرایط و موانع ازدواج آن‌ها را تعیین خواهد نمود. زیرا به موجب ماده ۷ قانون مدنی ایران، اتباع خارجه مقیم در خاک ایران، از حیث مسائل مربوط به احوال شخصیه و اهلیت خود و همچنین از حیث حقوق ارثیه، در حدود معاهدات، مطیع قوانین و مقررات دولت متبوع خود خواهد بود.

۱۱۴- گزینه «۱» در خصوص اثبات نسب طفل باید توضیح داده شود که اگر چه نسب از احوال شخصیه محسوب و اتباع خارجه از حیث احوال شخصیه، مطیع قانون مملکت خود می‌باشند (یعنی اثبات نسب اصولاً طبق قوانین مملکت کسی که نسب او مورد تردید است باید به عمل آید) ولیکن در این جا چون در نتیجه شک در نسب، شک در تابعیت پیدا می‌شود، لذا قانون صلاحیت‌دار همان قانون محکمه‌ای است که دعوا در آن مطرح می‌شود یعنی قانون مقر دادگاه (Lex Fori) اعمال می‌شود.

۱۱۵- گزینه «۱» مطابق با ماده ۹۶۷ قانون مدنی، ترکه منقول یا غیرمنقول اتباع خارجه که در ایران واقع است فقط از حیث قوانین اصلیه، از قبیل قوانین مربوط به تعیین وراثت و مقدار سهم الارث آن‌ها و تشخیص قسمتی که متوفی می‌توانسته است به موجب وصیت تملیک کند، تابع قانون دولت متبوع متوفی خواهد بود.

از طرف دیگر مطابق با ماده ۷ قانون مدنی اتباع خارجه از حیث مسائل مربوط به احوال شخصیه و اهلیت و از حیث حقوق ارثیه تابع دولت متبوع خود هستند. بر طبق ظاهر ماده ۹۶۷ و مفاد ماده ۷ قانون موصوف به نظر می‌رسد از نظر تعارض قوانین وصیت عمل حقوقی مربوط به حقوق ارثی است. بنابراین دولت متبوع موصی صلاحیت‌دار می‌باشد.

۱۱۶- گزینه «۳» ابتدا نکات اشاره شده در این تست را بررسی می‌کنیم.

زن ایرانی و پروتستان است و شوهر اسپانیایی و کاتولیک است. ذکر پروتستان و کاتولیک به عنوان مذهب زوجین یک نکته انحرافی است زیرا در تعیین قاعده حل تعارض اثری ندارد. اما ذکر تابعیت زوجین از ۲ جهت دارای اهمیت است:

(۱) زوجین دارای تابعیت متفاوت هستند.

(۲) زوج دارای تابعیت اسپانیایی است و در قوانین اسپانیا طلاق ممنوع است.

از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران ماده‌ی ۹۶۳ قانون مدنی حاکم است این ماده بیان می‌دارد که: چنانچه زوجین تبعه یک دولت نباشند روابط شخصی و مالی آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود. زیرا در اکثر قوانین تابعیت شوهر به زن تحمیل می‌گردد لذا موضوع طلاق را نمی‌توان مشمول قانون دولت متبوع زن دانست. پس اجرای قانون دولت متبوع شوهر یا قانون محل وقوع طلاق به عنوان قانون اقامتگاه زوجین باید قانون دولت متبوع شوهر را ترجیح داد. زیرا اعمال قانون اقامتگاه تنها موجب ایجاد تزلزل و عدم ثبات در احوال شخصیه خواهد شد.

۱۱۷- گزینه «۴» مطابق با ماده‌ی ۹۶۳ قانون مدنی ایران اگر زوجین تبعه‌ی یک دولت نباشند، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر است. این ماده در خصوص آثار نکاح و بعد از انعقاد عقد نکاح کارایی دارد.

اما در خصوص شرایط و موانع نکاح که مربوط به قبل از نکاح است به نظر می‌رسد که بهتر است هریک از زوجین در زمان ازدواج، مشمول قوانین دولت متبوع خود باشد.

مثلاً اگر قانون دولت متبوع زن اجازه ازدواج به او ندهد قانون دولت متبوع شوهر تاثیری در وضعیت زن نخواهد داشت.

۱۱۸- گزینه «۲» طبق ماده ۹۶۳ قانون مدنی اگر زوجین تبعه یک دولت نباشند روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود.

۱۱۹- گزینه «۳» ماده ۹۶۵ قانون مدنی: «ولایت قانونی ... بر طبق قوانین دولت متبوع مولی علیه خواهد بود.»

۱۲۰- گزینه «۱» ماده ۹۶۳ قانون مدنی:

«اگر زوجین تبعه یک دولت نباشند روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود.» مسئله مذهب متفاوت زن و شوهر تنها یک نکته انحرافی است زیرا متفاوت بودن مذهب نقشی در تعیین قانون حاکم بر دعوای طلاق ندارد.

۱۲۱- گزینه «۲» طبق ماده ۹۶۵ قانون مدنی: ولایت قانونی و نصب قیم بر طبق قوانین دولت متبوع مولی علیه خواهد بود. منظور از مولی علیه محجور است.

۱۲۲- گزینه «۱» طبق ماده ۹۶۶ قانون مدنی: تصرف و مالکیت و سایر حقوق بر اشیاء منقول یا غیرمنقول تابع قانون مملکتی خواهد بود که آن اشیاء در آنجا واقع می‌باشند.

۱۲۳- گزینه «۳» طبق ماده ۹۶۸ قانون مدنی تعهدات ناشی از عقود تابع محل وقوع عقد است مگر اینکه متعاقدين اتباع خارجه بوده و آن را صریحاً یا ضمناً تابع قانون دیگری قرار داده باشند.

۱۲۴- گزینه «۱» ماده‌ی ۹۶۳ قانون مدنی: اگر زوجین تبعه‌ی یک دولت نباشند، روابط شخصی و مالی بین آن‌ها تابع قوانین دولت متبوع شوهر خواهد بود.

فصل اول

« کلیات حقوق بین الملل خصوصی »

تست‌های تألیفی فصل اول

❏ مثال ۱: در قانون ایران به چند طریق، کسب تابعیت اصلی بر مبنای معیار خاک پیش بینی شده است؟

- (۱) یک طریق (۲) دو طریق (۳) سه طریق (۴) چهار طریق
- ❏ پاسخ: گزینه «۳» تابعیت بر مبنای معیار خاک در بندهای ۳ و ۴ و ۵ ماده ۹۷۶ (قانون مدنی) پیش بینی شده است.

❏ مثال ۲: در قانون ایران چند نوع تابعیت بر مبنای معیار خون پیش‌بینی شده است؟

- (۱) یک نوع (۲) دو نوع (۳) سه نوع (۴) چهار نوع
- ❏ پاسخ: گزینه «۱» در بند ۲ ماده ۹۷۶ قانون مدنی به معیار خون اشاره شده است. داشتن بیش از یک تابعیت وضعیتی غیرعادی است زیرا یکی از اصول تابعیت این است که هیچ فردی نبایستی بیش از یک تابعیت داشته باشد. (اصل تابعیت واحده)

❏ مثال ۳: در حقوق موضوعه ایران سیستم فرعی تابعیت تولدی کدام است؟

- (۱) وحدت تابعیت (۲) خون (۳) استقلال تابعیت (۴) خاک
- ❏ پاسخ: گزینه «۴» در حقوق ایران سیستم خون اصل و سیستم خاک فرع می‌باشد.

آزمون فصل اول

❏ ۱- این عبارت که حقوق بین‌الملل خصوصی از امتزاج شعب دیگر حقوق به وجود نیامده و دنباله انتظامات حقوقی دیگر نیست به کدام فائده حقوق بین‌الملل خصوصی اشاره دارد؟

- (۱) تازگی موضوعات (۲) فن اختصاصی بودن (۳) بهتر فهمیدن سایر رشته‌های حقوقی (۴) هیچکدام

❏ ۲- در صورت بروز اختلاف بین متن ایرانی و متن خارجی عهدنامه، کدام متن سندیت دارد؟

- (۱) متن ایرانی مطلقاً (۲) در صورتی که تصمیم دیگری بین طرفین اتخاذ نشده باشد، متن ایرانی سندیت دارد. (۳) متن خارجی مطلقاً (۴) در صورتی که تصمیم دیگری بین طرفین اتخاذ نشده باشد، متن خارجی سندیت دارد.

❏ ۳- کدام یک از گزینه‌های زیر یک منشأ مستقیم حقوق نیست ولی به طور غیر مستقیم در ایجاد تفسیر و اعمال قواعد حقوق تأثیر به سزا دارد؟

- (۱) عرف (۲) عهدنامه (۳) دکترین (۴) رویه قضایی

❏ ۴- در کشورهای خارجی مثل انگلستان بیشتر قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی از چه طریق ایجاد شده است؟

- (۱) قانون (۲) عهدنامه (۳) دکترین (۴) رویه قضایی

❏ ۵- کدام یک از گزینه‌های زیر به اوصاف تابعیت اشاره دارد؟

- (۱) مادی و سیاسی (۲) معنوی و سیاسی و حقوقی (۳) مادی و حقوقی (۴) معنوی و حقوقی

❏ ۶- کدام یک از سیستم‌های زیر خلاف صلح پایدار می‌باشد؟

- (۱) خون (۲) خاک (۳) نژادی (۴) خون و نژادی

ک ۷- فردی در هواپیمایی با خدمه لبنانی بر فراز کشور سوریه متولد می‌شود. در صورتی که هواپیما در کشور ترکیه به ثبت رسیده باشد و قصد عزیمت به سمت ایران را داشته باشد از نظر سیستم خاک، طفل متولد شده تبعه است.

- (۱) لبنان (۲) ایران (۳) سوریه (۴) ترکیه

ک ۸- اعطای تابعیت یک عمل و قابل شکایت است.

- (۱) تصدی - می‌باشد. (۲) حاکمیتی - می‌باشد. (۳) حاکمیتی - نمی‌باشد. (۴) تصدی - نمی‌باشد.

ک ۹- مفهوم قاعده پیوسته بودن تابعیت در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) هیچ‌کس نمی‌تواند تابعیت خود را از دست بدهد بدون این که تابعیت دولت دیگری را تحصیل کرده باشد.
(۲) هر فرد به محض تولد بایستی تبعه دولت معینی باشد.
(۳) هیچ فردی نبایستی بیش از یک تابعیت داشته باشد.
(۴) تابعیت یک امر همیشگی و زوال‌ناپذیر نیست.

ک ۱۰- در چه صورتی زوجه و اطفال کسی که مطابق قانون ایران ترک تابعیت کرده است از تابعیت ایرانی خارج می‌شوند؟

- (۱) در هیچ صورت (۲) زوج در هیچ صورت و فرزندان در صورتیکه صغیر باشند.
(۳) در صورتیکه اجازه هیئت وزرا شامل آن‌ها هم بشود. (۴) در صورتیکه زوجه و فرزندان این امر را درخواست کنند.

ک ۱۱- موانعی که در روابط بین‌المللی اشخاص پدیدار می‌شود ناشی از کدام مسئله است؟

- (۱) استقلال (۲) مرز (۳) اراده حکومت (۴) تابعیت

ک ۱۲- در نظام‌های رومی - ژرمنی منبع اصلی در حقوق بین‌الملل خصوصی کدام گزینه است؟

- (۱) قانون (۲) عرف (۳) معاهده (۴) همه موارد

ک ۱۳- منابع داخلی حقوق بین‌الملل خصوصی بیشتر از چه نوع حقوقی محسوب می‌شوند؟

- (۱) خصوصی (۲) بین‌المللی (۳) عمومی (۴) بشری

ک ۱۴- کدام گزینه جزو منابع حقوق بین‌الملل خصوصی محسوب می‌گردد؟

- (۱) معاهدات (۲) اصول کلی حقوقی (۳) قانون (۴) همه موارد

ک ۱۵- مراد از عرف در حقوق بین‌الملل خصوصی چیست؟

- (۱) عرف یک صنف خاص در جامعه (۲) عرف احراز شده توسط محاکم
(۳) عرف تبدیل به قانون نوشته شده (۴) عرف مقرر دادگاه

ک ۱۶- کدام مکتب مخالف تدوین حقوق است؟

- (۱) مکتب اراده‌گرایی (۲) مکتب طبیعی (۳) مکتب تاریخی (۴) هیچکدام

ک ۱۷- در نظام حقوقی ایران عهدنامه‌های بین‌المللی در چه شرایطی قابل اجرا هستند؟

- (۱) در هر صورت قابل اجرا هستند. (۲) در صورت تصویب توسط مجلس
(۳) در صورت امضاء توسط مجلس (۴) همه موارد

ک ۱۸- کدام گزینه از علل ایجاد تابعیت مضاعف می‌باشد؟

- (۱) اختلاف در طرز تفکر دولت‌ها راجع به تحصیل تابعیت (۲) شخص با حفظ تابعیت قبلی، تابعیت جدید تحصیل نماید.
(۳) ازدواج (۴) همه موارد

ک ۱۹- مبنای تغییر تابعیت زن در اثر ازدواج کدام گزینه است؟

- (۱) اراده زن (۲) اجبار قانونگذار (۳) عرف (۴) اثر وصف عقد ازدواج

ک ۲۰- کدام اندیشمند پدید آمدن بی‌تابعیتی را نتیجه خصلت منحصرأ ملی قانونگذاری درباره تابعیت می‌داند؟

- (۱) پل لاگارد (۲) نی‌بوآیه (۳) باتیفول (۴) روسو

ک ۲۱- مقررات عهدی که بر طبق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دول منعقد شده باشد است.

- (۱) قانون (۲) شبه قانون (۳) در حکم قانون (۴) هیچکدام

که ۲۲- اجرای عهدنامه در محاکم داخلی منوط به است.

- (۱) تصویب (۲) امضا (۳) استناد یکی از طرفین دعوی (۴) انتشار

که ۲۳- مهلت اجرای قانون در رابطه با اجرای عهدنامه‌ها در دعاوی اشخاص و روابط حقوقی آنان،

- (۱) قابل رعایت است. (۲) قابل رعایت نیست. (۳) در صورت تصریح در قانون قابل رعایت است. (۴) صرفاً در رابطه بیگانگان قابل رعایت است.

که ۲۴- کدام دانشمند اصطلاح حقوق بین‌الملل خصوصی را وارد ادبیات حقوقی نمود؟

- (۱) نی‌بویا (۲) باتیفول (۳) فولیکس (۴) بنتام

که ۲۵- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟

- (۱) طرح دعاوی مربوط به حقوق بین‌الملل خصوصی به طور همزمان در دادگاه دو کشور امکانپذیر است.
(۲) در حقوق بین‌الملل خصوصی فقط به مقتضیات نظم بین‌المللی مربوط است.
(۳) حقوق بین‌الملل خصوصی حاکم یکی است.
(۴) ضمانت اجرای حقوق بین‌الملل خصوصی غیرمستقیم و ناکامل است.

فصل دوم

«تابعیت»

تست‌های تألیفی فصل دوم

کج مثال ۱: آیا تابعیت کسی که از پدر خارجی و مادر ایرانی در خارج متولد شده ایرانی است؟

- (۱) ایرانی نیست.
(۲) به اقتضای تابعیت مادر، او هم ایرانی است.
(۳) در صورت اجازه دولت، او هم ایرانی است.
(۴) شرط ایرانی بودن او اقامت در ایران است.
- پاسخ: گزینه «۱» مورد مذکور در هیچکدام از بندهای ماده ۹۷۶ (قانون مدنی) مشاهده نمی‌گردد. ☒

کج مثال ۲: آیا تابعیت کسی که در ایران از پدر و مادر خارجی متولد شده، ایرانی است؟

- (۱) ایرانی است.
(۲) ایرانی نیست.
(۳) در صورت اجازه دولت ایرانی است.
(۴) بسته به اراده پدر و مادر است.
- پاسخ: گزینه «۲» مورد ذکر شده در هیچکدام از بندهای ماده ۹۷۶ (قانون مدنی) مشاهده نمی‌گردد. ☒

کج مثال ۳: اشخاصی که تحصیل تابعیت ایران را می‌کنند از رسیدن به کدام یک از مقامات زیر محروم نیستند؟

- (۱) فرمانداری (۲) استانداری (۳) بخشداری (۴) قضاوت
- پاسخ: گزینه «۳» با استناد به ماده ۹۸۲ (قانون مدنی) تصدی به سمت بخشداری نیازمند تابعیت اصلی فرد است. ☒

آزمون فصل دوم

کج ۱- بند ۱ ماده ۹۷۶ (قانون مدنی) بیان می‌دارد: «کلیه ساکنین ایران به استثنای اشخاصی که تبعیت خارجی آن‌ها مسلم باشد تبعه ایران محسوب می‌شوند.» این جمله بیانگر پذیرش کدام سیستم است؟

- (۱) سیستم خون (۲) سیستم خاک (۳) سیستم خون و خاک (۴) سیستم اقامتگاه
- کج ۲- کدام یک از گزینه‌های زیر تابعیت اکتسابی را نشان می‌دهد؟
- (۱) اجرای سیستم خون (۲) اجرای سیستم خاک (۳) ازدواج (۴) هیچکدام

کج ۳- بازگشت به تابعیت در مورد کسی که با تحصیل تابعیت بیگانه، تابعیت ایران را از دست داده و همچنین زن ایرانی که در اثر ازدواج تابعیت ایرانی را از دست داده است چگونه می‌باشد؟

- (۱) بازگشت به تابعیت در هر دو مورد امکان‌پذیر است اما دولت در مورد دوم حق مخالفت دارد.
(۲) بازگشت به تابعیت در هر دو مورد امکان‌پذیر است اما دولت در مورد اول حق مخالفت دارد.
(۳) بازگشت به تابعیت در هر دو مورد امکان‌پذیر است مطلقاً.
(۴) بازگشت به تابعیت در مورد اول ممکن و در مورد دوم امکان‌پذیر نیست.

کج ۴- زن فرانسوی که در اثر ازدواج با مرد ایرانی، ایرانی محسوب شده است، در صورتی که پس از طلاق به تابعیت فرانسوی خود رجوع کند، حق داشتن کدام یک از موارد زیر را داراست؟

- (۱) باغ گلایی در نطنز (۲) حق سرقفلی مغازه‌ای در بازار تهران
(۳) اتومبیل پراید (۴) گزینه ۲ و ۳

کج ۵- قانون‌گذار ایرانی سیستم استقلال را در مورد زن ایرانی که با مرد خارجی ازدواج می‌کند پذیرفته است.

- (۱) نسبی (۲) مطلق (۳) تام (۴) اختیاری

کج ۶- کدام گزینه از شرایط تحصیل تابعیت ایران نمی‌باشد؟

- (۱) رسیدن به سن ۱۸ سال تمام (۲) سکونت در ایران به مدت ۵ سال متوالی یا متناوب
(۳) عدم فرار از خدمت نظامی (۴) عدم محکومیت به جنایت سیاسی

که ۷- کسانی که دارای عیال ایرانی هستند و از او اولاد دارند، در صورتی که شرط اقامت را در مورد تحصیل تابعیت ایران نداشته باشند، با تصویب کدام مرجع به تابعیت ایران پذیرفته می‌شوند؟

- (۱) هیئت وزیران (۲) وزارت امور خارجه (۳) وزارت کشور (۴) شهربانی

که ۸- اشخاصی که تحصیل تابعیت ایران می‌نمایند از رسیدن به کدام شغل زیر محروم‌اند؟

- (۱) فرمانداری (۲) استانداری (۳) شهرداری (۴) قضاوت

که ۹- تعیین اقامتگاه فرد ایتالیایی برزیلی‌الاصل که در ایران اقامت دارد مطابق کدام قانون صورت می‌گیرد؟

- (۱) ایتالیا (۲) برزیل (۳) ایران (۴) ایتالیا و برزیل

که ۱۰- اهمیت اقامتگاه به چه دلیل می‌باشد؟

- (۱) حل کننده بسیاری از مسائل حقوق بین الملل خصوصی است. (۲) رابطه‌ای حقوقی است.
(۳) رابطه‌ای مادی است. (۴) تابع اراده اشخاص می‌باشد.

که ۱۱- مردی ایرانی که همسر و دو فرزند ۱۴ ساله و ۲۴ ساله دارد، تابعیت ایران را تحصیل می‌کند:

- (۱) در این صورت زن و فرزند ۲۴ ساله وی تبعه ایران می‌شوند و فرزند ۱۴ ساله بعد از رسیدن به سن ۱۸ سالگی تبعه ایران می‌شود.
(۲) زن و فرزند ۱۴ ساله وی تبعه ایران شناخته می‌شوند ولی فرزند ۲۴ ساله به تبع پدر به تابعیت ایران در نمی‌آید.
(۳) در این صورت زن و ۲ فرزند وی تبعه ایران می‌شوند.
(۴) فقط زن به تبع شوهرش می‌تواند تبعه ایران باشد ولی اولاد باید درخواست تحصیل تابعیت ایران کنند.

که ۱۲- کدامیک از اشخاص زیر از شرط اقامت به منظور تحصیل تابعیت ایران معافند؟

- (۱) کسانی که دارای عیال ایرانی بوده و از او اولاد دارند. (۲) کسانی که به امور عام المنفعه خدمت یا مساعدت شایانی کرده باشند.
(۳) کسانی که در خارج برای خدمت به دولت ایران اقامت داشته باشند. (۴) همه موارد.

که ۱۳- از شرایط ترک تابعیت داشتن ۲۵ سال تمام است شرط مذکور مربوط به کدامیک از شرایط ترک تابعیت می‌باشد؟

- (۱) شرط کمیت (۲) شرط زمان (۳) شرط مکان (۴) شرط انجام تعهدات

که ۱۴- یک مرد ایتالیایی با همسر برزیلی‌اش مقیم فرانسه هستند قصد دارند در فرانسه طلاق بگیرند، قانون صلاحیت‌دار است.

- (۱) قانون اقامتگاه مشترک (۲) قانون متبوع زن (۳) قانون منتخب طرفین (۴) قانون متبوع مرد

که ۱۵- شخص را که فاقد اقامتگاه باشد چه می‌نامند؟

- (۱) پناهنده (۲) آپارتاید (۳) آدمید (۴) آپاترید

که ۱۶- زن ایرانی که با مردی خارجی ازدواج می‌نماید:

- (۱) این ازدواج نمی‌تواند تأثیری در تابعیت ایرانی وی داشته باشد.
(۲) اگر قانون کشور متبوع شوهر، تابعیت شوهر را بر زن تحمیل نماید، تابعیت ایران را از دست می‌دهد.
(۳) به محض ازدواج، تابعیت ایرانی را از دست می‌دهد.
(۴) اگر قانون کشور متبوع شوهر، تابعیت شوهر را بر زن تحمیل نماید باز هم تابعیت ایرانی خود را حفظ نماید.

که ۱۷- رد تابعیت ایران در کدام حالت زیر مصداق دارد؟

- (۱) زن ایرانی که با مرد خارجی ازدواج کرده است. (۲) زن خارجی که در اثر ازدواج با مرد ایرانی به تابعیت ایران درآمده است.
(۳) طفل ۱۲ ساله‌ای که پدر او تابعیت ایران را تحصیل کرده است. (۴) همه موارد

که ۱۸- فرزند سفیر عراق در ایران متولد می‌شود و بلافاصله بعد از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام، یک سال دیگر در ایران اقامت می‌گزیند با این اوصاف تابعیت وی است.

- (۱) ایرانی (۲) ایرانی - عراقی (۳) آپاترید است. (۴) عراقی

که ۱۹- مبدأ آثار پذیرش به تابعیت ایران در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تاریخ قبول هیئت وزیران (۲) تاریخ خروج از تابعیت قبلی (۳) تاریخ تقاضانامه (۴) تاریخ صدور سند تابعیت

که ۲۰- اقامتگاه رابطه‌ای است دارای بعضی از خصائص

- (۱) حقوقی - سیاسی (۲) سیاسی - اجتماعی (۳) سیاسی - حقوقی (۴) حقوقی - اجتماعی

❏ ۲۱- تابعیت چگونه رابطه‌ای میان شخص و دولت است؟

- (۱) رابطه سیاسی (۲) رابطه اجتماعی (۳) رابطه معنوی (۴) ۱ و ۳

❏ ۲۲- در حقوق بین‌الملل اقامتگاه بدل می‌باشد.

- (۱) تابعیت (۲) اقامت دائم (۳) عبور و مرور (۴) همه موارد

❏ ۲۳- مفاهیم ملت و دولت به ترتیب چگونه تفکری هستند؟

- (۱) نژادی - نژادی (۲) نژادی - سیاسی (۳) سیاسی - سیاسی (۴) سیاسی - نژادی

❏ ۲۴- اصطلاح تابعیت دارای ارزش و اصطلاح ملیت دارای ارزش می‌باشد.

- (۱) حقوقی و سیاسی - سیاسی (۲) حقوقی - جامعه‌شناسی (۳) جامعه‌شناسی - سیاسی (۴) حقوقی و سیاسی - جامعه‌شناسی

❏ ۲۵- کدام یک از موارد ذیل جزو عوامل ایجاد بی‌تابعیتی محسوب می‌شود؟

- (۱) درخواست ترک تابعیت (۲) در اثر مجازات (۳) در اثر قانون خاص (۴) همه موارد

❏ ۲۶- از نظر علمای آلمان سیستم نژادی، به شخص بر می‌گردد.

- (۱) ریشه‌های زیست‌شناسی (۲) ریشه‌های ملی (۳) ریشه‌های مذهبی (۴) همه موارد

❏ ۲۷- کدام یک از موارد ذیل از جنبه‌های سیستم نژادی است؟

- (۱) جنبه دفاعی (۲) جنبه تعرضی (۳) جنبه توسعه طلبی (۴) همه موارد

❏ ۲۸- کدام یک از شخصیت‌های ذیل مؤسس تئوری نژادی است؟

- (۱) نی‌بویه (۲) باتیفول (۳) گوبینو (۴) کان

❏ ۲۹- پذیرش کدام سیستم تابعیت باعث عدم وجود اشخاص بی‌تابعیت می‌شود؟

- (۱) سیستم خون (۲) سیستم خاک (۳) سیستم نژاد (۴) هیچ کدام

❏ ۳۰- طفلی در کشتی در دریای آزاد متولد شده است، طفل تابعیت کدام کشور را دارد؟

- (۱) کشور پدر (۲) کشور صاحب پرچم (۳) کشور والدین (۴) بی‌تابعیت است.

❏ ۳۱- افراد ناگزیرند که پیوسته با دولتی از لحاظ مرتبط باشند.

- (۱) سیاسی (۲) حقوقی (۳) قضائی (۴) همه موارد

❏ ۳۲- «هیچ دولتی نمی‌تواند حق پناهندگی را نقض و پناهندگان را به کشور اصلی تسلیم کند» چگونه قاعده‌ای است؟

- (۱) قاعده حقوق بین‌الملل خصوصی (۲) قاعده حقوق داخلی (۳) قاعده حقوق بین‌الملل عمومی (۴) قاعده نیست

❏ ۳۳- کدام گزینه جز تبعه ایران محسوب نمی‌شود؟

- (۱) کسانی که پدر آن‌ها ایرانی است. (۲) کسانی که از پدر و مادر خارجی در ایران متولد شده‌اند. (۳) کسانی که از پدر و مادر نامعلوم در ایران متولد شده‌اند. (۴) هر زن خارجی که شوهر ایرانی اختیار کند.

❏ ۳۴- کسانی که از پدر و مادر خارجی که از آن‌ها در ایران متولد شده، در ایران متولد شود، در چه سنی می‌تواند تابعیت ایرانی خود را رد کند و درخواست خود را در چه مدت باید بدهد؟

- (۱) ۱۸ - یک سال (۲) ۲۵ - ۶ ماه (۳) ۱۸ - ۶ ماه (۴) ۲۵ - یک سال

❏ ۳۵- کدام گزینه در بردارنده شرایط تحصیل تابعیت نیست؟

- (۱) دارا بودن ۱۸ سال تمام (۲) سکونت ۵ سال متوالی یا متناوب (۳) محکوم به جنایت سیاسی در هیچ کجا نبودن (۴) فراری از خدمت نظامی نبودن

❏ ۳۶- اشخاصی که تحصیل تابعیت ایران را نموده‌اند از کدام یک از حقوق ذیل محرومند؟

- (۱) عضویت شورای نگهبان (۲) عضویت شورای شهر (۳) قضاوت (۴) همه موارد

- ۳۷- اشخاصی که تابعیت ایران را تحصیل نموده‌اند از کدام یک از حقوق ذیل محرومند؟
 (۱) عضویت در شورای محلی
 (۲) تصدی پست‌های مهم اطلاعاتی
 (۳) تصدی پست‌های غیر مهم امنیتی
 (۴) همه موارد
- ۳۸- کدام گزینه جزو تبعه ایران محسوب می‌شود؟
 (۱) زن شخصی که تابعیت ایران را تحصیل نموده است.
 (۲) اولاد صغیر شخصی که تابعیت ایران را تحصیل نموده است.
 (۳) شوهر زنی که تابعیت ایران را تحصیل نموده است.
 (۴) ۱ و ۲
- ۳۹- سن تحصیل تابعیت ایران و ترک تابعیت ایران و رد تابعیت ایران است.
 (۱) ۲۵ - ۱۸ - ۲۵ (۲) ۱۸ - ۱۸ - ۲۵ (۳) ۱۸ - ۲۵ - ۱۸ (۴) ۲۵ - ۲۵ - ۱۸
- ۴۰- زن خارجی که در اثر ازدواج تابعیت ایران را کسب نموده است در صورت داشتن اولاد صغیر، چه زمان می‌تواند از تابعیت ایران خارج شود؟
 (۱) یک سال پس از فوت شوهر (۲) هر زمان که بخواهد (۳) پس از کبر شدن اولاد صغیر (۴) نمی‌تواند خارج شود.
- ۴۱- زن‌های ایرانی که در اثر ازدواج تابعیت خارجی تحصیل می‌نمایند در چه صورتی حق داشتن اموال غیر منقول را ندارند؟
 (۱) موجب سلطه اقتصادی خارجی گردد
 (۲) موجب اخلال در نظم عمومی گردد
 (۳) در صورت عدم رضایت شوهرش
 (۴) در صورت عدم اجازه قانون دولت متبوع شوهرش
- ۴۲- خروج از تابعیت ایران اجازه کدام مرجع را نیاز دارد؟
 (۱) وزارت امور خارجه (۲) هیئت وزیران (۳) ریاست جمهوری (۴) وزارت اطلاعات
- ۴۳- تقلب نسبت به قانون چه اثری در تابعیت دارد؟
 (۱) موجب لغو تابعیت می‌شود. (۲) موجب تعلیق تابعیت می‌شود. (۳) بی‌تأثیر است. (۴) به نظر دادگاه بستگی دارد.
- ۴۴- تابعیت ایرانی پدر طفل در چه زمانی منوط اعتبار است؟
 (۱) بعد از انعقاد نطفه (۲) قبل از تولد (۳) بعد از تولد (۴) ۲ و ۳
- ۴۵- برای آن که، بر طبق قوانین ایران، تابعیت پدر ایرانی به فرزندش باز گردد، فرزند باید باشد.
 (۱) مشروع (۲) مشروع یا طبیعی (۳) طبیعی (۴) هیچ کدام
- ۴۶- کدام یک از موارد ذیل جزو موارد از دست دادن تابعیت ایران است که در قانون به آن اشاره شده است؟
 (۱) ازدواج (۲) رد تابعیت ایران (۳) ترک تابعیت ایران (۴) همه موارد
- ۴۷- اقامتگاه چگونه رابطه‌ای است؟
 (۱) سیاسی (۲) حقوقی (۳) معنوی (۴) ۱ و ۳
- ۴۸- کدام مورد جزو مهم‌ترین حقوقی که بیگانگان از آن متمتع می‌شوند است؟
 (۱) حمایت جان و مال اتباع بیگانه (۲) احترام منزل و مسکن (۳) حق ترافع قضایی (۴) همه موارد
- ۴۹- کدام گزینه در بردارنده دلیل تابعیت اصلی ایرانی شخص تلقی می‌شود؟
 (۱) برگ ولادت (۲) شناسنامه (۳) کارت شناسایی (۴) همه موارد

فصل سوم

«اقامتگاه و افراد»

تست‌های تألیفی فصل سوم

کدام مثال ۱: رابطه اقامتگاه و مسکن چیست؟

- (۱) این دو دارای یک مفهوم‌اند.
(۲) دو مفهوم جدا از یکدیگرند.
(۳) اقامتگاه جزئی از مفهوم مسکن است.
(۴) این دو در مواردی بر هم انطباق دارند.

پاسخ: گزینه «۴» اقامتگاه افراد ممکن است محل سکونت آن‌ها باشد یا نباشد.

اقامتگاه رابطه‌ای حقوقی و مادی است در حالیکه تابعیت رابطه‌ای سیاسی و معنوی می‌باشد.

کدام مثال ۲: رابطه اقامتگاه و تابعیت اشخاص حقیقی چیست؟

- (۱) اقامتگاه عامل تعیین تابعیت
(۲) تابعیت عامل تعیین اقامتگاه
(۳) تابعیت بدل اقامتگاه
(۴) دو عامل کاملاً مستقل از یکدیگر

پاسخ: گزینه «۴» تابعیت یک رابطه معنوی و سیاسی است در حالیکه اقامتگاه رابطه‌ای مادی و حقوقی می‌باشد.

اهمیت اقامتگاه به این دلیل است که حلال بسیاری از مسائل بین المللی خصوصی می‌باشد. این مسئله به خصوص در ممالک انگلوساکسون مثل انگلیس و آمریکا واجد اهمیت بسیار است اما تا این اواخر در فرانسه مورد توجه نبود اما در این اواخر علما و محافل علمی فرانسه توجه قابل تعمقی به اقامتگاه مبذول داشته است.

کدام مثال ۳: کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست نیست؟

- (۱) هرگاه تابعیت و ملیت فرد قابل احراز نباشد، قانون اقامتگاه او حاکم است.
(۲) اقامتگاه در قاعده ایرانی حل تعارض مندرج نیست.
(۳) در حقوق بین الملل خصوصی ایران، اقامتگاه قائم مقام تابعیت است.
(۴) گزینه‌های ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۲» در قواعد حل تعارض ایران اقامتگاه به عنوان عامل ارتباط شناخته نشده است.

آزمون فصل سوم

کدام ۱- کدام گزینه در بردارنده مصادیق اقامتگاه قانونی یا قبلی است؟

- (۱) اقامتگاه زن شوهردار (۲) اقامتگاه صغیر (۳) اقامتگاه مأموران دولت (۴) همه موارد

کدام ۲- دول ثالث کدام معیار را باید برای تعیین تابعیت شخص دو تابعیتی اعمال نمایند؟

- (۱) تابعیت مقدم (۲) تابعیت موخر (۳) قانون مقرر (۴) تابعیت مؤثر

کدام ۳- اساسنامه دیوان بین المللی دادگستری در رابطه با تعیین تابعیت شخص دو تابعیتی چه معیاری را پذیرفته است؟

- (۱) تابعیت موخر (۲) تابعیت مؤثر (۳) تابعیت مقدم (۴) این مسئله در صلاحیت دیوان نیست.

کدام ۴- کدام گزینه در بردارنده اقامتگاه اصلی است؟

- (۱) اقامتگاه قراردادی (۲) اقامتگاه محجور (۳) اقامتگاه مأموران دولت (۴) هیچکدام

کدام ۵- ماده ۱۰۰۳ قانون مدنی که اشعار می‌دارد: هیچکس نمی‌تواند بیش از یک اقامتگاه داشته باشد، ناظر بر چه نوع اقامتگاهی است؟

- (۱) اقامتگاه حقیقی (۲) اقامتگاه قراردادی (۳) اقامتگاه عمومی (۴) ۱ و ۳

کدام ۶- اقامتگاه زن صغیر شوهردار، اقامتگاه است.

- (۱) ولی یا قیم (۲) شوهر (۳) انتخابی (۴) ۱ و ۲

فصل چهارم

«مسئله وضع بیگانگان در حقوق ایران»

تست‌های تألیفی فصل چهارم

کج مثال ۱: بیگانگان از کدام یک از مشاغل زیر محروم نیستند؟

- (۱) بخشداری (۲) عضویت اتاق بازرگانی (۳) وکالت دادگستری (۴) نمایندگی مجلس

پاسخ: گزینه «۱» عضویت اتاق بازرگانی از جمله مشاغل عمومی انتخابی (غیردولتی) است که از زمره حقوقی سیاسی می‌باشد و خارجیان از این شغل محرومند. همچنین ماده ۱۰ لایحه قانونی مربوط به تأسیس اتاق‌های بازرگانی بدین امر اشاره دارد. وکالت دادگستری از جمله مشاغل ملحقه به مشاغل دولتی است که طبق توضیحات گفته شده در مورد حقوق سیاسی، خارجیان از پذیرش آن ممنوعند و نمایندگی مجلس نیز در زمره مشاغل سیاسی قلمداد می‌شود که هیچ خارجی نمی‌تواند به این سمت قائل شود.

آزمون فصل چهارم

کج ۱- بیگانه در حقوق ایران به چه کسی گفته می‌شود؟

- (۱) آپاترید

- (۲) آدمید

- (۴) گزینه ۱ و ۳

- (۳) کسی که تابعیت کشور دیگری را دارد.

کج ۲- در حقوق عمومی اصل بر و در حقوق سیاسی اصل بر بیگانه از آن می‌باشد.

- (۱) بهره‌مندی - عدم بهره‌مندی (۲) عدم بهره‌مندی - بهره‌مندی (۳) بهره‌مندی - بهره‌مندی (۴) عدم بهره‌مندی - عدم بهره‌مندی

کج ۳- کدام عبارت در مورد رفتار متقابل صحیح است؟

- (۱) رفتار متقابل ایجاد حق می‌کند و شرط وجود یک حق محسوب می‌شود.

- (۲) رفتار متقابل ایجاد حق می‌کند اما شرط وجود یک حق محسوب نمی‌شود.

- (۳) رفتار متقابل ایجاد حق نمی‌کند، اما ممکن است شرط وجود یک حق محسوب شود.

- (۴) رفتار متقابل ایجاد حق نمی‌کند و شرط وجود یک حق محسوب نمی‌شود.

کج ۴- برخورداری از کدام حقوق در خارجه لازمه وصف تبعیت می‌باشد؟

- (۱) حقوق سیاسی (۲) حقوق عمومی (۳) حقوق خصوصی (۴) حقوق اداری

کج ۵- تقاضای تجدید نظر راجع به اخراج بیگانه در کدام مرجع قابل تجدید نظر می‌باشد؟

- (۱) مقامی که تصمیم اخراج را گرفته یا وزارت کشور. (۲) مقامی که تصمیم اخراج را گرفته یا هیئت وزرا.

- (۳) مقامی که تصمیم اخراج را گرفته یا وزارت اطلاعات. (۴) مقامی که تصمیم اخراج را گرفته یا وزارت امور خارجه.

کج ۶- فردی افغانی با ورود به خاک ایران قصد دارد به عنوان کارگر در یک کارخانه مشغول به کار شود. شرایط استخدام او در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) دولت افغانستان با دولت ایران در این مورد معامله متقابل سیاسی داشته باشد.

- (۲) دارای روادید ورود با حق کار مشخص بوده و پروانه کار دریافت دارد.

- (۳) نظر وزارت کار و امور اجتماعی را در این مورد جلب نماید.

- (۴) اجازه هیئت وزرا را برای این امر کسب کند.

کج ۷- کدامیک از مصادیق حقوق خصوصی است که بیگانگان به موجب قوانین ولی با شرط رفتار متقابل سیاسی (در حدود معاهدات) از آن بهره‌مند می‌شوند؟

- (۱) مالکیت اموال غیر منقول

- (۲) احوال شخصیه

- (۳) حق اجرای عقد ازدواج اتباع بیگانه به وسیله مأمورین سیاسی یا قنصلی دولت متبوعه خود.

- (۴) استفاده از مزایای قانون ثبت علائم و اختراعات

- ۸- تابعیت شرکت‌های خارجی طبق حقوق ایران با توجه به کدام معیار تعیین می‌گردد؟
 (۱) مرکز اصلی شرکت (۲) اراده مؤسسين شرکت (۳) تابعیت شرکا (۴) محل تشکیل شرکت
- ۹- «الف» و «ب» و «ج» قصد دایر کردن مؤسسه‌ای به قصد کمک به بیماران مبتلا به سرطان را دارند، از چه زمانی مؤسسه آنان شخصیت حقوقی پیدا می‌کند؟
 (۱) به محض ایجاد (۲) مؤسسه آنان در هر حال فاقد شخصیت حقوقی است (۳) از تاریخ ثبت در دفتر مخصوص ثبت وزارت عدلیه (۴) از تاریخ تنظیم اساسنامه
- ۱۰- جمله «وجود اشخاص حقوقی یک اختراع قانون‌گذاری است که برای تسهیل فعالیت یا گردش بعضی از اجتماعات درست شده است» به کدام عقیده توجه دارد؟
 (۱) عقیده وجود حقیقی (۲) عقیده وجود مجازی (۳) عقیده وجود کاذب (۴) عقیده وجود فرضی
- ۱۱- کدامیک از موارد ذیل جزو حداقل حقوق بیگانگان از نظر ورد روس نمی‌باشد؟
 (۱) حقوق مکتسبه بیگانگان که در کشورهای دیگر ایجاد شده است. (۲) حقوقی که لازمه احترام به شخصیت فردی او می‌باشد. (۳) حق مراجعه به دادگاه در برخی از موارد استثنایی (۴) برخوردار بودن از حمایت دولت محلی
- ۱۲- جمله ذیل تعریف کدام گزینه است؟
 «این شرط به معنای تعهد یک دولت در برابر دولت دیگر دایر بر شناختن حداکثر حقوق در زمینه‌ای معین است آن دولت برای اتباع دولت‌های ثالث پیش از آن شناخته یا پس از آن خواهد شناخت برای اتباع آن دولت می‌باشد»
 (۱) شرط دول کامله الوداد (۲) شرط رفتار متقابل (۳) شرط حسن نیت (۴) هیچ کدام
- ۱۳- کدام گزینه در رابطه با دادن روایید نادرست است؟
 (۱) مغایر نبودن حضور شخص در ایران با امنیت کشور (۲) نداشتن سابقه اخراج از ایران (۳) نداشتن سابقه محکومیت کیفری جنحه‌ای یا جنایی (۴) ایرانی نبودن درخواست کننده روایید و یا دارای تابعیت مضاعف نبودن آن شخص که یکی از آن‌ها ایرانی باشد.
- ۱۴- دستور اخراج بیگانه از کشور قابل است، طی از تاریخ رویت اخطاریه و مرجع رسیدگی کننده است.
 (۱) واخواهی، ۲۵ روز، دادگاه‌های عمومی و انقلاب (۲) واخواهی، ۱۵ روز، وزارت کشور (۳) تجدیدنظر، ۱۵ روز، هیئت‌های حل اختلاف وزارت خانه (۴) واخواهی، ۱۵ روز، دادگاه‌های عمومی و انقلاب
- ۱۵- کدام یک از موارد ذیل جزو حقوق منحصر به ایرانیان می‌باشد؟
 (۱) تملک اراضی مزروعی (۲) پذیرش به عنوان کارگزار بورس (۳) تشکیل شرکت‌های تجاری - صنعتی (۴) همه موارد
- ۱۶- کدام یک از موارد ذیل جزو حقوق مخصوص جامعه ایران محسوب نمی‌شود؟
 (۱) قاعده منع ربا (۲) حق اخذ به شفعه (۳) حق قیمومت بر محجور ایرانی (۴) هیچکدام
- ۱۷- در کدام یک از موارد در حقوق ایران ذیل بیگانگان به طور مطلق محروم هستند؟
 (۱) حقوق عمومی (۲) حقوق سیاسی (۳) حقوق خصوصی (۴) هیچکدام
- ۱۸- در کدام مورد بیگانگان از دادن تأمین نزد مراجع قضایی ایران معاف هستند؟
 (۱) رفتار متقابل (۲) دعاوی متقابل (۳) دعاوی که اقامه آن‌ها بر اثر انتشار آگهی‌های رسمی است. (۴) همه موارد
- ۱۹- از نظر شورای نگهبان برای ثبت شرکت‌های خارجی و شعب آن‌ها چه شرطی لازم است؟
 (۱) بیش از پنجاه درصد سهام این شرکت‌ها متعلق به ایرانیان باشد. (۲) این شرکت‌ها با دستگاه‌های دولتی ایران قرارداد قانونی منعقد کرده باشند. (۳) هیچ شرطی لازم نیست. (۴) این شرکت‌ها توسط ایرانیان اداره شوند.
- ۲۰- شرکتی خارجی بدون ثبت در ایران به فعالیت پرداخته است. آیا این شرکت در محاکم ایران دارای شخصیت حقوقی می‌باشد؟
 (۱) خیر، زیرا نیاز به ثبت دارد. (۲) بله، اگر در کشور متبوع خود دارای شخصیت حقوقی باشد. (۳) بله، زیرا در نظام حقوقی ایران ثبت شرکت با شخصیت حقوقی ارتباط ندارد. (۴) خیر، زیرا مخالف نظم عمومی جامعه ایران است.

فصل پنجم

«کلیات تعارض قوانین»

تست‌های تألیفی فصل پنجم

که مثال ۱: کدام گزینه در مورد دکترین منچینی نادرست است؟

- (۱) اصولی می‌باشد
(۲) مبتنی بر وحدت ملی یا برون مرزی بودن قوانین است.
(۳) مبتنی بر محلی یا درون مرزی بودن قوانین است.
(۴) هدف آن تأمین وحدت سیاسی ایتالیا بوده است.

پاسخ: گزینه «۳» مکتب منچینی مبتنی بر وحدت ملی یا برون مرزی بودن قوانین است و نقطه مقابل دکترین درژانتره است که اصل عینی بودن (محلی و درون مرزی بودن) قوانین است.

که مثال ۲: مشهورترین شارح حقوق رم چه کسی بود؟

- (۱) اکورس (۲) ژوستینی (۳) بارتل (۴) بالا

پاسخ: گزینه «۱» اکورس به خاطر حاشیه برژوستینی (قرن ۴) به نام کنکتس پیپولس مشهورترین شارح حقوق رم بود.

آزمون فصل پنجم

که ۱- وجود اختلاف تعارض قوانین و تعارض دادگاه‌ها و است.

- (۱) ماهیت قواعد و خصلت قواعد (۲) ساختمان و ماهیت قواعد (۳) روش استدلال و ماهیت قواعد (۴) روش استدلال و خصلت قواعد

که ۲- قواعد حل تعارض

- (۱) اگرچه جزء قواعد بین‌المللی‌اند، مسئله را مستقیماً حل می‌کنند.
(۲) جزء قواعد مادی‌اند و مسئله را مستقیم حل می‌کنند.
(۳) جزء حقوق داخلی به شمار نمی‌آیند و مسئله را مستقیماً حل نمی‌کنند.
(۴) اگرچه جزء حقوق داخلی‌اند، مسئله را مستقیماً حل نمی‌کنند.

که ۳- کدام یک از موارد زیر در دسته‌های ارتباط قرار نمی‌گیرند؟

- (۱) احوال شخصیه (۲) اموال (۳) قراردادها (۴) اقامتگاه

که ۴- در صورتی که مردی آپاترید در ایران اقامه دعوی طلاق کند، در صورتی که پدر وی ایتالیایی و مادر وی مصری باشد و خود در رومانی متولد شده باشد، دادگاه ایران مطابق کدام قانون به دعوی او رسیدگی می‌کند؟

- (۱) ایتالیا (۲) ایران (۳) مصر (۴) رومانی

که ۵- پیروان کدام روش حل تعارض معتقدند که در مورد مسائل مربوط به احوال شخصیه، مصلحت کشورهای مهاجر فرست اقتضا می‌کند که قانون ملی را اجرا کنند؟

- (۱) حقوقی (۲) انتخاب انسب (۳) عام‌الشمول (۴) اصولی

که ۶- طرح مسئله تعارض قوانین نخستین بار در کدام مکتب صورت گرفت؟

- (۱) مکتب قدیم فرانسوی (۲) مکتب قدیم ایتالیایی (۳) مکتب هلندی (۴) مکتب آلمانی

که ۷- به نظر علمای مکتب هلندی، اصل نزاکت بین‌المللی در کدام مرحله وجود دارد؟

- (۱) قانون‌گذاری (۲) قضا (۳) قانون‌گذاری و قضا (۴) هیچکدام

که ۸- هدف اصلی کدام یک از اشخاص زیر تأمین یک مصلحت سیاسی بوده است؟

- (۱) ساوینی (۲) پی‌یه (۳) منچینی (۴) شافتر

که ۹- کدام یک از مکاتب زیر تحت تأثیر ملاحظات مربوط به حقوق بین‌الملل عمومی ایجاد شده است؟

- (۱) مکتب قدیم فرانسوی (۲) مکتب جدید فرانسوی قبل از جنگ بین‌المللی اول
(۳) مکتب جدید ایتالیایی (۴) مکتب جدید فرانسوی بعد از جنگ بین‌المللی اول

کج ۱۰- شباهت عقیده پی به با ساوینی در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) پیدا کردن راه حل تعارض قوانین از طریق غایت اجتماعی
(۲) در نظر گرفتن طبیعت رابطه حقوقی
(۳) خاص الشمول بودن
(۴) عام الشمول بودن

کج ۱۱- در رابطه با قواعد حل تعارض کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) قواعد حل تعارض، قواعدی است که صرفاً به تعیین قانون حاکم می پردازد.
(۲) قواعد حل تعارض در واقع قواعد بین المللی هستند که در هر کشوری وجود دارند.
(۳) ماده ۷ قانون مدنی بیان کننده یکی از قواعد حل تعارض است زیرا مستقیماً مسئله مطروحه را حل می کند.
(۴) ماده ۹۶۸ قانون مدنی در رابطه با تعهدات ناشی از عقود یکی از قواعد حل تعارض است زیرا قانون حاکم را مشخص می نماید.

کج ۱۲- کدامیک از موارد ذیل جزء دسته ارتباطی محسوب نمی گردد؟

- (۱) احوال شخصیه (۲) قراردادها (۳) قانون ملی افراد (۴) اموال

کج ۱۳- کدام مورد جزو روش های حل تعارض قوانین نیست؟

- (۱) روش جزمی (۲) روش حقوقی (۳) انتخاب انسب (۴) روش استدلالی

کج ۱۴- تفکیک میان مسائل شکلی مربوط به آیین دادرسی و مسائل ماهوی از دستاوردهای کدام مکتب می باشد؟

- (۱) مکتب ایتالیایی (۲) مکتب فرانسوی (۳) مکتب آلمانی (۴) مکتب هلندی

کج ۱۵- کدام دانشمند، ابتدا عقاید مکتب های قدیم را رد نمود و سپس اصل جامعه مشترک حقوقی را مبنا و اساس روش خود قرار داد؟

- (۱) واختر (۲) ساوینی (۳) شافتز (۴) منچینی

فصل ششم

«رابطه بین سیستم‌های حل تعارض»

تست‌های تألیفی فصل ششم

کج مثال ۱: در دعوای طلاق بین یک زن و شوهر انگلیسی که در ایران اقامت دارند، اقامتگاه براساس کدام قانون توصیف می‌شود؟
 (۱) قانون ایران (۲) قانون انگلیس (۳) قانون منتخب طرفین (۴) قانون کشور ثالث
پاسخ: گزینه «۲» چون اقامتگاه یکی از موضوعات مندرج در قاعده انگلیس است، لذا باید مطابق قانون انگلیس توصیف شود.

کج مثال ۲: کدام یک از کشورهای زیر احاله را بطور کلی رد کرده است؟

(۱) ایران (۲) فرانسه (۳) انگلیس (۴) ایتالیا
پاسخ: گزینه «۴» کشورهای ایتالیا، هلند، یونان، نروژ و سوئد احاله را بطور کلی رد کرده‌اند و در بسیاری از کشورها مثل انگلیس، بلژیک، اتریش، آلمان، ژاپن، مجارستان، لهستان و چکسلواکی احاله مورد پذیرش واقع شده است و در ایران نیز احاله درجه اول قبول و احاله درجه دوم رد شده است.

کج مثال ۳: عامل وابستگی کدام است؟

(۱) احوال شخصیه (۲) تعهدات ناشی از عقد (۳) احوال عینیه (۴) محل وقوع عقد
پاسخ: گزینه «۴» عوامل وابستگی همان عوامل ارتباط هستند.

کج مثال ۴: تعارض ضمنی منطبق با کدام مورد است؟

(۱) تقلب نسبت به قانون (۲) احاله (۳) توصیف قضایی (۴) نظم عمومی
پاسخ: گزینه «۳» منظور از تعارض ضمنی قواعد حل تعارض، اختلاف و تفاوت توصیف‌ها در دو نظام حقوقی می‌باشد.

آزمون فصل ششم

کج ۱- تعارض متحرک یعنی تعارض نظام‌های حل تعارض

(۱) مکانی (۲) مثبت (۳) منفی (۴) زمانی

کج ۲- یک زن و شوهر آمریکایی مقیم انگلیس در ایران دعوای طلاق مطرح می‌کنند. قاضی ایرانی باید:

(۱) احاله درجه اول را بپذیرد و قانون ایران را اعمال کند. (۲) قانون کشور آمریکا را اعمال کند.
 (۳) احاله درجه دوم را رد کند و قانون ایران را اعمال کند. (۴) قانون کشور انگلیس را اعمال کند.

کج ۳- حقی در کشور یونان ایجاد شده است و در ایران در حال اثرگذاری است. آثار این حق و حدود این حق را در ایران کدام قانون تعیین می‌کند؟

(۱) یونان (۲) قانون مناسب‌تر (۳) ایران (۴) ایران و یونان

کج ۴- در مواردی که ما با یک سازمان حقوقی مواجه باشیم که در کشور خارجی وجود دارد، در حالی که در کشوری که دعوی در آن جریان دارد موجود نیست، توصیف مرحله مقدماتی به موجب کدام قانون صورت می‌گیرد؟

(۱) قانون مقر دادگاه (۲) قانون سبب (۳) قانون مناسب‌تر (۴) قانون مساعدتر

کج ۵- زمینه تاریخی مسئله احاله در کدام قضیه مشاهده می‌شود؟

(۱) فورگو (۲) دیوفرمن (۳) لوتوس (۴) آلاباما

کج ۶- به نظر باتیقول، اعمال کدام یک از قوانین زیر اصل و قاعده کلی است؟

(۱) قانون ملی (۲) قانون اقامتگاه (۳) اعمال قانون سبب (۴) قانون ذینفع

کدام ۷- تعارض قوانین معلول کدامیک از موارد زیر است؟

- (۱) اختلاف بین قواعد مادی کشورها
(۲) اختلاف بین سیستم‌های ملی حل تعارض
(۳) اختلاف بین قواعد مادی کشورها و اختلاف بین سیستم‌های ملی حل تعارض
(۴) اختلاف بین سیستم حقوق نوشته با حقوق شفاهی

کدام ۸- تعارض مفاهیم ارتباط نوعی از تعارض است؟

- (۱) منفی (۲) مخفی (۳) مثبت (۴) صریح

کدام ۹- نخستین حقوقدانی که تعارض مخفی بین سیستم‌های ملی حل تعارض را کشف کرد، چه کسی بود؟

- (۱) بارتن (۲) باتیفول (۳) بکت (۴) کان

کدام ۱۰- تفاوت بین تعارض متحرک با تعارض قوانین در زمان در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) در تعارض متحرک نسخ قوانین صورت نمی‌گیرد ولی در تعارض قوانین در زمان نسخ قوانین قبلی انجام می‌شود.
(۲) در تعارض متحرک مفهومی مثل نظم عمومی وجود ندارد اما در تعارض قوانین در زمان مفهوم نظم عمومی مشاهده می‌شود.
(۳) در تعارض متحرک کثرت مراجع قانون‌گذاری وجود دارد اما در تعارض قوانین در زمان خیر.
(۴) هر سه مورد

کدام ۱۱- این عبارت بیان‌کننده کدام یک از گزینه‌های ذیل است؟

- «تعیین نوع امر حقوقی که یک قاعده حقوق بین‌الملل خصوصی باید نسبت به آن اجرا گردد»
(۱) توصیف (۲) احاله (۳) دسته ارتباط (۴) تعارض متحرک

کدام ۱۲- طرح مسئله توصیف‌ها به‌عنوان موضوعی مستقل مرهون کدام یک از دانشمندان است؟

- (۱) بارتن و دومولن (۲) دورژانتره و کاهن (۳) دورژانتره و دومولن (۴) کاهن و بارتن

کدام ۱۳- منظور از توصیف در حکم مندرج در ماده ۷ قانون مدنی چیست؟

- (۱) تشخیص قانون قابل اعمال
(۲) تشخیص دسته ارتباطی
(۳) تشخیص موضوعات داخل در دسته احوال شخصیه
(۴) هیچ کدام

کدام ۱۴- قانون صلاحیت‌دار برای توصیف یک رابطه حقوقی کدام گزینه است؟

- (۱) قانون سبب (۲) قانون مقر دادگاه (۳) قانون انسب (۴) قانون محل وقوع عقد

کدام ۱۵- توصیف براساس قانون مقر دادگاه با کدام یک از موارد ذیل منافات دارد؟

- (۱) طبیعت رابطه حقوقی (۲) شناسایی حقوق مکتسبه (۳) هر دو مورد (۴) هیچ کدام

کدام ۱۶- کدام گزینه در بردارنده مفهوم «توصیف اصلی» است؟

- (۱) توصیفی تابع قانون مقر دادگاه است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری باشد.
(۲) توصیفی تابع قانون مقر دادگاه است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نباشد.
(۳) توصیفی تابع قانون سبب است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است.
(۴) توصیفی تابع قانون سبب است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست.

کدام ۱۷- کدام گزینه در بردارنده مفهوم «توصیف فرعی» است؟

- (۱) توصیفی تابع قانون مقر دادگاه است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است.
(۲) توصیفی تابع قانون سبب است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است.
(۳) توصیفی تابع قانون سبب است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست.
(۴) توصیفی تابع قانون مقر دادگاه است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری نیست.

کدام ۱۸- توصیف محل انعقاد عقد در قرارداد بین‌المللی (مکاتبه‌ای) یک توصیف است.

- (۱) اصلی (۲) فرعی (۳) ثانوی (۴) هیچ کدام

کدام ۱۹- کدام گزینه بیان‌کننده مفهوم ذیل است؟

«مسئله‌ای با دو کشور ارتباط پیدا می‌کند و قواعد حل تعارض هر کشور قانون خود را صلاحیت‌دار می‌شناسد»

- (۱) هماهنگی (۲) تعارض منفی (۳) تعارض مثبت (۴) تعارض توصیف‌ها

کدام ۲۰- راه حل تعارض مثبت کدام گزینه است؟

- (۱) اجرای قانون مقر دادگاه توسط هر یک از دادگاه‌ها
(۲) هر دادگاه احاله می‌دهد به قانون کشور ثالث
(۳) هر دادگاه قانون سبب را اجرا می‌کند.
(۴) هر دادگاه قانون انسب را اجرا می‌کند.

۲۱- کدام گزینه بیان کننده مفهوم ذیل است؟

«مسئله‌ای با دو کشور ارتباط پیدا می‌کند و قواعد حل تعارض هر کشور قانون خود را صالح نمی‌شناسد»

- (۱) تعارض مثبت (۲) تعارض منفی (۳) تعارض توصیف‌ها (۴) هماهنگی

۲۲- احاله در کدام نوع از تعارض‌ها قابل اعمال است؟

- (۱) تعارض مثبت (۲) تعارض منفی (۳) توصیف‌ها (۴) هیچ کدام

۲۳- احاله‌ای است که قانون خارجی به قانون کشوری که قضیه در آن جا مطرح است، می‌کند.

- (۱) احاله (۲) احاله درجه دوم (۳) احاله درجه اول (۴) همه موارد

۲۴- احاله‌ای است که قانون خارجی به قانون کشور ثالثی می‌نماید.

- (۱) احاله (۲) احاله درجه دوم (۳) احاله درجه اول (۴) هیچ کدام

۲۵- در رویه قضایی فرانسه، برای نخستین بار در کدام قضیه و در چه سالی بحث احاله مطرح شد؟

- (۱) فورگو - ۱۸۸۰ (۲) لوتوس - ۱۸۸۰ (۳) لوتوس - ۱۸۷۱ (۴) فورگو - ۱۸۷۱

۲۶- در نظام حقوقی فرانسه کدام یک از انواع احاله‌ها پذیرفته شده است؟

- (۱) احاله درجه اول صرفاً (۲) احاله درجه دوم صرفاً (۳) احاله درجه اول و دوم (۴) هیچ کدام

۲۷- کدام یک از کشورهای ذیل احاله را رد نموده است؟

- (۱) انگلیس (۲) آلمان (۳) هلند (۴) همه موارد

۲۸- نظریه کدام دانشمند به «احاله مضاعف» معروف گشته است؟

- (۱) نی‌بویه (۲) وست لیگ (۳) باتیفول (۴) هیچ کدام

۲۹- کدام نوع احاله در نظام حقوقی ایران پذیرفته شده است؟

- (۱) احاله درجه اول (۲) احاله درجه دوم (۳) هر دو مورد (۴) هیچ کدام

۳۰- در نظام حقوقی ایران پذیرفته شده، رد شده ولی اگر این نوع از احاله به قانون ارجاع داده باشد مورد قبول است.

- (۱) احاله درجه اول - احاله درجه اول - قانون اقامتگاه
(۲) احاله درجه اول - احاله درجه اول - احاله درجه دوم - قانون خارجی
(۳) احاله درجه اول - احاله درجه دوم - قانون ایران
(۴) احاله درجه اول - احاله درجه دوم - قانون اقامتگاه

۳۱- فایده پیدا کردن وسعت فکری بیش تر نسبت به مفاهیم حقوق داخلی است؟

- (۱) توصیف بین‌المللی (۲) توصیف داخلی (۳) احاله درجه اول (۴) احاله درجه دوم

۳۲- نی‌بویه در رابطه با نظریه خود راجع به احاله، کدام قاعده را به‌عنوان اصل قرار داده است؟

- (۱) قانون متبوع طرفین (۲) قانون محل وقوع (۳) قانون اقامتگاه (۴) قانون مقر دادگاه

۳۳- باتیفول در نظریه خود راجع به احاله، کدام قاعده را به‌عنوان اصل قرار داده است؟

- (۱) قانون اقامتگاه (۲) قانون ملی (۳) قانون مقر دادگاه (۴) قانون سبب

۳۴- کدام تئوری احاله، متداول‌ترین دکتترین در دادگاه‌های انگلیس می‌باشد؟

- (۱) احاله مضاعف (۲) احاله جزئی (۳) احاله کامل (۴) ۱ و ۳

۳۵- تعارض متحرک با کدام گزینه شباهت دارد؟

- (۱) تعارض قوانین (۲) تعارض قوانین در زمان (۳) احاله (۴) هیچ کدام

۳۶- نی‌بویه به رابطه با مفهوم تعارض متحرک کدام عنوان را بکار برده است؟

- (۱) شناسایی بین‌المللی حقوق مکتسبه
(۲) تعارض متحرک
(۳) تأثیر بین‌المللی حقوق
(۴) هیچ کدام

۳۷- برای آن که حق مکتسبه در ایران معتبر شناخته شود باید بر طبق قانونی تشکیل شود که آن را صالح تشخیص دهد.

- (۱) حقوق بین‌الملل خصوصی ایران
(۲) قواعد ماهوی ایران
(۳) حقوق بین‌الملل خصوصی کشور خارجی
(۴) قواعد ماهوی کشور خارجی

۳۸- کدام گزینه در رابطه با عبارت ذیل صحیح است؟ «تعارضی که به‌صورت صریح و آشکار بین قواعد حل تعارض کشورهای ذینفع وجود دارد»

- (۱) تعارض مفاهیم ارتباط (۲) تعارض مخفی (۳) تعارض مثبت (۴) تعارض صریح

۳۹- کدام حقوق‌دان و در چه سالی تعارض مخفی بین سیستم‌های ملی حل تعارض را کشف کرد؟

- (۱) بارتن - ۱۸۹۱ (۲) کان - ۱۸۹۱ (۳) بارتن - ۱۸۸۰ (۴) نی‌بویه - ۱۸۸۰

۴۰- به نظر اکثر حقوق‌دانان کشورهای دارای نظام حقوقی رومی - ژرمنی، قانون صلاحیت‌دار برای توصیف یک امر حقوقی اصولاً کدام قانون است؟

- (۱) قانون مقر دادگاه (۲) قانون سبب (۳) قانون محل وقوع (۴) قانون دولت متبوع شخص

فصل هفتم

«اجرای قانون صلاحیت‌دار خارجی»

تست‌های تألیفی فصل هفتم

کج مثال ۱: دوواری سومیر در مورد اجرای قانون خارجی معتقد به کدام‌یک از نظریه‌های زیر است؟

- (۱) نظریه انگلیسی - آمریکایی (۲) نظریه ایتالیایی (۳) نظریه فرانسوی (۴) نظریه هلندی

✓ پاسخ: گزینه «۱» سومیر با اینکه فرانسوی بود از نظریه انگلیسی - آمریکایی دفاع نموده است. به عقیده اوهرامری باید در حکومت قانون کشوری که در آنجا بوجود آمده در آید.

آزمون فصل هفتم

کج ۱- مطابق کدام نظریه قاعده حقوقی صفت خارجی بودن خود را از دست می‌دهد و جنبه داخلی پیدا می‌کند؟

- (۱) پذیرش مادی در نظریه ایتالیایی (۲) پذیرش صوری در نظریه ایتالیایی
(۳) پذیرش مادی در نظریه فرانسوی (۴) پذیرش صوری در نظریه فرانسوی

کج ۲- براساس سیستم انگلیسی قانون خارجی جزء امور بوده و استناد به آن لازم

- (۱) موضوعی - نیست. (۲) موضوعی - است. (۳) حکمی - نیست. (۴) حکمی - است.

کج ۳- در چه صورت قانون خارجی نیاز به اثبات ندارد؟

- (۱) چنانچه قانون خارجی از امور موضوعی باشد. (۲) چنانچه قانون خارجی از امور حکمی باشد.
(۳) در هر حال قانون خارجی نیاز به اثبات دارد. (۴) قانون خارجی اصلاً نیازی به اثبات ندارد.

کج ۴- برای تفسیر قانون خارجی به مراجعه می‌کنیم.

- (۱) دیوان عالی کشور (۲) دادگاه مقر دادگاه (۳) کارشناس حقوقی (۴) دادگاه ثالث

کج ۵- رأی قاضی ایرانی در موردی که زنی خارجی با برادرزاده خود ازدواج کرده و متقاضی نفقه خود باشد چیست؟

- (۱) به موضوع دعوا رسیدگی کرده و حکم مقتضی را صادر می‌کند.
(۲) در صورتی که نکاح مذکور در کشور خارجی صحیح بوده باشد به دعوای مطروحه رسیدگی می‌کند.
(۳) در صورتیکه نکاح مذکور در کشور خارجی باطل بوده باشد قرار رد دعوا صادر می‌کند.
(۴) قرار رد دعوا صادر می‌کند.

کج ۶- زمینه تاریخی مسئله نظم عمومی را در کدام مکتب می‌توان جستجو کرد؟

- (۱) مکتب هلندی (۲) مکتب قدیم فرانسوی (۳) مکتب قدیم ایتالیایی (۴) مکتب آلمانی

کج ۷- در فرضی که یک زن ایرانی در دادگاه اسپانیا علیه شوهر ایرانی خود اقامه دعوای طلاق می‌نماید، اثر نظم عمومی چگونه است؟

- (۱) منفی و شدید (۲) منفی و ضعیف (۳) مثبت و شدید (۴) مثبت و ضعیف

کج ۸- رابطه بین نظم عمومی در روابط بین‌المللی با نظم عمومی در روابط داخلی کدام است؟

- (۱) تساوی (۲) تباین (۳) عموم و خصوص من وجه (۴) عموم و خصوص مطلق

کج ۹- قاعده تقلب نسبت به قانون از طرف کدام دولت غالباً مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

- (۱) دولتی که شخص ذینفع اجرای قانون او را تقاضا می‌کند. (۲) دول ثالث
(۳) دولتی که تقلب برای فرار از قانون او به عمل آمده است. (۴) همه موارد

کج ۱۰- چرا دادگاه‌های انگلیس احکام خارجی مربوط به پرداخت نفقه را اجرا نمی‌کنند؟

- (۱) نامعین بودن مبلغ مورد حکم (۲) غیر قطعی بودن حکم (۳) مخالفت با نظم عمومی (۴) عدم رعایت قواعد دادرسی

که ۱۱- آیا قانون خارجی نیاز به اثبات دارد و اگر جواب مثبت است تکلیف چه کسی است؟

- (۱) خیر، زیرا بین قانون داخلی و قانون خارجی هیچ فرقی است.
 (۲) بله، به عهده قاضی است.
 (۳) بله، به عهده اصحاب دعوی است که به آن استناد می‌کنند.
 (۴) بله، هم به عهده قاضی و هم به عهده اصحاب دعوی است.

که ۱۲- کدامیک از موارد ذیل از موانع اجرای قانون خارجی محسوب می‌شود؟

- (۱) نظم عمومی (۲) تابعیت (۳) نسب (۴) احاله

که ۱۳- کدامیک از موارد ذیل تعریف اثر منفی نظم عمومی است؟

- (۱) قاضی از اجرای قانون صلاحیت‌دار جلوگیری نماید و قانون مناسب را جایگزین آن نماید.
 (۲) قاضی از اجرای قانون صلاحیت‌دار جلوگیری نماید و قانون مقر دادگاه را جایگزین آن نماید.
 (۳) قاضی از اجرای قانون صلاحیت‌دار جلوگیری نماید و قانون مقر دادگاه را جایگزین آن ننماید.
 (۴) گزینه ۱ و ۲

که ۱۴- زمانی که قاضی از اجرای قانون صلاحیت‌دار جلوگیری می‌نماید و قانون مقر دادگاه را جایگزین آن می‌کند چه می‌نامند؟

- (۱) اثر منفی نظم عمومی (۲) اثر مثبت نظم عمومی (۳) جایگزینی قضایی (۴) هیچکدام

که ۱۵- کدام گزینه در بردارنده شرایط اعمال قاعده جلوگیری از تقلب نسبت به قانون است؟

- (۱) وجود تقلب (۲) جنبه فرعی داشتن اجرای قاعده
 (۳) وسیله دیگری برای جلوگیری از اجرای قانون خارجی موجود نباشد. (۴) همه موارد

که ۱۶- احکام صادره از محاکم خارجی را در ایران نمی‌توان به اجرا گذاشت مگر اینکه مطابق امر به اجرای آن صادر شده باشد.

- (۱) قوانین ایران (۲) قوانین دولت صادر کننده حکم (۳) قانون دولت متبوع درخواست کننده (۴) مقررات بین المللی

که ۱۷- کدام یک از گزینه‌های ذیل را شرایط شناسایی و اجرای احکام خارجی در فرانسه نیست؟

- (۱) صلاحیت دادگاه صادر کننده حکم (۲) صلاحیت قانون حاکم بر ماهیت دعوی
 (۳) عدم مخالفت حکم با نظم عمومی فرانسه (۴) هیچ یک از طرفین نباید تبعه فرانسه باشد.

که ۱۸- سیستم حقوقی فرانسه اصل می‌داند، سیستم حقوقی انگلیس و امریکا اصل را تلقی می‌کند.

- (۱) عدم اجرای قانون خارجی - اجرای قانون خارجی (۲) عدم اجرای قانون خارجی - عدم اجرای قانون خارجی
 (۳) اجرای قانون خارجی - اجرای قانون خارجی (۴) اجرای قانون خارجی - عدم اجرای قانون خارجی

که ۱۹- کدام گزینه از شرایط شناسایی احکام خارجی در انگلیس و امریکا است؟

- (۱) قطعی بودن حکم (۲) دادرسی منظم (۳) قطعی بودن حکم (۴) همه موارد

که ۲۰- قانون خارجی را چگونه باید تفسیر کرد؟

- (۱) قاضی باید تفسیر کند بر طبق ماده ۳ قانون آیین دادرسی مدنی (۲) کنسولگری کشور خارجی باید تفسیر نماید.
 (۳) کارشناس حقوق خارجی باید تفسیر نماید. (۴) قوه قضاییه کشور خارجی در معاضدت قضایی باید تفسیر نماید.

فصل هشتم

«مسائل مهم تعارض قوانین»

تست‌های تألیفی فصل هشتم

کج مثال ۱: زن فرانسوی در دادگاه خانواده شهر تهران تقاضای طلاق می‌کند. دادگاه ایرانی برای تشخیص استحقاق تقاضای طلاق وی در صورتی که شوهر وی نیز فرانسوی باشد، کدام قانون را ملاک قرار می‌دهد؟

- (۱) فرانسه (۲) ایران (۳) هر قانون که زن انتخاب کند. (۴) قانون کشور ثالث

پاسخ: گزینه «۱» زیرا بررسی استحقاق تقاضای طلاق از امور ماهوی است و باید مطابق قانون ملی شخص صورت گیرد. ☒

کج مثال ۲: قانون حاکم بر تعهدات قراردادی در حقوق ایران کدام گزینه می‌باشد؟

- (۱) قانون محل وقوع عقد (۲) قانون اقامتگاه متعاقدين (۳) قانون دولت متبوع متعاقدين (۴) قانون مقر دادگاه

پاسخ: گزینه «۱» ماده ۹۶۸ (قانون مدنی) در این باره می‌گوید: «تعهدات ناشی از عقود تابع قانون محل وقوع عقد است...». ☒

آزمون فصل هشتم

کج ۱- مرد اتریشی که زن ایرانی او در آلمان فوت می‌کند با مراجعه به دادگاه ایرانی خواستار تقسیم ترکه وی می‌شود. در صورتی که زوجین مقیم ترکیه بوده باشند، دادگاه ایرانی مطابق کدام قانون به موضوع رسیدگی می‌کند؟

- (۱) اتریش (۲) ایران (۳) آلمان (۴) ترکیه

کج ۲- مرد ایرانی با مذهب تسنن قصد ازدواج با زن ایرانی شیعه دارد. برای ازدواج این دو نفر کدام قانون یا قوانین باید مورد توجه قرار گیرد؟

- (۱) قانون مدنی (۲) قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیر شیعه (۳) قانون مدنی و قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیر شیعه (۴) هیچکدام

کج ۳- اگر فرد تبعه خارجه در ایران قصد طلاق در ایران را داشته اما در کشور متبوع وی راجع به احوال شخصیه قانونی وجود نداشته باشد، مطابق قانون به دعوای او رسیدگی می‌شود.

- (۱) ایران به عنوان قانون مقر دادگاه (۲) ایران به عنوان قانون اقامتگاه (۳) ایران به عنوان قانون سبب (۴) هر سه مورد

کج ۴- منظور از قوانین در ماده ۶ (قانون مدنی) که بیان می‌دارد: «قوانین مربوط به احوال شخصیه از قبیل نکاح و طلاق در مورد کلیه اتباع ایران ولو این که مقیم خارجه باشند مجرا خواهد بود» چیست؟

- (۱) قوانین ماهوی (۲) قوانین صوری (۳) قوانین صوری و قوانین شکلی (۴) قوانین ماهوی و قوانین شکلی

کج ۵- دعوای تمکین فی‌مابین مرد عراقی و همسر اردنی او در دادگاه اهواز مطابق کدام قانون حل و فصل می‌گردد؟

- (۱) عراق (۲) اردن (۳) ایران (۴) عراق یا اردن بنا به تشخیص قاضی

کج ۶- مسئله سلب مالکیت از سند تابع قانون می‌باشد.

- (۱) محل وقوع سند (۲) اقامتگاه مدیون (۳) اقامتگاه داین (۴) محل قبض و اقباض

کج ۷- فرد ایرانی مقیم دانمارک، حق انتفاع از اتومبیل خود را به فرد پاکستانی مقیم ایران واگذار می‌نماید، در صورت بروز اختلاف فی‌مابین آن دو و طرح دعوا در دادگاه شهر بوشهر در صورتی که اتومبیل مزبور در تاجیکستان باشد، کدام قانون حاکم بر قضیه خواهد بود؟

- (۱) ایران (۲) دانمارک (۳) پاکستان (۴) تاجیکستان

کج ۸- اگر براتی که در روسیه صادر شده و فاقد شرایط اساسی برات در این کشور باشد اما در بردارنده شرایط اساسی مندرج در قانون ایران باشد، در ایران معتبر است.

- (۱) نیست (۲) است (۳) است با حکم دادگاه (۴) است اگر به نفع اقتصاد ایران باشد.

که ۹- در حقوق ایران قوانین مربوط به اهلیت دارای جنبه و تعهدات ناشی از عقد دارای جنبه می‌باشند.

- (۱) امری - امری (۲) اختیاری - اختیاری (۳) امری - اختیاری (۴) اختیاری - امری

که ۱۰- مأمورین قنصلی ایران در خارجه باید نسبت به ثبت ازدواج اقدام کنند.

- (۱) مرد خارجی با زن ایرانی (۲) مرد خارجی با زن خارجی (۳) مرد ایرانی با زن ایرانی (۴) مرد ایرانی با زن خارجی

که ۱۱- کدامیک از استثنائات اعمال قانون ملی نسبت به احوال شخصیه نمی‌باشد؟

- (۱) احاله (۲) نظم عمومی (۳) اهلیت کسب تابعیت (۴) توصیف

که ۱۲- تشخیص اینکه قضیه مربوط به آیین دادرسی طلاق است یا مربوط به شرایط ماهوی طلاق، مطابق کدام قانون صورت می‌گیرد؟

- (۱) قانون اقامتگاه (۲) قانون ملی زوج (۳) قانون مقر دادگاه (۴) قانون دولت متبوع طرفین

که ۱۳- قانون حاکم بر نقل و انتقال و صدور سهام با نام کدام گزینه است؟

- (۱) قانون اقامتگاه خریدار (۲) قانون دولت متبوع مدیون (۳) قانون اقامتگاه مدیون (۴) قانون دولت متبوع خریدار

که ۱۴- کدام گزینه تابع قانون محل تنظیم سند نمی‌باشد؟

- (۱) مسئله اجازه ولی و قیم در تنظیم سند (۲) مسئله مربوط به الصاق تمبر
(۳) مسئله اینکه قرارداد به چه زبانی نوشته شود. (۴) مسئله لزوم یا عدم لزوم ثبت سند

که ۱۵- کدامیک از اسناد ذیل چنانچه مطابق قانون محل تنظیم در خارج از ایران تنظیم شوند، در ایران اعتبار قانونی نخواهند داشت؟

- (۱) اسنادی که موضوع آن ازدواج دو ایرانی باشد. (۲) اسنادی که موضوع آن معاملات غیرمنقول واقع در ایران باشد.
(۳) اسنادی که موضوع آن معاملات منقول واقع در ایران باشد. (۴) همه موارد

که ۱۶- شخصی تبعه روسیه و مقیم ایران قصد اقامه دعوا علیه مدیون آلمانی خود به استناد قرارداد بیع منعقد شده در چین را دارد. در این صورت از نظر حقوق ایران

- (۱) دادگاه ایران صالح به رسیدگی می‌باشد. (۲) دادگاه ایران صالح به رسیدگی نمی‌باشد.
(۳) دادگاه ایران صالح می‌باشد قانون آلمان را اعمال می‌کند. (۴) دادگاه ایران صالح می‌باشد و قانون چین را اعمال می‌کند.

که ۱۷- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) ازدواج ایرانیان در خارج از کشور از لحاظ شرایط ماهوی تابع قانون ایران است.
(۲) ازدواج ایرانیان در خارج از کشور از لحاظ شرایط شکلی ممکن است تابع قانون ایران باشد.
(۳) ازدواج ایرانیان در خارج از کشور از لحاظ شکلی می‌تواند تابع قانون محل عقد باشد.
(۴) همه گزینه‌ها صحیح هستند.

که ۱۸- در حقوق فرانسه، قانون حاکم بر احوال شخصیه فرانسویان کدام است؟

- (۱) قانون مناسب (۲) قانون فرانسه (۳) قانون اقامتگاه (۴) قانون منتخب ذینفع

که ۱۹- اگر تبعه خارجه مطابق قانون دولت متبوع خود صغیر باشد اما مطابق قوانین ایران دارای اهلیت باشد، معاملات او در ایران

- (۱) باطل است (۲) نافذ است. (۳) قاب فسخ است. (۴) غیرقابل استناد است.

که ۲۰- حق انتفاع و ارتفاق تابع کدام قانون می‌باشند؟

- (۱) قانون محل وقوع مال مورد انتفاع (۲) قانون اقامتگاه منتفع
(۳) قانون دولت متبوع مالک مال مورد انتفاع (۴) قانون دولت متبوع منتفع

که ۲۱- کدامیک از گزینه‌های ذیل از شمول قاعده تعارض قوانین راجع به احوال شخصیه خارج است؟

- (۱) تابعیت و اقامتگاه (۲) شرایط ماهوی ازدواج و تابعیت
(۳) تابعیت، اقامتگاه و شرایط شکلی ازدواج (۴) تابعیت، شرایط شکلی ازدواج

که ۲۲- مرد ایرانی با زن تبعه هلند قصد ازدواج دارند، قانون صالح در مورد شرایط ماهوی ازدواج آنان کدام گزینه است؟

- (۱) قانون متبوع مرد (۲) قانون اقامتگاه (۳) قانون متبوع طرفین (۴) قانون محل تنظیم عقد نکاح

که ۲۳- تشریفات ازدواج زن و مرد تبعه ایران در فرانسه تابع کدام قانون می‌باشد؟

۱) قانون ایران، زیرا شوهر تبعه ایران است.

۲) قانون فرانسه، زیرا محل وقوع عقد است.

۳) قانون فرانسه، زیرا قانون اقامتگاه بر آن بار می‌گردد.

۴) هیچکدام، زیرا از نظر قانون مدنی ایران ازدواج عقد تشریفاتی نیست.

ک ۲۴- قانون حاکم بر اجازه ولی یا قیم در مورد عقود کدام گزینه است؟

۱) قانون متبوع ولی ۲) قانون متبوع مولی علیه ۳) قانون مقر دادگاه ۴) قانون متبوع ولی

ک ۲۵- زن بحرینی در ایران تقاضای نفقه از مرد عراقی نموده است، قانون حاکم کدام گزینه است؟

۱) قانون متبوع شوهر ۲) قانون مقر دادگاه ۳) قواعد مذهب شوهر ۴) قانون محل تنظیم نکاح نامه

ک ۲۶- کدام یک از گزینه‌های ذیل موضوع روابط مالی زوجین است که در حقوق ایران از آن نام برده شده است؟

۱) مهر، خانه مشاع بین زوجین، نفقه ۲) مهر، نفقه، اثاث البیت
۳) مهر، نفقه، جهیزیه ۴) جهیزیه، مهر، خانه مشاع بین زوجین

ک ۲۷- مرد کانادایی در ایران تقاضای طلاق زن بلژیکی خود را داده است قانون حاکم بر این مسئله کدام مورد است؟

۱) قانون مقر دادگاه ۲) قانون متبوع شوهر ۳) قانون محل تنظیم سند ۴) قانون متبوع زوجین

ک ۲۸- قانون صالح تشریفات نصب قیم است.

۱) قانون مقر دادگاه ۲) قانون متبوع قیم ۳) قانون متبوع مولی علیه ۴) گزینه ۳ و ۲

ک ۲۹- قانون صالح بر اختیارات و تکالیف قیم نسبت به مولی علیه است.

۱) قانون مقر دادگاه ۲) قانون متبوع قیم ۳) قانون متبوع مولی علیه ۴) قانون اقامتگاه قیم و مولی علیه

ک ۳۰- تشخیص اهلیت هر کس برای معامله کردن بر حسب خواهد بود.

۱) قانون محل تنظیم عقد ۲) قانون محل وقوع عقد ۳) قانون متبوع شخص ۴) گزینه‌های ۱ و ۲

ک ۳۱- شخص ۱۹ ساله کانادایی در ایران معامله انجام می‌دهد، با فرض اینکه سن اهلیت در کانادا ۲۰ سالگی می‌باشد، وی در ایران تقاضای ابطال معامله را به دلیل عدم اهلیت خود داده است، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

۱) چون وی از نظر قانون دولت متبوع خود فاقد اهلیت بوده، معامله باطل است.
۲) چون عقد در ایران منعقد شده است بنابراین براساس قانون محل تنظیم سند، قانون ایران باز می‌گردد و معامله صحیح است.
۳) چون وی طبق قانون ایران اهلیت دارد بنابراین معامله صحیح است.
۴) چون بر مقررات اهلیت قانون مقر دادگاه باز می‌گردد معامله صحیح است.

ک ۳۲- قانون حاکم بر روابط ابوبین و اولاد کدام گزینه است؟

۱) قانون دولت متبوع مولی علیه ۲) قانون دولت متبوع مادر ۳) قانون دولت متبوع فرزند ۴) قانون متبوع پدر

ک ۳۳- حق انتفاع بر مال منقول تابع قانون است.

۱) محل وقوع مال ۲) دولت متبوع منتفع ۳) دولت متبوع مالک ۴) محل تنظیم سند

ک ۳۴- قانون حاکم بر رهن اشیاء منقول و غیرمنقول کدام است؟

۱) قانون محل تنظیم سند ۲) قانون متبوع مالک ۳) قانون متبوع راهن ۴) قانون محل وقوع مال

ک ۳۵- حقوق عینی بر اشیاء منقول و غیر منقول تابع قانون است.

۱) دولت متبوع مالک ۲) دولت متبوع طرفین ۳) محل وقوع مال ۴) محل تنظیم سند

ک ۳۶- قانون حاکم بر تصرف و مالکیت بر اشیاء منقول و غیرمنقول است؟

۱) قانون دولت متبوع مالک ۲) قانون دولت متبوع متصرف ۳) قانون مقر دادگاه ۴) قانون محل وقوع مال

ک ۳۷- قانون حاکم بر ترکه منقول و غیرمنقول اتباع خارجه در ایران از حیث تعیین وراثت تابع قانون است.

۱) دولت متبوع وراثت ۲) دولت متبوع متوفی ۳) محل وقوع مال ۴) محل تنظیم وصیت نامه

ک ۳۸- ترکه منقول و غیر منقول اتباع خارجه در ایران در کدام مورد تابع قانون دولت متبوع متوفی است؟

۱) تعیین وراثت ۲) تعیین مقدار سهم الارث
۳) تشخیص میزان تملیک متوفی به وسیله وصیت ۴) همه موارد

ک ۳۹- براساس ماده ۹۶۷ قانون مدنی ترکه منقول و غیرمنقول اتباع خارجی در ایران فقط از حیث قوانین اصلیه تابع قانون متبوع متوفی است در

موارد غیر از قوانین اصلی این موارد تابع کدام قانون است؟

- (۱) قانون محل فوت متوفی (۲) قانون اقامتگاه وراث (۳) قانون محل وقوع مال (۴) قانون مقر دادگاه

ک ۴۰- عقد اجاره‌ای در ایران منعقد گردیده است. روابط موجر و مستأجر تابع کدام قانون است؟

- (۱) قانون محل وقوع عقد (۲) قانون محل تنظیم سند (۳) قانون دولت متبوع موجر (۴) قانون دولت متبوع مستأجر

ک ۴۱- کدامیک از گزینه‌های ذیل تابع قانون محل وقوع آن است؟

- (۱) ایقاع (۲) وقایع حقوقی (۳) ضمان قهری (۴) همه موارد

ک ۴۲- شکل تنظیم وصیتنامه تابع کدام قانون است؟

- (۱) قانون دولت متبوع متوفی (۲) قانون محل تنظیم سند (۳) قانون محل وقوع ترکه (۴) قانون محل وقوع عقد

ک ۴۳- کدام شکل تنظیم وصیتنامه تابع قانون محل تنظیم سند است؟

- (۱) خودنوشت، رسمی (۲) رسمی، سری (۳) خودنوشت، سری و رسمی (۴) خودنوشت، سری

ک ۴۴- کدامیک از وصیتنامه‌هایی که در خارج از کشور مطابق قوانین ایران تنظیم شده است در دادگاه‌های ایران پذیرفته می‌شود؟

- (۱) وصیتنامه عادی (۲) وصیتنامه سری (۳) وصیتنامه رسمی (۴) هیچکدام

ک ۴۵- دعاوی از حیث صلاحیت محاکم تابع قانون است.

- (۱) دولت متبوع طرفین (۲) محل وقوع اختلاف (۳) مقر دادگاه (۴) هیچکدام

ک ۴۶- دعاوی از حیث آیین دادرسی تابع قانون است.

- (۱) دول متبوع طرفین (۲) مقر دادگاه (۳) قانون منتخب طرفین (۴) محل وقوع اختلاف

ک ۴۷- کدام یک از موارد ذیل جزو موانع اجرای قانون خارجی است؟

- (۱) اخلاق حسنه (۲) نظم عمومی (۳) جریحه‌دار شدن احساسات جامعه (۴) همه موارد

ک ۴۸- یک مرد ایرانی حبلی با یک زن ایرانی حنفی در استرالیا می‌خواهند ازدواج کنند. شرایط ماهوی بر این ازدواج کدام قانون حاکم است؟

- (۱) قانون دولت متبوع شوهر (۲) قانون اقامتگاه (۳) قواعد مذهب شوهر (۴) قواعد مذهب طرفین

ک ۴۹- مردی که هم تابعیت ایران و هم تابعیت هلند را دارد در دادگاه ایران دعوی طلاق علیه زن خود که سوئدی است اقامه می‌کند، قاضی دادگاه

ایران کدام تابعیت این مرد را مد نظر قرار می‌دهد؟

- (۱) تابعیت ایرانی، زیرا یکی از تابعیت‌های او تابعیت دولت متبوع دادگاه است.

- (۲) تابعیت هلندی، زیرا تابعیت عملی یا مؤثر وی است.

- (۳) هیچکدام از تابعیت‌ها

- (۴) تابعیت ایرانی، زیرا مؤخر بر دیگری است.

ک ۵۰- مردی که هم تابعیت ژاپن و هم تابعیت استرالیا را دارد، در دادگاه ایران در مورد امور مالی با همسر خود که اسپانیایی است دعوی طرح نموده

است دادگاه کدام تابعیت وی را باید مد نظر قرار دهد؟

- (۱) تابعیت ژاپنی، زیرا مؤخر بر تابعیت استرالیایی است.

- (۲) تابعیت استرالیایی زیرا مقدم بر تابعیت ژاپنی است.

- (۳) تابعیت مؤثر (۴) هیچکدام بلکه قانون مقر دادگاه باید اعمال شود.

ک ۵۱- کدام مورد جزء استثنائات اصل تبعیت احوال شخصیه بیگانگان از قانون ملی آن‌ها است؟

- (۱) نظم عمومی (۲) نسب (۳) احاله (۴) همه موارد

ک ۵۲- کدام قانون در رابطه با اشخاص بی‌تابعیت در حقوق ایران قابل اعمال است؟

- (۱) قانون اقامتگاه (۲) قانون مقر دادگاه (۳) قانون آخرین تابعیت (۴) هیچکدام

ک ۵۳- کدام قانون در رابطه با کشتی‌ها و هواپیماها قابل اعمال است؟

- (۱) قانون وقوع مال (۲) قانون مقر دادگاه (۳) قانون اقامتگاه (۴) قانون پرچم

ک ۵۴- قانون حاکم بر مالکیت صنعتی کدام قانون است؟

- (۱) قانون محل وقوع مال (۲) قانون محل تنظیم سند (۳) قانون محل ابراز فعالیت (۴) قانون دولت متبوع مالک

- ۵۵- یک ایرانی در استرالیا اختراع خود را ثبت و امتیازنامه اختراع دریافت نموده است قانون حاکم بر این حق کدام است؟
 (۱) قانون ایران (۲) قانون استرالیا (۳) قانون ایران و استرالیا (۴) قانون منتخب
- ۵۶- کدام یک از گزینه‌های ذیل قانون صالحشان، قانون اقامتگاه مدیون است؟
 (۱) اسناد با نام (۲) صدور سهام با نام (۳) انتقال مالکیت سهام با نام (۴) همه موارد
- ۵۷- قانون حاکم بر تعدد نسخ، مکان تأدیه و تاریخ پرداخت برات کدام قانون است؟
 (۱) قانون محل تنظیم سند (۲) قانون مناسب (۳) قانون محل وقوع عقد (۴) قانون محل اجرا
- ۵۸- کدام یک از گزینه‌های ذیل جزو حقوق عینی است؟
 (۱) حق مالکیت (۲) حق انتفاع (۳) وقف (۴) همه موارد
- ۵۹- قانون حاکم بر شکل وقفنامه است.
 (۱) قانون محل وقوع مال (۲) قانون محل تنظیم سند (۳) قانون محل وقوع عقد (۴) قانون کشور متبوع واقف
- ۶۰- قانون حاکم بر مال مورد وقف قانون است.
 (۱) محل وقوع مال (۲) محل وقوع عقد (۳) محل تنظیم وقفنامه (۴) همه موارد
- ۶۱- قانون حاکم بر درستی و صحت عقد وقف کدام گزینه است؟
 (۱) قانون محل وقوع مال (۲) قانون محل وقوع عقد (۳) قانون محل تنظیم سند (۴) قانون دولت متبوع واقف
- ۶۲- قانون حاکم بر اهلیت واقف در عقد وقف قانون است.
 (۱) دولت متبوع واقف (۲) محل وقوع عقد (۳) محل وقوع مال موقوفه (۴) محل تنظیم سند
- ۶۳- قانون حاکم بر حق ارتفاق مربوط به دو ملک واقع در دو سوی مرز، کدام گزینه است؟
 (۱) قانون محل وقوع مال (۲) قانون محل تنظیم سند (۳) قانون محل وقوع موضوع حق ارتفاق (۴) همه موارد
- ۶۴- معاملات در بورس تابع قانون است.
 (۱) محل وقوع مال (۲) محل تنظیم سند (۳) محل وقوع عقد (۴) کشور محل بورس
- ۶۵- در مورد تعهد ناشی از شبه جرم، درباره ارزیابی خطا، باید بر پایه قضاوت شود.
 (۱) محل وقوع مال (۲) کشور متبوع مرتکب (۳) محل واقعه (۴) قانون مقر دادگاه

پاسخنامه آزمون‌ها

فصل اول: « کلیات حقوق بین‌الملل خصوصی »

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۴»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۱»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۱»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۴»	۱۵- گزینه «۲»
۱۶- گزینه «۳»	۱۷- گزینه «۲»	۱۸- گزینه «۴»	۱۹- گزینه «۴»	۲۰- گزینه «۱»
۲۱- گزینه «۳»	۲۲- گزینه «۴»	۲۳- گزینه «۱»	۲۴- گزینه «۳»	۲۵- گزینه «۱»

فصل دوم: « تابعیت »

۱- گزینه «۲»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۴»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۴»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۱»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۴»	۱۳- گزینه «۲»	۱۴- گزینه «۱»	۱۵- گزینه «۳»
۱۶- گزینه «۲»	۱۷- گزینه «۳»	۱۸- گزینه «۴»	۱۹- گزینه «۴»	۲۰- گزینه «۱»
۲۱- گزینه «۴»	۲۲- گزینه «۱»	۲۳- گزینه «۲»	۲۴- گزینه «۴»	۲۵- گزینه «۴»
۲۶- گزینه «۱»	۲۷- گزینه «۴»	۲۸- گزینه «۳»	۲۹- گزینه «۲»	۳۰- گزینه «۲»
۳۱- گزینه «۱»	۳۲- گزینه «۳»	۳۳- گزینه «۲»	۳۴- گزینه «۱»	۳۵- گزینه «۳»
۳۶- گزینه «۴»	۳۷- گزینه «۲»	۳۸- گزینه «۴»	۳۹- گزینه «۳»	۴۰- گزینه «۳»
۴۱- گزینه «۱»	۴۲- گزینه «۲»	۴۳- گزینه «۳»	۴۴- گزینه «۱»	۴۵- گزینه «۱»
۴۶- گزینه «۴»	۴۷- گزینه «۲»	۴۸- گزینه «۴»	۴۹- گزینه «۴»	

فصل سوم: « اقامتگاه و افراد »

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۴»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»				

فصل چهارم: « مسأله بیگانگان در حقوق سابق ایران »

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۴»
۱۱- گزینه «۳»	۱۲- گزینه «۱»	۱۳- گزینه «۴»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۴»
۱۶- گزینه «۴»	۱۷- گزینه «۲»	۱۸- گزینه «۴»	۱۹- گزینه «۲»	۲۰- گزینه «۲»

فصل پنجم: « کلیات تعارض قوانین »

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۴»
۱۱- گزینه «۴»	۱۲- گزینه «۳»	۱۳- گزینه «۴»	۱۴- گزینه «۱»	۱۵- گزینه «۲»

فصل ششم: « رابطه بین سیستم‌های حل تعارض »

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۱»	۱۲- گزینه «۴»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۴»
۱۶- گزینه «۱»	۱۷- گزینه «۳»	۱۸- گزینه «۱»	۱۹- گزینه «۳»	۲۰- گزینه «۱»
۲۱- گزینه «۲»	۲۲- گزینه «۲»	۲۳- گزینه «۳»	۲۴- گزینه «۲»	۲۵- گزینه «۴»
۲۶- گزینه «۳»	۲۷- گزینه «۳»	۲۸- گزینه «۲»	۲۹- گزینه «۱»	۳۰- گزینه «۳»

۳۱- گزینه «۱»	۳۲- گزینه «۲»	۳۳- گزینه «۲»	۳۴- گزینه «۴»	۳۵- گزینه «۲»
۳۶- گزینه «۳»	۳۷- گزینه «۱»	۳۸- گزینه «۴»	۳۹- گزینه «۲»	۴۰- گزینه «۱»

فصل هفتم: «اجرای قانون صلاحیت‌دار خارجی»

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۲»
۱۱- گزینه «۳»	۱۲- گزینه «۱»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۴»
۱۶- گزینه «۱»	۱۷- گزینه «۴»	۱۸- گزینه «۱»	۱۹- گزینه «۴»	۲۰- گزینه «۳»

فصل هشتم: «مسائل مهم تعارض قوانین»

۱- گزینه «۲»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۴»	۱۲- گزینه «۳»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۱»	۱۵- گزینه «۲»
۱۶- گزینه «۴»	۱۷- گزینه «۴»	۱۸- گزینه «۲»	۱۹- گزینه «۲»	۲۰- گزینه «۱»
۲۱- گزینه «۱»	۲۲- گزینه «۳»	۲۳- گزینه «۲»	۲۴- گزینه «۲»	۲۵- گزینه «۱»
۲۶- گزینه «۳»	۲۷- گزینه «۲»	۲۸- گزینه «۱»	۲۹- گزینه «۳»	۳۰- گزینه «۳»
۳۱- گزینه «۳»	۳۲- گزینه «۴»	۳۳- گزینه «۱»	۳۴- گزینه «۴»	۳۵- گزینه «۳»
۳۶- گزینه «۴»	۳۷- گزینه «۲»	۳۸- گزینه «۴»	۳۹- گزینه «۳»	۴۰- گزینه «۱»
۴۱- گزینه «۴»	۴۲- گزینه «۲»	۴۳- گزینه «۳»	۴۴- گزینه «۱»	۴۵- گزینه «۳»
۴۶- گزینه «۲»	۴۷- گزینه «۴»	۴۸- گزینه «۴»	۴۹- گزینه «۱»	۵۰- گزینه «۳»
۵۱- گزینه «۴»	۵۲- گزینه «۲»	۵۳- گزینه «۴»	۵۴- گزینه «۳»	۵۵- گزینه «۲»
۵۶- گزینه «۴»	۵۷- گزینه «۱»	۵۸- گزینه «۴»	۵۹- گزینه «۲»	۶۰- گزینه «۱»
۶۱- گزینه «۲»	۶۲- گزینه «۱»	۶۳- گزینه «۳»	۶۴- گزینه «۴»	۶۵- گزینه «۳»